

Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020

VYHODNOCENÍ KONCEPCE Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Zpracováno ve smyslu § 10e a přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Objednatel:

Pardubický kraj

Datum:

Říjen 2015

Zpracovatel:

Amec Foster Wheeler s.r.o.

Záznam o vydání dokumentu

Název dokumentu	Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020 Vyhodnocení koncepce podle § 10e a přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění
Číslo dokumentu	C1720-15-4/Z1
Objednatel	Pardubický kraj
Účel vydání	Final
Stupeň utajení	Bez omezení

Vydání	Popis	Zpracoval/a	Kontroloval/a	Schválil/a	Datum
01	Final	J. Heikenwälderová	J. Nezvalová	P. Vymazal	10. 10. 2015

Nahrazuje-li tento dokument předchozí vydání, pak toto musí být zničeno nebo výrazně označeno NAHRAZENO.

Rozdělovník	3 výtisky	Pardubický kraj
	25 CD	Pardubický kraj
	1 výtisk	archiv Amec Foster Wheeler s.r.o.
	1 elektronická kopie	elektronický archiv Amec Foster Wheeler s.r.o.

© Amec Foster Wheeler s.r.o., 2015

Všechna práva vyhrazena. Žádná z částí tohoto dokumentu nebo jakékoliv informace z tohoto dokumentu nesmí být nad rámec smluvního určení vyzrazeny, zveřejněny, reprodukovány, kopírovány, překládány, převáděny do jakékoliv elektronické formy nebo strojově zpracovávány bez písemného souhlasu odpovědného zástupce zpracovatele, firmy Amec Foster Wheeler s.r.o.

Údaje o autorech

Autoři:

RNDr. Jitka Heikenwälderová, Ph.D.
Amec Foster Wheeler, s.r.o., Křenová 58, 602 00 Brno
tel: 725 607 968
email: heikenwalderova(a)amecfw.cz

Mgr. Jana Švábová Nezvalová,
držitelka autorizace k posuzování
vlivů na životní prostředí MŽP
č. j. 32190/ENV/09

Amec Foster Wheeler, s.r.o., Křenová 58, 602 00 Brno
tel: 725 607 977
email: nezvalova(a)amecfw.cz

Datum zpracování: 5.10.2015

Vedoucí projektu a autorizovaná osoba

Mgr. Jana Švábová Nezvalová
Amec Foster Wheeler, s.r.o., Křenová 58, 602 00 Brno
tel: 725 607 977
email: nezvalova(a)amecfw.cz

Externí spolupráce:

Ing. Pavel Koláček, PhD
držitel autorizace k posuzování vlivů dle §45i zákona č. 114/1992Sb.,
MŽP č.j. 2915/ENV/12, 128/630/12

Dokument je zpracován textovým editorem MS Word, registrovaným u společnosti Microsoft.

Obsah

PŘEHLED ZKRATEK	10
ÚVOD	11
1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM	12
1.1 Název	12
1.2 Obsahové zaměření	12
1.3 Charakter koncepce	13
1.4 Zdůvodnění potřeby pořízení	13
1.5 Hlavní cíle	13
1.6 Přehled uvažovaných variant řešení	19
1.7 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry	19
2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE	21
2.1 Vymezení dotčeného území	21
2.2 Výčet dotčených samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	21
2.3 Základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území	22
2.3.1 Obyvatelstvo	22
2.3.2 Ovzduší a klima	22
2.3.3 Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky	30
2.3.4 Povrchová a podzemní voda	31
2.3.5 Půda a horninové prostředí	36
2.3.6 Fauna, flóra a ekosystémy	38
2.3.7 Krajina	42
2.3.8 Hmotný majetek a kulturní památky	45
2.3.9 Dopravní a jiná infrastruktura	47
2.3.10 Jiné charakteristiky životního prostředí	51
2.4 Pravděpodobný vývoj životního prostředí v dotčeném území bez provedení koncepce	54
3 CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY	55
3.1 Charakteristiky ŽP v oblastech zvláštního významu a jejich možné ovlivnění provedením koncepce	55
3.1.1 CHKO Železné hory, Geopark Železné hory	55
3.1.2 CHKO Žďárské vrchy	56
3.1.3 CHKO Orlické hory	58
3.1.4 Evropsky významné lokality a ptačí oblasti	59
3.1.5 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod	63
3.1.6 Potenciální ovlivnění oblastí se zvláštním významem pro životní prostředí provedením koncepce	64
4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNĚ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ)	65
4.1 Celkový stav životního prostředí a negativní trendy jeho vývoje	65
4.2 Stávající problémy životního prostředí v PK	68

4.3	Posouzení vlivu Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny	69
5	CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MEJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	71
5.1	Strategické dokumenty přijaté na mezinárodní a národní úrovni relevantní vzhledem k SEA SCR PK 2016 – 2020.	71
5.2	Charakteristika nejdůležitějších cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví přijatých na národní a regionální úrovni ve vztahu ke koncepci SCR PK 2016 - 2020 a jejího SEA posouzení....	75
5.3	Referenční rámec hodnocení – metoda hodnocení	88
6	ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	90
6.1	Hodnocení analytické části koncepce	90
6.2	Hodnocení návrhové části koncepce	90
6.2.1	Hodnocení jednotlivých priorit, opatření a aktivit	92
6.3	Hodnocení implementační části koncepce.....	131
6.4	Hodnocení kumulativních vlivů.....	132
7	PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACÍ VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE	134
8	VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽDOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW).....	136
8.1	Výběr zkoumaných variant.....	136
8.2	Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	136
8.3	Popis provedení posouzení vlivů SCR PK 2016 – 2020 na životní prostředí	136
9	STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	137
10	POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE	139
11	STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU	140
12	VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	144
12.1	Vztah Strategie ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví	144
12.2	Zdravotní stav obyvatel Pardubického kraje	146
12.3	Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví	147
12.3.1	Zdravotní determinanty relevantní vůči SCR PK	147
12.4	Vyhodnocení vlivů SCR PK na veřejné zdraví.....	151
13	NETECHNICKÉ SHRNUÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ	154
14	SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDRĚNÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	158
15	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI	159

Přílohy:

- Příloha 1: Posouzení vlivů koncepce dle § 45i, zákona č. 114/1992 Sb.
(Ing. Pavel Kolář, Ph.D.)
- Příloha 2: Vypořádání vyjádření obdržených v průběhu zjišťovacího řízení
- Příloha 3: Vypořádání závěru zjišťovacího řízení

Seznam tabulek

Tab. 1	Okresy a obce s rozšířenou působností v Pardubickém kraji.....	21
Tab. 2	Celkové emise REZZO 1-4 základních znečišťujících látek za roky 2001 až 2010 (zdroj: aktualizace PZKO PK, 2012)	23
Tab. 3	Emise základních znečišťujících látek za roky 2010 až 2012 (t/rok) (zdroj: ČSÚ)	24
Tab. 4	Největší toky Pardubického kraje (zdroj: ČHMÚ).....	31
Tab. 5	Vodní nádrže v Pardubickém kraji vybudované na největších vodních tocích (zdroj: ČHMÚ) ..	32
Tab. 6	Podílu vodních ploch na území Pardubického kraje dle ORP	32
Tab. 7	Základní údaje o půdě v Pardubickém kraji (ČSÚ, k 31.12.2012)	36
Tab. 8	Velkoplošná zvláště chráněná území v Pardubickém kraji (zdroj: ISOP, AOPK, 2015).....	39
Tab. 9	Maloplošná zvláště chráněná území v Pardubickém kraji (zdroj: ISOP, AOPK, 2015)	40
Tab. 10	Památkově chráněná území v Pardubickém kraji (zdroj: Pardubický kraj).....	46
Tab. 11	Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu v Pardubickém kraji	50
Tab. 12	Produkce KO v Pardubickém kraji (zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka, 2014).....	52
Tab. 13	Způsob nakládání s odpady v Pardubickém kraji v roce 2013 (zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka, 2014).....	52
Tab. 14	: Evropsky významné lokality na území Pardubického kraje	60
Tab. 15	Ptačí oblasti na území Pardubického kraje.....	63
Tab. 16	Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) v Pardubickém kraji (zdroj: HEIS VUV TGM)	63
Tab. 17	Referenční cíle ochrany životního prostředí	89
Tab. 18	Environmentální indikátory pro monitoring implementace SCR PK 2016 -2020	138
Tab. 19	Základní soubor environmentálních indikátorů pro monitoring implementace SCR PK 2016 - 2020 relevantní vůči vybraným referenčním cílům	140
Tab. 20	Environmentální kritéria pro výběr projektů	141
Tab. 21	Vztah zdravotních determinant a oblastí podpory koncepce	151
Tab. 22	Potenciální dopady jednotlivých opatření a aktivit na veřejné zdraví	152

Seznam obrázků

Obr. 1	Správní obvody obcí s rozšířenou působností	22
Obr. 2	Celkové emise REZZO 1-4 základních znečišťujících látek za roky 2001 – 2010 (zdroj: aktualizace PZKO PK, 2012)	24
Obr. 3	Měřicí stanice v Pardubickém kraji (2011) (zdroj: Mapový portál Pardubického kraje).	25
Obr. 4	Průměrné roční imisní koncentrace NO_x v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).	26
Obr. 5	Průměrné roční imisní koncentrace NO_2 v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).	26
Obr. 6	Průměrné roční koncentrace NO_2 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).	26
Obr. 7	Vývoj průměrné roční koncentrace PM_{10} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).	27
Obr. 8	Průměrné roční koncentrace PM_{10} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).	27
Obr. 9	Průměrné roční koncentrace $\text{PM}_{2,5}$ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).	28
Obr. 10	Průměrné roční imisní koncentrace SO_2 na stanicích imisního monitoringu v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).	28
Obr. 11	4. nejvyšší 24 hod. koncentrace SO_2 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).	28
Obr. 12	Průměrné roční imisní koncentrace benzenu na jednotlivých stanicích v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).	29
Obr. 13	Roční průměrná koncentrace benzenu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).	29
Obr. 14	Průměrné roční imisní koncentrace benzo(a)pyrenu v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).	30
Obr. 15	Roční průměrná koncentrace benzo(a)pyrenu (ng/m^3) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).	30
Obr. 16	Vodní režim Pardubického kraje (zdroj: ÚAP Pardubického kraje 2013)	33
Obr. 17	Jakost vody v tocích v ČR v letech 1990-2011 (zdroj: ÚAP Pardubického kraje 2013)	34
Obr. 18	Výkres chráněných území v Pardubickém kraji (zdroj: ÚAP pardubický kraj, 2013)	39
Obr. 19	Výkres zvláště chráněných území v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka	41
Obr. 20	Výkres ÚSES v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka	42
Obr. 21	Mapa zachovalosti krajinného rázu v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka	44
Obr. 22	Výkres přírodních parků v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka	45
Obr. 23	Národní kulturní památky a památkově chráněná území (zdroj: Pardubický kraj)	47
Obr. 24	Výkres dopravní infrastruktury v Pardubickém kraji (zdroj: ÚAP Pardubický kraj, 2012), bez měřítka	48
Obr. 25	Výkres cyklotras a cyklostezek v Pardubickém kraji dle zastaralého generelu cyklodopravy z roku 2004, bez měřítka	49
Obr. 26	Výkres technické infrastruktury v Pardubickém kraji (zdroj: ÚAP Pardubický kraj, duben 2013), bez měřítka	51
Obr. 27	Mapa kontaminovaných míst v Pardubickém kraji (listopad 2010) (zdroj: Cenia).	52
Obr. 28	CHKO Železné hory (zdroj: AOPK, 2015).	56
Obr. 29	CHKO Žďárské vrchy (zdroj: AOPK, 2015).	58

Obr. 30 CHKO Orlické hory (zdroj: AOPK, 2015).....	59
Obr. 31 : Vymezení soustavy Natura 2000 na území Pardubického kraje; zelená - evropsky významné lokality, fialová - ptačí oblasti (Zdroj: AOPK ČR)	60
Obr. 32 CHOPAV v Pardubickém kraji (zdroj: HEIS VUV)	63

Použité zdroje informací

- Culek, M. a kol. (1996): Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha. 347 s.
- Chytrý, M., Kučera, T., Kočí, M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky – Interpretací příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd. AOPK ČR. Praha. 307 stran.
- Skalický, V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. In Hejný, S., Slavík, B.: Květena ČSR I. Academia, Praha. S. 103 – 121.
- Quitt, E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1:500 000. Geografický ústav ČSAV.
- Avedon s.r.o. (2014): Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016-2020
- Vyjádření a stanoviska příslušných dotčených orgánů (viz přílohy).
- Příslušné legislativní normy z aplikace Enviparagraf.
- EKOTOXA (201): Aktualizace Programu zlepšení kvality ovzduší (PZKO) Pardubického kraje (červen 2012)
- Pardubický kraj (2013): ÚAP Pardubického kraje – 2. úplná aktualizace
- ISES s.r.o. (2013): Vyhodnocení Plánu odpadového hospodářství PK za rok 2012
- Amec Foster Wheeler s.r.o. (2011): Program rozvoje Pardubického kraje – dokumentace SEA
- EKOTOXA s.r.o. (2012): Aktualizovaná koncepce ochrany přírody Pardubického kraje
- ČSÚ (2013): Statistická ročenka Pardubického kraje

Internetové zdroje

- Pardubický kraj – cit. 14.2.2015. Dostupný z: www.pardubickykraj.cz
- Mapový portál Pardubického kraje – cit. 10.2.2015. Dostupný z: <http://www.pardubickykraj.cz/gis>
- Český statistický úřad (ČSÚ) – cit. 14.2.2015. Dostupný z: <http://www.czso.cz/>
- Česká geologická služba, mapový portál – cit. 10. 2. 2015. Dostupný z: <http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online>.
- Český LPIS Sitewell – cit. 10. 2. 2015. Dostupný z: <http://www.lpis.cz/>.
- Český úřad zeměměřický a katastrální – cit. 7. 2. 2015. Dostupný z: <http://www.cuzk.cz/>.
- Geoportál SowacGIS, eKatalog BPEJ – cit. 10. 2. 2015. Dostupný z: <http://bpej.vumop.cz/index.php>.
- Mapy.cz – cit. 18. 2. 2015. Dostupný z: <http://www.mapy.cz>.
- Mapy, google.cz/maps – cit. 14. 2. 2015. Dostupný z: <https://www.google.cz/maps>.
- MapoMat (mapový portál AOPK) – cit. 10. 2. 2015. Dostupný z: <http://mapy.nature.cz/>.
- Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka – cit. 11. 2. 2015. Dostupný z: <http://heis.vuv.cz/>.
- Regionální informační server – cit. 13.2.2015. Dostupný z: <http://www.risy.cz/>
- Český hydrometeorologický ústav – cit. 16.2.2015. Dostupný z: <http://portal.chmi.cz/>
- Hlukové mapy – cit. 11.2.2015. Dostupný z: <http://hlukovemapy.mzcr.cz/>
- Portál cenia, envihelp – cit. 10.2.2015. Dostupný z: <https://helpdesk.cenia.cz/hdPublic/helpdesk/>
- <http://www.pardubickykraj.cz/uzemni-studie/31496/generel-cyklodopravy-pardubickeho-kraje>

Přehled zkratk

AHR ČR	Asociace hotelů a restaurací ČR	ORP	Obec s rozšířenou působností
AOCR	Asociace organizací cestovního ruchu	OOOR	Oblastní organizace cestovního ruchu
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky	PAH	Polyaromatické uhlovodíky
ArchPR	Archeologická památková rezervace	PCB	Polychlorované bifenylly
A.T.I.C.	Asociace turistických informačních center ČR	PK/Pk	Pardubický kraj
ATUR	Asociace turistických regionů ČR	PM ₁₀	Tuhé znečišťující látky do 10 µm
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad	PM _{2,5}	Tuhé znečišťující látky do 2,5 µm
CO	Oxid uhelnatý	POH	Plán odpadového hospodářství
CR	Cestovní ruch	POPD	Plán otvírky povrchového dolu
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	PP	Přírodní památka
ČOV	Čistírna odpadních vod	PR	Přírodní rezervace
ČR	Česká republika	PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
ČSÚ	Český statistický úřad	PZKO	Program zlepšování kvality ovzduší
DSVČ	Destinační společnost Východní Čechy	REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění
EU	Evropská unie	SEA	Strategical environmental assessment
CHKO	Chráněná krajinná oblast		
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod	SO ₂	Oxid siřičitý
CzT	Czech Tourism	SCR	Strategie cestovního ruchu
ISKO	Informační systém kvality ovzduší	SCR PK	Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje
ISOP	Informační systém ochrany přírody	TE	Tuhé emise
KČT	Klub českých turistů	TIC	Turistické informační centrum
KO	Komunální odpad	TKO	Tuhý komunální odpad
		TO	Turistická oblast
KOPK	Koncepce ochrany přírody a krajiny	TR	Turistický region
KPR	krajinná památková rezervace	TZL	Tuhé znečišťující látky
KrÚ	Krajský úřad	ÚAP	Územně analytické podklady
MCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území	UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	ÚSES	Územní systém ekologické stability
MPR	Městská památková rezervace	VKP	Významný krajinný prvek
MPZ	Městská památková zóna	VN	Vysoké napětí
MÚK	Mimoúrovňová křižovatka	VOC	Těkavé organické látky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí	VPR	Vesnická památková rezervace
NH ₃	Amoniak	VPZ	Vesnická památková zóna
NO ₂	Oxid dusičitý	VTE	Větrná elektrárna
NO _x	Oxidy dusíku	VVN	Velmi vysoké napětí
NPP	Národní přírodní rezervace	ZPF	Zemědělský půdní fond
NPR	Národní přírodní památka	ZVN	Zvláště vysoké napětí
OPKP	Ochranné pásmo kulturní památky		

Úvod

Předkládané vyhodnocení koncepce na životní prostředí (dále jen "Dokumentace") pro

STRATEGIE CESTOVNÍHO RUCHU PARDUBICKÉHO KRAJE 2016 - 2020

je vypracováno ve smyslu § 10e zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen „zákon“). Vyhodnocení vlivů na ŽP je zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 k zákonu č. 100/2001 Sb. se zaměřením na skutečnosti uvedené v závěru zjišťovacího řízení, vydaného Ministerstvem životního prostředí pod č.j. 55499/ENV/15 dne 18.8.2015, a slouží jako základní podklad pro příslušný úřad k vydání stanoviska podle § 10g tohoto zákona.

Jedná se o koncepci, která řeší rozvoj cestovního ruchu v Pardubickém kraji pro období 2016-2020. Tato strategie navazuje na Strategii rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji na období 2010-2015.

Zpracovatelem Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje (SCR PK) 2016 - 2020 je společnost Avedon s.r.o. Zpracovatelem oznámení je firma Amec Foster Wheeler s.r.o. Zpracování vyhodnocení proběhlo v průběhu měsíců červen – říjen 2015 ve spolupráci se zpracovatelem Strategie.

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí zahrnuje zjištění, popis a zhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů provedení i neprovedení koncepce a naplnění jejích cílů, a to pro celé návrhové období koncepce.

Posouzení vlivů Strategie na životní prostředí v případě SCR PK probíhá současně s přípravou samotného strategického dokumentu jako tzv. ex-ante posouzení. To znamená, že zpracovatel SEA je do přípravy koncepce zapojen od samého počátku a má průběžně přístup k dílčím výstupům a pracovním variantám, k nimž se může vyjádřit a ovlivnit tak finální znění Strategie a zapracování environmentálních témat.

1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

1.1 Název

Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020.

1.2 Obsahové zaměření

SCR PK bude nástrojem rozvoje cestovního ruchu na území Pardubického kraje, který jasně vymezí role a kapacity veřejné správy v této oblasti a poskytne veřejné správě účinný nástroj pro podporu rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji. Strategie bude motivovat ke správně cílenému rozvoji infrastruktury a služeb v cestovním ruchu, povede ke koncentraci marketingových témat, k efektivní organizaci cestovního ruchu na území kraje a vhodné dělbě komunikačních aktivit jednotlivých subjektů a k hospodárnému využití finančních prostředků vkládaných do rozvoje cestovního ruchu a marketingu.

Cílem Strategie je, na základě analýzy stavu infrastruktury, služeb, systému řízení a organizační struktury a marketingu cestovního ruchu, stanovit strategické cíle a priority rozvoje cestovního ruchu na území kraje pro následující programové období od roku 2016 do roku 2020, v návaznosti na stávající krajskou strategii cestovního ruchu platnou do roku 2015. Ve Strategii budou zohledněny nové informace, trendy a poptávky na trhu a synergie s dokumenty národní úrovně v oblasti cestovního ruchu. Cílem Strategie je také podpora existujících silných značek v území a vytvoření jasné, nezaměnitelné a osobité tváře kraje, a to s co nejlepším využitím jeho potenciálu a jedinečnosti.

Strategii rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje je třeba chápat jako živý, flexibilní dokument, jehož strategická opatření i konkrétní náměty na projekty a aktivity je nutné průběžně monitorovat, vyhodnocovat a dle aktuálního vývoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji i širším měřítku také případně korigovat. Cestovní ruch je velmi citlivý na různé vnitřní i vnější změny a podněty, které není vždy možné dlouhodobě předvídat. Proto je případná korekce opatření a aktivit žádoucí. Jak je patrné z realizací předchozího strategických dokumentů cestovního ruchu Pardubického kraje, je s tímto postupem ze strany zadavatele počítáno a monitoring ve spolupráci s turistickými oblastmi a dalšími partnery průběžně probíhá, což dává důležitou garanci permanentní aktuálnosti tohoto strategického dokumentu.

SCR PK 2016 - 2020 je strukturována následovně:

1. Úvod
2. Analytická část
 - a. Charakteristika destinace
 - b. Analýza původního plnění strategie CR PK
 - c. Analýza cílů strategií na vyšší úrovni
 - d. Analýza poptávky na trhu
 - e. Příklady dobré praxe v oblasti marketingu
 - f. Analýza organizační struktury, marketingu a lidských zdrojů
 - g. Analýza stávající turistické nabídky
 - h. Analýza ekonomického významu CR pro region
3. Vize a strategické cíle oblasti CR na území PK.
4. Návrh priorit a opatření v oblasti CR na území PK.
5. Návrh implementace
6. Shrnutí návrhové části
7. Návrhy marketingu a organizačního řešení destinačního řízení
 - a. Návrh značky a prioritních marketingových témat
 - b. Návrh marketingu značky a témat
 - c. Návrh organizačního řízení
8. Přílohy

Po formální stránce se Strategie člení na tři základní části, a to část analytickou, návrhovou a implementační zahrnující rovněž způsob marketingu a organizačního řešení SCR PK. Dokument je dále doplněn přílohami.

1.3 Charakter koncepce

SCR PK pro období 2016 - 2020 je strategickým dokumentem Pardubického kraje se snahou určit a zaměřit se na oblasti vhodné k podpoře a rozvoje cestovního ruchu v kraji, a tím také napomoci socioekonomické situaci a kulturnímu rozvoji regionu s ohledem na udržitelný rozvoj území a zájmy jeho obyvatel.

1.4 Zdůvodnění potřeby pořízení

V současnosti platná Strategie rozvoje cestovního ruchu PK byla navržena pro období 2010 - 2015, s blížícím se koncem tohoto období vyvstává tedy potřeba jeho aktualizace. Nová (aktualizovaná) koncepce, postavená na vyhodnocení míry plnění cílů a vizí předchozího programovacího období a na revizi cílů, vizí a východisek dosavadní koncepce, bude ovlivňovat budoucí rozvoj cestovního ruchu v zájmovém území, na který jsou v různé míře vázány i jiné rozvojové aktivity kraje. Čerpání dotací z podpůrných programů evropské, státní či regionální politiky je rovněž podmíněno zpracováním aktuálního strategického dokumentu.

1.5 Hlavní cíle

Hlavním účelem Strategie je, na základě analýzy stavu infrastruktury, služeb, systému řízení a organizační struktury a marketingu cestovního ruchu, stanovit strategické cíle a priority rozvoje cestovního ruchu na území kraje od roku 2016 do roku 2020, v návaznosti na stávající krajskou strategii platnou do roku 2015.

Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje 2016-2020 je v její návrhové části reprezentována vizí a mottem, k jejichž naplnění jsou navrženy strategické cíle. K dosažení strategických cílů je navržen systém priorit a opatření.

Vize:

“Pardubický kraj je atraktivní, domácími i zahraničními turisty hojně navštěvovaná destinace, dynamicky se rozvíjí a reflektuje aktuální poptávky trhu cestovního ruchu, využívá své polohy, rozmanitosti krajiny a pestrosti kvalitně poskytovaných služeb.”

Motto:

„Východní Čechy – blíž, než si myslíte“

Strategické cíle:

Strategické cíle definují hlavní okruhy, které budou v dané destinaci a příslušném časovém období nejvíce akcentovány:

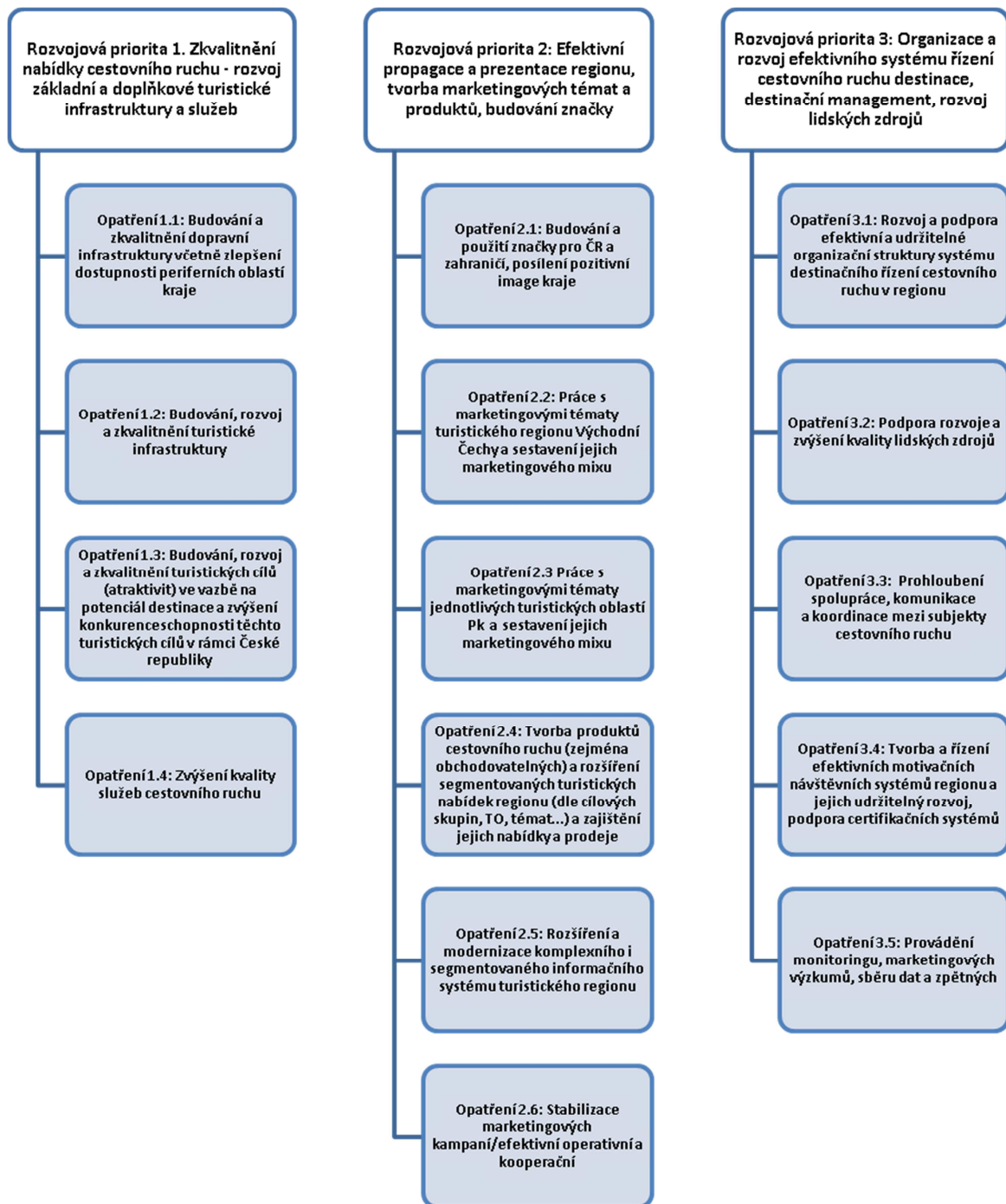
- ▶ Celkové zvýšení návštěvnosti kraje, prodloužení délky pobytů a zvýšení počtu opakování návštěv destinace s cílem zvýšení příjmů z cestovního ruchu
- ▶ Zvýšení počtu přenocování v ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji
- ▶ Optimalizace systému fungování organizační struktury řízení destinace
- ▶ Posilování image turistického regionu jako atraktivní turistické destinace v tuzemsku i v zahraničí a rozšíření nabídky kvalitních produktů a programů pro segmentované cílové skupiny návštěvníků
- ▶ Zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu

Následnost jednotlivých kroků naplňujících strategickou vizi SCR PK je navržena následovně:

Vize → Rozvojová priorita → Opatření → Aktivita

Priority

Na základě výsledků analytické části dokumentu a definovaných východisek jsou pro období 2016 – 2020 navrženy tři priority rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji, které jsou dále rozděleny do 15 opatření s 65 aktivitami.

Rozvojová priorita 1.

Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu – rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí kraje	
Aktivity:	1. Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy.
	2. Budování a modernizace dopravy v klidu (odpočívadla, parkoviště) v místech významných turistických cílů a dle další potřeby.
	3. Podpora a rozšíření integrovaného dopravního systému v destinaci pro účely cestovního ruchu (železniční a autobusová doprava včetně specifické dopravy, tj. skibusy, cyklobusy a cyklovlaky).
	4. Zapojení mezinárodního letiště Pardubice do incomingu cestovního ruchu.
	5. Podpora a dobudování funkčního systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk.

Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury	
Aktivity:	1. Modernizace/revitalizace ubytovacích a stravovacích zařízení sloužících pro cestovní ruch (rekreace, vodní, kongresová a venkovská a další turistika) včetně kempů a jejich budování primárně v oblastech s nedostatkem kapacit a nízkou kvalitou zařízení.
	2. Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty.
	3. Budování a revitalizace lyžařských a snowboardových areálů jako multifunkčních komplexních center aktivit a turistiky.
	4. Budování a revitalizace běžeckých lyžařských areálů, podpora údržby lyžařských stop.
	5. Rozvoj ostatní produktové infrastruktury ve vazbě na prioritní turistické produkty destinace.
	6. Rozvoj komplexního systému cyklotras a cyklostezek, včetně podpory budování služeb pro cykloturisty (cyklopůjčovny, odpočívadla, sociální zařízení, informační systémy).
	7. Udržení kvality současného systému značení tras KČT (pěší, cyklo a jezdeckých) .
	8. Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro pěší turistiku.
	9. Budování a rozvoj naučných stezek (přírodní, kulturní, historické, ...) a ostatních tras (in-line, pro handicapované,...).

Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky	
Aktivity:	1. Využití základního přírodního a kulturního potenciálu kraje pro zvýšení atraktivity destinace (např. zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností jako atraktivní turistický cíl).
	2. Budování atraktivních turistických cílů a aktivit, podpora zatraktivnění současných turistických cílů

	<i>(např. opravy pamětihodností, budování multimediálních expozic, tematické parky, zábavní parky, ...).</i>
	3. Rozvoj zážitkových a zábavních zařízení a aktivit.
	4. Budování turistických cílů a aktivit na podporu venkovské turistiky ve vazbě na tradiční řemesla, historii, tradice a technické památky regionu.

Opatření 1.4: Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu	
Aktivity:	1. Zavádění nových technických zařízení v oblasti služeb v souladu s vývojem technologií (hotelnictví, gastronomie, CK a CA).
	2. Rozšíření distribuce produktové nabídky prostřednictvím internetu (spolupráce s portály specializovanými na oblast cestovního ruchu a cestovními kancelářemi a agenturami).

Rozvojová priorita 2

Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.1: Budování a použití značky pro ČR a zahraničí, posílení pozitivní image kraje	
Aktivity:	1. Stanovit pravidla pro používání značky pro marketing v tuzemsku a v zahraničí.
	2. Komunikace a spolupráce s partnery a poskytovateli služeb v oblasti společného marketingu pod značkou Východní Čechy.
	3. Používat značku důsledně v inzercích a webových prezentacích za účelem jejího dalšího budování a zviditelnění.

Opatření 2.2: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu	
Aktivity:	1. Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy směrem k zahraničním i domácím návštěvníkům.
	2. Komunikace, spolupráce a koordinace mezi CzT, DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat regionu a následném marketingu.
	3. Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období.
	4. Provázet prioritní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy s prioritními tématy turistických oblastí.

Opatření 2.3 Práce s marketingovými tématy jednotlivých turistických oblastí Pk a sestavení jejich marketingového mixu	
Aktivity:	1. Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistické oblasti směrem k domácím i zahraničním návštěvníkům.

	2. Zajistit komunikaci, spolupráci a koordinaci mezi DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat TO a následném marketingu.
	3. Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období
	4. Provázet prioritní marketingová témata turistických oblastí s prioritními tématy turistického regionu Východní Čechy včetně značek.

Opatření 2.4: Tvorba produktů cestovního ruchu (zejména obchodovatelných) a rozšíření segmentovaných turistických nabídek regionu (dle cílových skupin, TO, témat...) a zajištění jejich nabídky a prodeje

Aktivity:	1. Podpora spolupráce a síťování služeb na úrovni poskytovatelů služeb, turistických oblastí i turistického regionu.
	2. Rozvoj a podpora informačních, rezervačních a prodejních systémů.
	3. Vybudování sítě prodejců a zprostředkovatelů prodeje produktů cestovního ruchu.
	4. Vytvoření fakultativních služeb k hlavním produktům, jejich nabídka a prodej.

Opatření 2.5: Rozšíření a modernizace komplexního i segmentovaného informačního systému turistického regionu

Aktivity:	1. Realizace rozvojových aktivit na krajském turistickém portálu v souladu s vývojem IT technologií.
	2. Vytvoření mobilních aplikací – turistických průvodců.
	3. Podpora dobudování a údržby značení turistických a kulturních cílů včetně tabulí IS 23 (tzv. hnědé tabule).
	4. Optimalizace sdílení dat mezi partnery, turistickými oblastmi, městy a obcemi Pk.

Opatření 2.6: Stabilizace marketingových kampaní/efektivní operativní a kooperační marketing

Aktivity:	1. Sestavení marketingového plánu pro turistický region a jeho turistické oblasti (do konce září předcházejícího roku).
	2. Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, Pk a CzT při tvorbě marketingového mixu pro zahraniční trh.
	3. Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, Pk, OOCR a aktéry cestovního ruchu při tvorbě marketingového mixu pro domácí trh.

Rozvojová priorita 3

Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů

Opatření 3.1: Rozvoj a podpora efektivní a udržitelné organizační struktury systému destinačního řízení cestovního ruchu v regionu

Aktivity:	1. Rozvíjet a podporovat systém destinačního řízení založeného na partnerství Pk, DSVČ a OOCR.
	2. Vymezit kompetence a role aktérů na jednotlivých úrovních systému bez duplicit a vzájemné konkurence.
	3. Iniciovat jednání v turistických oblastech, kde dosud nejsou OOCR a metodicky a odborně podpořit jejich vznik.
	4. Navrhnout systém financování organizační struktury OCR na všech úrovních TR VČ.

Opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů

Aktivity:	1. Rozvoj spolupráce podnikatelských subjektů s odbornými školami všech úrovní (praxe, stáže, celoživotní vzdělávání zaměstnanců apod.).
	2. Důraz na výuku cizích jazyků na všech stupních školského systému.
	3. Podpora vzdělávání pracovníků TIC.
	4. Podpora vzdělávání pracovníků v oblasti služeb (zejména gastronomie a hotelnictví).

Opatření 3.3: Prohloubení spolupráce, komunikace a koordinace mezi subjekty cestovního ruchu

Aktivity:	1. Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR s domácími subjekty cestovního ruchu včetně profesních sdružení (CzT, MMR, AOCR, ATUR, AHR ČR, A.T.I.C. ČR, UNESCO apod.).
	2. Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR se zahraničními subjekty cestovního ruchu.
	3. Rozvoj spolupráce a komunikace veřejného a soukromého sektoru (poskytovatelé služeb včetně profesních sdružení např. A.T.I.C. ČR, AHR ČR, Krajská hospodářská komora Pk, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR apod.).
	4. Pokračování spolupráce OCR s TIC v kraji.
	5. Vytvoření komunikační strategie turistického regionu Východní Čechy pro subjekty cestovního ruchu.
	6. Propagovat aktivity subjektů příznivě ovlivňujících rozvoj CR v regionu prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí OCR turistického regionu.
	7. Podporovat tradiční a nové akce s kladným vlivem na cestovní ruch v regionu.

Opatření 3.4: Tvorba a řízení efektivních motivačních návštěvních systémů regionu a jejich udržitelný rozvoj, podpora certifikačních systémů	
Aktivity:	1. Vyhodnotit efektivnost stávajících motivačních systémů turistického regionu.
	2. Vytipovat nejúspěšnější motivační systém/y turistického regionu a podpořit jeho/jejich rozšíření.
	3. Vytipovat nejúspěšnější národní motivační systém/y a podpořit jeho/jejich rozšíření v turistickém regionu.
	4. Vyhodnotit zájem poskytovatelů služeb o národní a regionální certifikační systémy.
	5. Podpořit certifikační autority při komunikaci s poskytovateli služeb na území Pardubického kraje.

Opatření 3.5: Provádění monitoringu, marketingových výzkumů, sběru dat a zpětných vazeb (chování klienta)	
Aktivity:	1. Aktualizace segmentace návštěvníků (jejich rozdělení do cílových skupin) na základě statistických šetření.
	2. Monitoring a vyhodnocení chování a spokojenosti návštěvníka 1x za 3 roky.
	3. Vyhodnocení účinnosti marketingových kampaní turistického regionu VČ (zpětná vazba).
	4. Sledování aktuálních marketingových trendů a jejich vyhodnocení.
	5. Monitoring úspěšnosti prodeje obchodovatelných produktů cestovního ruchu.

1.6 Přehled uvažovaných variant řešení

Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016-2020 není řešena variantně.

1.7 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje vychází především z těchto platných strategických dokumentů:

- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020
- Marketingová koncepce ČR na období 2013 – 2020
- Program rozvoje Pardubického kraje

Vyhodnocení vzájemného vztahu výše uvedených koncepcí je v rámci SCR PK 2016-2020 podrobně zhodnocena v kapitole 2.3 Analýza cílů strategií CR nadregionální a národní úrovně.

- SCR PK 2016-2020 má rovněž vztah k některým dalším koncepčním dokumentům přijatým na národní, regionální a krajské úrovni, ať už z hlediska svojí území působnosti resp. vzhledem k věcnému jejímu zaměření a působení v rámci Pardubického kraje.

Nelze vyloučit ani přítomnost dalších koncepcí resp. programů různých subjektů. Vlivy realizace všech koncepcí budou vzájemně interferovat, při vhodném návrhu aktivit, odpovídajícím posouzení vlivů na životní prostředí a realizaci odpovídajících opatření nelze očekávat významné riziko kumulace negativních vlivů. V řadě případů lze očekávat, že koncepce se budou překrývat, resp. budou využívat společné finanční zdroje.

Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na vnitrostátní úrovni, které se vztahují k zájmovému území a způsobu zapracování daných cílů ochrany životního prostředí v rámci řešeného územního plánu je vyhodnocen v kapitole 5:

2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2.1 Vymezení dotčeného území

Dotčené území zahrnuje oblast působnosti Krajského úřadu Pardubického kraje, obvody obcí s rozšířenou působností s příslušnými sídly pověřených obecních úřadů a jejich příslušné obce na území Pardubického kraje.

2.2 Výčet dotčených samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

Pardubický kraj se sídlem v Pardubicích o rozloze 4519 km², čítající 4 okresy, 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 15 obvodů pověřených obecních úřadů. Celkem 451 obcí. Seznam okresů a obcí s rozšířenou působností je uveden v tabulce č. 1.

Tab. 1 Okresy a obce s rozšířenou působností v Pardubickém kraji

Okresy	Správní obvody ORP
Pardubice	Česká Třebová
Chrudim	Hlinsko
Ústí nad Orlicí	Holice
Svitavy	Chrudim
	Králíky
	Lanškroun
	Litomyšl
	Moravská Třebová
	Pardubice
	Polička
	Přelouč
	Svitavy
	Ústí nad Orlicí
	Vysoké Mýto
	Žamberk

Obr. 1 Správní obvody obcí s rozšířenou působností

2.3 Základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území

Pardubický kraj se vyznačuje rozmanitostí přírodních podmínek, osídlení i průmyslové a zemědělské výroby, a proto je rozdílná i kvalita životního prostředí. Mezi území nejméně postižená antropogenní činností patří oblast podhůří a vrchovin (bez větších sídel) ve střední a severní části okresu Ústí nad Orlicí a v jižní části okresu Chrudim. Nejintenzivněji je životní prostředí poškozené v územích s koncentrovaným průmyslem, osídlením a dopravními uzly. V Pardubické aglomeraci je stupeň poškození životního prostředí zejména chemickým průmyslem a energetikou jeden z největších v rámci ČR (Paramo, Synthesia, elektrárny Opatovice a Chvaletice).

2.3.1 Obyvatelstvo

Rozloha kraje je 4 518 km². Kraj je složen ze 4 okresů, 15-ti obcí s rozšířenou působností a 26-ti obcí s pověřeným obecním úřadem. Pardubický kraj patří k nejméně lidnatým regionům České republiky (cca 5% obyvatelstva ČR). Méně obyvatel žije pouze v kraji Vysočina, Karlovarském a Libereckém. Dle ČSÚ měl Pardubický kraj ke dni 31.12.2013 516 315 obyvatel. Dle informací ČSÚ od roku 2000 dochází k pozvolnému zvyšování počtu obyvatel. Celkový přírůstek obyvatel byl nejvyšší v letech 2007 -2008 a byl dán především migrací obyvatel do kraje. Následně dochází k poklesu přírůstku až do roku 2013, kdy byl zaznamenán úbytek počtu obyvatel. Úbytek obyvatel v kraji je v posledních letech způsoben jak snížením přirozeného přírůstku nově narozených, tak vystěhováním obyvatel z kraje.

Nejvíce obyvatel žije v okrese Pardubice, kde žije i velká část obyvatel v produktivním věku ve srovnání s ostatními okresy kraje. Z hlediska věkové struktury obyvatelstva lze v roce 2013 proti roku předchozímu sledovat pokračující pokles počtu obyvatel ve věkové skupině 15 – 64 let (oproti roku 2012 o 1,0 %), naopak růst byl zaznamenán ve skupině 65letých a starších (o 3,1 %). Počet dětí ve věku 0 – 14 let je nejvyšší za posledních 9 let. Index stáří (poměr počtu obyvatel 65letých a starších k obyvatelstvu mladšímu 15 let) dosáhl v roce 2013 hodnoty 116,1 (113,1 v roce 2012). Zatímco u žen dosáhl v roce 2013 index stáří hodnoty 139,4, u mužů to bylo pouhých 94,0. Tento rozdíl je způsoben zejména nižším průměrným věkem zemědělných mužů.

Kojenecká úmrtnost je velmi nízká a vykazuje v kraji za posledních 10 let sestupný trend a v roce 2013 se pohybovala na 2 ‰ tj. ve věku do 1 roku zemřelo v Pardubickém kraji 2 dětí na 1000 narozených.

2.3.2 Ovzduší a klima

2.3.2.1 Ovzduší

Pardubický kraj v rámci ČR vykazuje dlouhodobě středně vysoké množství emisí, zejména z důvodu absence koncentrace těžkého průmyslu (mimo dva zvláště velké spalovací zdroje - elektrárna IP Opatovice a elektrárna Chvaletice). Nejvíce problematickým polutantem v území Pardubického kraje (stejně jako na

území celé ČR) jsou přitom tuhé znečišťující látky, které mohou způsobit na území kraje zejména při nepříznivých rozptylových podmínkách překračování nejvyšších přípustných imisních koncentrací v ukazateli suspendované částice frakce PM₁₀. V případě tuhých znečišťujících látek v porovnání s ostatními částmi ČR se na jejich produkci v Pardubickém kraji podílí zvýšenou měrou malé a mobilní zdroje emisí (REZZO 3 a REZZO 4). Pro snížení emisní zátěže tuhými znečišťujícími látkami a na ně navazující imisní zátěže suspendovanými částicemi frakce PM₁₀ přesto hrají nebo mohou hrát významnější roli opatření na nejvýznamnějších zdrojích emisí.

Níže uvádíme seznam nejvýznamnějších znečišťovatelů ovzduší (REZZO 1). Jedná se o:

- ▶ Elektrárna Chvaletice a.s.,
- ▶ Elektrárny Opatovice, a.s.
- ▶ Synthesia, a.s.,
- ▶ Holcim (Česko) a.s.
- ▶ PARAMO, a.s.
- ▶ P-D Refractories CZ a. s.
- ▶ Martia a.s.
- ▶ SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.
- ▶ BIO VM s.r.o.
- ▶ AGRIS spol. s r.o.
- ▶ VODOVODY A KANALIZACE VYSOKÉ MÝTO, s.r.o.
- ▶ Iveco Czech Republic, a. s.
- ▶ AVX Czech Republic s.r.o.
- ▶ VEJCE CZ s.r.o
- ▶ Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek
- ▶ MORAS a.s. Moravany
- ▶ MACH DRŮBEŽ, a.s.

Lze konstatovat, že v období od poslední aktualizace programu ke zlepšování kvality ovzduší došlo u významných zdrojů emisí k realizaci dalších opatření ke snížení množství emisí vnášených do vnějšího ovzduší, zejména v případě tuhých znečišťujících látek.

Významné byly zejména investiční opatření jako např. intenzifikace odsíření Elektrárny Opatovice, a.s. se snížením emisí TZL o 5% a snížením emisí SO₂ o 10%, výměna filtrů na odprášení rotační pece Holcim (Česko) a.s. se snížením měrné emise o 0,001 kg TZL/t slínku, rekonstrukce vozokomorové pece na výrobu dinasů za účelem snížení energetické náročnosti na jejich výpal, což se projevilo ve snížení emisí u NO_x v roce 2011 o 3,031 t a u CO o 0,330 t, instalace zařízení na recyklaci ředidel a lepení podlah autobusů se začalo používat samolepící lino v Iveco CR, a. s., Vysoké Mýto se snížením VOC o cca 20t/rok, probíhala Automatizace a ekologizace technologie AVX CZECH Republic s.r.o., Lanškroun se zachycením cca 58t/rok metanolu a řada opatření ke snížení emisí amoniaku v chovech hospodářských zvířat.

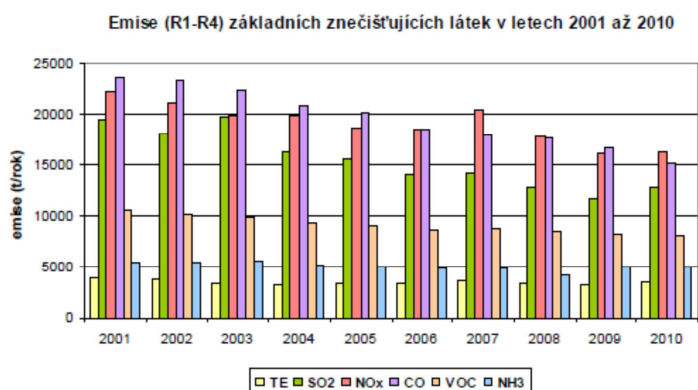
Emisní situace

Níže je uvedena analýza emisní situace v Pardubickém kraji v letech 2001-2010. Data jsou čerpána z dokumentu Aktualizace Programu zlepšení kvality ovzduší (PZKO) v Pardubickém kraji verze 03, květen 2012.

Tab. 2 Celkové emise REZZO 1-4 základních znečišťujících látek za roky 2001 až 2010 (zdroj: aktualizace PZKO PK, 2012)

jednotka	t/rok					
rok	TE	SO ₂	NO _x	CO	VOC	NH ₃
2001	3979	19497	22230	23659	10674	5563
2002	3798	18181	21185	23423	10318	5565
2003	3456	19682	19907	22390	9843	5601
2004	3329	16253	19902	20887	9327	5211
2005	3368	15622	18686	20095	9056	4981
2006	3380	14022	18489	18487	8652	4827
2007	3701	14219	20571	18072	8782	4880

jednotka	t/rok					
rok	TE	SO ₂	NO _x	CO	VOC	NH ₃
2008	3405	12960	17790	17579	8502	4209
2009	3312	11712	16150	16660	8259	5048
2010	3508	12929	16369	15190	8219	4991

Obr. 2 Celkové emise REZZO 1-4 základních znečišťujících látek za roky 2001 – 2010 (zdroj: aktualizace PZKO PK, 2012)

V Aktualizaci 2012 Programu ke zlepšení kvality ovzduší pro Pardubický kraj bylo provedeno porovnání podílů jednotlivých kategorií zdrojů znečišťování ovzduší na celkových emisích Pardubického kraje. Na základě hodnocených dat lze dojít k následujícím závěrům:

- podíl velkých zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 1) na celkových emisích kraje je rozhodující v případě oxidu siřičitého a významný v případě oxidů dusíku,
- podíl středních zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 2) na celkových emisích kraje hraje roli u amoniaku pouze v letech do roku 2009, od roku 2010 je zanedbatelný jako u ostatních látek,
- podíl malých zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 3) na celkových emisích kraje je velmi významný v případě VOC a amoniaku, významný u tuhých znečišťujících látek a oxidu uhelnatého,
- podíl mobilních zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 4) na celkových emisích kraje je rozhodující v případě oxidu uhelnatého, významný v případě oxidů dusíku a tuhých znečišťujících látek a VOC.

Český statistický úřad uvádí o základních emisích v Pardubickém kraji novější data (až do roku 2012). Data jsou uvedena v tabulce č. 3.

Tab. 3 Emise základních znečišťujících látek za roky 2010 až 2012 (t/rok) (zdroj: ČSÚ)

	2010	2011	2012
REZZO 1			
Emise tuhé	484,4	474,9	613,6
Oxid siřičitý (SO ₂)	10 949,60	10 904,60	10 411,00
Oxidy dusíku (NO _x)	9 891,60	9 067,20	9 122,10
Oxid uhelnatý (CO)	1 470,40	1 384,90	1 322,00
REZZO 1–3			
Emise tuhé	2 035,70	1 892,90	2 329,60
Oxid siřičitý (SO ₂)	12 900,40	12 639,30	11 601,80
Oxidy dusíku (NO _x)	10 518,30	9 726,60	9 890,50
Oxid uhelnatý (CO) ¹⁾	7 258,50	6 613,40	18 952,80
REZZO 1–4			

Emise tuhé	3 508,10	3 149,30	3 553,00
Oxid siřičitý (SO ₂)	12 929,20	12 663,90	11 625,60
Oxidy dusíku (NO _x)	16 368,80	15 079,30	15 029,50
Oxid uhelnatý (CO)	15 189,60	13 634,40	25 311,70

Celkově z uváděných dat je možné pozorovat mírnou klesající tendenci produkce emisí v Pardubickém kraji.

Pokles meziročních emisí TE, NO_x, SO₂ a VOC s velkou pravděpodobností způsobuje snížení výroby tepla ve veřejné energetice vlivem příznivých klimatických podmínek v předchozích několika letech. Problémy kraje ve vztahu k emisím lze charakterizovat neexistencí obchvatů měst a obcí, stejně tak zvýšením počtu provozu mobilních zdrojů a spalováním nekvalitních paliv v lokálních topeništích.

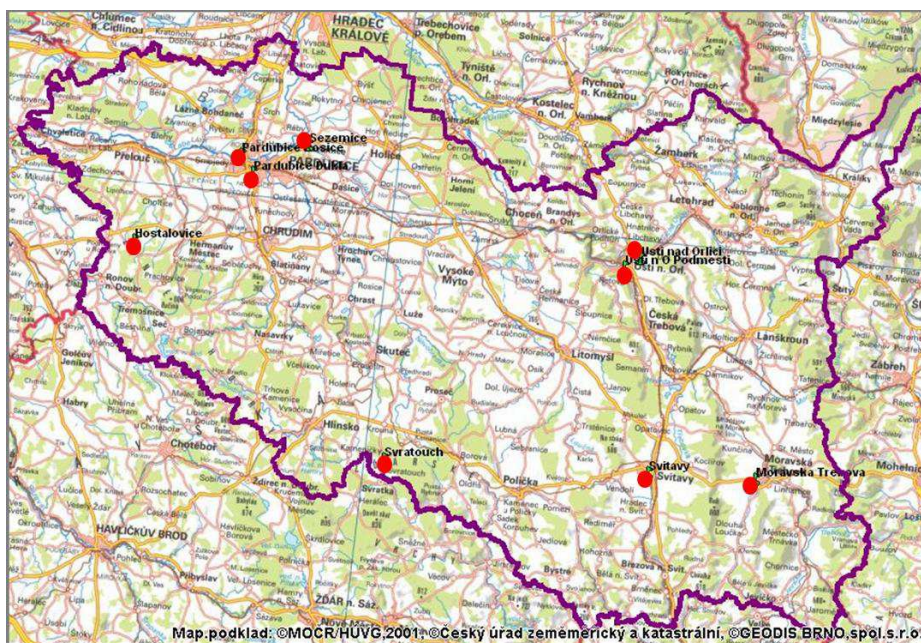
Imisní situace

Z celorepublikového pohledu patří Pardubický kraj k imisně méně zatíženým územím primárními polutanty. Výhodná poloha i geomorfologické podmínky určující výborné předpoklady pro provětrávání na většině území kraje, vedou k tomu, že kraj přispívá spíše k dálkovému přenosu škodlivin do okolních krajů, než ke kontaminaci vlastního území. Ke zhoršeným imisním podmínkám dochází občasně v obdobích inverzního zvrstvení atmosféry především na území okresu Pardubice, kde je největší koncentrace průmyslových a dopravních aktivit. Díky instalaci nových technologií se v posledních letech daří výrazně zlepšit emisní situaci u velkých zdrojů znečištění a tím i stav znečištění ovzduší. Kvalita ovzduší je v řešeném území nejvíce ovlivňována jednak provozem silniční dopravy na významných komunikacích, jednak emisemi ze spalovacích procesů (velké zdroje a lokální topeniště).

Měřicí stanice

Dle databáze ISKO je v Pardubickém kraji evidováno 9 měřicích stanic určených k monitoringu vybraných znečišťujících látek, přičemž ČHMÚ provozuje 6 stanic, Zdravotní ústav 2 a ČEZ a.s. 1 stanicí.

Umístění měřicích stanic v rámci Pardubického kraje je uvedeno na obrázku č. 3.

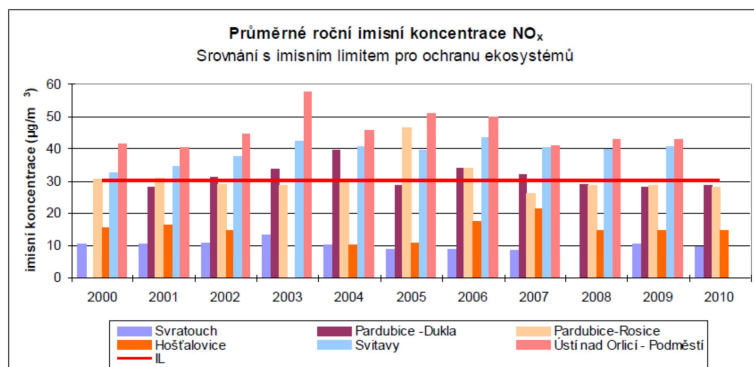
Obr. 3 Měřicí stanice v Pardubickém kraji (2011) (zdroj: Mapový portál Pardubického kraje).

Imisní data

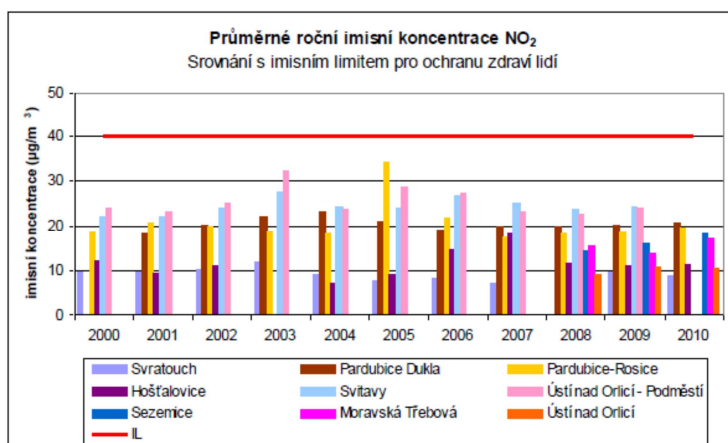
Níže v dokumentu jsou uvedena imisní data ze dvou využitých zdrojů. Aktualizace PZKO 2012 uvádí imisní koncentrace nejvýznamnějších škodlivin naměřené na měřicích stanicích Pardubického kraje. Mapové obrázky pak zobrazují pětileté průměry imisí nejvýznamnějších škodlivin v letech 2009-2013 ve čtvercové síti 1x1 km v Pardubickém kraji.

Oxidy dusíku NO_x, Oxid dusičitý NO₂

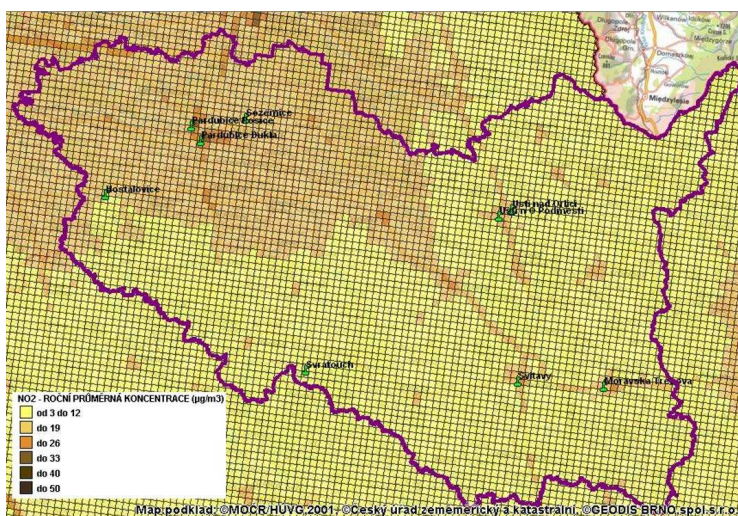
V následujícím grafu (Obr. č. 4) je uveden vývoj imisních koncentrací NO_x, které byly naměřené na stanicích imisního monitoringu v Pardubickém kraji v letech 2001 - 2010. Na obrázku 5 je uveden graf naměřených hodnot ročních imisních koncentrací NO₂. Obrázek 6 ukazuje rozložení ročních imisních koncentrací NO₂ dle pětiletých klouzavých průměrů pro období 2009-2013.

Obr. 4 Průměrné roční imisní koncentrace NO_x v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).

Obr. 5 Průměrné roční imisní koncentrace NO₂ v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).

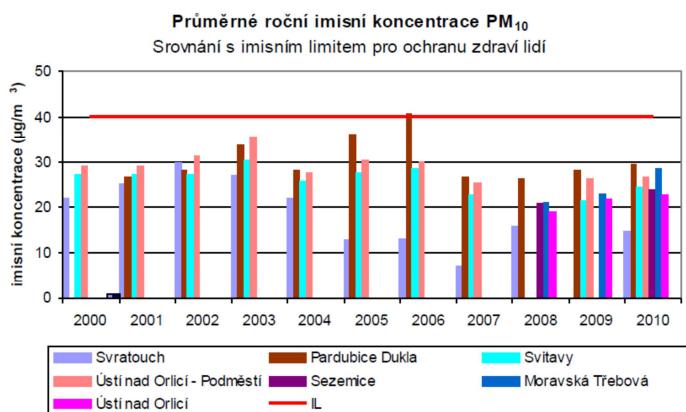
Obr. 6 Průměrné roční koncentrace NO₂ (µg/m³) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).

Dle dat ze stanic imisního monitoringu nejsou v časové řadě (2000-2010) patrné významné změny v ročních imisních koncentracích naměřených NO_x . Imisní limit pro ochranu ekosystémů je pro NO_x překračován ve měst Svitavy a Ústí nad Orlicí. V Pardubicích se pak naměřená data pohybují v okolo tohoto imisního limitu.

Dle pětiletých klouzavých průměrů, i dat z imisních stanic v území Pardubického kraje nedochází k překračování imisního limitu ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) NO_2 pro lidské zdraví.

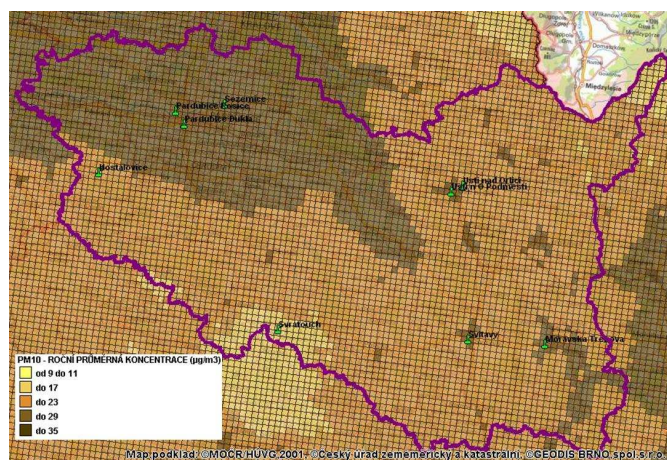
Tuhé znečišťující látky PM_{10}

V následujícím grafu (Obr. č. 7) je uveden vývoj imisních koncentrací PM_{10} , které byly naměřené na stanicích imisního monitoringu v Pardubickém kraji v letech 2001 - 2010. Červená čára označuje imisní limit pro PM_{10} .

Obr. 7 Vývoj průměrné roční koncentrace PM_{10} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).

Na obrázku č. 8 jsou pak uvedeny pětileté průměry imisí PM_{10} v letech 2009-2013 ve čtvercové síti 1x1 km.

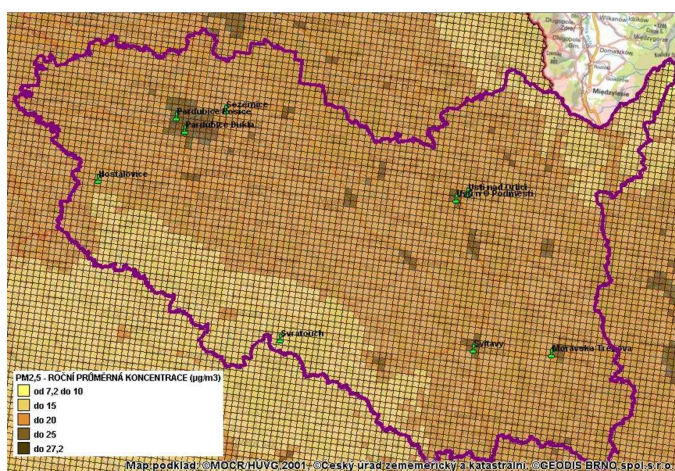

Obr. 8 Průměrné roční koncentrace PM_{10} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).

Dle obrázku č. 8 se naměřené roční imisní koncentrace PM_{10} v Pardubickém kraji pohybují mezi 20 – 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Dle grafu je možné usuzovat na mírnou sestupnou tendenci koncentrací PM_{10} v ovzduší. Dle mapy s pětiletých klouzavých průměrů imisí PM_{10} nedochází v Pardubickém kraji k překročení imisních limitů ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) pro roční imisní koncentrace PM_{10} .

Tuhé znečišťující látky $\text{PM}_{2,5}$

Tuhé znečišťující látky $\text{PM}_{2,5}$ nebyly za období 2000-2010 v Pardubickém kraji na stanicích imisního monitoringu měřeny. V obrázku č. 9 jsou pak uvedeny pětileté průměry imisí $\text{PM}_{2,5}$ v letech 2009-2013 ve čtvercové síti 1x1 km.

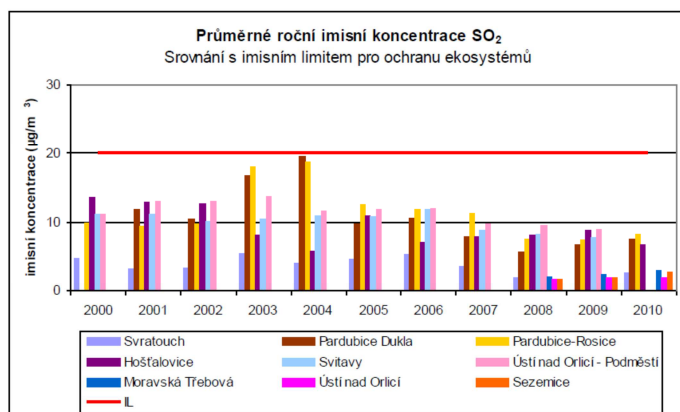

Obr. 9 Průměrné roční koncentrace $PM_{2.5}$ ($\mu g/m^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).

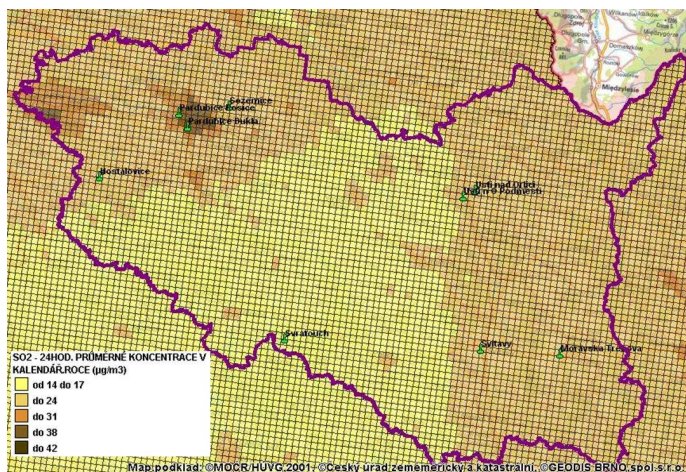
Dle pětiletých klouzavých průměrů nedochází na území Pardubického kraje k překračování imisního limitu ($25 \mu g/m^3$) pro tuhé částice $PM_{2.5}$. Nejvyšší imisní koncentrace jsou zaznamenány dle předpokladu ve velkých městech kraje.

Oxid Siřičitý SO_2

Graf na obrázku č. 10 ukazuje vývoj imisních koncentrací SO_2 , které byly naměřené na stanicích imisního monitoringu v Pardubickém kraji v letech 2001 - 2010. Na obrázku č. 11 jsou pak uvedeny pětileté průměry imisí SO_2 v letech 2009-2013 ve čtvercové síti 1x1 km.

Obr. 10 Průměrné roční imisní koncentrace SO_2 na stanicích imisního monitoringu v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).

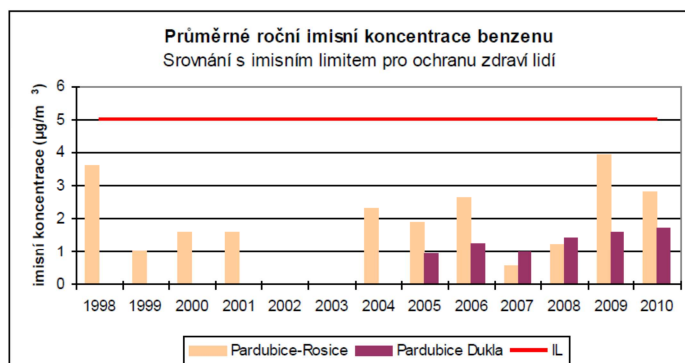

Obr. 11 4. nejvyšší 24 hod. koncentrace SO_2 ($\mu g/m^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).

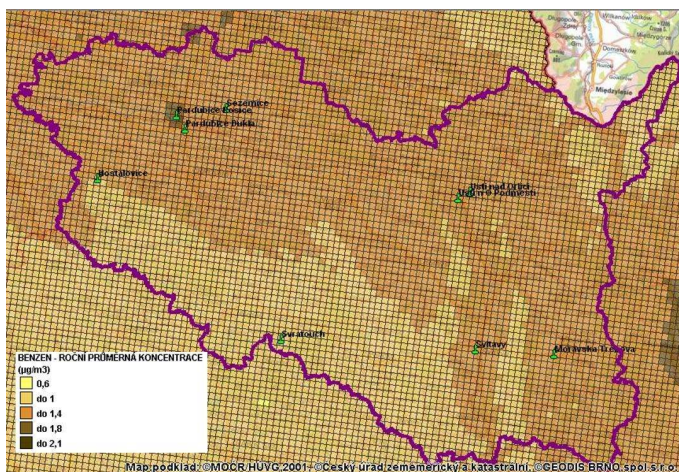
Z dat naměřených stanicemi imisního monitoringu je patrná klesající tendence roční imisní koncentrace SO_2 v kraji. 4. nejvyšší 24. koncentrace SO_2 je patrná v území, kde se vyskytují průmyslové technologie produkující tuto škodlivinu. Jedná se o oblast Pardubic a oblast v okolí Chvaletic. Imisní limit ($250\mu\text{g}/\text{m}^3$) pro lidské zdraví není v Pardubickém kraji překračován.

Benzen

Imisní koncentrace benzenu byly v letech 2001 - 2010 v Pardubickém kraji měřeny pouze na dvou stanicích v Pardubicích. Data jsou uvedena na obrázku č. 12. Na obrázku č. 13 jsou pak uvedeny pětileté průměry imisí benzenu v letech 2009-2013 ve čtvercové síti $1\text{ km} \times 1\text{ km}$ v Pardubickém kraji.

Obr. 12 Průměrné roční imisní koncentrace benzenu na jednotlivých stanicích v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).

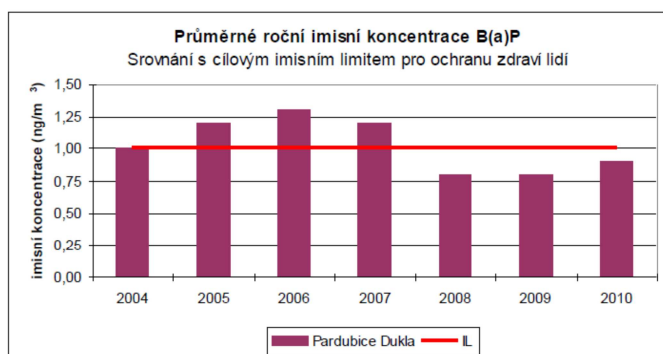

Obr. 13 Roční průměrná koncentrace benzenu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje).

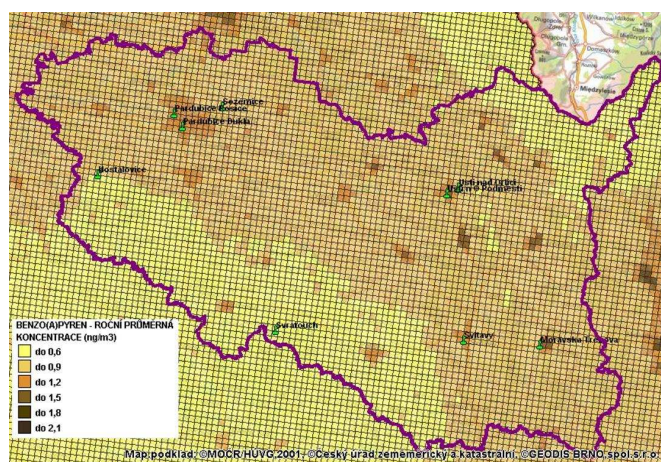
Imisní koncentrace benzenu v Pardubickém kraji zdaleka nedosahuje imisního limitu. Koncentrace benzenu jsou měřeny pouze na imisních stanicích v Pardubickém kraji, kde nejvyšší koncentrace byly naměřeny v roce 2009 a 2010 a to mezi $3\text{--}4\mu\text{g}/\text{m}^3$. Dle pětiletých klouzavých průměrů jsou pak v Pardubickém kraji imisní koncentrace benzenu stanoveny nižší a to max. do $2\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Benzo(a)pyren

Benzo(a)pyren je v Pardubickém kraji měřen pouze na jedné stanici imisního monitoringu a to v Pardubicích. Data jsou uvedena na obrázku č.14. Grafická data dle pětileté průměry imisí benzo(a)pyrenu v letech 2009-2013 ve čtvercové síti $1\text{ km} \times 1\text{ km}$ jsou uvedena na obrázku č. 15.

Obr. 14 Průměrné roční imisní koncentrace benzo(a)pyrenu v Pardubickém kraji v letech 2000-2010 (zdroj: Aktualizace PZKO PK, 2012).

Obr. 15 Roční průměrná koncentrace benzo(a)pyrenu (ng/m³) (zdroj: mapový portál Pardubického kraje)

Dle pětiletých průměrů je patrné, že imisní limit pro benzo(a)pyren je v Pardubickém kraji dle předpokladu překračován v oblastech větší měst, jako jsou Pardubice, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Lanškroun...atd. Z dat na imisní monitorovací stanici Pardubice-Dukla je patrný v posledních letech pokles koncentrace benzo(a)pyrenu v ovzduší a dle těchto údajů zde nedochází k překračování imisního limitu.

2.3.2.2 Klima

Území Pardubického kraje spadá do několika klimatických oblastí. Severní část kraje spadá do teplé klimatické oblasti, jižní část leží v mírně teplé oblasti a směrem k jihovýchodní a severovýchodní hranici se stává chladnějším až po mírně chladnou oblast v okolí Horní Svratky a jižní části Orlických hor. Průměrná roční teplota kolísá mezi 5,5 až 6,5°C, průměrná teplota nejteplejšího měsíce roku (červenec) se pohybuje v mezích od 15 do 16°C a nejstudenějšího měsíce (leden) -4,5 až -3,5°C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 750 až 800 mm.

2.3.3 Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky

Zdroji hluku jsou zejména dopravní zařízení (dálnice, silnice, městské komunikace, železnice a letiště), méně pak technologická zařízení (těžba, průmysl). V pásmech bezprostředně přiléhajících ke zdrojům jsou hygienické limity překračovány, což je významné zejména v hustě obydlených oblastech, na většině dotčeného území je však hluková situace vyhovující.

Data z výpočtu hlukového zatížení jsou dostupná pro některé úseky železničních tratí, silnic a aglomerací na portálu <http://hlukovemapy.mzcr.cz>. V rámci Pardubického kraje bylo hlukové zatížení měřeno na železniční trati Praha – Pardubice a Pardubice – Česká Třebová. Z komunikací je zmapována hluková situace na komunikaci I/35 v úseku Litomyšl – Vysoké Mýto a v úseku Holic – Býšř. Na komunikaci I/37 bylo pak hlukového zatížení vyhodnoceno ve městech Chrudim a Pardubice. Výpočet hlukového zatížení obyvatel byl také proveden ve městě Přelouč.

Z hlukových map a podkladů zpracovaných Ředitelstvím silnic a dálnic ČR lze prokázat vysoké hladiny hluku v denní i noční době, kterým jsou vystaveni obyvatelé zástavby situované v blízkosti frekventovaných

silničních komunikací v Pardubickém kraji. Podle výsledků měření provedených KHS ve spolupráci se Zdravotním ústavem nejsou u objektů situovaných u silnic I. třídy výjimkou ani hladiny hluku přesahující L_{dn} >70 dB. Obdobná čísla byla vyhodnocena v blízkosti železničního koridoru. Taková úroveň hlukové zátěže představuje zdravotní riziko např. ve vztahu ke kardiovaskulárním onemocněním.

V území se vyskytuje řada významných, jednoduchých, drobných nebo nevýznamných zdrojů ionizujícího záření, převážně pro lékařské nebo technické aplikace. Úroveň záření se v celém dotčeném území pohybuje v úrovni přirozeného pozadí, nejsou překračovány limity ozáření obyvatel.

V území se vyskytuje řada vysokofrekvenčních (vysílače, radiolokátory) resp. nízkofrekvenčních (elektrická zařízení) zdrojů neionizujícího záření, bez konfliktů s hygienickými limity.

Další charakteristiky, které by bylo nutno zohlednit, nejsou specifikovány.

2.3.4 Povrchová a podzemní voda

Území Pardubického kraje je, ve srovnání s ostatními kraji ČR, bohaté na vodní zdroje a má propracovanou vodovodní soustavu propojenou s vodovodní soustavou Královéhradeckého kraje. Většina městských celků má vlastní dostatečné vodní zdroje, zejména v podhůří a na Českomoravské vrchovině. Pardubický kraj je vodohospodářsky mimořádně významnou oblastí s přebytky vodních zdrojů nadregionálního významu, a to jak podzemních vod, tak odběrů povrchových vod z vodních toků. Na území kraje převažují odběry povrchové vody a jejich úprava v západní části kraje (okres Pardubice a severní část okresu Chrudim). Východní a jižní části jsou bohaté na podzemní vody s velmi dobrou kvalitou vody. V okresech Svitavy a Ústí nad Orlicí jsou významným zdrojem vody hydrogeologické rajony Vysokomyštské, Kyšperské a Ústecké synklinály. Významné zásoby podzemních vod jsou vázány zejména na východočeské synklinály české křídlové pánve (okres Ústí nad Orlicí a Svitavy) a na kvartérní sedimenty Labe.

2.3.4.1 Povrchová voda

Většina území Pardubického kraje náleží do povodí horního a středního Labe. Jen východní a jihovýchodní okraj je odvodňován do řek Morava a Dyje, která odvádí vodu do Dunaje. Vodohospodářsky významné vodní toky patří do správy podniků Povodí Labe s.p. a Povodí Moravy s.p.

Nejvýznamnějším tokem je Labe, které na území kraje vstupuje v nadmořské výšce 220 m n.m. u Opatovic nad Labem, kde tvoří část hranice mezi Pardubickým a Královéhradeckým krajem. Z řeky odbočuje řada náhonů, nejdelší a nejznámější je Opatovický kanál, dlouhý 30 km. Severovýchod území je odvodňován do Labe řekou Orlicí, na území kraje mají část svých toků oba její zdroje - Divoká Orlice a Tichá Orlice.

Divoká Orlice je pravostrannou zdrojnicí Orlice, pramení v Polsku a přitéká na naši státní hranici u Trčkova ve výšce 695 m n.m. Tichá Orlice pramení jihovýchodně od Králík v nadmořské výšce 780 m n.m. Nejvýznamnějším přítokem je Třebůvka, která do ní ústí zleva u Ústí nad Orlicí.

Řeka Loučná pramení západně od Svitav u obce Karle v nadmořské výšce 541 m n.m. Jejím nejvýznamnějším přítokem je Desná, která do ní ústí zleva pod Litomyšl.

Dalším významným levostranným přítokem Labe je Chrudimka. Ta pramení ve výšce 700 m n.m., na jejím toku bylo zřízeno několik vodních nádrží. Nejvýznamnějším přítokem Chrudimky je zprava Novohradka.

Asi čtvrtina plochy regionu náleží k povodí Moravy. Morava pramení na jihozápadních svazích Králického Sněžníku (1380 m n.m.). Na území regionu pramení i další levostranné přítoky horní Moravy - Moravská Sázava, Třebůvka a Mírovka. Moravská Sázava pramení u Čenkovic (695 m n.m.), Třebůvka u Křenova (462 m n.m.). Ve Žďárských vrších se nachází pramenná oblast řeky Svratky, jejímž přítokem je Svitava, která pramení v Javorníku (465 m n.m.). Dalším významným přítokem Svratky je Bílý potok, který pramení na západní straně Poličského vrchu (650 m n.m.).

Tab. 4 Největší toky Pardubického kraje (zdroj: ČHMÚ)

Název toku	Délka toku v (ČR) (km)	Délka toku v Pardubickém kraji (km)	Prům. průtok v Pardubickém kraji (m ³ /s)
Labe	370	53	56,4
Divoká Orlice	99,3	37	5,4
Tichá Orlice	107,5	89	7
Loučná	81	81	4,43

Název toku	Délka toku v (ČR) (km)	Délka toku v Pardubickém kraji (km)	Prům. průtok v Pardubickém kraji (m ³ /s)
Chrudimka	104,4	104,4	6,02
Doubrava	89,5	18	2,87
Morava	-	18	0,98
Moravská Sázava	55	38	4,21
Třebůvka	48	32	2,07
Svratka	-	14	-
Svitava	98	68	2,3
Bílý potok	33,9	33,9	-

Tab. 5 Vodní nádrže v Pardubickém kraji vybudované na největších vodních tocích (zdroj: ČHMU)

Název toku	Název nádrže	Poznámka
Divoká Orlice	Nekoř	-
Divoká Orlice	Pastviny	výstavba 1938
Chrudimka	Hamry	výstavba 1912
Chrudimka	Seč I	výstavba 1935
Chrudimka	Seč II	výstavba 1947
Chrudimka	Křižanovice I	výstavba 1954
Chrudimka	Křižanovice II	-
Doubrava	Vodní nádrž	u obce Pařížov

V Pardubickém kraji jsou nízkými průtoky ohroženy toky Loučná (úsek Čistá - Benátky) a Svítava (Rozhraní) v okrese Svítavy, Novohradka s přítoky Krounka, Anenský potok a Žejbro v okrese Chrudim. V období nižších srážek jsou průtoky pod hodnotami minimálních průtoků, případně toky v některých úsecích zcela vyschnou. Tato situace je způsobena vysokými odběry podzemních vod pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Předpokladem zlepšení současného stavu je zpracování studií o vlivu odběru podzemních vod na vody povrchové s návrhem řízeného odběru podzemních vod a následnou realizací.

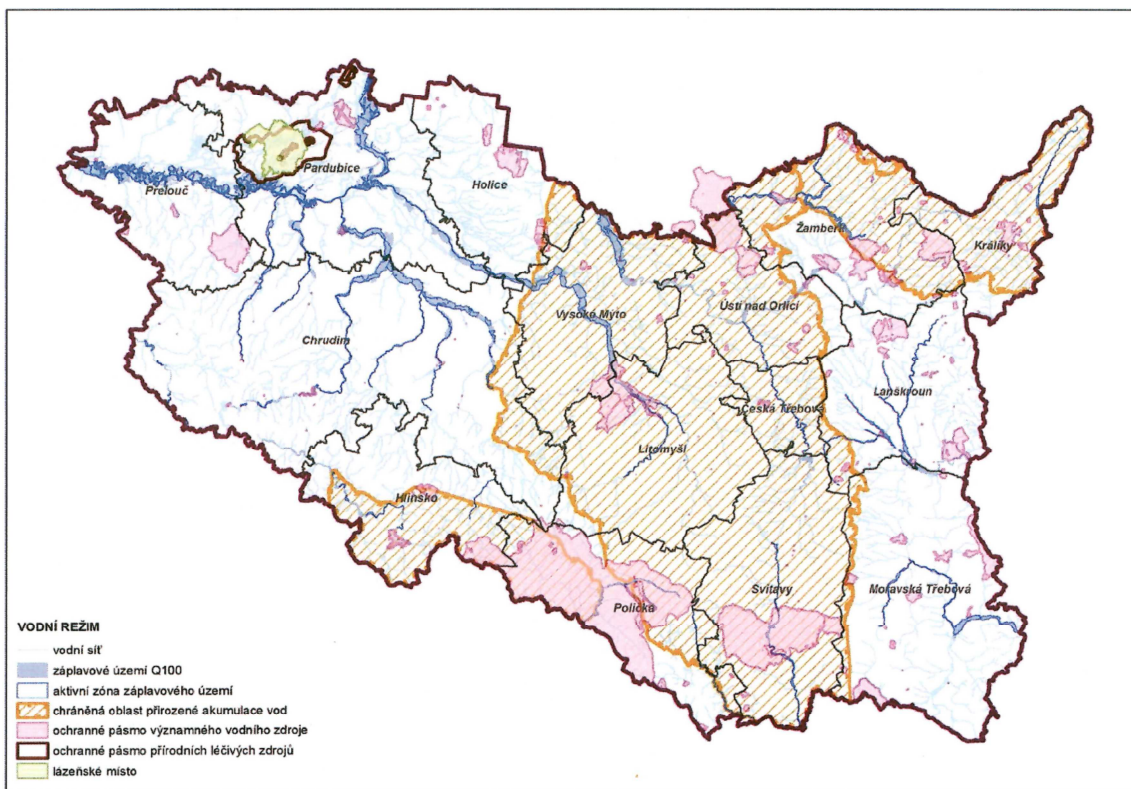
Podíl vodních ploch na území Pardubického kraje je uveden v následující tabulce (Tab. č. 6).

Tab. 6 Podílu vodních ploch na území Pardubického kraje dle ORP

Název ORP	výměra ORP (ha)	Podíl vodních ploch z celkové výměry (%)
Česká Třebová	7971	0,6
Hlinsko	24659	17
Holice	21364	1,5
Chrudim	74608	1,4
Králíky	15869	0,5
Lanškroun	27521	0,8
Litomyšl	33708	0,5
Moravská Třebová	41724	0,8
Pardubice	40928	3,6
Polička	27269	0,8
Přelouč	25722	2,7
Svítavy	35159	1
Ústí nad Orlicí	19050	0,8
Vysoké Mýto	28187	1,8
Žamberk	28146	1,2

Vodní režim Pardubického kraje

V obrázku č. 16 je uveden vodní režim Pardubického kraje, který znázorňuje rozložení záplavových území, CHOPAV, ochranných pásem vodních zdrojů a léčivých zdrojů...atd. v Pardubickém kraji.

Obr. 16 Vodní režim Pardubického kraje (zdroj: ÚAP Pardubického kraje 2013)

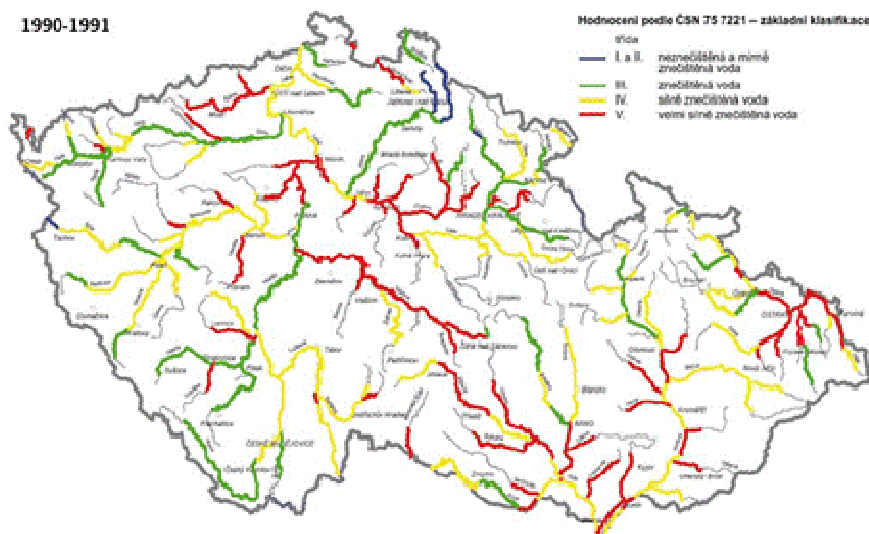
Čistota toků a nádrží

Jakost povrchových vod, kterou ovlivňují především bodové zdroje znečištění (města a obce, průmyslové závody, objekty soustředěné zemědělské živočišné výroby a staré ekologické zátěže) se v ČR i v Pardubickém kraji díky výstavbě a rekonstrukci kanalizací a čistíren odpadních vod dlouhodobě zlepšuje (viz. obrázek 17).

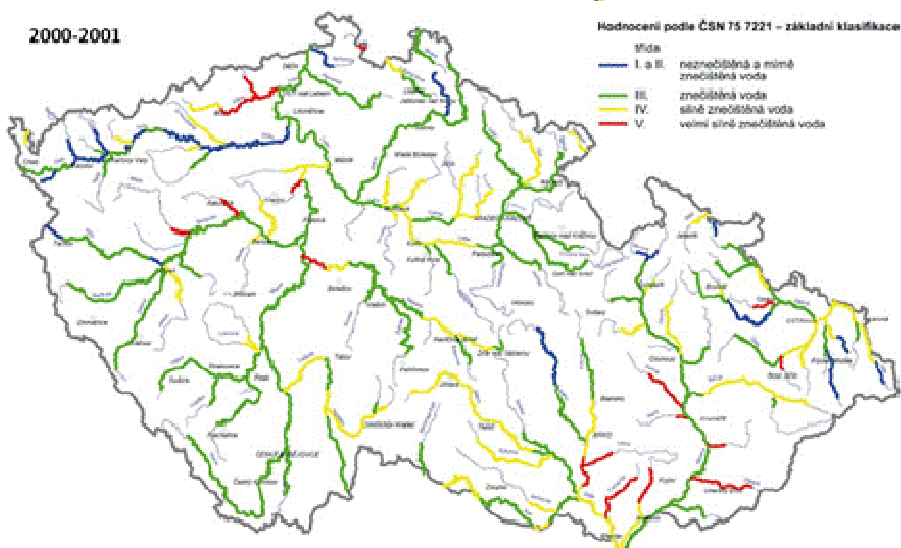
Tekoucí povrchové vody se podle jakosti vody zařazují do 5 tříd (dle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod):

- ▶ I. třída – neznečištěná voda (tok nebyl významně ovlivněn lidskou činností, ukazatele nepřesahují hodnoty odpovídající běžnému přirozenému pozadí v toku),
- ▶ II. třída – mírně znečištěná voda (umožněna existence bohatého, vyváženého a udržitelného ekosystému),
- ▶ III. třída – znečištěná voda (podmínky pro existenci bohatého a vyváženého ekosystému nemusí být vytvořeny),
- ▶ IV. třída – silně znečištěná voda (podmínky umožňující existenci pouze nevyváženého ekosystému),
- ▶ V. třída – velmi silně znečištěná voda (tok ovlivněn lidskou činností, podmínky umožňují existenci pouze silně nevyváženého ekosystému).

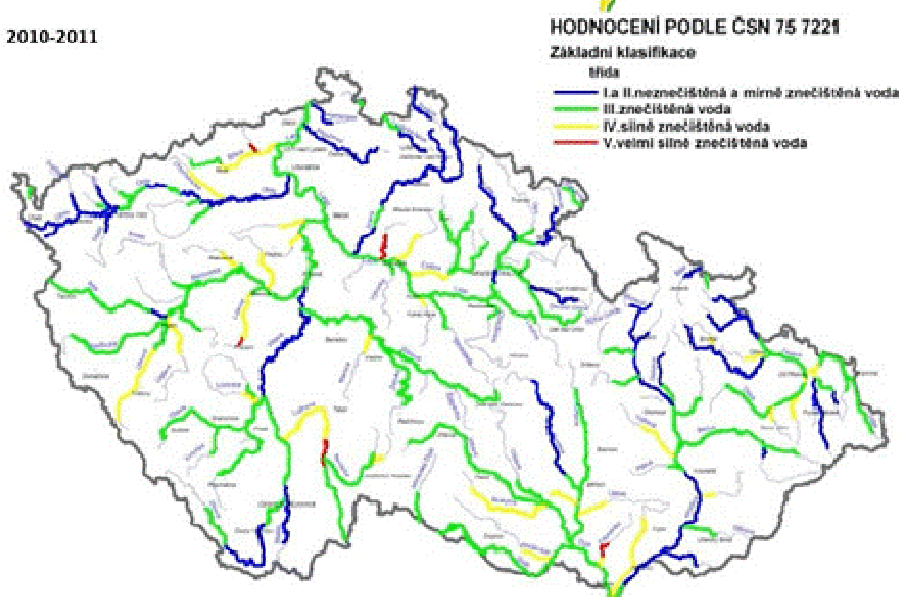
1990-1991

2000-2001

2010-2011

Obr. 17 Jakost vody v tocích v ČR v letech 1990-2011 (zdroj: ÚAP Pardubického kraje 2013)

Z uvedených obrázků je za posledních 20 let patrné významné zlepšení jakosti povrchových vod v tocích a to jak v celé ČR tak i v Pardubickém kraji. V Pardubickém kraji je dle ČSN 75 7221 kvalita vody ve většině

větších tocích zařazena do třídy I. – III. U většiny velkých toků v Pardubickém kraji (Labe, Chrudimka, Loučná, Tichá Orlice, Moravská Sázava, Třebůvka) došlo v posledních téměř 20 letech ke zlepšení jakosti vody z třídy IV. (silně znečištěná voda) na třídu III., tzn. znečištěná voda. Mezi nejméně znečištěné toky na území Pardubického kraje patří Divoká Orlice, Morava a Svratka na hranicích kraje.

2.3.4.2 Podzemní voda

Z regionálně hydrogeologického pohledu spadá oblast Pardubického kraje do následujících hydrogeologických rajónů:

Rajóny svrchní vrstvy:

- ▶ 1110 Kvartér Orlice
- ▶ 1122 Kvartér Labe po Pardubice
- ▶ 1130 Kvartér Loučné a Chrudimky
- ▶ 1140 Kvartér Labe po Týnec
- ▶ 1160 Kvartér Urbanické brány

Rajóny základní vrstvy:

- ▶ 4222 Podorlická křída v povodí Orlice
- ▶ 4231 Ústecká synklinála v povodí Orlice
- ▶ 4232 Ústecká synklinála v povodí Orlice
- ▶ 4261 Kyšperská synklinála v povodí Orlice
- ▶ 4262 Kyšperská synklinála - jižní část
- ▶ 4270 Vysokomýtská synklinála
- ▶ 4291 Králický prolom - severní část
- ▶ 4310 Chrudimská křída
- ▶ 4340 Čáslavská křída
- ▶ 4360 Labská křída
- ▶ 5211 Poorlický perm - severní část
- ▶ 5212 Poorlický perm - jižní část
- ▶ 6420 Krystalinikum Orlických hor
- ▶ 6432 Krystalinikum jižní části Východních Sudet
- ▶ 6531 Kutnohorské krystalinikum
- ▶ 6532 Krystalinikum Železných hor
- ▶ 6560 Krystalinikum v povodí Svratky

Hydrogeologický rajón je pokládán za základní územní jednotku pro bilancování podzemních vod. Určujícím hlediskem pro začlenění území do jednotlivých hydrogeologických rajónů jsou geologická a hydrogeologická charakteristika horninového prostředí a hydrologická, klimatická a morfologická charakteristika (režim podzemních a povrchových vod, vodní toky, morfologie terénu, srážky, atd.).

Režim podzemních vod mělkého oběhu na území Pardubického kraje je charakterizován jako průměrně vodný. Průměrné roční hladiny podzemních vod se v roce 2006 u hodnocených vrtů pohybovaly v rozmezí 88 až 115 % dlouhodobých průměrů 1971–2000.

Konkrétní údaje o hladině podzemní vody nejsou relevantní pro účely posouzení a nebyly zjišťovány.

Významné zásoby podzemních vod se nacházejí v Ústecké synklinále – protáhlé artéské pánvi táhnoucí se přes celé území kraje z Ústeckoorlicka na Svitavsko. Tyto zásoby jsou vysoce využívány – v Březové nad Svitavou je odebírána voda pro zásobování brněnského vodovodu, významné jsou i vodárenské odběry pro Svitavu, Českou Třebovou a Ústí nad Orlicí. Specifický odtok podzemní vody je zde vysoký (5-7 l/s.km²). Západně od této synklinály se nachází Vysokomýtská synklinála, která je, stejně jako předešlá, součástí Východočeské křídly. Je to široká artéská pánev rovněž s bohatými zásobami, které jsou využívány jen pro místní vodovody.

Další méně plošně rozsáhlé artéské pánve s menším vodohospodářským významem se rozkládají v pruhu pod krystalinikum Orlických hor (přes Žamberk a Lanškroun) a v okolí Králík. Všechno to jsou zároveň oblasti s převážně zvýšenými (3-5 l/s.km²) ve vyšších polohách až vysokými (5-7 l/s.km²) hodnotami průměrného specifického odtoku podzemní vody.

2.3.5 Půda a horninové prostředí

2.3.5.1 Půda

Půda je jednou ze základních přírodních složek ekosystému a patří k důležitým přírodním zdrojům. Jejím využíváním dochází k přeměně na antropogenní kulturní krajinu.

Svou rozlohou 4 519 km² je Pardubický kraj pátým nejmenším krajem ČR. Z celkové výměry kraje připadá 60 % na zemědělskou půdu, přitom orná půda tvoří 44 %. Pozemky určené k plnění funkcí lesa pokrývají 29,6 % rozlohy kraje.

Tab. 7 Základní údaje o půdě v Pardubickém kraji (ČSÚ, k 31.12.2012)

	ha	%
Celková výměra kraje	451 864	100
orná půda	197 580	44
ovocné sady	1 892	0,4
trvalé travní porosty	60 850	13,4
zahrady	11 242	2,4
zemědělská půda celkem	271 564	60
ostatní plochy	32 607	7,2
zastavěné plochy a nádvoří	7 328	1,6
PUPFL	133 996	29,6
vodní plochy	6 394	1,4

V Pardubickém kraji se zemědělská půda využívá k zemědělské výrobě již tisíc let. Celá oblast byla po staletí obhospodařována člověkem citlivě využívajícím dané přírodní podmínky. Tento soulad byl výrazně narušen plošnou intenzifikací výroby a řadou dalších necitlivých zásahů do krajiny.

V Pardubickém kraji jsou zastoupeny všechny 4 zemědělské výrobní typy (VT): kukuřičný, řepařský, bramborářský a horský zemědělský výrobní typ. Zařazení přímo odráží výrobní potenciál daného území a nepřímo jeho krajinářské, estetické a geomorfologické podmínky.

Největší podíl zaujímá zemědělská půda z celkové výměry v ORP Litomyšl (69,1 %) a Pardubice (66,5 %), nejmenší podíl v ORP Česká Třebová (41,4 %). Podíl orné půdy ze zemědělské půdy činí na Pardubicku 85,4%, naopak nejmenší podíl orné půdy je na Králicku (40,2 %). Na Králicku tvoří největší podíl trvalé travní porosty (57,9 % zemědělské půdy). Trvalé travní porosty se naopak nachází minimálně na Pardubicku (9,1 % zemědělské půdy). (*Pardubický kraj, 2013*).

Většina oblastí jednotlivých okresů je definována jako mírné svahy. Holicko, Chrudimsko, Litomyšlsko, Pardubicko, Přeloučsko a ORP Vysoké Mýto jsou označovány jako rovina.

Půda poblíž dálnic a rychlostních silnic je stále velmi atraktivní pro investory, často dochází i k záborům půd v I. třídě ochrany. Současně dochází ke zvyšování podílu pozemků zemědělsky neobhospodařovaných, u kterých se vlastníci snaží dosáhnout změny využití pozemků zemědělských na pozemky stavební.

Půdní fond je na řadě míst ohrožen vodní erozí, v poslední době zejména vlivem přívalových srážek dochází k poškození příznivých fyzikálních vlastností půdy. Vyrůstají plochy neobhospodařovaných pozemků. Ke kontaminaci zemědělských půd dochází lokálně v návaznosti na některé stávající podniky a skládky.

Ohroženost pozemků erozí je obecně ovlivněna půdními vlastnostmi (sklonitost, charakter půd) a dalšími vlivy (způsobem hospodaření, klimatem). Severovýchodní, východní a jižní část kraje s morfologicky členitým terénem, který v minulých desetiletích nebyl překážkou pro zemědělskou a lesnickou velkovýrobu, je vystavena zvýšené erozi půdy a snížené retenci vody v krajině, která zhoršuje i vlivy extrémních hydrologických jevů způsobujících povodně. Účinná protipatření se dosud prosazovala nedostatečně (revitalizace krajiny, komplexní pozemkové úpravy, zatravňování, rozčlenění krajiny, zřizování vodních ploch a další).

Zemědělská půda na území Pardubického kraje není plošně kontaminována rizikovými látkami (Cd, Cr, Hg, Pb, polychlorované bifenylly – PCB, PAH). Hodnoty těchto škodlivin jsou nižší než stanovené limitní obsahy.

2.3.5.2 Horninové prostředí

Geologie

Na severovýchodě, v hraničních horách (Orlické hory, Králický Sněžník) a jejich podhůří, převládají krystalické horniny starohorního a prvohorního stáří (svory, pararuly aj.).

Středem regionu od severozápadu k jihovýchodu se táhne široký pruh usazených hornin, z nichž nejrozsáhlejší jsou sedimenty české křídové pánve. Tyto sedimenty vznikly během několika mořských záplav střídaných i tropickým sladkovodním prostředím, díky čemuž mají tyto sedimenty velice pestré litografické složení. Převládají mocné vrstvy turonských hornin jako jsou jílovce, slínovce, opuky, jemnozrnné pískovce místy i lupky, písky až štěrky. Ojediněle jimi pronikají třetihorní neovulkanity (např. fonolit Kunětické hory).

Geologicky nejvíce komplikovanou stavbu má jižní úsek regionu, mnohde s velmi starými (starohorními) metamorfity – rulami, pararulami, fylity, krystalickými vápenci, s pestrout šálou rozmanitých sedimentů z různých období prvohor a také s rozsáhlým železnohorským plutonem, tvořeným hlubinnými karbonskými vyvřelinami typu granodioritů.

Pohyby zemské kůry vytvořily v regionu řadu antiklinál a synklinál. Nejzápadnější je vracavská antiklinála, která probíhá ve směru sz-jv od Dolního Jelení (okres Pardubice) přes obec Vracav až do jižního okolí Vysokého Mýta (okres Ústí nad Orlicí). Geomorfologicky se projevuje jako Vracavský hřbet. Na jeho okrajích jsou kuesty (PR Střemošická stráň, PP Kusá hora). Východně od vracavské antiklinály probíhá od Vysokého Mýta až k obci Janov jv. od Litomyšle (okres Svitavy) široká sníženina vysokomýtské synklinály. Geomorfologicky se nazývá Litomyšlský úval.

Velmi výrazná a dlouhá (60 km) je potštejská antiklinála, která probíhá od Brandýsa nad Orlicí k Ústí nad Orlicí a dále k jihu, k prostoru východně od Poličky (okres Svitavy). V její ose byl v průlomovém údolí Divoké Orlice obnažen potštejský žulový masiv a v údolí Tiché Orlice u Ústí nad Orlicí krystalinikum s žulou a perm. Východní rameno asymetrické potštejské antiklinály je porušené semanínským zlomem směru sz-jv. V georeliéfu se výrazně projevuje jako Kozlovský hřbet s četnými kuestami (čely obrácené většinou východním směrem – PR Psí kuchyně). Východně od semanínského zlomu vznikla orlicko-ústecká synklinála. V terénu se dnes jeví jako sníženina Ústecké brázdy, ve které se vyvinuly četné subsekventní vodní toky. Mezi dnešním Ústím nad Orlicí a Opatovem u Svitav se v ní uložily během mladších třetihor mořské sedimenty spodního badenu. Východně od orlicko-ústecké synklinály se vyklenula antiklinála litická. V její ose byl odnosem ze svrchnokřídových hornin obnažen litický žulový masiv a dále k JV poorlický perm. Délka této antiklinály je 60 km. V popisovaném regionu dnes vystupuje na severu jako Litický hřbet a na jihovýchodě jako Hřebečský hřbet, charakterizovaný řadou kuest s čelními svahy obrácenými k východu (PR Rohová).

Čtvrtohorní říční naplaveniny (štěrkopísky) nalézáme v terasových stupních podél údolí Tiché i Divoké Orlice, Labe, Chrudimky, Loučné a dalších toků. Z nich byly v obdobích aridního klimatu vyvátý jemnozrnné písky a spraše, tvořící místy přesypy.

Geomorfologie

Mnohotvárný georeliéf pardubického regionu je výsledkem dlouhodobého geologického vývoje od starohor do současnosti. Výškové rozpětí zde dosahuje jedné z největších hodnot v rámci České republiky, a to přibližně od 200 m n. m. na Labi na západní hranici Pardubického okresu po 1423,7 m n. m. na vrcholu Králického Sněžníku v severovýchodní části okresu Ústí nad Orlicí. Z hlediska regionálního geomorfologického členění provincie Česká vysočina náleží region do tří výrazně odlišných soustav (subprovincií): krkonošsko-jesenická (sudetská) v severovýchodní až východní části, Česká tabule ve střední a západní části a česko-moravská v jižní části.

Krkonošsko-jesenická soustava je výsledkem geomorfologických procesů alpínsko-himálajského vrásnění ve třetihorách a čtvrtohorách, kdy byly podél zlomů vyzdvíženy kry okrajových pohoří České vysočiny. Do regionu zasahují dvě podsoustavy Krkonošsko-jesenické soustavy - Orlická s celky Orlické hory, Podorlická pahorkatina, Kladská kotlina; a Jesenická s celky Králický Sněžník, Hanušovická a Zábřežská vrchovina.

Česká tabule má z větší části rovinatý, na okrajích zvlněný georeliéf, převážně na svrchnokřídových, ojediněle i neogenních sedimentech. Do regionu zasahuje čtyřmi geomorfologickými celky: Svitavskou pahorkatinou, Orlickou, Východolabskou a Středolabskou tabulí. Výraznými dominantami jsou v této části neovulkanické kupy, které vyvěly do jinak rovinatých plošin např. Kunětická hora, Košumberk.

Českomoravská vrchovina tvoří jihozápadní část regionu, patří do celku Železné hory tvořící asymetrickou kru s příkrým jihozápadním svahem při železnohorském zlomu a s mírným sklonem k severovýchodu. Nadmořské výšky nepřesahují 800 m. Velká část tohoto regionu patří do CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory.

Přírodní zdroje

Rozvoj oblasti (rozvoj bydlení, infrastruktura) s sebou nese potřebu čerpat nové nerostné zdroje. V rámci rozvoje Pardubického kraje bude využíváno stávajících ověřených zásob, přičemž koncepce surovinové politiky počítá s budoucím využitím ložisek stavebního kamene, štěrkopísků. Místní význam nepřesáhne využití ložisek kvalitních cihlářských surovin a slévarenských písků.

Hlavní faktory, omezující využívání ložisek nerostných surovin, jsou prvky ochrany přírody a krajiny (CHKO, MCHÚ, prvky ÚSES, Natura 2000), ochrany povrchových a podzemních vod (CHOPAV, PHO vodních zdrojů), ochrana lesního a půdního fondu, na lokální úrovni i střety se stávající infrastrukturou. Řada ložiskových objektů byla vymezena před zavedením těchto prvků ochrany. V konkrétních případech (posuzování dalších prodloužení POPD) bude nutné pečlivě zvažovat váhu obecného zájmu ochrany přírody oproti možnosti hospodárního dotěžení ložiska. Vlivy na primární přírodní zdroje (tzv. neobnovitelné) lze omezit dostatečným využitím druhotných zdrojů surovin.

Nerostné suroviny

Území Pardubického kraje náleží z převážné části do oblasti České křídové pánve. Pouze okrajové partie zasahují do oblasti krystalinika Českého masivu. Území kraje je obecně na významnější ložiska nerostných surovin chudé. Jsou zde ve větším měřítku těženy štěrkopísky, lomový kámen a cihlářské hlíny. Ložiska rud byla vázána vesměs jen na okrajové horské a vrchovinné oblasti byla převážně v historické době vytěžena. Kraj býval významnou základnou těžby manganových rud a pyritu (Chvaletice a okolí), donedávna se dobývaly i žáruvzdorné jíly (Svitavsko), rudy uranu v Železných horách a krátce polymetaly s barytem v Křižanovicích. V současné době se na území kraje žádné rudy ani palivoenergetické suroviny netěží a žádné ekonomické zásoby ani zdroje palivoenergetických surovin zde evidovány nejsou. Ve Chvaleticích je funkční lom na těžbu žuly, jehož plocha by se měla ještě zdvojnásobit. Zdroje výskytu štěrkopísků jsou především labské terasy, surovinou pro cihlářskou výrobu jsou zejména spraše. Těžba kamene je orientována na vyvřelé horniny.

V Pardubickém kraji se těží především stavební kámen, štěrkopísky a vápence. Těžená ložiska stavebního kamene se nacházejí zejména v lokalitách Chvaletice, Mistrovice, Bystřec, Stašov. Ze štěrkopísků jsou nejdůležitější ložiska Čeperka 1 a Pamětník. Vápence se těží na ložisku Prachovice a slouží převážně k výrobě cementu. Nejdůležitějšími ložisky cihlářských surovin jsou Tuněchody a Holice.

2.3.6 Fauna, flóra a ekosystémy

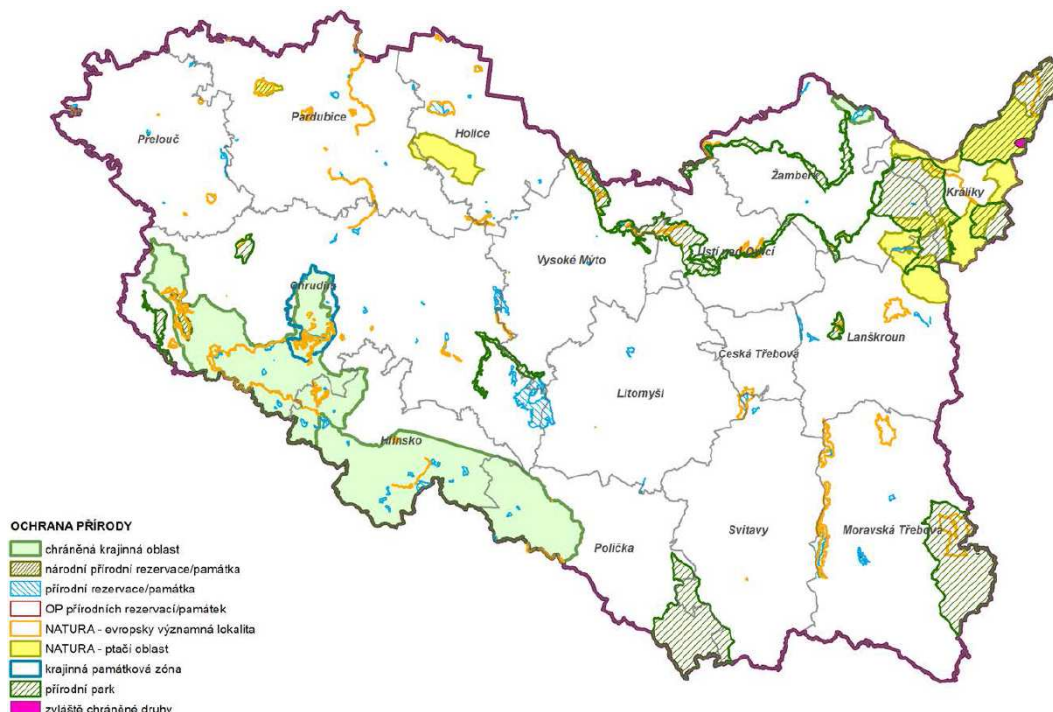
Biogeografická charakteristika území

Z biogeografického hlediska náleží Pardubický kraj do Hercynské provincie. Hercynská provincie zahrnuje většinu ČR, kromě jižní Moravy. Biota této provincie je biotou západní a centrální části střední Evropy. Vegetace je ovlivněna především geologicky starým podložím Českého masivu, na němž se vyvinuly kyselé a živinami chudé půdy. Značná část území je kryta horninami české křídové tabule, charakteristické je zastoupení hadcových ostrůvků. Reliéf je většinou tektonicky rozlámaný, zarovnaný a různě vysoko vyzdvížený, rozřezaný skalnatými údolími řek. Dost častá ložiska humolitů se nachází na plochých temenech hor a v podmáčených sníženinách. Podnebí je přechodné, převážně pod oceánickým vlivem, časté jsou regionální zvláštnosti (srážkový stín, teplotní inverze v kotlinách).

V Pardubickém kraji jsou zastoupeny všechny kategorie zvláště chráněných území přírody s výjimkou národního parku. Na území kraje se nachází mnoho krajinářsky hodnotných chráněných území a přírodních parků. Mezi nejvýznamnější patří velkoplošná zvláště chráněná území, která se nacházejí při jihozápadní a severovýchodní hranici Pardubického kraje – chráněné krajinné oblasti Železné hory, Žďárské vrchy a Orlické hory.

Území Pardubického kraje je prostoupeno mozaikou ploch, z hlediska ochrany přírody velmi kvalitních. V území jsou zastoupeny všechny kategorie zvláště chráněných území přírody s výjimkou národního parku. Do řešeného území zasahují, nebo v území leží, 3 chráněné krajinné oblasti (CHKO Orlické hory, CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory), 3 národní přírodní rezervace (z toho je jedna na území CHKO), 1 národní přírodní památka, 42 přírodních rezervací a 64 přírodních památek a 308 památných stromů. K

ochraně výjimečných krajinných hodnot je vyhlášeno 10 přírodních parků. Na území kraje se nachází 59 evropsky významných lokalit a 3 ptačí oblasti (Bohdanečský rybník, Komárov a Králický Sněžník) (zdroj: AOPK - Ústřední seznam ochrany přírody, 2015).

Obr. 18 Výkres chráněných území v Pardubickém kraji (zdroj: ÚAP pardubický kraj, 2013)

Flóra a fauna

Z hlediska výskytu chráněných rostlin v Pardubickém kraji roste celkem na území kraje 16 druhů, které jsou uvedeny v Červené knize. Mezi nimi např. pěchava slatinná (*Sesleria caerulea*) nebo vrba borůvkovitá (*Salix myrtilloides*). Na území kraje se také nachází polovina existujících lokalit vzácného černýše českého (*Melampyrum bochemicum*), na Králickém Sněžníku oměš šalamounek (*Aconitum callibotryon*) a violka žlutá sudetská (*Viola lutea* subsp. *sudetica*). Na několika lokalitách Pardubicka se vyskytuje nedávno popsáná orchidej krušík polabský (*Epipactis albensis*). Z fytogeografického hlediska je významný unikátní výskyt ostřice pískomilné (*Carex pseudobrizoides*) na písčinych přesypech východně od Pardubic.

Z faunistického hlediska není území Pardubického kraje zvláště výjimečné, převážná část území spadá do českého úseku provincie listnatých lesů s faunou složenou ze zástupců běžných středoevropských druhů, v severní části území se nacházejí drobnější plochy podprovincie variských pohoří s ochuzenou horskou faunou vzhledem k nepřítomnosti alpinského stupně. Přesto se na území kraje nachází celá řada významných druhů fauny, zejména zástupců entomofauny, které mají v kraji unikátní resp. významné rozšíření.

V území jsou zastoupeny následující faunistické okresy (dle Buchar, J. 1983): 7. Polabí, 20. Českomoravská vrchovina, 21. Třebovská vrchovina, 33. Orlické hory, Broumovská vrchovina, Broumovská kotlina.

Lokality soustavy Natura 2000

V Pardubickém kraji jsou vyhlášeny 3 ptačí oblasti a 59 evropsky významných lokalit. Seznam lokalit soustavy Natura 2000 je uveden v kapitole 3.1.4. Zvláště chráněná území

Na území Pardubického kraje se nachází 3 chráněné krajinné oblasti uvedené v tabulce č. 10. Maloplošná zvláště chráněná území jsou uvedena v tabulce č. 11.

Tab. 8 Velkoplošná zvláště chráněná území v Pardubickém kraji (zdroj: ISOP, AOPK, 2015)

Název	Statut	Rozloha (ha)	Rozloha v kraji (ha)
Železné hory	CHKO	28 400	19 194
Žďárské vrchy	CHKO	70 940	19 394

Název	Statut	Rozloha (ha)	Rozloha v kraji (ha)
Orlické hory	CHKO	20 400	587

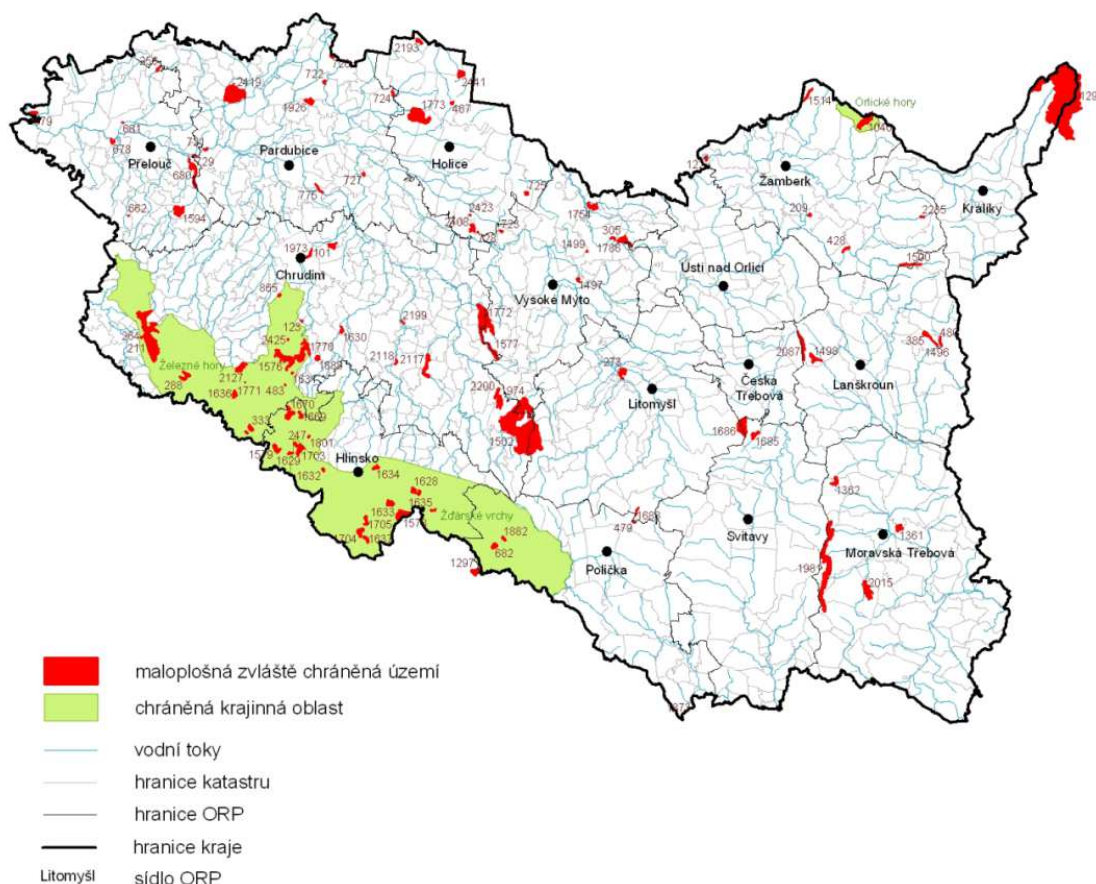
Tab. 9 Maloplošná zvláště chráněná území v Pardubickém kraji (zdroj: ISOP, AOPK, 2015)

Kód	kat.	Název	Kód	kat.	Název
2117	PR	Anenské údolí	775	PP	Nemošická stráž
1628	PP	Bahna	288	PR	Oheb
1926	PR	Baroch	305	PR	Peliny
2408	PR	Bažantnice v Uhersku	725	PP	Pětinocha
2419	NPR	Bohdanečský rybník	1974	PP	Pivnice
2423	PP	Boršov u Litětín	792	PP	Pod Bukovinou
1754	PR	Bošínská obora	1362	PP	Pod skálou
2425	PP	Boušovka	2118	PP	Podskala
5610	PP	Bučina - Spálený kopec	726	PP	Polabiny
1629	PP	Buchtovka	1771	PP	Polánka
2441	PR	Buky u Vysokého Chvojna	333	PR	Polom
1500	PP	Čenkovička	727	PP	Přesyp u Malolánského
5877	PP	Černý Nadýmač	724	PR	Přesypy u Rokytne
1297	PR	Čtyři palice	1686	PR	Psí kuchyně
1882	PR	Damašek	1973	PP	Ptačí ostrovy
2015	PR	Dlouholoučské stráně	1634	PP	Ratajské rybníky
679	PR	Duny u Svárvy	1981	PR	Rohová
1866	PR	Durana	682	PP	Rybenské Perničky
1630	PP	Farář	5876	PP	Rybník Moře
101	PR	Habrov	385	PR	Selský les
1786	PR	Hemže-Mýtkov	1496	PP	Selský potok
5895	PP	Heřmanův Městec	681	NPP	Semínský přesyp
1888	PR	Hluboký rybník	662	PP	Skalka u Sovolusk
1361	PP	Hradisko	1688	PP	Sněženky ve Vysokém lese
122	PP	Hradní kopec Litice	1670	PR	Strádovka
123	PP	Hrobka	1770	PR	Strádovské Peklo
720	PP	Hrozná	728	PP	Stráž u Trusnova
1669	PR	Hubský	1577	PR	Střemošická stráž
2235	PR	Hynkovice	2200	PP	Střítežská rokle
1594	PR	Choltická obora	428	PR	Sutice
2199	PP	Chrašická stráž	5648	PP	Suťové svahy
1631	PP	Kaštanka	723	PP	Šejval
1873	PR	Kavinský potok	2087	PR	Třebovské stěny
1298	NPR	Králický Sněžník	722	PP	Tůň u Hrobic
1685	PR	Králova zahrada	5875	PP	U Banínského viaduktu
1576	PR	Krkanka	1498	PP	U Kaštánku
5980	PP	Kunětická hora	467	PR	U parku
1772	PP	Kusá hora	1635	PP	U Tučkovy hájenky
721	PP	Labiště pod Opočínkem	1497	PP	U Vinic
678	PP	Labské rameno Votoka	1514	PP	Údolí Záhorského potoka
1632	PP	Les na dolíku	1801	PP	Upolíny u Kamenice
209	PP	Letohradská bažantnice	1705	PP	Utopenec
211	NPR	Lichnice-Kaňkovy hory	479	PP	V bukách
1633	PP	Louky v Jeníkově	480	PR	V dole
1502	PR	Maštale	483	PP	V Koutech
2193	PR	Mazurovy chalupy	2127	PR	Vápenice
680	PP	Meandry Struhy	5713	PP	Vesecký kopec
729	PP	Mělické labiště	1578	PR	Volákův kopec
5965	PP	Michnovka-Pravy	1636	PR	Vršovská olšina
247	PP	Mlýnský rybník a rybník Rohlík	1499	PP	Vstavačová louka
256	PR	Na Hradech	1703	PP	Zadní rybník

Kód	kat.	Název	Kód	kat.	Název
264	PP	Na Obůrce	1040	PR	Zemská brána
865	PP	Na skalách	1637	PP	Zlámanec
1704	PP	Návesník	1579	PR	Zubří
273	PP	Nedošínský háj	1773	PR	Žernov

PP přírodní památka
PR přírodní rezervace
NPP národní přírodní památka
NPR národní přírodní rezervace

Územní rozložení jsou zvláště chráněná území Pardubického kraje znázorněna na obrázku č. 19.

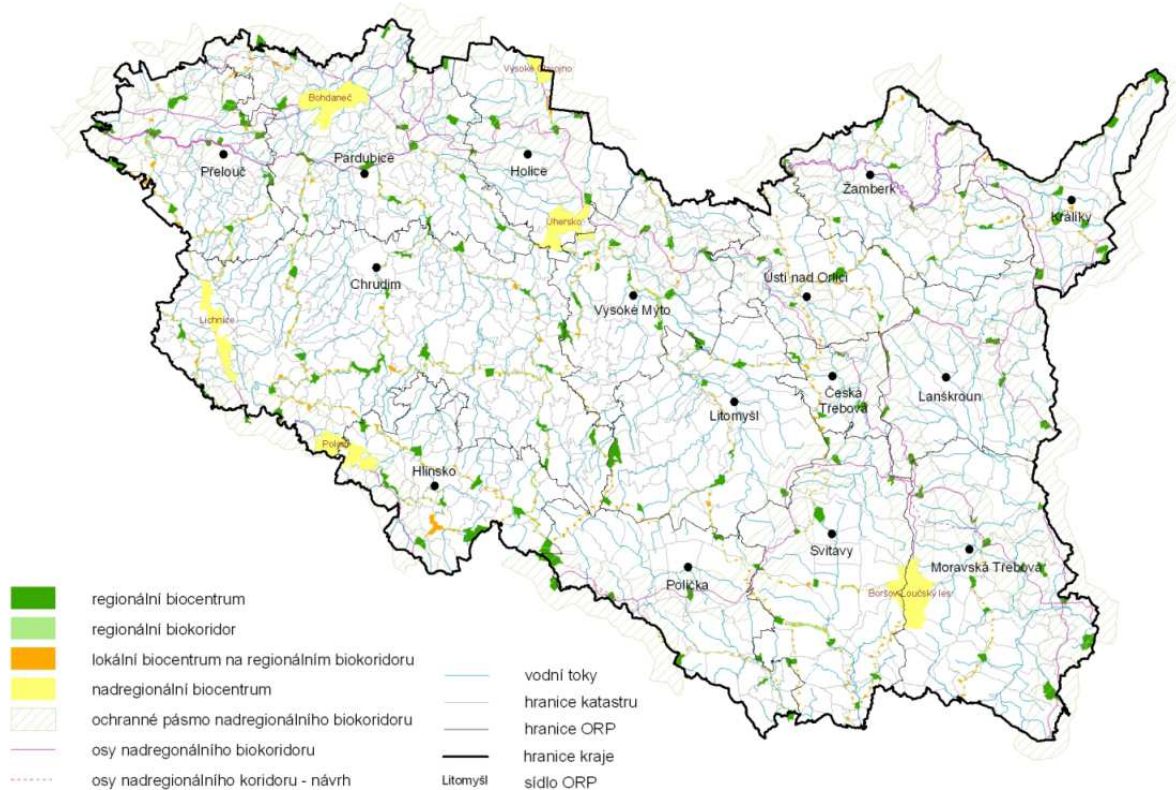

Obr. 19 Výkres zvláště chráněných území v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka

Územní systém ekologické stability

Existující územní systém ekologické stability (ÚSES) v Pardubickém kraji obsahuje většinu funkčních nadregionálních a regionálních biocenter a koridorů a pouze menší část není dosud zcela funkční. Při realizaci záměrů dopravní a turistické infrastruktury, liniových staveb technické infrastruktury v oblasti elektroenergetiky, plynárenství a kanalizací, je nutné respektovat vymezené prvky ÚSES.

Na obrázku 20 je uvedena síť ÚSES v Pardubickém kraji.

Obr. 20 Výkres ÚSES v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka

2.3.7 Krajina

Pro krajinu a přírodu Pardubického kraje je typická rozmanitost a kontrasty. Reliéf se zvedá z úrodné nížiny Polabí až k Orlickým horám a Králickému Sněžníku (1423 m n.m.). Nejnižším bodem je hladina Labe, která má 201 m n.m. Pardubický kraj se nachází ve východní části Čech. Část severovýchodní hranice kraje je zároveň i státní česko-polskou hranicí, odtud je kraj ohraničen jižní částí Orlických hor a nejzápadnějšími svahy Hrubého Jeseníku. Jih a jihovýchod je lemován vrchovinnými oblastmi Žďárských vrchů a Železných hor, střed a západ kraje je tvořen úrodnou Polabskou nížinou.

Vývoj krajiny

Nejstarší osídlení pardubického regionu spadá do období paleolitu. Je doloženo především ojedinělými, často špatně klasifikovatelnými nálezy štipané industrie (tzv. pazourků).

Příchodem obyvatelstva po Trstěnické stezce z Moravy začal na Pardubicku neolit (6 000-4 200 př. n.l.) a s ním podstatné změny ekosystémů. Vznikla první dlouhodobá sídliště, objevily se nové výrobní postupy a technologie a změny způsobu obživy – zemědělství. Několikanásobně se zvýšila úživnost krajiny. Přechod na zemědělství snížil na jedné straně spektrum rostlin a živočichů proti období specializace loveckých skupin, zároveň však importoval nové druhy živočichů a kulturních rostlin (obiloviny, textilní rostliny, luštěniny, ovce, kozy a skot). Horské oblasti a části vrchovin zůstávaly pro nepříznivé klimatické podmínky neobsazeny, vyjma drobných výpadů.

Na sklonku neolitu dochází ke značným sociálně ekonomickým změnám, způsobených patrně klimatem a nárůstem počtu obyvatel, jednak přirozeným rozrodem, jednak příchodem nositelů lengyelské kultury z oblasti Karpatské kotliny. Vyšší sociální organizace se projevila budováním kultovních a opevněných sídlišť (Topol, Chrudim, Žamberk).

Eneolit (4 200 - 2 000 př.n.l.) je charakteristický hospodářskými změnami, jež se promítají i do společenských struktur. Vynálezem oradla se zvýšil význam chovu dobytka. Přednost dostaly travnaté půdy přirozených nebo kulturních stepí. Zároveň se pastevectvím zvýšilo i využití pahorkatin. Obsazeny zůstávají především nížinné partie Pardubicka a Chrudimské tabule. Horské a podhorské části krajiny si stále zachovávají původní charakter. Struktura osídlení má patrnou orientaci na velké vodní toky.

Osídlení starší doby bronzové (2 000 - 1 500 př.n.l.) je zde doloženo jen ostrůvkovitě, v zemědělsky nejvýhodnější oblasti mezi Pardubicemi, Chrudimí a Vysokým Mýtem. V mladší době bronzové (1 200 - 700 př.n.l.) do tohoto prostoru expanduje kultura lužická, původně pastevecká, tvořící starší horizont popelnicových polí.

Nicméně i v této době se východní Čechy zpožďují za progresivnější oblastí středočeskou, proto záhy podléhají keltskému vpádu na počátku laténu (mladší doba železná, 500 př.n.l. - 0), což dokládají i nálezy z vypáleného hradiště v Topoli (okr. Chrudim). Kelové obsadili nejúrodnější partie regionu a mimo ně vybudovali v masivu Železných hor i několik osad.

První osady Germánů se na Pardubicku objevují na přelomu letopočtu, na terasách všech větších vodních toků. Mezi Pardubicemi a Přeloučí je doložena těžba drobných ložisek železných konkrecí a využívání v lokální železářské výrobě. Od druhého století aktivity Germánů slábnou; v průběhu šestého století jsou vystřídáni novou vlnou obyvatelstva – Slovy.

Doklady přítomnosti nejstarších Slovanů jsou dosud ojedinělé. Osídlení mělo spíše zemědělský charakter a jeho těžiště se posunovalo jižněji do oblasti Trstěnické stezky. Především její vyústění do prostoru zemského hvozdu v okolí Litomyšle získávalo strategický význam. Rozvoj ekonomiky (mj. změna oradla a tím i tvaru polí), vnitrosociálních vztahů a formování státní správy si na přelomu 13. století vynutily změny v topologii krajiny. Mizí rozptýlené dvorcové osídlení a sídla se kumulují v rámci jednoho katastru kolem přirozených krystalizačních objektů, například panských sídel a kostelů. Mezi nimi probíhá další diferenciaci, až se vytváří stabilní sídlištní systém v rámci patrimoniální správy, jež s menšími korekcemi funguje až do dneška. Počíná se budovat stabilní síť komunikací s orientací na správní centra, struktura krajiny odpovídá zemědělskému hospodaření a vytváří typické plužiny kolem obcí. Zároveň vrcholí kolonizace území, která byla do té doby pro nízkou efektivitu domácí ekonomiky neosídlena (klimaticky méně příznivé části Ústecka a Svitavska), nebo byla, např. z politických příčin, nepřístupná (zemský hvozď mezi Čechami a Moravou).

Za touto první vlnou následuje v prostoru Železných hor druhá vlna tzv. „hornické kolonizace“. V průběhu 13. století vznikají první města, tvořící se svým satelitním zázemím nový krajinný prvek. Celý vývoj byl pozastaven v polovině 14. století, kdy morová epidemie dramaticky snížila počet obyvatel, což spolu se zhoršením klimatu prakticky ukončilo kolonizaci.

Ve druhé polovině 15. století a v 16. století se v rámci centralizované pozdně středověké ekonomiky formují vrchnostenské velkostatky. Zanikají proto některé obce, jež jsou přeměněny na hospodářské dvory, často se specializovanou zemědělskou výrobou, nebo vsi, jejichž pozemky jsou zatopeny rybníky. Vznikají rozsáhlá, velkoryse koncipovaná vodní díla a jejich soustavy. V oblasti Železných hor se rozvíjí těžba surovin, vedle kovů i specializovaná těžba kamene na výrobu žernovů. V hraničních lesích se na sklonku tohoto období projevuje počátek nové vlny kolonizace – sklářská výroba.

Další demografický zlom představovala třicetiletá válka. Vzrostl podíl lesů v některých okrajových partiích regionu, poklesla hospodářská aktivita. Ale již na sklonku 17. a 18. století se obnovuje a postupně rozšiřuje sklářská výroba, přetrvává i těžba v Železných horách. Jako poslední zasáhla lesnaté části regionu výrazná vlna tzv. dřevařské kolonizace. Drastické odlesnění se projevilo i změnou skladby porostu. Především v oblasti Orlických hor a Poličska byly zakládány nové osady. Při tzv. raabizaci – přerozdělení půdy vrchnostenského velkostatku – byly zakládány (a v některých vsích i obnovovány) poddanské vsi. Na komorním panství Pardubice bylo využíváno především půdy vzniklé vysoušením rybníků.

V druhé polovině 19. století vstupuje do systému poslední z významných prvků současné společnosti – doprava. Ta se, vedle nedostatku výchozích surovin, podílí na úpadku celých tradičních odvětví (např. sklářství na Hlince a v Orlických horách). Vybudováním železniční trati Olomouc – Praha se region výraznou měrou stratifikoval hospodářsky. Přijetím nebo odmítnutím propojení se povzbudil nebo podvázal možný průmyslový růst města i jeho okolí (viz rozdíly v rozvoji Chrudimi a Pardubic nebo Svitav a Poličky).

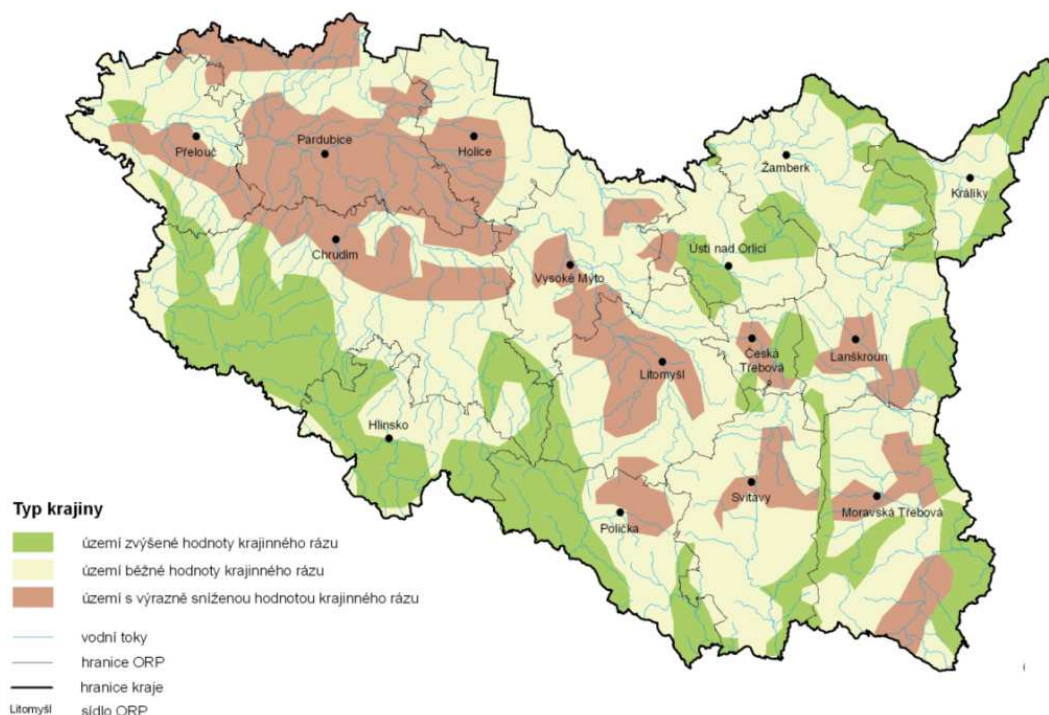
Další podstatné změny lze sledovat zejména od poloviny 20. století. Na severovýchodní části Orlických hor se podepsal odsun německého obyvatelstva po 2. světové válce, spojený se zánikem samot či osad, v lepším případě se změnou trvale osídlených chalup na rekreační objekty. Pokles intenzity zemědělského hospodaření byl provázen rozvojem krajinné zeleně, ať již ve formě porostů náletových dřevin (olšin, březin apod.) či záměrně vysazovaných jehličnatých monokultur.

Nástup kolektivizace zemědělství během padesátých let přinesl scelování pozemků a maximalizaci výměry lánů nejen v nížinných oblastech Pardubicka, ale mnohde i ve středních polohách regionu. Leckde odsoudil k zániku členitou harmonickou krajinu a nahradil ji kulturní stepí (ve špatném slova smyslu). Devastaci prostředí dovršily často jen politicky motivované pozemkové úpravy v 70. a 80. letech, provázené

velkoplošnými melioracemi, které proběhly bezmála na třetině zemědělských pozemků. Znamenaly odvodňování nejen podmáčených, ale mnohde i poměrně suchých stanovišť, likvidaci přirozených vodních toků a volně rostoucí zeleně. Řada rostlinných a živočišných druhů byla regionálně ohrožena či dokonce vyhynula. Ekologické ztráty působila i chemizace prostředí – nadměrné aplikace agrochemikálií (hnojiv, pesticidů) či odpady, včetně dálkového přenosu znečištění vody a ovzduší.

Rozvoj průmyslu, zejména těžby nerostných surovin a energetiky, otevřel hlavně v centrální části regionu těžko zacelitelné rány v podobě výrobních areálů, dobývacích prostorů, odkališť apod.

Na obrázku č. 21 je prezentována mapa zachovalosti krajinného rázu v Pardubickém kraji.

Obr. 21 Mapa zachovalosti krajinného rázu v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka

Přírodní parky

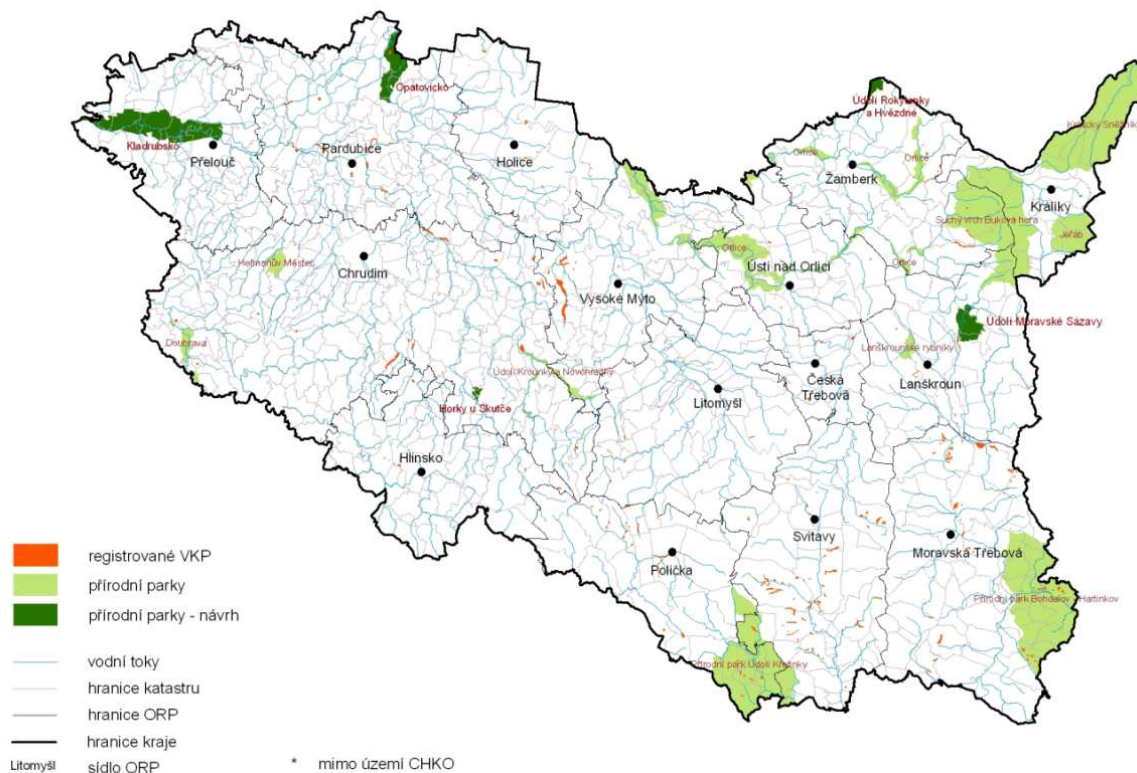
Pro účely obecné ochrany přírody a krajiny jsou zřizovány přírodní parky. Jsou vyhlášovány na územích hodnotných pro svůj krajinný ráz. Jejich posláním je zachování přírodní, kulturní a historické charakteristiky daného území a jeho ochrana před činnostmi snižující jeho přírodní a estetickou hodnotu, při současném vytváření podmínek pro únosné využití daného území zejména pro turistiku, rekreaci i únosnou urbanizaci v rozsahu nezbytném pro stabilizaci a rozvoj života v obcích (§12 zák.114/1992 Sb). Na území Pardubického kraje se nachází 10 přírodních parků o celkové rozloze 31,5 km².

Přírodní parky v Pardubickém kraji:

- ▶ Údolí Krounky a Novohradky
- ▶ Doubrava
- ▶ Heřmanův Městec
- ▶ Bohdalov – Hartinkov
- ▶ Údolí Křetínky
- ▶ Lanškrounské rybníky
- ▶ Jeřáb
- ▶ Suchý vrch – Buková hora
- ▶ Králícký Sněžník
- ▶ Orlice, cca 200 km délky - zasahuje do okresů Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou

Obecná ochrana přírody, tak jak je definována v zákoně č. 114/1992 Sb., se však nezabývá pouze ochranou krajiny na území přírodních parků, ale ochranou všech ekologicky relativně významnějších částí krajiny, jako jsou prvky územního systému ekologické stability nebo VKP, a rovněž ochranou krajinného rázu na celém

území kraje. Za tímto účelem byla v Pardubickém kraji zpracována Studie potenciálního vlivu výškových staveb a VTE na krajinný ráz na území PK (2008), která je jedním z podkladů pro umisťování záměrů do území.

Obr. 22 Výkres přírodních parků v Pardubickém kraji (zdroj: Aktualizovaná KOPK Pardubický kraj, září 2012), bez měřítka

2.3.8 Hmotný majetek a kulturní památky

Pardubický kraj dlouhodobě pečuje o své kulturní bohatství, kterým je množství kulturních památek. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je poskytování finančních příspěvků vlastníkům na obnovu kulturních památek z rozpočtu krajů, nebo z grantových programů.

V Pardubickém kraji se nachází množství významných kulturních památek, hradů, zámků, církevních staveb, domů, drobné architektury, např. kapliček, božích muk a soch světců, pokrývajících v podstatě celé jeho území. Z těchto památek je zámek v Litomyšli zapsán na Listině světového kulturního dědictví UNESCO.

Níže je uvedený seznam nejvýznamnějších kulturních památek (památky UNESCO a národní kulturní památky) na území pardubického kraje.

- Hřebčín Kladruby nad Labem
- Kostel sv. Bartoloměje v Kočí u Chrudimi
- Kostel sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů
- Krematorium v Pardubicích
- Pietní území Ležáky
- Pietní území Zámeček v Pardubičkách
- Radnice v Poličce
- Usedlost čp. 16 v Telecí
- Usedlost čp. 171 v Čisté u Litomyšle
- Winternitzovy automatické mlýny v Pardubicích
- Zámek Litomyšl
- Zámek s opevněním v Pardubicích
- Zámek Slatiňany
- Zřícenina hradu Kunětická Hora

Seznam památkově chráněných území (památkové rezervace, památkové zóny a ochranná pásma) na území Pardubického kraje jsou uvedeny v tabulce č. 12.

Tab. 10 Památkově chráněná území v Pardubickém kraji (zdroj: Pardubický kraj)

název	ochrana	název	ochrana
Brandýs nad Orlicí	MPZ	Luže	MPZ
Bystřé	MPZ	Moravská Třebová	MPR
Česká Třebová	MPZ	Moravská Třebová - MPR	OPKP
České Lhotice - hradiště	ArchPR	Nové Hradky (zámek)	OPKP
Dašice	MPZ	Pardubice	MPR
Heřmanův Městec	MPZ	Pardubice - Kunětická hora	OPKP
Hlinsko (Betlém)	OPKP	Pardubice - MPR	OPKP
Hlinsko (Betlém)	VPR	Pardubice - NKP Zámeček	OPKP
Chrast u Chrudimi	MPZ	Podhradí (hrad Lichnice)	OPKP
Chroustovice (zámek)	OPKP	Políčka	MPZ
Chrudim	MPZ	Předhradí	MPZ
Jablonné nad Orlicí	MPZ	Předhradí (hrad Rychmburk)	OPKP
Jevíčko	MPZ	Slatiňansko - Slavicko	KPR
Kočí (kostel)	OPKP	Svitavy	MPZ
Košumberk (hrad)	OPKP	Svobodné Hamry	VPZ
Králíky	MPZ	Telecí	VPZ
Lanškroun	MPZ	Ústí nad Orlicí	MPZ
Letohrad	MPZ	Vysočina - Dřevíkov, Sv. Hamry, V. Kopec	OPKP
Ležáky (NKP - pietní území)	OPKP	Vysoká, obec Javorník	VPZ
Litomyšl	MPR	Vysoké Mýto	MPZ
Litomyšl - MPR	OPKP	Žamberk	MPZ

MPR – městská památková rezervace

MPZ – městská památková zóna

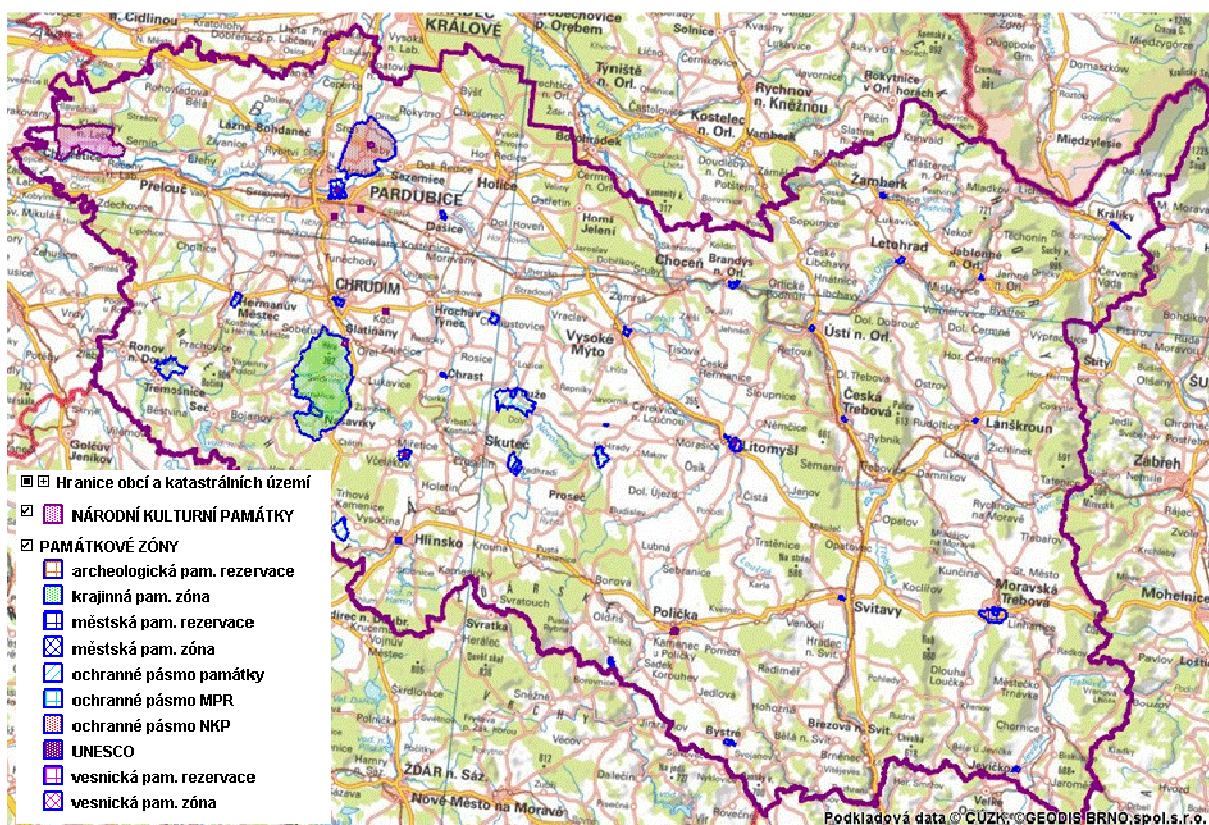
Arch PR – archeologická památková rezervace

KPR – krajinná památková rezervace

OPKP – ochranné pásmo kulturní památky

VPR – vesnická památková rezervace

VPZ – vesnická památková zóna

Obr. 23 Národní kulturní památky a památkově chráněná území (zdroj: Pardubický kraj)

2.3.9 Dopravní a jiná infrastruktura

2.3.9.1 Dopravní infrastruktura

Pardubický kraj leží na pomezí Čech a Moravy, krajské město Pardubice je od Prahy vzdáleno 100 km. Výhodou Pardubického kraje a příslibem pro další rozvoj je jeho dopravní poloha v rámci republiky. Leží na evropském železničním koridoru spojujícím Berlín s Vídní, buduje se napojení na evropskou dálniční síť. V Pardubickém kraji chybí téměř úplně dálnice a navazující rychlostní silnice. Severovýchodním výběžkem Pardubického kraje prochází dálnice D11 (9km), na kterou se napojuje krátký úsek rychlostní silnice R35. Mezinárodní letiště v Pardubicích je jedním z pěti páteřních letišť ČR.

Silniční doprava

Nejvýznamnější tranzitní proud prochází územím kraje po silnici č. I/35 ve směru jihovýchod – severo-západ, přes Moravskou Třebovou, Svitavy, Litomyšl, Vysoké Mýto a Holicе směrem ke Hradci Králové. Důležitá je také silnice č. I/37, směřující od severu přes Pardubice a Chrudim ke Žďárce nad Doubravou. V Chrudimi se kříží se silnicí č. I/17 ve směru Čáslav – Heřmanův Městec – Hrochův Týnec – Zámrs. Délka dálnice D11 (Hradec Králové – Pardubice) na hranici s Královéhradeckým krajem na území kraje činí 9 km.

Současný stav silniční sítě Pardubického kraje není uspokojivý pro zajištění stávajících přepravních potřeb. Rozvoj dopravního systému zaostává za celkovým rozvojem území nedostatečnou nabídkou po stránce kapacity, technické kvality a rychlosti, a to především chybějícím dokončením rychlostní silnice R35 (Hradec Králové – Mohelnice), která je v současné době ve fázi realizace a přípravy. Byl dokončen úsek od dálnice D11 (MÚK Sedlice) po silnici I/37 (MÚK Opatovice nad Labem), navazující úsek není zatím realizován. Bylo zajištěno lepší napojení krajského města na D11 realizací čtyřpruhové silnice I/37 mezi Pardubicemi a MÚK Opatovice nad Labem.

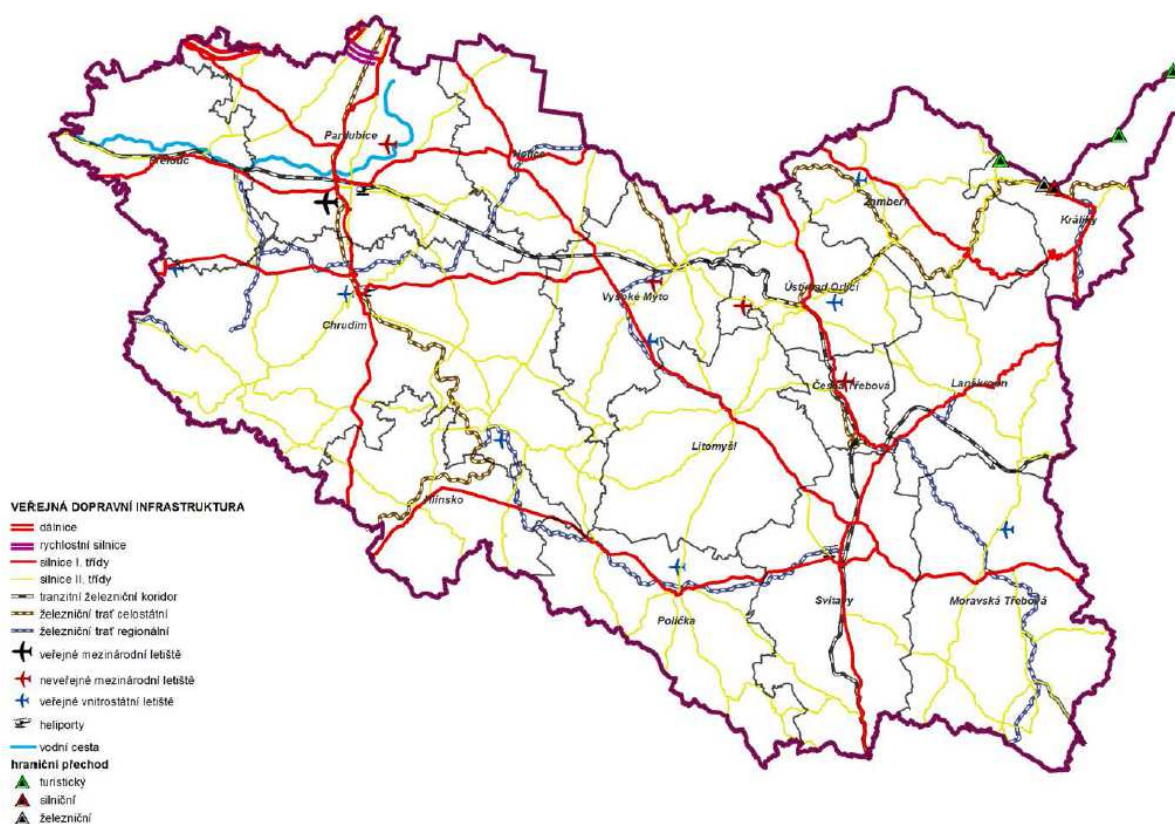
Základní komunikační systém silnic I. třídy je doplněn poměrně hustou sítí silnic II. třídy, které mají především význam pro zpřístupnění ostatních sídel neležících na hlavních trasách a jejich připojení na vyšší komunikační systém. Tyto silnice zabezpečují především potřeby dopravy regionálního charakteru, a z toho vyplývají jejich současné dopravní závady či omezení.

Železniční doprava

Územím kraje prochází 542 km železničních tratí, přičemž k nejvýznamnějším železničním uzlům patří města Pardubice a Česká Třebová, která tvoří součást mezinárodní železniční magistrály Berlín – Praha – Brno – Vídeň. Na hlavní koridor jsou v Pardubicích napojeny celostátně významné trati ve směru na Liberec a přes Chrudim a Hlinsko na Havlíčkův Brod.

V mezikrajském srovnání dosáhla hustota železniční sítě v Pardubickém kraji 7. místo s 11,99 km/100km² (průměr ČR činí 12,13 km/100km²). Nejvíce železnic v přepočtu na 100km² nalezneme v hlavním městě Praze (49,99 km/100km²), nejméně naopak v kraji Zlínském 9,05 km/100km².

Mapa dopravní infrastruktury Pardubického kraje je uvedena na obrázku č. 26.

Obr. 24 Výkres dopravní infrastruktury v Pardubickém kraji (zdroj: ÚAP Pardubický kraj, 2012), bez měřítka

Cyklotrasy

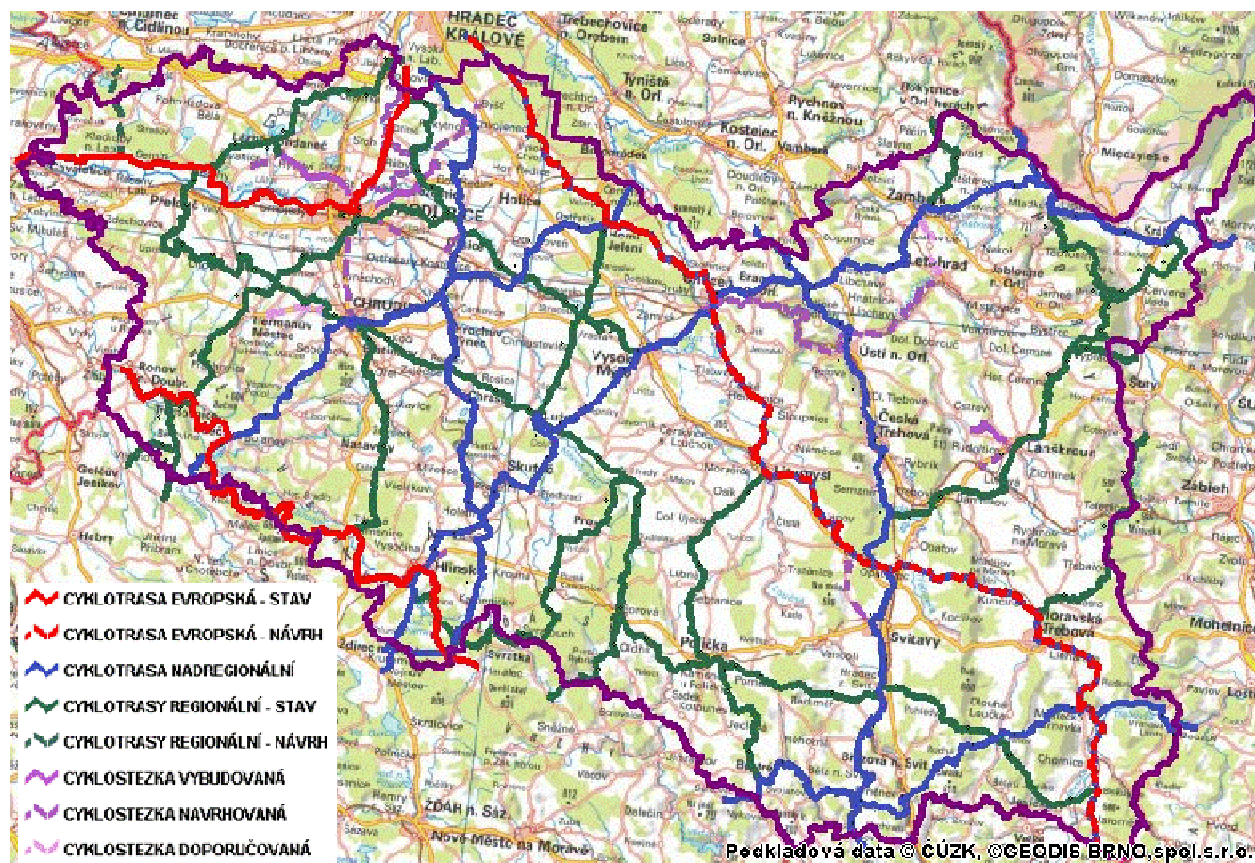
Pardubický kraj se do současnosti v otázkách cykloprovozu řídil dle dvou zásadních dokumentů a to: Strategickým plánem rozvoje cyklotras Euroregionu Glacensis z roku 2002 a Generem cykloprovozu Pardubického kraje. Oba dokumenty jsou vzhledem k datu pořízení zastaralé. Reálné navrhované investice byly buď již pořízeny nebo čas ukázal, že nejsou reálné nebo jsou nepotřebné. Generel je dopravním nástrojem a neřeší infrastrukturu pro rozvoj cestovního ruchu, zejména pro bike a in-line produkty. Stav a návrhy generelu cykloprovozu je znázorněn na obrázku č. 25 (zastaralé informace).

Cykloturistická síť v Pardubickém kraji je kompletní, systémová a pravidelná, odpovídá metodickým zásadám značení KČT. Dle informace předsedy značení KČT (klub českých turistů) Mgr. Karla Markvarta je na území Pardubického kraje evidováno k 1.1.2014 celkem 3 407 km cykloturistického značení (z toho 2 889 km silničního a 518 km pásového cykloturistického značení), přičemž celková délka značených cyklotras na území ČR činí okolo 36 119 km, což činí průměrně cca 2 778 km na jeden kraj (nepočítaje kraj Hlavní město Praha). V Pardubickém kraji je tedy cykloturistická síť mírně hustší oproti celorepublikovému průměru (dle CDV druhá nejhustší v ČR).

Cyklotrasy v Pardubickém kraji z převážné části vedou po komunikacích 3. třídy a po místních a účelových komunikacích, podstatně menší část je vedena po lesních a nezpevněných cestách terénem. V naprosté většině je použito cyklistické dopravní značení (žlutými tabulkami), méně pak terénní pásové cykloturistické značení (na Orlicku a na Chrudimsku v oblasti Toulouvcových maštálí).

Od doby pořízení cykloturistické sítě v letech 2000 až 2004 vznikly v terénu nové vhodné upravené cesty, většinou účelové nebo místní komunikace rekonstruované nebo opravené v rámci komplexních pozemkových úprav nebo vlastníky – zemědělskými a lesními organizacemi.

Aktuální vedení cyklotras na území Pardubického kraje je nejvěrohodněji uvedeno na webu www.cykloserver.cz, který vlastníci a spravující firma Scocart průběžně aktualizuje.

Obr. 25 Výkres cyklotras a cyklostezek v Pardubickém kraji dle zastaralého generelu cyklodopravy z roku 2004, bez měřítka

2.3.9.2 Technická infrastruktura

Zemní plyn

Pardubický kraj je zásobován zemním plynem z vysokotlakých plynovodů a v západní části kraje z velmi vysokotlakých plynovodů. Distribuce zemního plynu odběratelům se uskutečňuje většinou středotlakými plynovody. V roce 2010 bylo dle údajů ČSÚ napojeno na plynovod již 79,15 % obcí.

Elektroenergetika

Oblast Pardubického kraje je zásobována rozvodným systémem ZVN, VVN a VN.

V území se nachází dva významné zdroje elektrické energie orientované na spalování hnědého uhlí. Jedná se o Elektrárny Opatovice a.s. s instalovaným elektrickým výkonem 363 MW (tepelný výkon 700 MW) a Elektrárna Chvaletice a.s. s instalovaným výkonem 800 MW. Teplo z Elektrárny Opatovice elektrárny odebírá řada východočeských firem i více než 60 tisíc domácností v Hradci Králové, Pardubicích, Chrudimi a Lázních Bohdaneč.

Hlavními napájecími body v kraji jsou transformační stanice 220/110 kV Opočínec a 400/110 kV Krasíkov provozované ČEPS, a.s. Praha. Kromě těchto velkých zdrojů jsou v kraji i závodní výroby (např. Synthesia, a.s.) a vodní elektrárny Pastviny, Litice, Práčov, Seč.

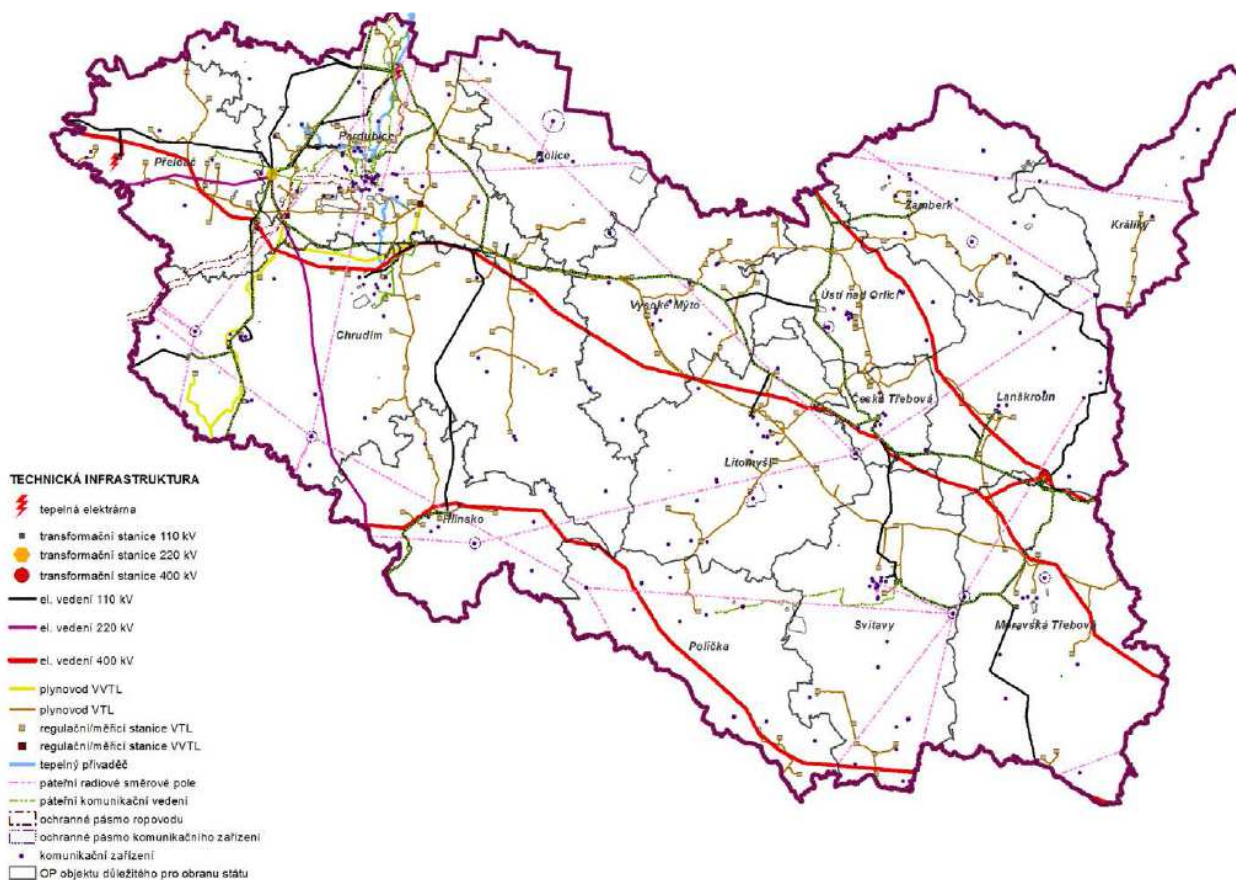
V Pardubickém kraji dochází rovněž k využívání alternativních zdrojů energie: vodní energie (Chrudimka), biomasy a v poslední době i energie větrné a sluneční. Energie větrná a sluneční s sebou na mnoha místech přináší významné krajinářské problémy. Význam těchto zdrojů je však pouze doplňující.

Vodní hospodářství

V tabulce 13 jsou uvedeny hodnoty pro vodní hospodářství v Pardubickém kraji za období 2011-2013. Z těchto hodnot vyplývá, že v Pardubickém kraji dochází ke zvyšování jak podílu osob napojených na veřejné vodovody a kanalizační systémy.

Tab. 11 Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu v Pardubickém kraji

	2011	2012	2013
Vodovody			
Obyvatelé zásobovaní vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu (osoby)	498 887	499 771	503 455
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu (%) ¹⁾	96,6	96,8	97,6
Voda vyrobená pitná z vodovodů pro veřejnou potřebu (tis. m ³)	29 339	29 115	27 776
Voda fakturovaná pitná (tis. m ³) -	23 012	22 885	22 301
z toho pro domácnosti	14 737	14 543	14 176
Kanalizace			
Obyvatelé bydlící v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu -	372 361	373 584	377 412
z toho: osoby napojené na kanalizaci s koncovou ČOV	358 196	360 089	362 187
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu (%) ¹⁾	72,1	72,3	73,2
Vypouštěné odpadní vody do kanalizace pro veřejnou potřebu (tis. m ³) -	.	.	22 100
z toho bez zpoplatněných srážkových vod	21 319	21 648	17 412
Čištěné odpadní vody (bez srážkových vod) (tis. m ³)	20 282	21 313	17 126
Podíl čištěných odpadních vod (%)	95,1	98,5	98,4

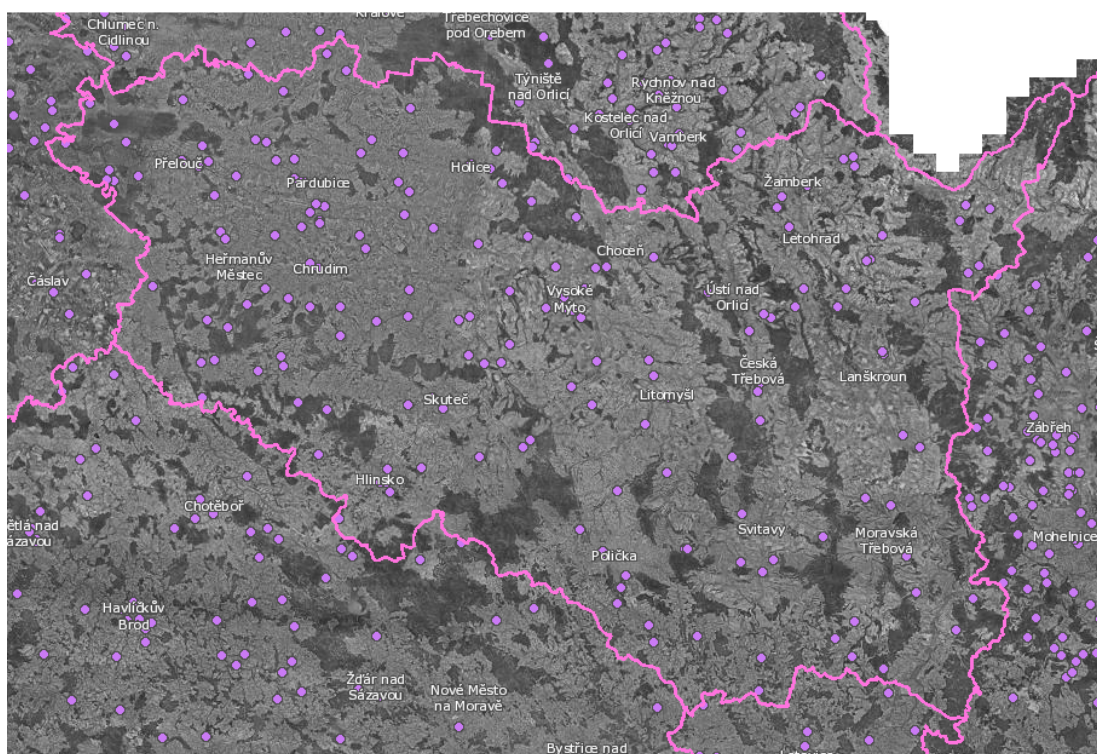
Obr. 26 Výkres technické infrastruktury v Pardubickém kraji (zdroj: ÚAP Pardubický kraj, duben 2013), bez měřítka

2.3.10 Jiné charakteristiky životního prostředí

2.3.10.1 Staré ekologické zátěže

Pardubický kraj patří k regionům, kde v minulosti působila celá řada průmyslových podniků. Průmyslový rozvoj s sebou v historii nesl i negativní jevy a staré ekologické zátěže jsou jedním z takových pozůstatků na území kraje.

Na území Pardubického kraje se nachází staré ekologické zátěže i kontaminované průmyslové objekty („brownfields“). I když se v posledních letech podařilo v řadě případů zahájit nebo i ukončit proces jejich odstraňování nebo zabezpečení, stále existuje řada neřešených zátěží, zejména těch, kde náklady na asanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo nejsou vyjasněna vlastnická práva.

Obr. 27 Mapa kontaminovaných míst v Pardubickém kraji (listopad 2010) (zdroj: Cenia).

2.3.10.2 Nakládání s odpady

V tabulce 14 a 15 jsou uvedeny statistiky nakládání s odpady v Pardubickém kraji za poslední 3 roky.

Tab. 12 Produkce KO v Pardubickém kraji (zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka, 2014)

	2011	2012	2013
Produkce komunálního odpadu celkem	140 780	151 861	154 001
v tom/z toho ¹⁾ :			
běžný svoz	102 337	104 132	101 714
svoz objemného odpadu	15 302	12 095	12 643
odděleně sbírané složky	21 969	20 533	21 733
odpady z komunálních služeb (z čištění ulic, tržišť, parků atd.)	1 171	872	598
Komunální odpad na 1 obyvatele v kg	273	294	299

¹⁾ změna způsobu výpočtu od roku 2012

Tab. 13 Způsob nakládání s odpady v Pardubickém kraji v roce 2013 (zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka, 2014)

	Celkem	v tom odpady	
		nebezpečné	ostatní
Nakládání s odpady celkem	553 657	43 922	509 735
v tom:			
využívání celkem	154 885	17 071	137 815
z toho:			
využití jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie (R1)	3 099	-	3 099
recyklace, regenerace (R2–R6)	71 349	i.d.	i.d.
úprava odpadů před jejich využitím (R12)	80 435	16 884	63 551
odstraňování celkem	124 443	4 906	119 537
z toho:			
skládání a ostatní způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu (D1–D5)	110 215	1 946	108 269
biologická úprava (D8)	10 898	-	10 898
fyzikálně-chemická úprava (D9)	i.d.	i.d.	-
spalování (D10)	1 580	i.d.	i.d.
ostatní způsoby celkem	274 328	21 945	252 383

	Celkem	v tom odpady	
		nebezpečné	ostatní
z toho:			
využití odpadů na terénní úpravy (N1)	110 573	-	110 573
předání kalů ČOV k použití na zemědělské půdě (N2)	i.d.	-	i.d.
zůstatek na skladu k 31. 12. (N5)	95 568	8 721	86 846
vývoz odpadu do zahraničí (N7, N17)	22 529	11 187	11 343
prodej odpadu jako suroviny (N10)	7 224	i.d.	i.d.
ukládání odpadů jako technologický materiál na zajištění skládky (N12)	27 191	-	27 191
kompostování (N13)	4 147	-	4 147

*) zahrnuje veškeré odpady, se kterými bylo ve sledovaném roce nakládáno, tj. vyprodukované, odebrané ze skladu a dovezené ze zahraničí.

Dle vyhodnocení POH PK v Pardubickém kraji bylo v roce 2012 celkem vyprodukováno 921,5 tis. t odpadů, což je o cca 100 tis. t méně než v roce 2011. K tomuto poklesu došlo zejména snížením produkce stavebních a demoličních odpadů, jichž bylo právě v roce 2012 vyprodukováno o cca 100 tis. t méně než v předchozím roce.

Velmi dobře si kraj vede v separaci komunálních odpadů – obalové složky. Dle údajů AOS EKO-KOM, a.s. se Pardubický kraj v roce 2012 v rámci celorepublikového srovnání výtěžnosti separace tříděných odpadů umístil na 1. místě. Každý občan Pardubického kraje vytrídil v roce 2012 cca 43,6 kg papíru, plastů, skla a nápojových kartonů, průměrná výtěžnost separovaného sběru v ČR se v roce 2012 pohybovala okolo 39,1 kg/obyv./rok.

Z vyhodnocení POH Pardubického kraje je dále zřetelný trend zvýšené míry využívání některých druhů odpadů. V roce 2012 bylo na území kraje využito celkem 583,9 tis. t odpadů, přičemž se jednalo zejména o recyklaci stavebních a demoličních odpadů.

Co se týká využití komunálních odpadů, tak v roce 2012 bylo na území kraje využito 28,7 % produkce komunálních odpadů, přičemž cílové hodnoty stanovují využití 50 % produkce komunálních odpadů. U tohoto cíle je ale nutné upozornit, že samotnou separací nelze cílové hodnoty dosáhnout. K tomu, aby se materiálové využití přiblížilo k cílové hodnotě, by muselo být zajištěno využití smíšeného komunálního odpadu, samotnou separací nelze cílovou hodnotu splnit.

Výhodou Pardubického kraje je existence dvou zařízení, které se zaměřují na využití tuhých komunálních odpadů. Provoz zařízení spol. Ecorec Česko, s. r. o., který byl zahájen v květnu 2012, umožňuje zpracování až 70 000 tun průmyslového a tříděného komunálního odpadu na palivo vhodné do pece na výrobu cementářského slínku. Druhým zařízením je zařízení firmy SK-EKO spol. s. r. o. Zde byly v červenci 2013 zahájeny provozní zkoušky zrcení TKO s cílem dalšího využití výstupu z technologie drcení ve firmě Ecorec Česko, s. r. o. Tyto dvě zařízení by mohly v budoucnu výrazně přispět k navýšení materiálového využití komunálních odpadů. Nicméně kapacita těchto zařízení je pro plnění cílů POH stále nedostatečná.

Na území kraje jsou odpady nejen produkovány a využívány, ale v poměrně velkém množství jsou do kraje dováženy za účelem jejich skládkování. I přesto množství skládkovaných odpadů v kraji oproti předcházejícím rokům opět mírně pokleslo. V roce 2012 bylo na území Pardubického kraje odstraněno skládkováním 254 tis. t odpadů. Hlavní skupinou odpadů, která je skládkována, jsou komunální odpady - tvoří téměř 84% množství odpadů ukládaných na skládky v kraji. Z této skupiny tvoří majoritní podíl smíšený komunální odpad, jehož bylo v roce 2012 uloženo na skládky 192,6 tis. t, tj. 76 % z celkového množství skládkovaných odpadů. Nicméně cíl POH PK snížení hmotnostního podílu biologicky rozložitelných komunálních odpadů uložených na skládky není za rok 2012 plněn. V roce 2012 bylo uloženo na skládky v Pardubickém kraji 128,94 % množství BRKO ve srovnání s rokem 1995. V přepočtu na 1 obyvatele se jedná o 190,8 kg BRKO uložených na skládky, přičemž cílová hodnota pro rok 2013 činí na 74 kg/obyv./rok BRKO.

2.4 Pravděpodobný vývoj životního prostředí v dotčeném území bez provedení koncepce

Stávající trendy životního prostředí v dotčeném území, jež budou bez provedení koncepce a koncepcí z ní vycházejících nadále prohlubovány:

- ▶ Přetrvávající špatný stav některých komunikací nebude přispívat k plynulosti dopravy, tím bude docházet k navýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší;
- ▶ Neřešením dopravní situace formou obchvatů měst a obcí dojde také k nárůstu hlukové zátěže, a to především v místech soustředění obyvatel, služeb a blízkosti zatížených komunikací;
- ▶ Nebude řešen špatný technický stav některých komunikací II. a III. třídy, resp. místních komunikací, některé regiony s vysokým potenciálem cestovního ruchu budou špatně dopravně dostupné (Orlické hory, Orlicko, Kralický Sněžník);
- ▶ Přetrvávající nedostatky v síti cyklistických stezek, nedobudování hlavních cyklokoridorů v podobě oddělených cyklostezek a jejich křížení s motorovou dopravou, nekvalitní povrchy, a s tím spojená zvýšená rizika z hlediska bezpečnosti;
- ▶ Poškozování přírodně hodnotných území díky neorganizovanému cestovnímu ruchu - nedostatek záchytných parkovišť, zázemí, informačního zajištění území...atd.,
- ▶ Nevyužívání chátrajících objektů (brownfields) znehodnocení potenciálu těchto staveb pro cestovní ruch,
- ▶ Významný nekontrolovaný nárůst individuální rekreace bez patřičného zázemí – negativní vliv na většinu složek životního prostředí.

3 CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

SCR PK je zpracována pro celé území kraje, je tedy teoreticky možné, že může dojít k ovlivnění životního prostředí na úrovni konkrétních projektů kdekoli na celém území regionu. Popis charakteristik životního prostředí Pardubického kraje je uveden v předchozí kapitole.

Konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí budou nadále posuzovány v rámci řízení podle zvláštních předpisů (především územní řízení či pořizování územně plánovací dokumentace) tak, jak ukládá zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

K významnému potenciálnímu ovlivnění životního prostředí by teoreticky mohlo dojít v oblastech, které jsou chráněny nejčastěji z důvodu zachovalého stavu ŽP. Jedná se především o území CHKO Železné hory, CHKO Žďárské vrchy, CHKO Orlické hory a maloplošná zvláště chráněná území. Potenciálně by při nevhodné realizaci konkrétních projektů mohlo dojít také k ovlivnění množství a jakosti vod v CHOPAV.

3.1 Charakteristiky ŽP v oblastech zvláštního významu a jejich možné ovlivnění provedením koncepce

3.1.1 CHKO Železné hory, Geopark Železné hory

Chráněná krajinná oblast Železné hory byla ustanovena vyhláškou Ministerstva životního prostředí ČR č.156/1991 Sb. ze dne 27. března 1991 (účinnost od 1. května 1991) na rozloze 284 km² v severní části Českomoravské vrchoviny zhruba mezi městy Slatiňany na severu, Chotěboř na jihu, Třemošnice na západě a Trhová Kamenice a Nasavrky na východě). Nadmořská výška kolísá od 268 metrů nad mořem u Slatiňan a nejvyšším bodem Vestcem, který měří 668 metrů. Správa CHKO sídlí v Nasavrkách (Náměstí 317, 538 25). CHKO má na svém území 24 maloplošných zvláště chráněných území přírody – 1 Národní přírodní rezervaci (NPR), 12 přírodních rezervací (PR), 11 přírodních památek, 14 památných stromů a 6 naučných stezek.

CHKO zaujímá centrální část oblasti Železných hor. Nejvyššími vrcholy jsou Vestec s 668 metry nad mořem a Spálava s 663 metry. Nejnížší místa jsou u Podhořan a Slatiňan se shodnou nadmořskou výškou 268 metrů.

Železné hory jsou výběžkem Českomoravské vrchoviny pozvolna spadající do roviny Polabí na severu a na jihu se prudce klonící do luhu řeky Doubravy. K nejnápadnějším znakům oblasti patří zlomový hřeben, hluboká údolí, říční nivy, lesní celky, louky a pole. To vše ve spojení se sídly dotváří typický krajinný ráz oblasti. Spolu s dlouhou historií, která v sobě nese stopy od doby Keltů až po architekturu dneška, vznikl jedinečný a neopakovatelný přírodní prostor.

Nápadným útvarem je hlavní hřeben, který se táhne od Ždírcce nad Doubravou do Podhořan a dále k Týnci nad Labem. V tomto hřebenu jsou vedle četných vrcholů (včetně Vestce a Spálavy) i velmi osobité rokly. Největšími a nejkrásnějšími jsou Lovětínská a Hedvíkovská rokly, které prorážejí hlavní hřeben u Třemošnice a Závratce. Na severní straně CHKO vystupuje nápadně Bučina, kopec mezi Kraskovem a Prachovicemi, s nadmořskou výškou 606 metrů. V severní části CHKO se nachází jediná velká rokly vytvořená řekou Chrudimkou. Tento kaňon je chráněn v rámci přírodních rezervací Krkanka a Strádovské peklo.

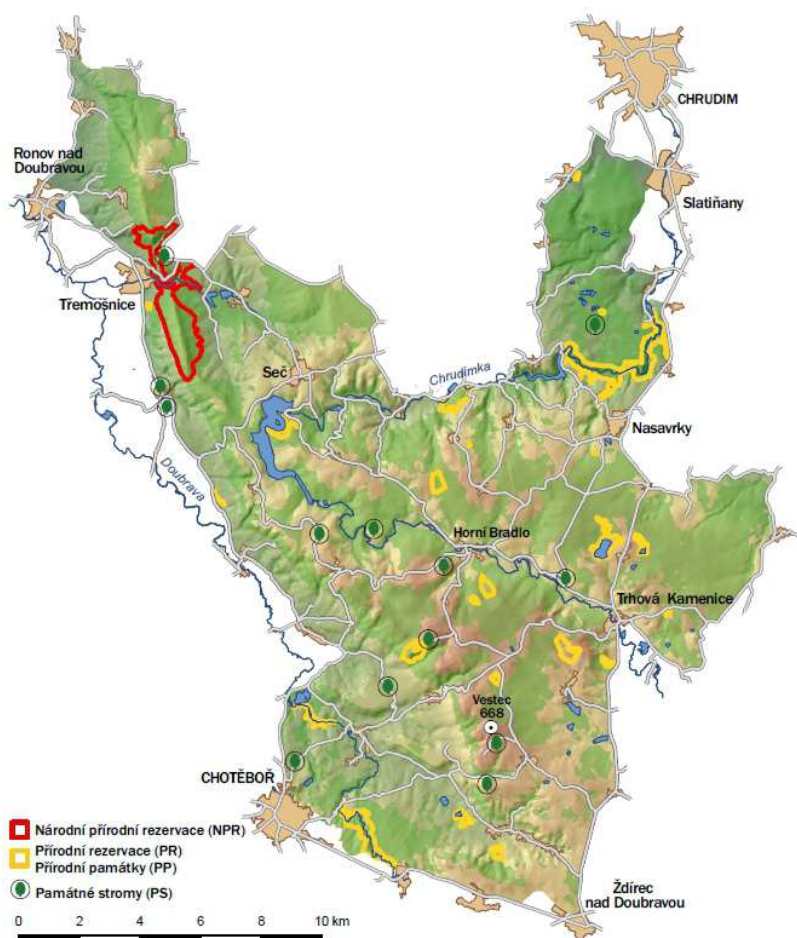
Jižně od hlavního hřebene se nachází rovinatější část s nižší nadmořskou výškou zvaná Dlouhá mez. Mezi Bílkem a Chotěboří tvoří řeka Doubrava malebné kaňonovité údolí. Mezi Ždírcem nad Doubravou a Studencem leží táhlý hřbet Cerhovy.

Oblast CHKO se na rozloze 284 km² může pochlubit nejsložitější geologickou skladbou v rámci Evropy. Na západní straně leží horniny předprvohorního stáří. Celá centrální část patří různě starým metamorfovaným horninám. Typické jsou zde ruly a žuly, ojediněle se vyskytují gabra a hadce. U Vápenice a Javorky se uchovaly čocky vápence. U Kraskova se nacházejí usazeniny permokarbonského stáří. Druhohtory jsou zastoupeny usazenými horninami v podobě pískovců a slínovců. Kvartérní pokryv tvoří místy eolické sprašové sedimenty.

Pestré podloží a různost povrchů, spolu s mnoha dalšími vlivy, podpořily vznik rozdílných společenstev rostlin. V lesích se setkáme s bučinami, bukojedlinami, olšinami a jasaninami. Na skalních výchozech se nacházejí bory. V nejnižších polohách rostou dubiny a dubohabřiny. Tyto původní lesní typy jsou dnes na mnoha místech nahrazeny kulturními smrčinami. Na území CHKO je registrováno přes 1 200 druhů vyšších rostlin. V současnosti jsou zde evidované 2 kriticky ohrožené druhy rostlin, 20 ohrožených druhů rostlin a 59 ohrožených druhů rostlin.

Na území CHKO žije přes 75 druhů měkkýšů, významní jsou také motýli zvláště v oblasti Dlouhé meze (celkový počet druhů motýlí fauny v oblasti je 1262). Z obratlovců bylo zaznamenáno 230 druhů (24 ryb, 12 obojživelníků, 7 plazů, 141 ptáků a 46 savců).

Živočiškové obývají všechny typy prostředí. Velmi cenná společenstva hmyzu se vyskytují v národní přírodní rezervaci Lichnice - Kaňkovy hory a na mokřadech. Ve vodních tocích se nachází, místy i velmi početně, vranka obecná, vzácný mník jednovousý a mihule potoční. V řadě obcí hnízdí čáp bílý a v hlubokých lesích čáp černý. V bukových porostech žije datel černý, lejsek malý i holub doupňák.

Obr. 28 CHKO Železné hory (zdroj: AOPK, 2015).

3.1.2 CHKO Žďárské vrchy

Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy se rozkládá na pomezí Pardubického kraje a kraje Vysočina, přibližně mezi městy Hlinsko, Přibyslav, Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě a Polička. Její rozloha je 709 km². CHKO byla vyhlášena v roce 1970 výnosem MK ČSR č.j. 8908/1970.

Chráněné území pokrývá nejvyšší, severovýchodní část Českomoravské vrchoviny, tedy Žďárské vrchy a přilehlé vrchoviny. Krajina na většině území je vrchovinná až pahorkatinná s nadmořskými výškami 490 - 836 m. Nejvyšším bodem CHKO je vrch Devět skal (836 m). Vrcholy jsou převážně zaoblené (ve vrcholových

partiích však často najdeme skalní bloky), svahy povlovné, údolí mělká a široká. Krajina si zachovala poměrně vyvážený ráz.

Jedná se oblast přirozené akumulace vod. Pramení zde řada českých a moravských řek (Sázava, Chrudimka, Doubrava, Svratka a Oslava) a prostírá se tu několik rybníčních soustav (největší rybníky jsou Velké Dářko, Veselský rybník, Matějovský rybník, rybníky Řeka a Medlov). Touto oblastí prochází evropské rozvodí Černého a Baltského moře.

Klima oblasti je chladnější, vlhčí a větrnější než v ostatních částech kraje. Asi polovinu území pokrývá les, jedná se většinou o umělé smrkové monokultury na místě přirozeného jedlobukového lesa. Jsou zde cenná společenstva rašelinišť a vlhkých rašelinných luk s významným výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin.

V rámci CHKO jsou vyhlášeny 4 národní přírodní rezervace, 9 přírodních rezervací a 36 přírodních památek. V CHKO se nachází 16 evropsky významných lokalit.

Správa CHKO Žďárské vrchy sídlí ve Žďáru nad Sázavou. Spadá pod ni též několik dalších chráněných území: národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step, Velký Špičák a Rybník Zhejral; a národní přírodní památky Hojkovské rašeliniště a Švařec.

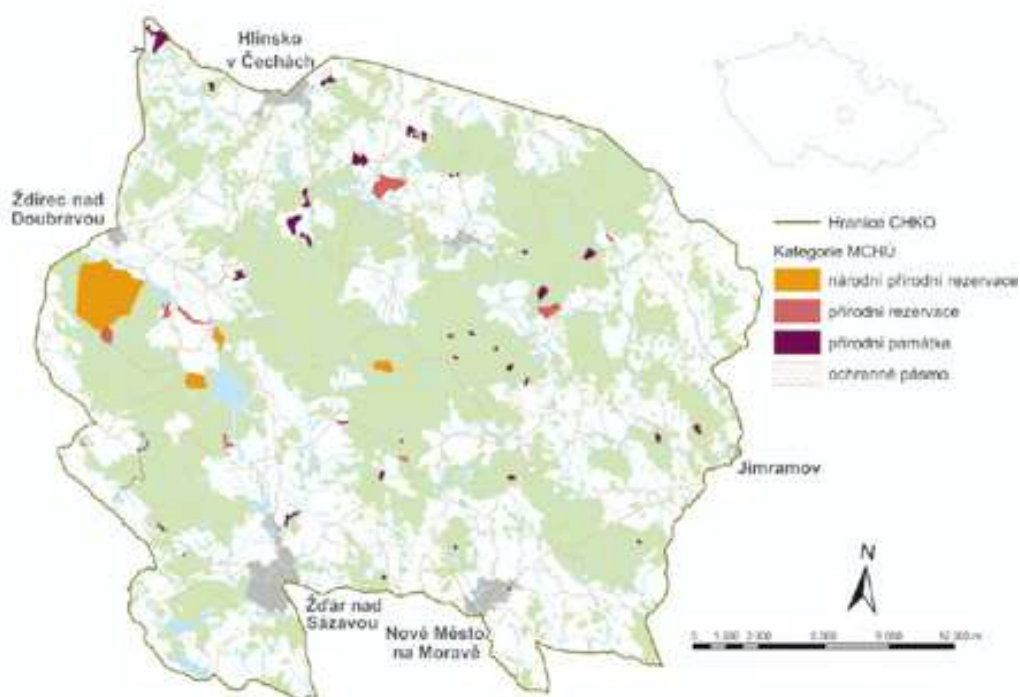
Oblast je charakterizována vrchovinou s mělkými, širšími údolími, s mírnými svahy a se zaoblenými vrcholy. Tyto zaoblené terénní tvary jsou výsledkem milióny let trvající denudace. Nápadným morfologickým znakem zdejší krajiny jsou tzv. kazatelny - vyrodované skalní útvary, vysoké v průměru asi 20 metrů. Z nich jsou nejznámější Devět skal (nejvyšší vrchol Žďárských vrchů – 838 m), Malínská skála (812 m), Čtyři palice (730 m), Tisůvka (792 m).

Žďárské vrchy jsou krajinným celkem, vyznačujícím se harmonickou krajinou se souladem přírodní složky i složky urbanizované. Oblast má převážně dobře zachovalý krajinný ráz. Členitá krajina Žďárských vrchů je charakteristická pestrým střídáním luk, pastvin, polí, lesů a rybníků, je protkána nepravidelnou sítí mezí, úvozových cest, lesíků či skupin stromů a keřů. Oblast zaujímá severovýchodní kulminační část Českomoravské vrchoviny s centrálním masivem Žďárských vrchů a navazujícími částmi sousedních pahorkatin. Mělká a široká údolí, poměrně mírné táhlé svahy a zaoblené vrcholy odpovídají krajině vrchovinného až pahorkatinného typu.

Lesem je dnes území pokryto asi z jedné poloviny. Přirozený jedlobukový les je většinou nahrazen smrkovými monokulturami. Oblast lze obecně charakterizovat jako floristicky chudou, s charakteristickým zastoupením horských a podhorských elementů. Zvláště cenná jsou společenstva rašelinišť a vlhkých rašelinných luk s významným výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin. V oblasti roste např. čípek objímavý, ptačinec dlouholistý, mléčivec alpský, suchopýrek alpský, rosnatka okrouhlostá, žebrovice různolistá, různé druhy prstnatic, hořečku a ostřic. Z chráněných druhů živočichů se v oblasti vyskytuje mlok skvrnitý, čáp černý, datel černý, sýc rousný, kulíšek nejmenší, krkavec velký, lejsek malý, rejsek horský, hraboš mokřadní a řada dalších.

Geologicky patří oblast Žďárských vrchů převážně k různým jednotkám krystalinika, v nichž vystupují metamorfované horniny - ruly (především dvojslídne ortoruly), migmatity, svory a fylity, místy s vložkami amfibolitů, pyroxenických křemenců a krystalických vápenců. V tzv. ranském masívu mezi Starým Ranskem a Havlíčkovou Borovou se vyskytují hadce a hlubinné vyvřeliny - gabra a peridotity. Do oblasti zasahuje také ojedinělý úzký výběžek křídového útvaru, tvořený slíný, jíly, pískovci a slínovci, od severozápadu až k rašeliništím pod Velkým Dářkem.

Oblast je významným rozvodím, z něhož část vod odtéká Chrudimkou, Doubravou, Sázavou do Severního moře, část pak Svratkou, Fryšávkou, Oslavou atd. do Černého moře. Lesní porosty spolu s rašeliništi zachycují velké množství srážkové vody a uvolňují ji rovnoměrně. To má příznivý vliv na průtoky řek, které jsou v průběhu roku vyrovnané. Příznivý stav vody je ovlivňován řadou rybníků. Největší z nich jsou rybníky Velké Dářko (205 ha), Veselský rybník (70 ha) a Matějovský rybník (65 ha). Z menších rybníků jsou k rekreačním účelům využívány např. Medlov, Sýkovec a Milovský rybník. Jako důležitá pramenná oblast řeky Sázavy, Chrudimky, Oslavy a Svratky a jejich přítoků byly Žďárské vrchy vyhlášeny v roce 1979 za chráněnou oblast přirozené akumulace vod.

Obr. 29 CHKO Žďárské vrchy (zdroj: AOPK, 2015).

3.1.3 CHKO Orlické hory

Chráněná krajinná oblast byla vyhlášena v roce 1969, zasahuje na území Pardubického a Královéhradeckého kraje. Zahrnuje 19 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 415 ha. CHKO Orlické hory je tvořena hlavním hřebenem Orlických hor, jeho postranními výběžky a částečně i malebným podhůřím. Dosahuje tak rozlohy 204 km². Nejvyšším vrcholem Orlických hor je Velká Deštná se svými 1115 m n. m., nejnižším místem chráněného území je údolí říčky Bělá na hranicích CHKO (416 m n. m.). Celkem 10 vrcholů překračuje výšku 1000 m n. m. Hřeben a návětrné jihozápadní svahy byly v minulosti značně poškozeny v důsledku působení dálkových imisí. Po vybudování odsířovacích stanic na tepelných elektrárnách v okolí dochází postupně k určitému zlepšení.

Téměř všechny horské hřebeny v popisovaných oblastech mají zhruba směr severovýchod - jihovýchod a značně ovlivňují vývoj podnebí. V oblasti převládají především západní větry, v zimním období vane z Kladska nepříjemný vítr, jemuž se říká Polák. Největší srážkový průměr je na hřebenových partiích (1200 mm). Nejchladněji je v oblasti Velké Deštné, kde je průměrná roční teplota asi 4,2 °C.

Srážkově je území nadprůměrné. Fragmenty původních porostů najdeme v národních přírodních rezervacích Bukačka a Trčkov a v přírodních rezervacích Sedloňovský vrch, Pod Vrchmezím a Černý důl. Jelení lázeň a U Kunštátské kaple jsou vrcholová rašeliniště se zajímavou květenou a zvířenou. Osobitá krása této oblasti je dotvářena zachovalou lidovou architekturou.

Orlické hory jsou labsko-oderským rozvodím. Odvodňují je Divoká a Tichá Orlice spolu s Olešenkou. Obě Orlice jsou napájeny vodami potoků a říček, jež stékají především ze západních svahů.

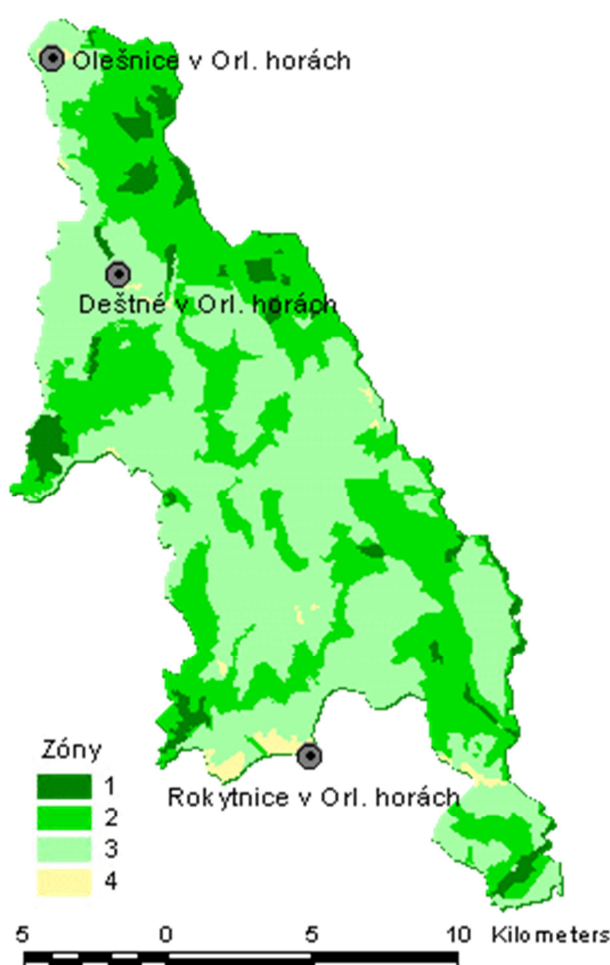
Divoká Orlice pramení v Polsku v rašeliništích u Zielence a pod severovýchodními svahy Orlických hor tvoří přirozenou státní hranici. Hlubokého údolí za Zemskou branou, již Orlice vstupuje do Čech, využívá přehradní nádrž Pastviny z let 1932 -1938. Tichá Orlice pramení v západním temeni Jeřábu v Jesenické oblasti.

Orlickozáhorskou brázdou, která odděluje Orlické hory od hor Bystřických, protéká řeka Divoká Orlice. Po počátečním poměrně klidném toku širokým údolím proráží bouřlivě horský hřeben a proniká do vnitrozemí v oblasti nazvané Zemská brána. Vytváří zde hlubokou soutěsku s obnaženými rulovými skalisky, vysokými až 40 metrů. Jedinečná přírodní scenérie je vyhlášena přírodní rezervací. Hluboká a strmá údolí jsou typická i

pro další toky Orlických hor. Zdobnice, Říčka, Bělá, Kněžná, Olešenka a Zlatý potok porušují příkrými údolími zaoblené hřbety a dotvářejí tak charakteristický ráz krajiny.

Prameniště těchto řek, ležící na svazích hlavního hřebene, dnes představují ostrůvky nejzachovalejší přírody. Zbytky původních porostů najdeme v národních přírodních rezervacích Bukačka a Trčkov a v přírodních rezervacích Sedloňovský vrch, Pod Vrchmezím a Černý důl. Jelení lázeň a U Kunštátské kaple jsou vrcholová rašeliniště se zajímavou květenou a zvířenou. Zajímavými přírodními rezervacemi jsou rašelinné louky pod Bedřichovkou a podmáčené louky u Divoké Orlice "Neratovské louky".

Na území CHKO se nacházejí dvě již vzpomínané národní přírodní rezervace, celkem třináct přírodních rezervací a šest přírodních památek. Nedílnou součástí přírody je i činnost člověka. V Orlických horách je toto lidské "snažení" prezentováno především zachovalou lidovou architekturou a unikátními barokními stavbami sakrálního charakteru.

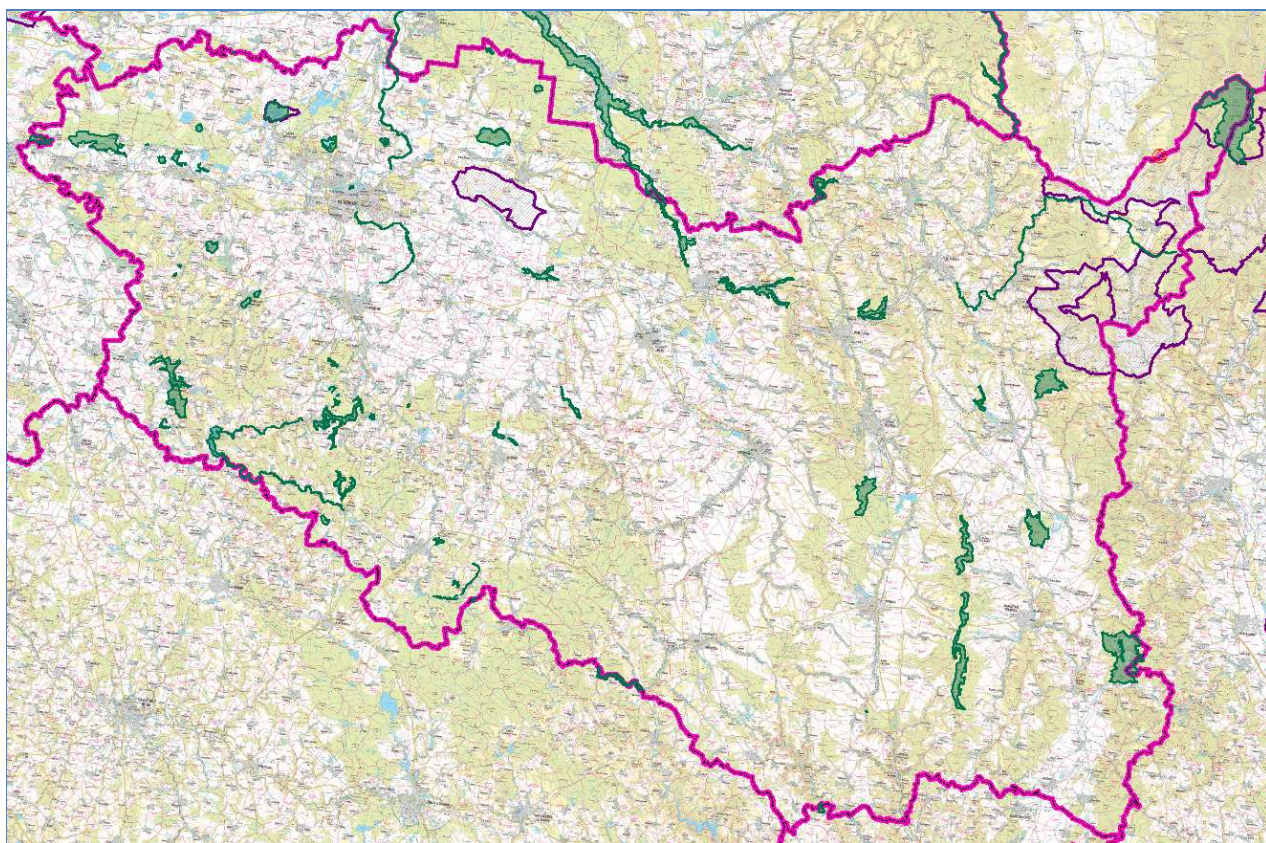

Obr. 30 CHKO Orlické hory (zdroj: AOPK, 2015).

3.1.4 Evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Soustava Natura 2000 na území Pardubického kraje byla z velké části vymezena v rámci již dříve vyhlášených velkoplošných (NP, CHKO) i maloplošných zvláště chráněných území (NPR, NPP, PR, PP). V případě některých částí soustavy Natura 2000 (zejména se to týká ptačích oblastí) se však jedná o zcela nová území s ochranným režimem.

Na území Pardubického kraje je dle Nařízení vlády č. 318/2013 Sb. ze dne 14. 10. 2013 a jeho aktualizace, vymezeno a vyhlášeno 59 Evropsky významných lokalit. Další 2 evropsky významné lokality do území Pardubického kraje zasahují ze sousedních krajů, a to z Kraje Vysočina a Královéhradeckého kraje. Na území Pardubického kraje jsou vymezeny 3 ptačí oblasti.

Obr. 31 :Vymezení soustavy NATURA 2000 na území Pardubického kraje , zelená – EVL, fialová – PO (Zdroj: AOPK ČR).

Níže, v následujících tabulkových přehledech, je uveden seznam evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, jež leží na území Pardubického kraje či do něj zasahují.

Tab. 14 : Evropsky významné lokality na území Pardubického kraje

Kód lokality	Název	Rozloha /ha	Předmět ochrany
CZ0534051	Anenské údolí	39,4	6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco - Brometalia</i>) 6210* - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco - Brometalia</i>), význačná naleziště vstavačovitých 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0533295	Běstvína	16,3	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533684	Běstvína - krypta	0,03	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0530033	Bohdalov	956,4	6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
CZ0533308	Bohdanečský rybník	247,8	kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>) lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) vážka jasnokvnná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)
CZ0533685	Borová u Poličky	<0,1	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0533686	Bouda u Těchonína	<0,1	netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>) netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)
CZ0533296	Boušovka	1,1	vážka jasnokvnná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)
CZ0530501	Brandýs	179,5	8210 - Chasmo-fytická vegetace vápnitých skalnatých svahů 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích
CZ0533297	Buky u Vysokého Chvojna	29,5	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0534050	Černý Nadýmač	24,4	3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> puchýřka útlá (<i>Coleanthus subtilis</i>)

CZ0534052	Dolní Chrudimka	60,6	3260 - Nižinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
CZ0530037	Hemže-Mýtkov	27,8	9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích
CZ0533300	Heřmanův Městec	62,6	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533310	Hluboký rybník	7,7	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0530020	Hřebečovský hřbet	738,5	8210 - Chasmoxytická vegetace vápnitých skalnatých svahů 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích
CZ0534054	Hubský-Strádovka	86,0	3140 - Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek 6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>) 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně 7140 - Přechodová rašeliniště a třasoviště 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) srpnatka fermežová (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
CZ0533302	Choltická obora	69,5	kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>) páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0614136	Chotáry	7,2	vrkoč Geyerův (<i>Vertigo geyeri</i>)
CZ0533303	Chrudimka ¹	230,0	3260 - Nižinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)
CZ0533687	Jeskyně Bětník	<0,1	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0533688	Jeskyně u Horního Újezda	<0,1	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0533698	Kladruhy nad Labem	450,0	lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533696	Kochánovické rybníky a tůň	19,4	čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>) kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0530146	Králický Sněžník ²	1792,1	4060 - Alpínská a boreální vřesoviště 6150 - Silikátové alpínské a boreální trávníky 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně 7110* - Aktivní vrchoviště 8110 - Silikátové sítě horského až niválního stupně (<i>Androsacetalia alpinae</i> a <i>Galeopsietalia ladani</i>) 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 8310 - Jeskyně nepřístupné veřejnosti 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 91D0* - Rašelinný les 9410 - Acidofilní smrčiny (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)
CZ0534053	Krkanka-Strádovské peklo	277,5	6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)
CZ0533307	Kunětická hora	26,9	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0530174	Lanškrounské rybníky	41,5	6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>) 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0530500	Lichnice - Kaňkovy hory	451,2	6190 - Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích
CZ0530503	Litice ³	123,6	3260 - Nižinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
CZ0533701	Louky u Přelouče	76,4	modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) modrásek očkovaný (<i>Maculinea teleius</i>)
CZ0533702	Louky v Jeníkově	13,7	vrkoč Geyerův (<i>Vertigo geyeri</i>)
CZ0533002	Malá Straka	3,6	kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0530064	Mazurovy chalupy	11,7	6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>)
CZ0533012	Michnovka-Pravy	2,8	čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)
CZ0530034	Moravská Sázava	353,4	9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)

CZ0524049	Orlice a Labe ⁴	2683,18	2330 - Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (<i>Corynephorus</i>) a psinečkem (<i>Agrostis</i>) 3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> 3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> 6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion coeruleae</i>) 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně bolen dravý (<i>Aspius aspius</i>) vydra říční (<i>Lutra lutra</i>) klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
CZ0533309	Pardubice - zámek	3,7	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533691	Pařížov	<0,1	netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)
CZ0533693	Podolská a Páterova jeskyně	<0,1	netopýr brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>) vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0530027	Psí kuchyně	268,6	6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0534055	Ratajské rybníky	20,4	6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>) 7140 - Přechodová rašeliniště a třasoviště modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) modrásek očkovaný (<i>Maculinea teleius</i>) srpnatka fermežová (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
CZ0533312	Rybník Moře	2,3	kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0533697	Rybník Strach	2,7	kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0530149	Rychnovský vrch	353,3	6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0530502	Semínský přesyp	0,6	2330 - Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (<i>Corynephorus</i>) a psinečkem (<i>Agrostis</i>)
CZ0533501	Slavická obora	7,4	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0532132	Střemošická stráň	46,4	6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)
CZ0533314	Tichá Orlice	49,6	mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)
CZ0213061	Týnecké mokřiny	7,1	kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0532131	U Banínského viaduktu	0,9	střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)
CZ0533005	U Pohránovského rybníka	65,0	lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
CZ0533301	Údolí Chrudimky	6,4	mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)
CZ0613010	Údolí Svatky u Krásného ⁵	96,5	modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>)
CZ0533316	Uhersko	81,2	lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
CZ0530028	Vadětín - Lanšperk	170,8	8210 - Chasmodytická vegetace vápnitých skalnatých svahů 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
CZ0622174	V Jezdinách	26,1	střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)
CZ0533694	Vranová Lhota	<0,1	netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)
CZ0523267	Zaorlicko	185,4	6520 - Horské sečené louky 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0530504	Zubří	29,2	6230* - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech)
CZ0530021	Žernov	312,4	3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> 7140 - Přechodová rašeliniště a třasoviště 9170 - Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i> 9190 - Staré acidofilní doubravy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>) na písčitých pláních

¹ zasahuje do Kraje Vysočina

² zasahuje do Olomouckého kraje

³ zasahuje do Královéhradeckého kraje

⁴ zasahuje z Královéhradeckého kraje

⁵ zasahuje z Kraje Vysočina

Tab. 15 Ptačí oblasti na území Pardubického kraje

Kód	Název	Rozloha (ha)	Předmět ochrany
CZ0531012	Bohdanečský rybník	306,75	chřástal kropenatý (<i>Porzana porzana</i>)
CZ0531013	Komárov	2030,75	kalous pustovka (<i>Asio flammeus</i>) moták pilich (<i>Circus cyaneus</i>)
CZ0711016	Králický sněžník ¹	30179,74	chřástal polní (<i>Crex crex</i>)

¹ zasahuje do Olomouckého kraje

3.1.5 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

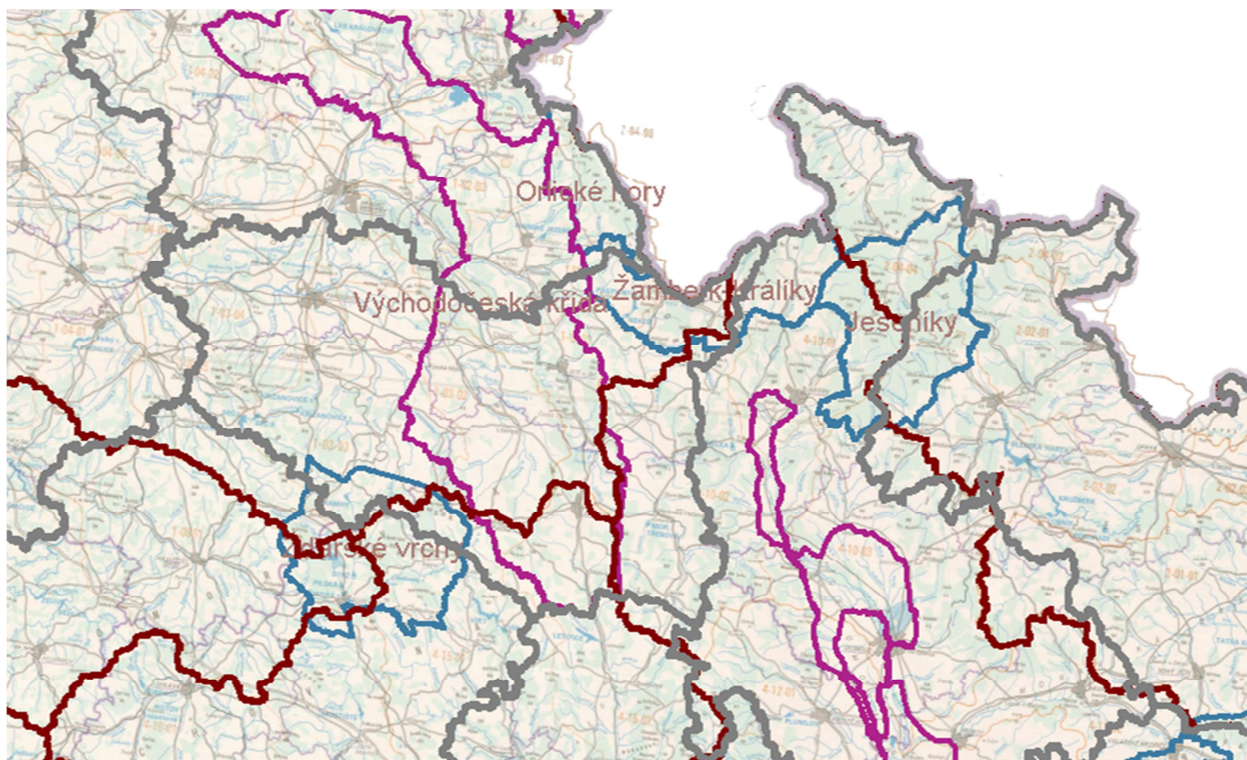
Na území Pardubického kraje zasahuje řada oblastí chráněné akumulace podzemní vody, a to Východočeská křída, Žamberk Králíky, Žďárské vrchy a Orlické hory, vyhlášené nařízením vlády ČR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy.

Většina území regionu má vhodné podmínky pro vytváření zásob podzemních vod. Rozkládá se zde jižní polovina plošně rozsáhlé Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Východočeská křída, zasahuje sem i CHOPAV Orlické hory, CHOPAV Žďárské vrchy a CHOPAV Žamberk - Králíky. Kvartér řeky Moravy.

Celkem zaujímají chráněné oblasti přirozené akumulace vod více než 42 % rozlohy řešeného území. Výskyt zdrojnic minerálních vod na území Pardubického kraje je chráněn výnosy MZ pro oblast Lázně Bohdaneč mající též statut lázeňského místa (usnesení rady VČKNV č. 151 ze dne 20.7.1963). Dále jsou minerální vody zjištěny na území obce Kříčeň, zdroj je bez ochrany.

Tab. 16 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) v Pardubickém kraji (zdroj: HEIS VUV TGM)

Název	Plocha (ha)
Orlické hory	622
Východočeská křída	145 201
Žamberk - Králíky	28 629
Žďárské vrchy	19 417
Úhrnem	193 869

Obr. 32 CHOPAV v Pardubickém kraji (zdroj: HEIS VUV)

3.1.6 Potenciální ovlivnění oblastí se zvláštním významem pro životní prostředí provedením koncepce

Žádné významné ovlivnění území v oblastech zvláštního významu pro životní prostředí se realizací koncepce SCR PK 2016 – 2020 nepředpokládá. Koncepce je nastavena velmi obecně a převažují v ní opatření marketingového a organizačního charakteru. Pouze v rámci priority 1 jsou předpokládány tzv. tvrdé investice do infrastruktury cestovního ruchu. V rámci Strategie však nejsou definovány konkrétní projekty těchto investic.

Ochrana území chráněných dle zvláštních právních předpisů je na úrovni realizace konkrétních projektů, vyplývajících z navrhovaných opatření resp. aktivit, zajištěna zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, tj. procesem posouzení vlivů na životní prostředí na konkrétní projektové úrovni na základě znalosti technických parametrů a lokalizace jednotlivých projektů (EIA).

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

SCR PK navrhuje rovněž aktivity směřované k podpoře rozvoje hromadné dopravy. Navrhovaná opatření v oblasti dopravy mohou přispět především k vyřešení kritické dopravní situace v hustě obydlených územích kraje a k převedení tranzitní dopravy mimo nejzatíženější oblasti. Přesto bude rozvoj silniční infrastruktury bezesporu doprovázen nárůstem individuální automobilové dopravy, který by však pravděpodobně stejně nastal. Rovněž rozvoj letecké dopravy bude provázen nárůstem hlukového zatížení v bezprostředním okolí letiště v Pardubicích.

Vyhodnocení vlivů koncepce na jednotlivé složky životního prostředí reprezentované referenčními cíli ochrany životního prostředí je uvedeno v kapitole 6 dokumentace včetně komentářů k jednotlivým identifikovaným vlivům.

4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ)

4.1 Celkový stav životního prostředí a negativní trendy jeho vývoje

Území kraje se rozkládá na východě České kotliny. Část severovýchodní hranice je zároveň i státní česko-polskou hranicí, východ je ohraničen jižní částí Orlických hor, horským masívem Králického Sněžníku (nejvyšší vrchol kraje, 1424 m n. m.) a nejzápadnějšími svahy Hrubého Jeseníku, jih a jihovýchod je lemován vrchovinnými oblastmi Žďárských vrchů a Železných hor, středem a západem kraje protéká jeho přirozená osa řeka Labe obklopená Polabskou nížinou.

Mezi nejméně postižená území negativní antropogenní činností patří oblast podhůří a vrchovin (bez větších sídel) ve střední a severní části okresu Ústí nad Orlicí, v jižní části okresu Svitavy a jižní části okresu Chrudim.

Poškozené lesní ekosystémy jsou typické pro hřebenové partie Orlických hor v okrese Ústí nad Orlicí, kde se jen velmi pomalu daří zakládat stabilnější porosty odolné proti nepříznivým povětrnostním a klimatickým podmínkám a škůdcům.

Mezi území s poškozeným životním prostředím lze řadit i zemědělsky intenzivně obhospodařovaná území na velkých plochách, kde je narušen přirozený prvek biodiverzity, protierozní ochrany a dochází k plošnému znečišťování vody dusičnany a fosforečnany (i po snížení dávek hnojení se ještě řadu let uvolňují zásoby vázané v půdě). Zejména se jedná o okres Pardubice, Chrudim (kromě jižní části), západní část okresu Ústí nad Orlicí a severní a střední část okresu Svitavy.

Nejintenzivněji je poškozené životní prostředí v územích s koncentrovaným průmyslem, osídlením a dopravními uzly. V Pardubickém kraji lze vyčlenit jednu oblast, která se tímto druhem poškození výrazně liší od ostatního území, a to aglomeraci Pardubice. Její další průmyslový rozvoj je předurčen plánovaným splavněním Labe, vybudováním logistického centra, nebo rozšířením provozu letiště. V relativní blízkosti Pardubic se nacházejí navíc dvě významné tepelné elektrárny – Opatovice a Chvaletice a dále město Chrudim, které se stále více propojuje s Pardubicemi. Stupeň poškození životního prostředí zejména chemickým průmyslem a energetikou má rozměry nejvýznamnějších problémů životního prostředí v rámci republiky (např. areál firmy Paramo, včetně detašovaných skládek, úložiště elektrárenského popílků u obou elektráren, apod.). Další významnou sídelní a průmyslovou oblastí, kterou díky napojení na železniční koridor čeká další průmyslový a urbanistický rozvoj, je Česká Třebová – Ústí nad Orlicí. Jako poslední kategorii lze zmínit všechna větší města či menší průmyslová města kraje, která vždy představují zóny s lokálně znečištěným ovzduším (zejména NO_x, ozón a polévatý prach).

Emise

Kvalita ovzduší v Pardubickém kraji je nejvíce ovlivňována emisemi z mobilních zdrojů znečišťování ovzduší (doprava) a z malých stacionárních zdrojů (domácí topeniště). Obě zmíněné kategorie zdrojů emitují znečišťující látky do přízemní vrstvy atmosféry. Z regionálního hlediska je v Pardubickém kraji nejvíce zatíženo území okresu Pardubice, a to jak z důvodů zvýšené koncentrace dopravy, tak i soustředěním průmyslové výroby a umístěním významných zdrojů znečišťování ovzduší (elektrárna Opatovice a Chvaletice) na území okresu. Zvýšené znečištění v městských centrech je způsobeno nárůstem silniční dopravy a ne vždy správnou dopravní politikou.

Voda

Přestože se jakost povrchových vod v ČR dlouhodobě zlepšuje, Pardubický kraj společně s Karlovarským a Ústeckým jsou výjimkou. Tyto kraje představují území s nejnejpříznivějším stavem kvality povrchových vod v ČR. Největším tokem Pardubického kraje je Labe, ale i ostatní toky jsou významné, například řeka Svitava,

případně Chrudimka nebo Orlice. Jakost povrchových vod ovlivňují především bodové zdroje znečištění (města a obce, průmyslové závody, objekty soustředěné zemědělské živočišné výroby a staré zátěže). Zásadní význam při snižování znečištění mají čistírny odpadních vod (ČOV) a kanalizační systémy. Přetrvávajícím problémem je, že často nejsou instalovány v menších sídlech na horních tocích, kde mají zásadní vodohospodářský význam.

Odpady

Pardubický kraj je v produkci odpadů podprůměrným krajem, nadprůměrným původcem je pouze u odpadů z energetiky. Celková kapacita skládek v kraji je dostatečná. V současnosti není v kraji realizován jiný způsob nakládání s komunálním odpadem. Skládkování je na žebříčku v hierarchii nakládání s odpady na nejnižší příčce, nicméně i přesto jsou v Pardubickém kraji nadále rozšiřovány resp. připravovány další skládkovací kapacity namísto řešení problematiky chybějící kapacitní spalovny odpadů.

Staré ekologické zátěže

Na území Pardubického kraje se nachází staré ekologické zátěže i kontaminované průmyslové objekty („brownfields“). I když se v posledních letech podařilo v řadě případů zahájit nebo i ukončit proces jejich odstraňování nebo zabezpečení, stále existuje řada neřešených zátěží, zejména těch, kde náklady na asanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo nejsou vyjasněna vlastnická práva.

V kraji se nachází cca 10 velkých starých průmyslových zátěží a cca 20 starých skládek s vysokou mírou rizikovitosti. Staré zátěže představují velké nebezpečí pro všechny složky životního prostředí. Řešení starých ekologických zátěží má pozitivní dopad např. na ochranu kvality vod (zdroje pitné vody), kvalitu půd, apod. Tyto ekologické zátěže bude s největší pravděpodobností potřeba vytěžit a převést na řízené skládky nebo jinak zneškodnit, protože rizika jejich nebezpečnosti spočívají především v jejich nevhodném umístění na propustném podloží v blízkosti vodotečí, apod.

. Nejvýznamnější stará ekologická zátěž v Pardubickém kraji, která je řešena z prostředků Ministerstva financí ČR, je znečištění areálu Synthesia Pardubice Semtín chlorovanými uhlovodíky, těžkými kovy a ropnými látkami. Na této lokalitě dochází k postupnému vyluhování kontaminantů do Labe. V Pardubickém kraji má několik lokalit se starými ekologickými zátěžemi podnik Paramo, a.s. Jde o hlavní areál závodu a jeho okolí (Sv. Trojice, bývalé parkoviště ČSAD BUS Chrudim) a dále deponie odpadů z provozu rafinerie v letech padesátých až osmdesátých (u obce Blato, Nová Ves, Zdechovice, Hlavečník a Časy). V současné době kraj zajišťuje likvidace starých ekologických zátěží na lokalitách Bor u Skutče, Transporta Chrudim a na lokalitě Hodonín u Nasavrk. Znečišťujícími látkami na těchto lokalitách jsou chlorované uhlovodíky, chlorované pesticidy a ropné látky.

Hluk

Nadměrná úroveň hluku je obdobně jako znečištění ovzduší jedním z nejzávažnějších faktorů působících negativně na zdravotní stav obyvatel a živočichů. Hlavním zdrojem hluku v městském prostředí je pozemní doprava. Kromě okolí frekventovaných silničních komunikací jsou zatíženými oblastmi také okolí železničních komunikací a průmyslových areálů. Dle Akčního plánu pro komunikace I. třídy, který byl zpracován Ministerstvem dopravy ve spolupráci s Ředitelstvím silnic a dálnic ČR, je navrhována řada dílčích opatření ke snížení hlukové expozice dotčených obyvatel (ke kterým patří výstavba obchvatů nejvíce zatížených měst Holice- již dokončen, Chrudim, Vysoké Mýto, Pardubice a výměna oken s vyšší neprůzvučností v místech, kde realizace dopravně-technických opatření nebude tak účinná).

Vedle protihlukových opatření se v akčním plánu dále uvádí dlouhodobá strategie ochrany před hlukem, která zahrnuje:

- ▶ realizaci obchvatu města Svitav (silnice I/43). Časový horizont 2011 – 2013;
- ▶ výstavbu přeložky silnice I/36 Trnová – Dubina (časový horizont 2012 – 2014) a přeložky silnice I/2 (časový horizont 2010 – 2012);
- ▶ výměnu oken v chráněných objektech situovaných v okolí silničního průtahu městem Přelouč. Realizace obchvatu Přelouči je naplánována až po roce 2020.
- ▶ Holice – Býšť – bude řešeno výstavbou R35 v úseku Opatovice nad Labem – Zámorsk, realizace do roku 2016;
- ▶ Chrudim – bude řešeno 2. a 3. etapou obchvatu Chrudimi – přeložka I/37 v úseku Medlešice – Slatiňany, v letech 2009 – 2014.

Ze strategických hlukových map (dostupné na <http://hlukovemapy.mzcr.cz>) vyplývá, že na území Pardubického kraje žije 6635 osob, které jsou obtěžovány hlukem překračujícím $L_{dvn} > 70$ dB v denní době a 10039 osob, které jsou obtěžovány hlukem překračujícím ekvivalentní hladinu hluku $L_{dvn} > 60$ dB v noční době z provozu na komunikacích I. II. a III. tříd.

Počet obyvatel žijících u nejvíce frekventovaných silnic, kteří jsou vystaveni hluku překračujícímu hygienické limity, uvádí následující výčet. Celková čísla budou avšak u většiny měst řádově vyšší.

Místa v Pardubickém kraji s nejvyšším počtem obyvatel zasažených hlukem překračujícím hygienické limity pro starou hlukovou zátěž tj. 70/60 dB den/noc¹:

1. Chrudim (silnice I/37) – zasaženo cca 865/1978 obyvatel den/noc
2. Pardubice (silnice I/36) – zasaženo cca 743/2293 obyvatel den/noc
3. Svitavy (silnice I/43) – zasaženo cca 364/893 obyvatel den/noc

V oblasti aglomerací Hradec Králové – Pardubice – Chrudim (tzv. Východočeský dopravní integrovaný systém – VYDIS) je zaveden integrovaný dopravní systém hromadné přepravy osob (IDS) a počítá se s jeho postupným rozšiřováním i do dalších částí kraje (okres Svitavy a Ústí nad Orlicí). Rozhodujícím kritériem IDS je co nejefektivnější způsob dostupnosti cílů cest. Základní úloha IDS tedy spočívá v optimalizaci hromadné přepravy osob tak, aby byla schopna konkurovat individuální automobilové dopravě a tím zajistit nepřetěžování komunikační sítě a nezhoršování životního prostředí.

Shrnutí

Problémem Pardubického kraje v oblasti ovzduší jsou zejména emise NO_x , jejichž množství se zvyšuje především v důsledku nárůstu dopravy. Druhým problémem z hlediska kvality ovzduší je množství TZL, hlavně prашných částic velikostní frakce PM_{10} . Nárůst znečištění je patrný i u koncentrací přízemního ozonu ve městech. V neposlední řadě je důležité i snižování emisí NH_3 . Pro Pardubický kraj je příznačná absence množství dopravních obchvatů populačně silných a dopravně významných sídelních útvarů. Vliv na stav a kvalitu ovzduší mají i kongesce a problematika zkapacitnění silnic. Znečištění ovzduší v návaznosti na přítomnost zdrojů a meteorologické podmínky (dlouhá zima) může v území kraje přinášet i pravděpodobné vlivy na zdraví, kterými jsou změny dýchacích funkcí dětí i dospělých, vyšší respirační nemocnost, zvýšená medikace, hospitalizace, zvýšená pravděpodobnost úmrtí s maximem u chorob kardiovaskulárních a nádorových. Může docházet ke změnám reprodukčních funkcí a více tam, kde existují ještě další expozice látkám s tímto účinkem (chemický průmysl).

V oblasti ochrany vod je nezbytné vyřešení rekonstrukce a intenzifikace stávajících čistíren odpadních vod a doplnění a rozšíření navazujících kanalizačních systémů. Nutností je uvedení vypouštění odpadních vod z těchto ČOV do vod povrchových v souladu jak s platnými právními předpisy na úseku vodního hospodářství v České republice, tak i příslušnou směrnicí ES o čištění komunálních odpadních vod. Stejně tak je nutné i zajištění odpovídajícího čištění odpadních vod včetně řešení kanalizace u obcí dosahujících počtu 2000 obyvatel. Je nutné snížit znečištění toku Labe látkami s neuroendokrinně dysrupčními vlastnostmi, jako jsou chlórbenzeny a polycyklické aromatické uhlovodíky.

V místech, kde dosud nedošlo k sanacím starých ekologických zátěží a existuje dosud environmentální a zdravotní riziko, nerealizovat obytnou zástavbu do doby odstranění staré ekologické zátěže. V oblasti starých ekologických zátěží je nezbytná potřeba sanace areálu závodu Synthesia, a.s. Pardubice.

Na úseku ochrany přírody a krajiny a ochrany půdy přetrvává tlak na výstavbu ve volné krajině na okrajích sídel (tzv. urban sprawl), která však narušuje jak krajinný ráz, tak cenné biotopy a nejkvalitnější pozemky. Takto dochází k výrazné fragmentaci volné krajiny. Přetrvává i snaha o intenzivní produkční využití půdy na zorných katastrech i se všemi nepříznivými důsledky (erozní splachy atp.). Zemědělské dotační programy z Evropské unie cílené na snížení intenzity obhospodařování často vedou k opačnému důsledku – likvidace mezí a obhospodařování na hranice pozemků. Stále se objevuje problematika intenzifikace rybníčního hospodaření (hnojení, krmení, používání pesticidů) s předpokládanými negativními vlivy jak na biotop vlastních rybníků, tak na vodní toky a nivy v povodí pod rybníky. S tím souvisí i řešení problematiky narušeného vodního režimu krajiny.

¹ Zdroj: CENIA, KHS PK

4.2 Stávající problémy životního prostředí v PK

Souhrnně lze pak uvést, že stávající problémy životního prostředí v kraji se projevují zejména v těchto oblastech:

- ▶ Snížená biodiverzita monokulturních lesů, marginalizace rozsáhlých ploch v krajině;
- ▶ Vysoká míra skládkování odpadů;
- ▶ Nedokončený páteřní komunikační systém, zanedbaná údržba a špatný stav některých komunikací II. a III. třídy resp. místních komunikací;
- ▶ Intenzifikace dopravy, nárůst imisního zatížení území mobilními zdroji znečišťování ovzduší a zvyšující se hluková zátěž území;
- ▶ Zvyšování podílu tuhých znečišťujících látek na celkových emisích, opakované překračování imisních limitů (PM₁₀) (nárůst osobní a nákladní automobilové dopravy);
- ▶ Zvyšování podílu sekundární prašnosti re-emisí prachových částic z povrchu vozovek (především nekvalitní povrchy regionálních silnic), ze zemědělských ploch v době zemědělských prací a z těžebních ploch;
- ▶ Plošné znečištění povrchových vod způsobené zejména splachy dešťovou vodou ze zemědělsky obdělávaných pozemků, eutrofizace vodních nádrží;
- ▶ Bodové znečištění vod kanalizačními výustěmi, a to zejména z obcí bez čistíren odpadních vod (ČOV) nebo s nedostatečně čištěnými průmyslovými odpadními vodami;
- ▶ Snížování retenční schopnosti krajiny prostřednictvím rozrůstající se zástavby a rozšiřováním nepropustných ploch, s tím související zvýšené riziko povodní;
- ▶ Neuspokojivý stav vodotečí, neplnění ekologické funkce (migrace, retence, samočistící schopnost);
- ▶ Rozšiřování zástavby do volné krajiny - ohrožení přírodních stanovišť, ohrožení biodiverzity, zvýšení neprostupnosti krajiny, fragmentace krajiny;
- ▶ Pokračování v trendu suburbanizace do okolí velkých měst, často na zelené louky, malé využití tzv. brownfields;
- ▶ Nadměrné zatížení obyvatel hlukem především ve městech a podél významných dopravních tahů;
- ▶ Nevyřešená otázka spalování nekvalitních paliv v lokálních topeništích a podíl těchto zdrojů na emisním zatížení ovzduší;
- ▶ Přítomnost starých ekologických zátěží. Nejčastěji se jedná o staré skládky odpadů ať už legálních či nelegálních;
- ▶ Velká rozloha dosud neřešených brownfields;
- ▶ Zvýšená expozice obyvatel vůči hlukové zátěži (doprava) především v zastavěných územích měst, nedokončená R35;
- ▶ Nevyhovující stav sídelní zeleně, včetně ochranné a izolační zeleně;
- ▶ Celkově nízká biodiverzita a ekologická stabilita především zemědělsky intenzivně využívané a sídelní krajiny.

V souvislosti s vlivy SCR PK 2016-2020 na životní prostředí byly identifikovány některé potenciálně negativní vlivy resp. možnosti synergických resp. kumulativních vlivů na životní prostředí v souvislosti s aktivitami v jiných odvětvích, které by mohly mít negativní vazbu vůči životnímu prostředí. Jedná se například o tyto aktivity s možným potenciálně negativním působením na životní prostředí a identifikované regionální environmentální problémy ve fázi realizace a následného provozu jednotlivých projektů:

- Zvýšení návštěvnosti v přírodně blízkých lokalitách a chráněných územích;
- Výstavba a dostavba některých komunikací – navýšení podílu individuální dopravy, zvýšení znečištění ovzduší a hlukové zátěže, fragmentace krajiny, snížení možnosti zasakování povrchových vod v území;

- Dobudování vodních cest (např. plavební stupeň Přelouč) – změna vodního režimu krajiny, zásahy do niv vodních toků, a tím i do přírodně cenných biotopů;
- Snížení retenční schopnosti krajiny v souvislosti s dovybavením zařízení CR doprovodnou infrastrukturou - nové zpevněné plochy (parkoviště apod.);
- Zvýšení hlukové zátěže obyvatelstva v souvislosti s pořádáním hromadných akcí cestovního ruchu;
- Zábory ZPF v důsledku budování nových komunikací a infrastruktury CR;

Především u těch typů projektů, je třeba bedlivě sledovat jejich realizaci a průběh schvalování projektů a při přípravě a realizaci klást důraz na ochranu jednotlivých složek životního prostředí. U projektů, které budou spadat dle přílohy č. 1 zákona 100/2001 Sb., v platném znění do některé z uvedených kategorií, je pak třeba provést přezkoumání v procesu EIA.

4.3 Posouzení vlivu Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny

Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo zpracováno Ing. Pavlem Kolářkem, Ph.D., držitelem autorizace dle § 45i zákona, o ochraně přírody a krajiny. Celý text posouzení je uveden v příloze č. 1 tohoto dokumentu.

Zde uvádíme základní závěry posouzení vlivu SCR PK 2016-2020 na lokality soustavy Natura 2000:

V předmětné koncepci bylo identifikováno 22 cílů a aktivit, u nichž nebylo možno zcela vyloučit potenciálně negativní vliv na území soustavy Natura 2000, avšak v této fázi neleze určit jeho významnost (?). Jedná se o tato opatření:

Cíle v rámci bodu 1.1

- 1.1a Prosazování dobudování a modernizace rychlostních komunikací, silnic I. a II. tříd a místních komunikací.
- 1.1b Dobudování parkovišť a odpočívadel u atraktivit cestovního ruchu.
- 1.1e Vytvoření podmínek pro větší zapojení vodní dopravy do nabídky cestovního ruchu destinace.
- 1.1f Optimalizace systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících PK.

Dílčí aktivity v rámci bodu 1.1

- 1.1.1 Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy.
- 1.1.2 Budování a modernizace dopravy v klidu (odpočívadla, parkoviště) v místech významných turistických cílů a dle další potřeby.
- 1.1.5 Podpora a dobudování funkčního systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících PK.

Cíle v rámci bodu 2.1

- 1.2a Rozvoj infrastruktury související s rozvojem cestovního ruchu a zvyšování uživatelského komfortu návštěvníka území.

Dílčí aktivity v rámci bodu 1.2

- 1.2.1 Modernizace/revitalizace ubytovacích a stravovacích zařízení sloužících pro cestovní ruch (rekreace, vodní, kongresová a venkovská a další turistika) včetně kempů a jejich budování primárně v oblastech s nedostatkem kapacit a nízkou kvalitou zařízení.
- 1.2.2 Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty.
- 1.2.3 Budování a revitalizace lyžařských a snowboardových areálů jako multifunkčních komplexních center aktivit a turistiky
- 1.2.4 Budování a revitalizace běžeckých lyžařských areálů, podpora údržby lyžařských stop.
- 1.2.5 Rozvoj ostatní produktové infrastruktury ve vazbě na prioritní turistické produkty destinace.
- 1.2.6 Rozvoj komplexního systému cyklotras a cyklostezek, včetně podpory budování služeb pro cykloturisty (cyklopůjčovny, odpočívadla, sociální zařízení, informační systémy).
- 1.2.8 Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro pěší turistiku.

- 1.2.9 Budování a rozvoj naučných stezek (přírodní, kulturní, historické, ...) a ostatních tras (in-line, pro handicapované,...)

Cíle v rámci bodu 1.3

- 1.2a Zvýšení využití přírodního, kulturního a historického potenciálu destinace ve prospěch rozvoje cestovního ruchu.
- 1.2b Zvýšení návštěvnosti současných turistických cílů.
- 1.2c Vybudování nových turistických cílů a atraktivit.

Dílejší aktivity v rámci bodu 1.3

- 1.2.1 Využití základního přírodního a kulturního potenciálu kraje pro zvýšení atraktivity destinace (např. zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností jako atraktivní turistický cíl).
- 1.2.2 Budování atraktivních turistických cílů a aktivit, podpora zatraktivnění současných turistických cílů (např. opravy pamětihodností, budování multimediálních expozic, tematické parky, zábavní parky, ...).
- 1.2.3 Rozvoj zážitkových a zábavních zařízení a aktivit.

Opatření:

U aktivit, kde byl vliv vyhodnocen jako "?" (možný negativní vliv, není však možné vyhodnotit jeho významnost) musí být každý jednotlivý projekt v dalších fázích jeho naplňování (SEA, EIA) detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

Závěr

Celkově lze shrnout, že u drtivé většiny navržených opatření (94), byl vliv na území soustavy Natura 2000 vyhodnocen jako na indiferentní, tedy nulový (0).

U 21 opatření byl vliv vzhledem k obecnosti a absenci konkrétní územní identifikace vyhodnocen jako potenciálně negativní s tím, že v současnosti nelze určit jeho významnost (?).

U jedné aktivity byl vliv vyhodnocen jako oscilující mezi indiferentním až potenciálně mírně pozitivním (0 až +1).

U jedné aktivity pak byl vliv vyhodnocen jako potenciálně negativní ale současně v jiné jeho rovině naplňování, může zprostředkovaně oscilovat až k mírně pozitivnímu vlivu (? /0 až +1).

Ty cíle a priority, u nichž nebyl vyloučen potenciálně mírně negativní vliv a možný negativní vliv, bez určení jeho významnosti (-1; ?), musí být v další fázi (v územně plánovací dokumentaci a ve fázi záměru) detailně posouzeny dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

Předmětné hodnocení dospělo k závěru, že předložená koncepce nebude mít potenciálně významný negativní vliv na celistvost a příznivý stav předmětů ochrany soustavy Natura 2000 v případě, že u výše u aktivit, kde byl vliv vyhodnocen jako "?" (možný negativní vliv, není však možné vyhodnotit jeho významnost) musí být každý jednotlivý projekt v dalších fázích jeho naplňování (SEA, EIA) detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MEJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Při posouzení vztahu koncepce k jiným koncepčním materiálům byly brány v úvahu zejména dokumenty zpracované na národní a mezinárodní úrovni a platná legislativa ČR.

Zohledněna byla rovněž platná legislativa na poli územního plánování a stavebního řádu (tj. stavební zákon a jeho prováděcí předpisy), politika územního rozvoje a územně plánovací dokumentace, které řeší konkrétní územní průmět dopravní infrastruktury v území, a to včetně posouzení vlivů na životní prostředí. V úvahu byla přitom vzata skutečnost, že předkládaná koncepce se týká území celého Pardubického kraje.

Dále byly vyhodnoceny Strategické cíle a závazky ČR přijaté na mezinárodní a celostátní úrovni ve vztahu k jednotlivým oblastem ochrany životního prostředí a veřejného zdraví relevantní vůči zaměření předkládané koncepce a jednotlivým sledovaným indikátorům.

5.1 Strategické dokumenty přijaté na mezinárodní a národní úrovni relevantní vzhledem k SEA SCR PK 2016 – 2020.

Mezinárodní úroveň

- ▶ V oblasti památkové péče jsou to již historicky platné mezinárodní úmluvy o ochraně různých částí kulturního dědictví.
- ▶ Úmluva o ochraně přírodního a kulturního dědictví UNESCO
- ▶ Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO
- ▶ Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy
- ▶ Úmluva o ochraně volně žijících ptáků (1979)
- ▶ Směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (1992)
- ▶ Směrnice 2000/60/ES, ustavující rámec pro činnost ES v oblasti vodní politiky (2000)
- ▶ Šestý akční program Evropského společenství pro životní prostředí 2002–2012 (2001, dosud platný)
- ▶ Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj (2006)
- ▶ Směrnice 2007/60/ES, o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (2007)
- ▶ Druhý akční program Evropského společenství v oblasti veřejného zdraví 2008 – 2013 (2008)
- ▶ Směrnice 2009/28/EC, o obnovitelných zdrojích energie (2009) Evropa 2020 – Nová ekonomická strategie (2010)
- ▶ Energie 2020 – A Strategy for Competitive, Sustainable and Secure Energy (2010)
- ▶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský cestovní ruch (2010)
- ▶ Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 (2011)

Národní a regionální úroveň

- ▶ Politika územního rozvoje ČR

- ▶ Strategie udržitelného rozvoje ČR
- ▶ Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 – 2020
- ▶ Zásady urbánní politiky ČR na období 2007 – 2013
- ▶ Dopravní politika České republiky pro období 2014 - 2020 s výhledem do roku 2050
- ▶ Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020
- ▶ Národní strategie bezpečnosti silničního provozu na období 2011 – 2020
- ▶ Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010-2014
- ▶ Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015
- ▶ Státní politika životního prostředí ČR
- ▶ Národní rozvojový plán ČR 2007 – 2013 a pro navazující období 2014 – 2020
- ▶ Program rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020
- ▶ Akční plán ČR pro zdraví a životní prostředí – NEHAP
- ▶ Dlouhodobý program Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21)
- ▶ Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020
- ▶ Místní agenda 21
- ▶ Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020
- ▶ Národní program snižování emisí České republiky, 2007
- ▶ Plán odpadového hospodářství České republiky, 2014
- ▶ Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství České republiky pro období od vstupu do Evropské unie
- ▶ Plán hlavních povodí ČR, 2007
- ▶ Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny (2009)
- ▶ Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, 2005 (Natura 2000)
- ▶ Dopravní politika ČR (2013)
- ▶ Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR 2013-2020

Krajská úroveň

Pardubický kraj má zpracovánu celou řadu tematických krajských koncepcí. Jde o dokumenty různé doby vzniku, délky platnosti, míry obecnosti i celkového pojetí.

- ▶ Zásady územního rozvoje Pardubického kraje (2010)
- ▶ Strategie rozvoje Pardubického kraje 2009-2016
- ▶ Koncepce rozvoje muzejnictví (2010)
- ▶ Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje 2016-2025
- ▶ Koncepce podpory státní památkové péče 2013- 2016
- ▶ Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Pardubického kraje
- ▶ Střednědobá koncepce zdravotnictví Pardubického kraje (2010)
- ▶ Aktualizovaná koncepce ochrany přírody Pk (2012)
- ▶ Aktualizace programu zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje - červen 2012
- ▶ Akční plán silnic II. a III. třídy v majetku Pardubického kraje
- ▶ Studie potenciálního vlivu výškových staveb a větrných elektráren a na krajinný ráz území Pardubického kraje

- Aktualizovaná koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje
- Koncepce povodňové ochrany Pardubického kraje
- Program snižování emisí Pardubického kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje
- Plánování v oblasti vod – Plán oblasti povodí O

Místní úroveň

- územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí
- plány péče chráněných území

Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na vnitrostátní úrovni, které se vztahují k zájmovému území, a způsobu zapracování daných cílů ochrany životního prostředí v rámci řešeného územního plánu je možné hodnotit dle následující stupnice:

3	Velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	Silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do řešené koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	Slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
0	Bez vztahu	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci řešené koncepce.

Vztah přijatých strategických dokumentů na vnitrostátní úrovni vůči předkládané koncepci je možné charakterizovat následovně:

Strategický dokument	Vyjádření vztahu vůči hodnocené ÚPD
Národní a regionální úroveň	
► Politika územního rozvoje ČR	2
► Strategie udržitelného rozvoje ČR	1
► Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 – 2020	1
► Zásady urbánní politiky ČR na období 2007 – 2013	1
► Státní kulturní politika na léta 2009 - 2014, Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013 - 2014 s výhledem na roky 2015 -2020	2
► Dopravní politika České republiky pro období 2014 - 2020 s výhledem do roku 2050	2
► Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020	3
► Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010-2014	1

Strategický dokument	Vyjádření vztahu vůči hodnocené ÚPD
► Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015	1
► Státní politika životního prostředí ČR	1
► Národní rozvojový plán ČR 2007 – 2013 a pro navazující období 2014 – 2020	1
► Program rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020	1
► Akční plán ČR pro zdraví a životní prostředí – NEHAP	1
► Dlouhodobý program Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21)	1
► Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020	1
► Místní agenda 21	1
► Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020	1
► Národní program snižování emisí České republiky, 2007	2
► Plán odpadového hospodářství České republiky, 2014	1
► Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství České republiky pro období od vstupu do Evropské unie	0
► Plán hlavních povodí ČR, 2007	0
► Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodních blízkých	1
► Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny	1
► Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, 2005 (Natura 2000)	1
► Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR 2013-2020	3
Regionální úroveň	
► Zásady územního rozvoje Pardubického kraje (2010)	1
► Koncepce rozvoje muzejnictví (2010)	1
► Strategie rozvoje Pardubického kraje na období 2009-2016	1
► Plán odpadového hospodářství Pardubického kraje 2016-2025	1
► Koncepce podpory státní památkové péče 2013- 2016	1
► Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Pardubického kraje	1
► Střednědobá koncepce zdravotnictví Pardubického kraje (2010)	1
► Aktualizovaná koncepce ochrany přírody Pk (2012)	2
► Aktualizace programu zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje - červen 2012	2
► Akční plán silnic II. a III. třídy v majetku Pardubického kraje	1
► Studie potenciálního vlivu výškových staveb a větrných elektráren a na krajinný ráz území Pardubického kraje	1

Strategický dokument	Vyždření vztahu vůči hodnocené ÚPD
► Aktualizovaná koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Pardubického kraje	1
► Koncepce povodňové ochrany Pardubického kraje	1
► Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji	2
► Program zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje	2
► Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje	0
► Plánování v oblasti vod – Plán oblasti povodí horního a středního Labe	0
Místní úroveň	
► územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí	1
► plány péče chráněných území	1
► Plán rozvoje infrastruktury pro cyklisty v Pardubicích (Cyklogenerel)	1

Koncepční dokumenty zaměřené na ochranu životního prostředí s identifikovaným velmi silným (3) nebo silným (2) vztahem vůči hodnocené koncepci jsou podkladem pro hodnocení vztahu předkládané koncepce k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, resp. vnitrostátní úrovni (kap. 5).

V rámci vyhodnocení vlivů předkládané koncepce na životní prostředí byly vzaty v úvahu relevantní cíle v oblasti ochrany životního prostředí výše uvedených koncepcí a na jejich základě a na základě analýzy životního prostředí, jeho vývojových trendů a problémů v řešeném území byla sestavena sada referenčních cílů ochrany životního prostředí reprezentující jednotlivé složky životního prostředí (viz podkapitola 5.3), které tvoří základní referenční rámec pro hodnocení. V následující kapitole uvádíme charakteristiku jednotlivých relevantních strategických dokumentů a jejich vybraných cílů v oblasti ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, které byly vzaty jako rámec pro stanovení referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a stručné komentáře charakterizující vztah navrhované koncepce k těmto cílům.

5.2 Charakteristika nejdůležitějších cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví přijatých na národní a regionální úrovni ve vztahu ke koncepci SCR PK 2016 - 2020 a jejího SEA posouzení

Politika územního rozvoje (PÚR)

Základním strategickým dokumentem v oblasti územního plánování na celostátní úrovni je Politika územního rozvoje (dále jen PÚR) (1. aktualizace PÚR byla schválena vládou ČR usnesením č. 276 ze dne 15. 4. 2015). Politika územního rozvoje (PÚR) je nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci ve stavebním zákoně obecně uváděných úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území.

V oblasti **ochrany životního prostředí** jako jednoho z pilířů udržitelného rozvoje stanovuje PÚR následující relevantní priority (vybráno/upraveno pro účely posouzení):

(14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Bránit upadání venkovské krajiny jako důsledku nedostatku lidských zásahů.

(20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umisťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření... V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové charakteristiky a typy krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

(23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně.

(25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umísťování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod. V zastavěných územích a zastavitelných plochách vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání dešťových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní.

(30) Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod, je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti.

(31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Téma cyklistické dopravy se objevuje přímo v PÚR následovně:

(24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví, zejména uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).

(29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní městskou hromadnou dopravu umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě peších a cyklistických cest.

Komentář:

SCR PK 2016 -2020 je za předpokladu uplatnění opatření, jež vyplývají ze SEA, s výše uvedenými cíli v souladu. K dílčím rozporům může docházet zejména v oblasti rozšiřování zastavěných území, snižování retenční schopnosti krajiny a vlivu na krajinný ráz území v nezastavěných oblastech, především v souvislosti s výstavbou turistické infrastruktury. Tyto konkrétní případy a jejich možné vlivy na životní prostředí je třeba řešit individuálně na úrovni jednotlivých územních plánů, resp. na projektové úrovni v rámci procesu EIA. Při implementaci koncepce je třeba důsledně dbát na vhodný výběr realizovaných projektů v souladu s kritérii navrženými v rámci SEA.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020

Koncepce představuje základní strategický střednědobý dokument v oblasti cestovního ruchu pro období 2014 – 2020, jejímž hlavním cílem je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni, udržení jeho ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj (globální cíl Koncepce).

Cestou ke zvýšení konkurenceschopnosti celého odvětví cestovního ruchu je plnění následujících strategických cílů Koncepce:

- ▶ Posilování kvality nabídky cestovního ruchu včetně kultivace podnikatelského prostředí;
- ▶ Vybudování struktury a kultivace institucí, které efektivně implementují politiku cestovního ruchu;
- ▶ Zvýšení kvality lidských zdrojů jako klíčového faktoru inovačních procesů;
- ▶ Zlepšení přístupu poskytovatelů služeb na trhy cestovního ruchu, v souladu se zásadami udržitelného rozvoje;
- ▶ Intenzivnější využívání efektivních nástrojů a inovací v oblasti řízení a marketingu destinací cestovního ruchu;

- Posílení role cestovního ruchu v hospodářské a sektorových politikách státu.

Komentář:

Strategické cíle formulované v SCR PK plně odpovídají strategickým cílům stanoveným v Koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR. Jedná se převážně o cíle organizační, které nemají přímý vliv na složky životního prostředí.

Státní politika životního prostředí České republiky 2012-2020

Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP ČR) je zásadní referenční dokument pro ostatní sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí. Byla přijata vládou České republiky v roce 2012. Státní politika životního prostředí České republiky definuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020.

Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

SPŽP je zaměřena zejména na tyto tematické oblasti:

- ▶ Ochranu a udržitelné využívání zdrojů včetně ochrany přírodních zdrojů, zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí, ochranu a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí;
- ▶ Ochranu klimatu a zlepšení kvality ovzduší s cílem snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů změny klimatu na území ČR, snížení úrovně znečištění ovzduší a podpory efektivního a vůči přírodě šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor;
- ▶ Ochranu přírody a krajiny spočívající především v ochraně a posílení ekologických funkcí krajiny, zachování přírodních a krajinných hodnot a zlepšení kvality prostředí ve městech;
- ▶ Bezpečné prostředí zahrnující jak předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, eroze, apod.), tak i předcházení vzniku antropogenních rizik.

V rámci Státní politiky životního prostředí byly přijaty následující prioritní cíle:

- 1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu
- 1.2 Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin
- 1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí
- 2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny
- 2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší
- 2.3 Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
- 3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny
- 3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot
- 3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech
- 4.1 Předcházení rizik
- 4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami

Komentář:

Zaměření předkládané koncepce má vůči cílům SPŽP ČR především nepřímé vazby jak pozitivní, tak i negativní. Shodnou prioritou je udržitelné využívání zdrojů a ochrana ovzduší v rámci některých aktivit. V některých ohledech může mít předkládaná koncepce, negativní vliv, především z hlediska ochrany půdy a snižování retenční schopnosti území, kdy může v závislosti na realizaci konkrétních projektů potenciálně dojít k zásahu do území, přičemž negativa se projeví především v bezprostřední blízkosti realizovaných investičních projektů. Další potenciálně negativní vlivy souvisí s potenciálním narušením lokalit se statusem ochrany v důsledku budování cyklistické infrastruktury resp. potenciálním zvýšením jejich návštěvnosti. Tyto situace je třeba řešit na projektové úrovni jednotlivých staveb v rámci procesu EIA.

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (Strategie udržitelného rozvoje ČR)

V rámci aktualizace Strategie udržitelného rozvoje vláda ČR z roku 2004 schválila dne 11. ledna 2010 usnesením č. 37 nový Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, který slouží jako zastřešující dokument pro všechny koncepční dokumenty vypracovávané v České republice. Má tedy nadresortní charakter a jeho účelem je napomoci vzájemné provázanosti opatření, cílů a politik, které již mohou být součástí stávajících sektorových strategií, nebo určit problémy, které tyto materiály zatím neřeší. Dokument definuje základní principy udržitelného rozvoje, které je nezbytné respektovat při tvorbě všech navazujících strategií a koncepčních dokumentů. Uplatnění cílů navržených ve Strategickém rámci má zajistit, aby prosperita české společnosti stála na vzájemné vyváženosti 3 pilířů udržitelného rozvoje – oblasti ekonomické, sociální a environmentální.

Cíle aktualizovaného dokumentu jsou:

- ▶ Stanovit vizi udržitelného rozvoje v ČR;
- ▶ Určit klíčové priority a cíle, rozvést principy udržitelnosti a rozpracovat základní implementační struktury;
- ▶ Dále informovat všechny, kdo připravují nebo přijímají zásadní rozhodnutí o naší společnosti s dlouhodobými dopady;
- ▶ Připravit prostředí pro celostátní zavedení dobré praxe strategické práce (která je podmíněna vytýčením verifikovatelných cílů v odpovídajících koncepčních a strategických dokumentech s vyčíslenými náklady a dopady, spolu s uvedením závazných úkolů);
- ▶ Zajistit systematické sledování situace v České republice z hlediska udržitelného rozvoje pomocí sady indikátorů obsažených v dokumentu a reflektovat mezinárodní dokumenty (zejména obnovenou Strategii EU pro udržitelný rozvoj z r. 2006).

Komentář:

Předkládaná koncepce je v zásadě v souladu s cíli této Strategie zejména se zaměřením na udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. Vztah Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR a SCR PK je však spíše nepřímý.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020 (dále SRR 2014 – 2020, nebo SRR) je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje. SRR je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj.

Všechny priority Strategie, které jsou vůči předkládané koncepci relevantní:

Prioritní oblast 1 - Regionální konkurenceschopnost

- Priorita 1: Využití potenciálu rozvojových území

Prioritní oblast 2 - Územní soudržnost

- Priorita 4: Vyvážený rozvoj stabilizovaných území
- Priorita 5: Oživení periferních území

Prioritní oblast 3 - Environmentální udržitelnost

- Priorita 6: Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech
- Priorita 7: Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život

Prioritní oblast 4 - Veřejná správa a spolupráce

- Priorita 9: Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni

Komentář:

Zaměření předkládané koncepce má přímou pozitivní vazbu na řadu priorit definovaných Strategií regionálního rozvoje. Významně pozitivní vazbu z pohledu životního prostředí a veřejného zdraví je možné identifikovat v oblasti rozvoje turistické infrastruktury a zprostředkovaně i zlepšováním dopravní situace v regionu a zacílením na zlepšení rekreačních možností obyvatel regionu a oživení periferních oblastí. Negativní vazby vůči cílům Strategie regionálního rozvoje a navrhovaným cílům SCR PK nebyly identifikovány. Každý projekt s dopadem do konkrétního území je třeba podrobit posouzení vlivů záměru na

životní prostředí na projektové úrovni, resp. biologickému hodnocení dle případných požadavků orgánů ochrany přírody.

Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategie biologické rozmanitosti ČR

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky vznikla po vstupu České republiky do Evropské unie. Jedná se o první dokument, který nastiňuje možnosti dalšího postupu v ochraně biodiverzity. Strategie byla schválena vládou ČR 25. května 2005 s platností do roku 2015. Vychází z Úmluvy o biologické rozmanitosti (dále jen „Úmluva“, „CBD“), která byla podepsána na konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED, „Summit o Zemi“) v Rio de Janeiru v červnu 1992. Pro ČR vstoupila v platnost 3. března 1994. Úmluva je celosvětově hodnocena jako klíčový dokument v ochraně biologické rozmanitosti na všech třech úrovních (genová, druhová a ekosystémová).

V rámci strategie biologické rozmanitosti ČR je vůči předkládané Strategii klíčová především oblast cestovního ruchu, v rámci níž jsou definovány tyto cíle:

1. Usilovat o zkvalitnění a rozvoj infrastruktury pro ekologicky šetrné formy cestovního ruchu a uchování a zvyšování kvality životního prostředí a udržitelného rozvoje tak, aby místní obyvatelé profitovali z udržitelného rozvoje cestovního ruchu, především ve smyslu pracovních příležitostí a sdílení výhod vyplývajících z udržitelného užívání biodiverzity pro účely cestovního ruchu, přičemž hlavní roli by zde měly hrát malé, případně středně velké podniky.
2. Podporovat udržitelné formy cestovního ruchu, zejména ekoturismus, jakožto důležitý mechanismus pro zachování a udržitelné užívání biodiverzity tak, aby podporoval odpovědné chování ze strany návštěvníků i poskytovatelů služeb cestovního ruchu i místní populace.
3. Podporovat ekologicky šetrnou dopravu, zejména v chráněných krajinných oblastech a národních parcích.
4. Ve zvýšené míře využívat potenciál následujících přínosů udržitelně provozovaného a rozvíjeného cestovního ruchu, zejména ekoturismu pro zachování biodiverzity: tvorba zdrojů pro financování ochrany biodiverzity (zejména ve zvláště chráněných územích); tvorba environmentálně příznivých alternativ pro ekonomiky obyvatel chráněných území; ekonomické opodstatnění pro existenci či rozšiřování chráněných území; tvorba environmentálně orientované poptávky po využívání potenciálu chráněných území, nástroj environmentální výchovy a stimulace soukromého sektoru k ochraně biodiverzity.
5. Rozvinout spolupráci ochrany přírody a rozvoje cestovního ruchu za účelem vytvoření nabídky ekologicky šetrných produktů cestovního ruchu.
6. Stimulovat poptávku po ekologicky šetrných produktech cestovního ruchu.
7. Vytvořit jasnou strategii rozvoje ekoturismu, který by zajistil plnou a efektivní participaci a dlouhodobé příjmové příležitosti místním obyvatelům.
8. Z územního hlediska bude klíčové zaměřit se na snižování negativních dopadů a aktivaci potenciálu pozitivního působení ekologicky šetrného cestovního ruchu v lokalitách soustavy Natura 2000 a horských ekosystémech České republiky.

Vláda ČR přijala usnesením č. 415/1998 Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen Státní program) a uložila v něm příslušným ministrům plnit úkoly a opatření v ochraně přírody a krajiny. Aktualizace Státního programu rozpracovává jednotlivé cíle Strategie biologické rozmanitosti, schválené usnesením vlády č. 620/2005, jako základního meziresortního a mezioborového dokumentu, kterým se v ČR naplňuje Úmluva o biologické rozmanitosti. Dokument odráží i požadavky Evropské úmluvy o krajině na ochranu, péči a plánování krajiny. Kapitola týkající se vodních a mokřadních ekosystémů tvoří rámec pro ochranu, obnovu a udržitelné využívání vodních a mokřadních ekosystémů v ČR a pro péči o ně a současně se jedná o strategický dokument (National Wetland Policy), který je ČR povinna připravit a naplňovat jako smluvní strana Úmluvy o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (Ramsarská úmluva). Dalším z východisek pro aktualizaci Státního programu se stala analýza Příroda a krajina České republiky – zpráva o vývoji a stavu 2009.

Aktualizovaný program stručně analyzuje stav přírodního a krajinného prostředí, formuluje dlouhodobé cíle a opatření, nezbytná k jejich dosažení. Předložený Státní program se zabývá problematikou ochrany krajiny obecně a dále, podrobněji, podle jednotlivých typů krajinných ekosystémů, chráněnými územími a druhovou ochranou. Předkladatel si je vědom, že moderní ochrana přírody je uskutečnitelná pouze promyšlenou kombinací legislativních, ekonomických, odborně-výzkumných a osvětových nástrojů.

Vzhledem k zaměření SCR Pardubického kraje, která se zabývá rozvojem turistiky nemá tato koncepce přímý vztah vůči jednotlivým ekosystémům jejich ochrana je definována v Programu ochrany přírody a krajiny.

Komentář:

Lze konstatovat, že předkládaná koncepce, je za předpokladu uplatnění podmínek a doporučení především pro výběr projektů, které vyplynuly ze SEA, v souladu se Strategií ochrany biodiverzity i Aktualizovaným programem rozvoje přírody a krajiny, především s prioritou, cíli a opatřeními řešícími rozvoj environmentálně šetrného cestovního ruchu.

Jednotlivé projektové záměry musí být v případě, že se tak stanoví v rámci zjišťovacího řízení, podrobeny posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) a v případě, že budou mít potenciál zásahu do biotopů chráněných druhů rovněž biologickému hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb.

Koncepce ochrany přírody Pardubického kraje 2004-2014

Koncepce ochrany přírody a krajiny Pardubického kraje je základním strategickým dokumentem k podpoře ochrany přírodních hodnot v daném území na léta 2004-2014. Cílem koncepce je stanovit systém pravidel a opatření pro ochranu a vytváření ekologicky stabilní krajiny, při zachování biologické rozmanitosti a trvale udržitelného rozvoje.

Cíle a principy koncepce ochrany přírody Pardubického kraje vychází z cílů a principů Státního programu ochrany přírody a krajiny, dokumentu schváleném usnesením vlády č. 415 ze dne 17. června 1998, a dále z provedené analýzy území.

Základním principem pro tvorbu koncepce strategie ochrany přírody a krajiny je skutečnost, že zachování a obnova biodiverzity a ekologické stability krajiny je základem trvale udržitelného hospodaření v krajině a předpokladem udržení ekologicky vyváženého stavu s respektováním měnících se podmínek prostředí.

Základní přehled cílů je zpracován do tabulek a dále rozčleněn na jednotlivá opatření. Časovost je zde rozdělena v souladu se zadáním na opatření: průběžná, krátkodobá (do 2 let), střednědobá (do 5 let) a dlouhodobá (do 10 let).

Z hlediska předkládané koncepce jsou relevantní především okruhy 6 a 7 a v rámci nich přijatá opatření v rámci koncepce ochrany přírody PK.

Okruh 6: Turistika a rekreace cíl opatření

6.1. Podpora šetrných forem turistiky

6.1.1. Využitím stávajících opatření programu rozvoje kraje podporovat rozvoj eko- a agroturistiky především v problémových mikroregionech kraje

6.2.1. Při plánování nových stezek (všech typů) respektovat zájmy ochrany přírody krátkodobě

6.2.2. Při zpracovávání plánů péče důsledně zpracovat nástroje usměrňování turistické návštěvnosti

6.2. Usměrnování turistické návštěvnosti v ZCHÚ průběžné

6.2.3. Koordinace při budování a používaném značení

Okruh 7: Doprava

7.1. Zohledňování zájmů ochrany přírody v rámci plánování všech staveb dopravní infrastruktury

7.1.1. Vyvážené posuzování zásahů všech staveb dopravní infrastruktury s ohledem na zájmy ochrany přírody a respektování priorit ochrany přírody

Komentář:

Zaměření předkládané koncepce má vůči cílům Koncepce ochrany přírody a krajiny PK především nepřímé vazby jak pozitivní, tak i negativní. V některých ohledech může mít předkládaná koncepce, negativní vliv, především z hlediska ochrany půdy a snižování retenční schopnosti území, kdy může v závislosti na realizaci konkrétních projektů potenciálně dojít k zásahu do území, přičemž negativa se projeví především v bezprostřední blízkosti realizovaných investičních projektů. Další potenciálně negativní vlivy souvisí s potenciálním narušením lokalit se statusem ochrany v důsledku budování a rozšiřování turistické

infrastruktury či zvyšováním jejich návštěvnosti. Přímou pozitivní vazbu mezi SCR PK a Konceptí ochrany přírody PK je potom možné identifikovat především v oblasti podpory ekologicky šetrných forem turistiky.

Národní program snižování emisí České republiky, 2007

První Národní program snižování emisí České republiky byl schválen v roce 2004 a přijat usnesením vlády České republiky č. 454/2004. Jeho aktualizace proběhla v roce 2007 v souladu s požadavky na revize národních programů podle NECD. S ohledem na stále nevyhovující stav kvality ovzduší a vzhledem ke snaze splnit cíle, ke kterým se členské státy zavázaly přijetím Tematické strategie o znečišťování ovzduší vydané 21. září 2005 (COM(2005)446 final), byla přijata také adekvátní opatření ke snížení znečišťování ovzduší PM₁₀ a PM_{2,5}, benzo(a)pyren a NO_x.

Národní program snižování emisí České republiky byl zpracován s využitím energetických vstupů (včetně projekcí) poskytnutých Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Cílem NPSE je snížit rizika pro lidské zdraví, snížit zátěž životního prostředí látkami poškozujícími ekosystémy a vegetaci a vytvořit předpoklady pro regeneraci postižených složek životního prostředí a pro snižování. V souvislosti s těmito cíli je kladen důraz na podporu nových environmentálně šetrných technologií a využití potenciálu energetických úspor.

Cílem této koncepce je zamezení výše uvedených rizik, která plynou ze znečištění ovzduší, a tím přispět k naplnění strategického cíle Environmentálního pilíře Strategie udržitelného rozvoje České republiky

Specifické cíle Národního Programu jsou:

- Plnit od určeného termínu (roku 2010) stanovené hodnoty národních emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak;
- Přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší PM₁₀ pod platné imisní limity;
- Přispět ke snížení úrovně znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem pod stanovené cílové imisní limity.

Dle odst. 3 § 6 zákona (3) schvaluje návrhy národních programů předložené ministerstvem vláda usnesením (s výjimkou Národního programu snižování emisí ze stávajících zvláště velkých spalovacích zdrojů, který vydává vláda svým nařízením). Národní programy se aktualizují vždy po 5 letech.

Národní program zahrnuje zejména opatření legislativního, fiskálního, ekonomického charakteru – vytváří podmínky pro návrhy změn zákonů a uplatnění dalších regulačních nástrojů, finanční podporu a využití fiskálních nástrojů. Rozšiřuje stávající opatření ke snížení emisí o dodatečná opatření pro roky 2007 až 2013. V současnosti je připravován nový Národní program snižování emisí.

Komentář:

SCR PK nemá přímé negativní vazby k cílům přijatým na základě Národního programu ke snížení emisí. V rámci Priority 1 je navržena aktivita a podpora rozšíření integrovaného dopravního systému v kraji. Dobrá síť hromadné přepravy, kdy se zvýší množství obyvatel cestujících integrovaným systémem, může vést ke snižování emisí z automobilové dopravy. V zásadě jakýkoliv rozvoj alternativních druhů dopravy k individuální automobilové dopravě má pozitivní vliv na kvalitu ovzduší neboť hlavním zdrojem znečištění ovzduší v současnosti jsou především mobilní zdroje. Nicméně zatraktivněním nyní nedostupných lokalit pro cestovní ruch může docházet k nárůstu automobilové dopravy v oblastech s dobrou kvalitou ovzduší. V této souvislosti však neočekáváme takové změny v kvalitě ovzduší ve spojení s rozvojem cestovního ruchu, které by implikovaly překračování imisních limitů.

V rámci předkládané koncepce jsou tak v souladu s Integrovaným programem ke zlepšení kvality ovzduší PK, především aktivity v oblasti rozvoje ekologicky šetrných forem dopravy a nemotorové dopravy, resp. podpory zkvalitnění stávající komunikační sítě a infrastruktury environmentálně šetrných druhů dopravy. Implementace SCR PK však může mít také mírně negativní vlivy na ovzduší – zvýšení automobilové dopravy v málo dotčených oblastech.

Program zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje – aktualizace červen 2012

Programový dodatek Krajského programu ke zlepšení kvality ovzduší 2012

V souvislosti s programy snižování emisí a imisí byl v roce 2012 předložen aktualizovaný Krajský program ke zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje a v roce 2012 vydán i Programový dodatek k programu s cílem zajistit na celém území Pardubického kraje kvalitu ovzduší splňující zákonem stanovené požadavky a přispět k dodržení závazků, které ČR přijala v oblasti omezování emisí znečišťujících látek do ovzduší (národní

emisní stropy). Cílem krajského integrovaného programu ke zlepšení kvality ovzduší je zajistit na celém území Pardubického kraje kvalitu ovzduší splňující zákonem stanovené požadavky (imisní limity a cílové imisní limity) a přispět k dodržení závazků, které Česká republika přijala v oblasti omezování emisí znečišťujících látek do ovzduší (národní emisní stropy). V souladu s výše uvedeným zákonem obsahuje krajský integrovaný program popis stavu ovzduší v kraji s vymezením jednotlivých znečišťovatelů, příslušných orgánů ochrany ovzduší i způsob sledování stavu ovzduší v kraji.

Předmětem a cílem koncepčních dokumentů v oblasti ochrany ovzduší na úrovni kraje je systémová analýza současné emisní (bodové, liniové a plošné zdroje znečišťování) a imisní situace a navržení koncepčních technických a organizačních opatření ke zlepšení kvality ovzduší v Pardubickém kraji.

Globálním cílem je zajistit na celém území zóny kvalitu ovzduší splňující stanovené požadavky a přispět k dodržení závazků, které Česká republika přijala v oblasti omezování emisí znečišťujících látek do ovzduší.

Prioritami je:

- ▶ Priorita 1: Snížení imisní zátěže suspendovanými částicemi velikostní frakce PM₁₀
- ▶ Priorita 2: Snížení emisí oxidů dusíku
- ▶ Priorita 3: Snížení emisí těkavých organických látek a amoniaku

Vůči posuzované strategii jsou potom relevantní především opatření navrhovaná v Integrovaném programu ke zlepšení kvality ovzduší směřující ke snížení emisní a imisní zátěže z automobilové dopravy prostřednictvím podpory cyklistické dopravy.

Komentář:

I v tomto případě platí totéž, co u Národního programu snížení emisí. SCR v Pardubickém kraji nemá přímé negativní vazby k cílům přijatým na základě Integrovaného programu ke zlepšení kvality ovzduší Pardubického kraje. Pozitivně se může projevit na celkové zvýšení objemu cyklo dopravy, pokud bude uskutečňováno na úkor individuální automobilové dopravy. Dále je v rámci priority 1 navrhována aktivita 1.4.1 Zavádění nových technických zařízení v oblasti služeb v souladu s vývojem technologií. Zde je možné zahrnout i projekty pro ekologicky šetrné vytápění. V zásadě jakýkoliv rozvoj alternativních druhů dopravy či nových technologií snižující emise v ovzduší má pozitivní vliv na kvalitu ovzduší. Nicméně ztrátou atraktivit nyní nedostupných lokalit pro cestovní ruch může docházet k nárůstu automobilové dopravy v oblastech s dobrou kvalitou ovzduší. V této souvislosti však neočekáváme takové změny v kvalitě ovzduší ve spojení s rozvojem cestovního ruchu, které by implikovaly překračování imisních limitů. V rámci předkládané koncepce jsou tak v souladu s Integrovaným programem ke zlepšení kvality ovzduší PK, především aktivity v oblasti rozvoje ekologicky šetrných forem dopravy a nemotorové dopravy, resp. podpory zkvalitnění stávající komunikační sítě a infrastruktury environmentálně šetrných druhů dopravy.

Při implementaci koncepce je potřeba důsledně dbát na vhodný výběr realizovaných projektů v souladu s kritérii navrženými v rámci SEA. Každý projekt s dopadem do konkrétního území je třeba podrobit posouzení vlivů záměru na životní prostředí na projektové úrovni.

Program rozvoje Pardubického kraje 2011-2016 s výhledem do roku 2020

Program rozvoje Pardubického kraje je základním dlouhodobým koncepčním dokumentem kraje. Slouží ke koordinaci aktivit na podporu ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje. Smysl Programu spočívá především ve vymezení jasného rámce, který má napomoci efektivnějšímu a cílenějšímu rozhodování vedení kraje.

Zastupitelstvo Pardubického kraje na svém jednání dne 15. 12. 2011 schválilo aktualizovanou verzi Programu rozvoje Pardubického kraje pro období 2012-2016 s výhledem do roku 2020.

Aktualizace programu rozvoje kraje má následující priority:

A. KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE - Priorita věcně zastřešuje hlavní veřejné služby v gesci kraje a rozvíjí zázemí pro kvalitní život obyvatel (školské, zdravotnické, sociální služby, kultura, sport, volnočasové aktivity).

B. KONKURENCESCHOPNÁ EKONOMIKA - Priorita obsahuje rozvoj klíčových aspektů konkurenceschopnosti kraje, a to zejména hospodářské, výzkumné a dopravní dispozice kraje (podnikání, věda a výzkum, trh práce, cestovní ruch, doprava a obslužnost).

C. ZDRAVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - Priorita umožňuje provázání a sladění rozvojových procesů ve vztahu k přírodnímu prostředí kraje (multifunkční zemědělství, vodní hospodářství, odpady, ochrana území a krajiny, energetika, bezpečnost a ochrana obyvatel).

D. KOORDINOVANÝ PROSTOROVÝ ROZVOJ KRAJE - Priorita umožňuje vzájemné provázání principů regionálního a územního rozvoje a rozvoj spolupráce a vztahů relevantních aktérů ve vymezených územích kraje i mimo něj (koncepční řízení, urbanizační procesy, rozvoj venkovských a městských oblastí, vnější vztahy kraje, spolupráce veřejné a soukromé sféry, neziskový sektor, přeshraniční spolupráce)

V souvislosti s SCR PK a jejím posouzením vlivů na životního prostředí a veřejné zdraví jsou klíčové především priority 3. Infrastruktura a životní prostředí a 4. Atraktivní města, a v rámci nich tyto navrhovaná opatření:

Opatření 3.3: Zásobování energiemi a infrastruktura životního prostředí

Opatření 3.4: Kvalita životního prostředí

Opatření 3.5: Revitalizace devastovaných částí kraje

Opatření 4.1: Veřejná prostranství a občanská vybavenost

Opatření 4.4: Environmentálně šetrnější doprava ve městech.

Komentář:

Zaměření předkládané koncepce má vůči prioritám a opatřením definovaným v Programu rozvoje kraje převážně pozitivní vazbu, navrhované cíle plně odrážejí opatření přijatá na základě Programu rozvoje kraje. Při implementaci koncepce je třeba důsledně dbát na vhodný výběr realizovaných projektů v souladu s kritérii navrženými v rámci SEA.

Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR 2013-2020

Aktualizace Cyklostrategie vychází z vyhodnocení Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR pro roky 2004–2011, kterou vláda České republiky přijala usnesením vlády č. 678 ze dne 7. července 2004 (dále jen „Cyklostrategie 2004–2011“).

Základním globálním cílem Cyklostrategie je zpopularizovat jízdní kolo, aby se opět stalo rovnocennou, přirozenou a integrální součástí dopravního systému v městech „krátkých vzdáleností“, tj. ukázat, že cyklistická doprava je konkurenceschopná do vzdálenosti 5 km.

- ▶ 1. Zajištění financování cyklistické infrastruktury
 - ▶ 1.1. Výstavba a údržba cyklistické infrastruktury
 - ▶ 1.2. Využití stávajících cest i pro potřeby cyklistu
 - ▶ 1.3. Podpora výstavby sítě dálkových cyklotras ČR a tras EuroVelo
- ▶ 2. Zvyšování bezpečnosti cyklistické dopravy
 - ▶ 2.1. Prevence, aneb realizace vzdělávacích, komunikačních a osvětových témat
 - ▶ 2.2. Kontrola dodržování pravidel silničního provozu cyklisty, monitoring nehodovosti cyklistu a preventivní opatření proti krádežím kol
 - ▶ 2.3. Realizace legislativních opatření s ohledem na bezpečnost a plynulost cyklistické dopravy
- ▶ 3. Realizace projektu cyklistické akademie
 - ▶ 3.1. Zvyšování povědomí o nástrojích ovlivňujících podporu cyklistické dopravy, včetně realizace výzkumných projektu
 - ▶ 3.2. Zefektivnění propagace cyklistické dopravy jako součásti životního stylu
 - ▶ 3.3. Vytvoření národní sítě měst přátelských pro cyklisty „Města pro cyklisty“
- ▶ 4. Realizace národního produktu Česko jede
 - ▶ 4.1. Marketingová podpora produktu Česko jede
 - ▶ 4.2. Zajistit potřebnou infrastrukturu pro cykloturistiku

► 4.3. Podpora služeb a rozvoj lidských zdrojů v oblasti cykloturistiky

Komentář:

Předkládaná koncepce je navržena v souladu s cíli a prioritami Cyklostrategie ČR. Pozitivní vazbu vykazují především opatření v oblasti rozvoje cyklistické infrastruktury, a tím i zlepšení především bezpečnosti dopravy a rozšíření možností zdravého trávení volného času. Při implementaci koncepce je třeba důsledně dbát na vhodný výběr realizovaných projektů v souladu s kritérii navrženými v rámci SEA.

Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014; Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013 -2014 s výhledem na roky 2015 – 2020)

Státní kulturní politika vymezuje strategické cíle, úkoly a opatření v souvislosti s aktuálními postoji ke kultuře jako významnému sektoru hospodářského života, v podpoře rozvoje kreativity a inovace, a v roli kultury jako fenoménu mezinárodní spolupráce. Dokument byl schválen vládou České republiky dne 19. listopadu 2008.

Na odvětví cestovního ruchu se váží tyto úkoly a opatření:

Cíl 1: Využít přínosů umění a kulturního dědictví a s nimi spojené kreativity pro zvýšení konkurenceschopnosti ostatních oborů a činností

- 1.1. Program zmapování a analýzy potřeb umění, kulturních a kreativních průmyslů v ČR a transfer mezinárodních zkušeností;
- 1.2. Využití metody otevřené koordinace pro účinnější prosazení ochrany kulturních hodnot a rozvoje kulturní rozmanitosti v koncepčních materiálech krajů a obcí;
- 1.3. Program vyhodnocování přínosů kultury pro jiné obory včetně evaluace ekonomické;
- 1.5. Systém využívání potenciálu nemovitých kulturních památek pro intenzivnější poskytování kulturních služeb a služeb pro cestovní ruch s vyšší přidanou hodnotou.

Cíl 3: Poskytovat přímou i nepřímou podporu uchování existujících kulturních hodnot a nakládání s nimi, stejně jako tvorbě hodnot nových

- 3.5. Program podpory modernizace kulturní infrastruktury pro účely poskytování moderních kulturních služeb s vyšší přidanou hodnotou
- 3.12. Posilování motivace k soukromé podpoře kultury

Koncepce památkové péče je strategickým dokumentem navazujícím na Státní kulturní politiku, která řeší její dosud nesplněné úkoly.

Koncepce přímo vymezuje opatření vázaná na cestovní ruch:

- Podpora zpřístupňování památkových objektů, jejich propagace a rozšiřování nabídky kulturních akcí;
- Využití všestranného potenciálu památek pro poskytování služeb v cestovním ruchu trvale udržitelným způsobem;
- Zapojení vhodných marketingových nástrojů cestovního ruchu pro únosnou ekonomizaci kulturních památek. Využití části výnosu z cestovního ruchu na obnovu kulturních památek.

Komentář:

V SCR PK je na Státní politiku rozvoje kultury nepřímo vázána Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb. Jedná se o podporu specifických turistických služeb zejména v hůře přístupných turisticky atraktivních místech kraje. Dále lze uvažovat s pozitivním vlivem například při zaměření památkovou turistiku v kraji, s pozitivním vlivem na přísun finančních prostředků využitelných pro obnovu a rozvoj památek, a jejich kvalitní propagaci.

Koncepce památkové péče 2011 – 2016

Koncepce památkové péče je strategickým dokumentem navazujícím na Státní kulturní politiku, která řeší její dosud nesplněné úkoly.

Koncepce přímo vymezuje opatření vázaná na cestovní ruch:

- Podpora zpřístupňování památkových objektů, jejich propagace a rozšiřování nabídky kulturních akcí;
- Využití všestranného potenciálu památek pro poskytování služeb v cestovním ruchu trvale udržitelným způsobem;
- Zapojení vhodných marketingových nástrojů cestovního ruchu pro únosnou ekonomizaci kulturních památek. Využití části výnosu z cestovního ruchu na obnovu kulturních památek.

Komentář:

V Konceptu památkové péče je přímo vymezeno odvětví cestovního ruchu jako cíl, který je účelné dále podporovat, SCR PK je tak plně v souladu s touto koncepcí, zejména pak prioritou 1.3 Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci ČR. Každý konkrétní projekt s dopadem do konkrétního území je třeba podrobit posouzení vlivů záměru na životní prostředí na projektové úrovni.

Akční plán ČR pro zdraví a životní prostředí – NEHAP

NEHAP ČR byl přijat usnesením vlády ČR č. 810 z roku 1998. Dokument obsahuje soubor doporučení směřujících ke zlepšení životního prostředí a zdravotního stavu populace v ČR. Zabývá se širokou škálou problémů životního prostředí a koncepční podpory zdraví. Na NEHAP navazují místní Akční plány zdraví a životního prostředí (NEHAP).

Z analýzy vývoje stavu životního prostředí v České republice vyplývají prioritní problémy politiky životního prostředí trvalého charakteru:

- Ochrana klimatu cestou snižování emisí "skleníkových" plynů;
- Ochrana ozónové vrstvy Země;
- Ochrana biologické a krajinné rozmanitosti;
- Zvyšování povědomí občanů o významu ochrany životního prostředí.
- Ve střednědobém horizontu je prvořadou prioritou oblast ochrany vod a půdy a bude narůstat význam dalších aktivit:
- Postupné zvyšování schopnosti krajiny zadržovat vodu a odolnosti krajiny vůči vodní erozi;
- Pokračující rekonstrukce lesních porostů v oblastech poškozených emisemi;
- Pokračující obnova území devastovaných hornickou činností;
- Zajištění takové struktury využívání území, která povede ke zlepšení přírodní infrastruktury a bude podmínkou efektivní složkové ochrany (ochrana vod, ovzduší, horninového prostředí, půdy a klimatu a snižování hluchosti).

Z výše uvedených priorit vyplývají následující cíle (relevantní vzhledem k SEA SCR PK):

- Stanovovat priority ve zlepšování kvality ovzduší ze zdravotního hlediska prostřednictvím hodnocení rizik;
- Dále zvyšovat kvalitu ovzduší cestou snižování emisí škodlivin, včetně tzv. skleníkových plynů;
- Předcházet poškození zdraví z používání a užívání vod;
- Chránit podzemní i povrchové vody před kontaminací, se zvláštním zaměřením na ochranu zdrojů pitných vod a vod pro rekreaci;
- Zlepšovat kvalitu a zdravotní nezávadnost pitné vody veřejného zásobování a zabezpečit její stálou jakost;
- Chránit půdu jako základní složku životního prostředí s důrazem na zabezpečení jejích funkcí;
- Uplatňovat princip prevence poškozování půdy;
- Vhodným využíváním půdy zajistit ochranu dalších složek životního prostředí, zejména vody;
- Omezovat negativní působení hluku na zdraví;
- Zastavit nárůst hluku, zejména dopravního, a rozšiřovat chráněné zóny;
- Snižovat expozici hluku prostředky územního plánování;
- Zabezpečovat prevenci a omezování důsledků velkých průmyslových a jaderných havárií a přírodních katastrof;
- Soustavně sledovat parametry životního prostředí a ukazatelů zdravotního stavu populace.

Komentář:

V případě NEHAP lze konstatovat, že předkládaná koncepce má spíše nepřímé vazby s Akčním plánem. Samotná koncepce si neklade přímo za cíl plnění priorit a cílů NEHAP, nicméně nepřímo se některých těchto položek dotýká. Vazby jsou zde jak pozitivní, tak negativní. Překládaná koncepce je jako celek v souladu s principy ochrany veřejného zdraví. Dílčí rozpory mohou nastat v oblasti ochrany půdy a retenční schopnosti území v souvislosti s rozvojem infrastruktury CR a v oblasti ochrany před hlukem v souvislosti s aktivitami s cestovním ruchem souvisejícími v závislosti na konkrétní aplikaci navrhovaných cílů SCR PK.

Dlouhodobý program Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21)

Česká republika se v roce 1998 přihlásila k programu „Health for all in the 21st century“, který následně rozpracovala do strategického dokumentu „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky: Zdraví pro všechny v 21. století“ (dále jen program ZDRAVÍ 21). Program byl schválen vládou ČR dne 30. října 2002 usnesením č. 1046. Jeho hlavním záměrem je prostřednictvím 21 cílů vybudovat fungující model komplexní péče o zdraví a podpory zdraví celé společnosti. Aktualizaci programu představuje koncepce Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020 viz níže.

Program ZDRAVÍ 21 představuje rozsáhlý soubor aktivit zaměřených na stálé a postupné zlepšování všech ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva a předpokládá účast všech složek společnosti na jeho plnění. Za plnění programu Zdraví 21 odpovídá vláda ČR. Jejím poradním orgánem je Rada pro zdraví a životní prostředí. Program ZDRAVÍ 21 vychází z racionálního, dobře strukturovaného modelu komplexní péče společnosti o zdraví a jeho rozvoj, vypracovaného týmy předních světových odborníků z medicínských oborů a odborníků pro zdravotní politiku a ekonomiku. Navrhuje vlastní cesty ČR, jak směřovat ke splnění 21 cílů společného evropského programu ke zlepšení zdravotního stavu národa a regionu.

Program Zdraví 21 stanovuje následující cíle:

1. CÍL 1: SOLIDARITA VE ZDRAVÍ V EVROPSKÉM REGIONU
2. CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ
3. CÍL 3: ZDRAVÝ START DO ŽIVOTA
4. CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH
5. CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ
6. CÍL 6: ZLEPŠENÍ DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ
7. CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ
8. CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ
9. CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY

Komentář:

V případě Programu Zdraví 21 lze konstatovat, že SCR PK má pouze nepřímou vazbu na Program Zdraví 21, že předkládaná koncepce je v souladu s principy ochrany veřejného zdraví obecně, především v oblastech podpory možností zdravého trávení volného času. Z pohledu Zdraví 21 je shodnou prioritou být s nepřímou vazbou především kvalita života v sociální oblasti.

Místní agenda 21

Místní agenda 21, představuje implementaci závěrů konference v Rio de Janeiro v roce 1992, směřované k udržitelnému rozvoji, tvoří komplexní systém sestavený z dílčích součástí, vzájemně propojených. V části, která se týká „Ochrany a podpory lidského zdraví“, vymezuje následující programové oblasti:

- ▶ Uspokojování požadavků základní zdravotní péče, zvláště ve venkovských oblastech;
- ▶ Kontrola přenosných nemocí;
- ▶ Ochrana zdravých a citlivých skupin populace;
- ▶ Řešení problémů zdravotní péče ve městech;
- ▶ Snižování zdravotních rizik vyvolaných znečištěním a riziky životního prostředí.

Další programovou podskupinou Místní agendy 21 je „Podpora udržitelného rozvoje lidských sídel“. V této podskupině jsou zahrnuty následující programové oblasti:

- ▶ Zajištění adekvátního přístřeší pro všechny;
- ▶ Zlepšení řízení lidských sídel;
- ▶ Podpora plánování a řízení udržitelného využívání území;
- ▶ Podpora integrovaného zajišťování environmentální infrastruktury: hospodaření s vodou, péče o hygienu, kanalizaci a nakládání s pevnými odpady;
- ▶ Podpora udržitelných energetických a dopravních systémů v lidských sídlech;
- ▶ Podpora plánování a řízení lidských sídel v oblastech náchylných ke katastrofám;
- ▶ Podpora udržitelného stavebního průmyslu;
- ▶ Podpora rozvoje lidských zdrojů a vytváření kapacit pro rozvoj lidských sídel.

Komentář:

V případě Místní agendy 21, především v ní obsažené priority Podpora udržitelného rozvoje lidských sídel, lze konstatovat, že předkládaná koncepce se s cíli deklarovanými v rámci této priority významně kryje, přičemž byly identifikovány silné pozitivní vazby mezi opatřeními navrhovanými v předkládané koncepci a Místní agendou 21. Jedná se především o plánování a řízení udržitelného využívání území a podpory alternativních druhů dopravy. Pozitivní vazbu lze identifikovat rovněž v případě zvyšování bezpečnosti obyvatel.

Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020

Národní strategie je nástrojem pro realizaci programu Světové zdravotnické organizace (dále jen „SZO“) Zdraví 2020 v ČR. Program Zdraví 2020 byl schválen 62. zasedáním Regionálního výboru SZO pro Evropu v září 2012 a je adaptabilním a praktickým strategickým rámcem umožňujícím specificky zaměřené přístupy. Má za úkol přispět k řešení složitých zdravotních problémů 21. století, se kterými se ČR potýká, spojených s ekonomickým, sociálním a demografickým vývojem, a to zejména cestou prevence nemocí, ochrany a podpory zdraví.

Účelem Národní strategie je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace. Národní strategie navazuje na „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví 21“ (dále jen „Zdraví 21“) podpořený vládou ČR v roce 2002 usnesením č. 1046/2002 a je naplněním požadavku vlády na aktualizaci tohoto strategického dokumentu. Ústecký kraj se k programu Zdraví 21 přihlásil v roce 2005 Programem „Zdravý kraj České republiky – Ústecký kraj“.

Hlavním cílem je zlepšit zdravotní stav populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet, přičemž hlavní vizí do roku 2020 je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace.

K tomuto cíli vedou dva strategické cíle:

1. zlepšit zdraví obyvatel a snížit nerovnosti v oblasti zdraví
2. posílit roli veřejné správy v oblasti zdraví a přizvat k řízení a rozhodování všechny složky společnosti, sociální skupiny i jednotlivce.

Pro naplnění výše uvedených cílů byly identifikovány čtyři oblasti prioritních politických opatření zaměřených na řešení vybraných dominantních problémů zdravotního stavu populace ČR:

1. realizovat celoživotní investice do zdraví a prevence nemocí, posilovat roli občanů a vytvářet podmínky pro růst a naplnění jejich zdravotního potenciálu;
2. čelit závažným zdravotním problémům v oblasti neinfekčních i infekčních nemocí a průběžně monitorovat zdravotní stav obyvatel;
3. posilovat zdravotnické systémy zaměřené na lidi, zajistit použitelnost a dostupnost zdravotních služeb z hlediska příjemců, soustředit se na ochranu a podporu zdraví a na prevenci nemocí, rozvíjet kapacity

veřejného zdravotnictví, zajistit krizovou připravenost, průběžně monitorovat zdravotní situaci a zajistit vhodnou reakci při mimořádných situacích;

4. podílet se na vytváření podmínek pro rozvoj odolných sociálních skupin, tedy komunit žijících v prostředí, které je příznivé pro jejich zdraví.

Prevence nemocí a ochrana a podpora zdraví jsou důležitými prioritami České republiky. Jsou založeny na vědeckých důkazech a mezinárodních zkušenostech o vysokém společenském a ekonomickém přínosu předcházení nemocem a posilování zdraví. Předpokladem efektivního účinku na zdravotní stav populace je spoluúčast všech složek společnosti, občanů, rodin, státní správy a samosprávy, podnikatelské sféry, nevládních organizací a sdělovacích prostředků. Dosavadní zkušenosti vyspělých států i ČR ukazují, že prevence nemocí a ochrana a podpora zdraví mají reálný přínos ke zlepšování zdravotního stavu populace.

Komentář:

V případě Zdraví 2020, především v ní obsažené priority 4. podílet se na vytváření podmínek pro rozvoj odolných sociálních skupin, tedy komunit žijících v prostředí, které je příznivé pro jejich zdraví, lze konstatovat, že SCR PK se s cíli deklarovanými v rámci této priority významně kryje, přičemž byly identifikovány silné pozitivní vazby mezi opatřeními navrhovanými v SCR PK a Zdraví 2020. Jedná se především o zlepšení možností zdravého trávení volného času.

Celkové shrnutí

Na úrovni posouzení vlivů na životní prostředí (SEA) lze očekávat, že bude docházet především ke kumulaci pozitivních vlivů Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje s vlivy ostatních strategických dokumentů. Jedná se především o pozitivní vlivy v oblasti sociálních determinant veřejného zdraví ve spojení s rozvojem možností zdravého trávení volného času, vzdělanosti a zaměstnanosti. Pozitivní vazby lze očekávat v oblasti podpory rozvoje periferních oblastí. V jednotlivých případech může ale docházet i ke spolupůsobení potenciálních negativních vlivů s nepřímou vazbou na předkládanou koncepci. To znamená, že při realizaci konkrétních projektů na následné strategické resp. projekční úrovni při potenciální negativní kumulaci vlivů na úrovni realizace konkrétních záměrů (např. v případě realizace dopravní infrastruktury a volnočasové infrastruktury) je třeba důsledně uplatňovat zásady udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Obecně je třeba na úrovni následných povolenacích řízení prověřit každý umísťovaný záměr, který to svým rozsahem nebo charakterem vyžaduje pomocí podrobnějších studií (biologické hodnocení, posouzení vlivů na krajinný ráz resp. další cílené analýzy), pokud tak vyplývá z požadavků orgánů ochrany příslušných veřejných zájmů. Dále je třeba podrobit konkrétní záměry procesu posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (EIA) v těch případech, kdy je aplikace EIA relevantní.

5.3 Referenční rámec hodnocení – metoda hodnocení

Vlivy na životní prostředí potenciálně způsobené realizací SCR Pardubického kraje byly hodnoceny v rámci vyhodnocení SEA na základě tzv. referenčních cílů ochrany životního prostředí. Tyto referenční cíle vychází z existujících mezinárodních, národních nebo regionálních koncepčních dokumentů.

Referenční cíle ochrany životního prostředí představují základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí SCR PK, slouží zejména k vyhodnocení souladu priorit, opatření a aktivit a jejich specifikací s cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Níže uvedená sada referenčních cílů reprezentuje relevantní pozitivní trendy v ochraně životního prostředí dle jeho jednotlivých složek. Jednotlivá opatření a aktivity navrhované v koncepci by měly v optimálním případě přispět k plnění těchto trendů, a z tohoto hlediska jsou v rámci posouzení vlivů na životní prostředí hodnoceny.

Úkolem sady referenčních cílů je shrnout všechny pozitivní trendy životního prostředí resp. přijaté strategické cíle z jiných dokumentů tak, aby byl vytvořen základní rámec pro hodnocení strategické části koncepce, což je klíčová část celého SEA posouzení. K posouzení vlivů návrhové části SCR PK na životní prostředí bude využita tzv. Metoda referenčních cílů. Jedná se o standardní metodu používanou v SEA, která spočívá v sestavení hodnotící matice k posouzení vztahu referenčního rámce tj. sady referenčních cílů vůči navrhovaným cílům resp. opatřením hodnocené koncepce.

Tab. 17 Referenční cíle ochrany životního prostředí

	Složky ŽP a problémové okruhy ochrany ŽP	Referenční cíl
1.	Ochrana ŽP a krajiny	1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin
		1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví
2.	Ochrana půdy	2.1 Omezit zábory a degradaci půdy
		2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu
3.	Ovzduší	3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR
4.	Voda	4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje
		4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území
5.	Doprava	5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy
6.	Kvalita života	6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace
7.	Odpady, energetické zdroje	7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů
8.	Veřejné zdraví, obyvatelstvo	8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR
		8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel
		8.3 Podpora zdravého životního stylu
9.	Environmentální vzdělávání	9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání

SCR PK je zpracována pro celé území Pardubického kraje jako základní zastřešující strategický dokument v oblasti cestovního ruchu. Vzhledem k obecnému a zastřešujícímu charakteru Strategie nemají navržená opatření resp. z nich vyplývající aktivity zcela jednoznačný územní průmět. SCR je psána velmi obecně a je především zaměřena na marketingové, administrativní a organizační aktivity. Do jisté míry lze identifikovat územní průmět aktivit pouze v rámci tzv. tvrdých investic v oblasti dopravní infrastruktury či infrastruktury cestovního ruchu (priorita 1), avšak SCR PK 2016 – 2020 deklaruje pouze zájem kraje na realizaci navrhovaných aktivit, nepredisponuje výběr variant ani konkrétních projektů s jednoznačnou lokalizací na úrovni záměru. To je úkolem řízení na podrobnější úrovni, ať už v procesu pořizování územních plánů nebo projektové přípravy konkrétních investičních akcí. Konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí budou nadále posuzovány v rámci řízení podle zvláštních předpisů (především územní řízení či pořizování územně plánovací dokumentace) tak, jak to ukládá zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Z výše uvedených důvodů není možné hodnotit na úrovni SEA SCR PK 2016 – 2020 konkrétní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí resp. veřejné zdraví. To bude náplní následujících stupňů přípravy konkrétních opatření, aktivit a projektů, které budou vyhodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí v procesu EIA, a to do hloubky úměrné jejich potenciálním vlivům (zjišťovací řízení).

V rámci této SEA jsou tedy vyhodnoceny jen možné vlivy, které zpracovatel SEA predikoval na základě popisu jednotlivých aktivit.

6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

SCR PK pro období 2016 - 2020 je zpracována v jedné variantě. V rámci této kapitoly je hodnocena především návrhová část strategie, která se týká věcného naplnění specifických a strategických cílů koncepce v jednotlivých oblastech a u nichž lze předpokládat dopady do dotčeného území a případné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

6.1 Hodnocení analytické části koncepce

Analytická část koncepce je založena na vyhodnocení plnění jednotlivých priorit, vizí a cílů vytyčených stávající Strategii rozvoje CR v Pardubickém kraji, která byla navržena pro období 2010-2015, a která bude předkládaným Programem nahrazena. Dále byl v analytické části zhodnocen rozvoj cestovního ruchu Pardubického kraje během posledního strategického období, současné dotační programy v kraji a jejich provázanost se strategií rozvoje CR, socioekonomické podmínky, nabídka a poptávka cestovního ruchu v kraji a konkurence PK ve smyslu srovnání s jinými regiony. Součástí je rovněž jednoznačné určení problémů území z hlediska bariér pro rozvoj cestovního ruchu v kraji. Výstupem analytické části je SWOT analýza a z ní vyplývající konkrétní kladné a negativní aspekty posílení aktivit cestovního ruchu. Ve druhé etapě přípravy koncepce byla zpracována návrhová část, která je zaměřena na definování vize, strategických cílů, opatření a aktivit pro rozvoj cestovního ruchu v PK. Dále tato část obsahuje způsob práce se strategií a návrh marketingu organizačního řešení destinačního řízení.

Komentář zpracovatele SEA k celkovému rozsahu a obsahu analytické části koncepce: Analytická část koncepce je dle názoru zpracovatelů SEA vyhodnocení zpracována přehledně a dostatečně. V rámci této části strategie je vyhodnocen plnění předchozí strategie cestovního ruchu v kraji a vypracován podrobný monitoring stávající situace cestovního ruchu kraje, který pak v dostatečné míře slouží pro potřeby návrhové části. Analytická část hodnotí rozvoj území Pardubického kraje za období let 2010 - 2015 z pohledu strategických aktivit a investic do cestovního ruchu v kraji s důrazem na plnění projektů z akčního plánu SCR a současné dotační programy a jejich provázanost na naplňování SCR PK 2010 – 2015. Analytická část řešení vztah jiných strategií, které se týkají cestovního ruchu s předkládanou strategií a jejich provázanost a návaznost. Zabývá se analýzou poptávky na trhu cestovního ruchu, organizací struktury, marketingu a lidských zdrojů, analýzou stávající turistické nabídky v kraji a také ekonomickým významem cestovního ruchu pro kraj. Toto vše pak ústí do SWOT analýzy, která podávající obraz o silných a slabých stránkách rozvoje CR a příležitostech a hrozbách. Výsledky analýzy jsou následně využity v návrhové části koncepce při stanovení dílčích cílů aktivit a opatření rozvíjející cestovní ruch kraje jako celek.

Celá tato část koncepce vhodně přispívá k pochopení vzájemných souvislostí, které vedly ke konečnému znění nového strategického dokumentu.

6.2 Hodnocení návrhové části koncepce

Návrhová část koncepce navazuje na zpracovanou analytickou část SCR PK 2016 – 2020 a definuje strategickou vizi a cíle destinace, rozvojové priority a opatření vč. aktivit vedoucích k požadovanému rozvoji cestovního ruchu Pardubického kraje ve sledovaném pětiletém horizontu. Východiska pro stanovení cílů a priorit vycházejí z výsledků zpracované SWOT analýzy určením slabých a silných stránek destinace v návaznosti na důležité strategické a programové dokumenty. Na krajské úrovni je to aktualizovaný „Program rozvoje Pardubického kraje“, který je zpracován pro období 2012 – 2016, s výhledem do roku 2020. Návrh rozvojových priorit SCR PK respektuje strategické dokumenty na celostátní úrovni – „Koncepce státní politiky cestovního ruchu 2014 – 2020“ a „Marketingová koncepce ČR na období 2013 – 2020“.

Návrhová část koncepce, tedy návrh SCR PK je členěna na tři základní části

- ▶ Vize a strategické cíle.
- ▶ Návrh priorit a opatření.
- ▶ Návrh implementace.
- ▶ Návrhy marketingu a organizačního řešení.

Vize

Pardubický kraj je atraktivní, domácími i zahraničními turisty hojně navštěvovaná destinace, která se dynamicky rozvíjí, reflektuje aktuální poptávku trhu cestovního ruchu, využívá své polohy, rozmanitosti krajiny a pestrosti kvalitně poskytovaných služeb. Pro komunikaci se svým návštěvníkem používá značku Východní Čechy.

MOTTO

„Východní Čechy – blíž než si myslíte“

Jako **priority** k dosažení Vize byly zvoleny následující strategické cíle:

Strategické cíle

- ▶ Celkové zvýšení návštěvnosti kraje, prodloužení délky pobytů a zvýšení počtu opakovaní návštěv destinace s cílem zvýšení příjmů z cestovního ruchu.
- ▶ Zvýšení počtu přenocování v ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji.
- ▶ Optimalizace systému fungování organizační struktury řízení destinace.
- ▶ Posilování image turistického regionu jako atraktivní turistické destinace v tuzemsku i v zahraničí a rozšíření nabídky kvalitních produktů a programů pro segmentované cílové skupiny návštěvníků.
- ▶ Zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu.

Tyto navrhované cíle jsou nejdůležitějšími rozvojovými tezemi Pardubického kraje v oblasti rozvoje cestovního ruchu v následujícím programovém období. Většina těchto cílů bude implementována pomocí marketingových, organizačních a administrativních nástrojů.

Návrhová část je následně členěna na tři rozvojové priority, které jsou stanoveny dle vyhodnocení analytické části a návrhů a trendů stanovených návrhovou částí.

Jedná se o tyto priority:

Rozvojová priorita 1:

„Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb“

Rozvojová priorita 2:

„Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky“

Rozvojová priorita 3:

„Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů“

Pro každou rozvojovou prioritu jsou navržena opatření vedoucí k dosažení strategických cílů Pardubického kraje v kontextu turistické destinace Turistického regionu Východní Čechy. Součástí jednotlivých opatření jsou:

- ▶ popis výchozího stavu včetně návrhu rámce řešení,
- ▶ cíle opatření,
- ▶ aktivity naplňující opatření,
- ▶ nositel, který je odpovědný za budoucí realizaci, případně koordinaci,
- ▶ spolupracující subjekty, které se podílí na realizaci opatření,
- ▶ zpravodaj, který informuje odbor rozvoje KrÚ PK o plnění aktivity v rámci monitoringu naplňování SCR PK.

Jednotlivá navrhovaná opatření jsou v koncepci podrobně charakterizována. V rámci výchozího stavu jsou identifikovány hlavní nedostatky týkající se daného opatření. V cílech opatření jsou pak v několika bodech

popsány základní cíle daného opatření a jejich specifikace. V aktivitách pro jednotlivá opatření jsou pak navrženy základní činnosti vedoucí k naplňování cílů dané aktivity. Pro každou aktivitu je stanoven tzv. nositel, spolupracující subjekty, které mohou napomáhat plnění dané aktivity a zpravodaj, který zaznamenává plnění dané aktivity a informuje orgán správy.

V rámci implementace Strategie je pak stěžejní nastavení nositelů a monitoringu plnění jednotlivých opatření.

Zcela zásadní pro cestovní ruch je pak marketing a organizační řešení celé Strategie. V návrhové části je tomuto tématu věnována poměrně rozsáhlá část. Je zde podrobně nastaven systém řešení a realizace marketingu cestovního ruchu Pardubického kraje.

Komentář zpracovatele SEA k celkovému pojetí návrhové části koncepce: Souhrnně lze konstatovat, že v rámci SCR PK lze vlivy na ŽP očekávat především při realizaci stavebních aktivit a budování infrastruktury pro cestovní ruch. Dále je možné počítat s určitým negativním vlivem na přírodu v případě zkvalitnění služeb a dostupnosti určitých přírodně hodnotných území, vytvoření patřičného zázemí pro pěší či cyklo turistiku. Tyto opatření však mají spíše pozitivní vliv na veřejné zdraví.

Většina opatření uvedená v rámci Strategie se týká spíše organizačních, marketingových a monitorovacích opatření, které nebudou mít na životní prostředí přímý vliv. Lze očekávat nepřímé vlivy především prostřednictvím socioekonomických determinant veřejného zdraví díky zlepšení možností zdravého trávení volného času, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků turistických cílů a zaměstnanosti zejména v periferních oblastech kraje.

6.2.1 Hodnocení jednotlivých priorit, opatření a aktivit

Pro zjištění, zda a jakým způsobem může návrh SCR PK pro období 2016 – 2020 mít při realizaci závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení strategických cílů koncepce a jednotlivých navržených priorit rozpracovaných do opatření a jednotlivých aktivit opatření vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tj. zda a jakým způsobem budou opatření naplňovaná pomocí aktivit resp. projektů přispívat či nikoliv k naplňování referenčních cílů. Pro hodnocení bylo použito následující stupnice:

stupnice významnosti

+2	potenciálně významný pozitivní vliv (velkého rozsahu) opatření na referenční cíl
+1	potenciálně pozitivní (přímý či nepřímý, lokální) vliv opatření na daný referenční cíl
0	zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv (velmi malý rozsah)
- 1	potenciálně negativní vliv opatření na daný referenční cíl (přímý či nepřímý, lokální)
- 2	potenciálně významný negativní vliv opatření na daný referenční cíl (velkého rozsahu)
?	nebyla identifikována potenciální vazba mezi referenčním cílem a navrhovaným opatřením

rozsah vlivu

- B bodový (působící v místě realizovaného opatření)
- L lokální (působící v rámci širšího území např. v rozsahu správního území obce)
- R regionální (působící na území 2 a více obcí)

spolupůsobení vlivu

- K kumulativní působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům, opatřením, resp. známým vlivům jiných aktivit na SCR PK nezávislých
- S synergické působení vzhledem k již existujícím resp. uvažovaným záměrům, opatřením, resp. známým vlivům jiných aktivit na SCR PK nezávislých

časový horizont působení

- kp krátkodobé působení vlivu resp. působení občasně
- dp dlouhodobé působení vlivu resp. působení kontinuálně

Zejména při potenciálně negativním identifikovaném vlivu je součástí hodnocení i komentář v pravém sloupci hodnotící tabulky.

Kumulativní a synergické vlivy

V případech, kde byly identifikovány potenciálně negativní vlivy, bylo dále zkoumáno, jaké další aktivity mohou mít analogické účinky (kumulativní efekt), anebo jiné účinky pozitivního či negativního charakteru, které mohou vliv daného opatření zesilovat (synergický efekt). Hodnocení kumulativních a synergických vlivů je zahrnuto do hodnocení vlivu a charakteru vlivu. Zjištěné kumulace resp. synergismus byly v hodnotících tabulkách označeny indexy K a S (viz výše).

Hodnocení vlivů na složky životního prostředí:

Referenční cíle ochrany životního prostředí reprezentují jednotlivé složky životního prostředí. V rámci SEA SCR PK byly vyhodnoceny možné vlivy jednotlivých aktivit (Priorita – opatření – aktivita) na tyto referenční cíle (viz následující tabulkový přehled).

Konkrétní vlivy na složky životního prostředí ve specifických územích budou záviset na způsobu realizace konkrétních projektů v rámci realizace cílů a opatření koncepce, tj. implementací Strategie prostřednictvím resp. výběrem a realizací předkládaných konkrétních projektů. Návrh environmentálních kritérií pro výběr konkrétních projektů v rámci SCR PK tak, jak jej navrhl SEA tým, je uveden v kapitole 12. Vyhodnocení vlivů konkrétních projektů na životní prostředí bude zejména u tzv. tvrdých investic předmětem hodnocení v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA), dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Při aktuální míře neznalosti jednotlivých projektů, které budou v rámci SCR PK podpořeny a zejména neznalosti jejich konkrétní lokalizace není možné kvalifikovaně vyhodnotit konkrétní vlivy projektů na životní prostředí reprezentující jednotlivé složky životního prostředí a veřejného zdraví. Z tohoto důvodu byly hodnoceny vlivy jednotlivých opatření a aktivit na referenční cíle životního prostředí, které mohou potenciálně nastat za určitých podmínek realizace. Výše uvedená stupnice hodnot tedy odpovídá potenciálním vlivům, které zahrnují danou míru neurčitosti.

Posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno tak, aby identifikovalo všechny pravděpodobně významné vlivy na základě známých faktů (studie, odborná literatura) i na základě údajů a informací obsažených ve strategickém dokumentu, a aby zároveň postihlo specifika regionu. SEA tým rovněž formuloval podmínky, za nichž by mohlo dojít k negativním vlivům realizace Strategie a které by měly být eliminovány výběrem konkrétních projektů. Přitom byl uplatněn princip předběžné opatrnosti založený na „nejhorším možném scénáři“, tj. na situacích při nichž by se negativní vliv projevil s velkou pravděpodobností. Na základě toho byla navržena kritéria pro výběr projektů, doplňující nebo zmírňující opatření tak, aby takové negativní situace nenastaly.

6.2.1.1 Hodnocení strategických cílů

Samostatně byly vyhodnoceny předpokládané vlivy strategických cílů na sadu referenčních cílů. Tyto navrhované cíle jsou nejdůležitějšími rozvojovými tezemi Pardubického kraje v oblasti rozvoje cestovního ruchu v následujícím programovém období. Většina těchto cílů bude implementována pomocí marketingových, organizačních a administrativních nástrojů. Některé však mají vazbu na realizace tzv. tvrdých investic, a tedy mohou mít také přímý vliv na životní prostředí. Strategické cíle jsou obecného charakteru, nedefinují konkrétní projekty, pouze hlavní zaměření hodnocené koncepce.

Strategické cíle

- Celkové zvýšení návštěvnosti kraje, prodloužení délky pobytů a zvýšení počtu opakování návštěv destinace s cílem zvýšení příjmů z cestovního ruchu
- Zvýšení počtu přenocování v ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji
- Optimalizace systému fungování organizační struktury řízení destinace
- Posilování image turistického regionu jako atraktivní turistické destinace v tuzemsku i v zahraničí a rozšíření nabídky kvalitních produktů a programů pro segmentované cílové skupiny návštěvníků
- Zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu

Strategický cíl: **Celkové zvýšení návštěvnosti kraje, prodloužení délky pobytů a zvýšení počtu opakování návštěv destinace s cílem zvýšení příjmů z cestovního ruchu**

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp	Zvýšením návštěvnosti kraje může zprostředkovaně dojít k ovlivnění přírodně cenných lokalit, pokud by se návštěvnost koncentrovala v environmentálně nejceněnějších lokalitách. Vzhledem k charakteru území a zastoupení atraktivit cestovního ruchu v rámci Pardubického kraje však neočekáváme významné zvýšení návštěvnosti v mimořádně citlivých oblastech. na základě implementace SCR PK:
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	+1/B/dp	Zvýšením návštěvnosti kraje má z hlediska krajinného rázu vliv indiferentní, zprostředkovaně pozitivní vliv lze uvažovat v souvislosti se zvýšením podpory turisticky atraktivních památek a tím i zlepšením jejich stavu.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	

2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+/-1/R/dp	Zprostředkovaně mírně negativní vliv v důsledku potenciálu zvýšení intenzit automobilové dopravy, jako jednoho z možných prostředků dopravy návštěvníků. Koncepce zároveň navrhuje využití a rozvoj environmentálně šetrných druhů dopravy pro přepravu návštěvníků kraje.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	+1/R/dp	V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu lze očekávat rovněž vyšší podíl návštěvníků zaměřujících se na environmentálně šetrné formy rekreace.
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	-1/B/dp	Zprostředkovaně mírně negativní vliv v důsledku potenciálu zvýšení intenzit automobilové dopravy, jako jednoho z možných prostředků dopravy návštěvníků, a tím k možnému zvýšení hluku v dosud klidných lokalitách. V důsledku realizace Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje nepředpokládáme vznik nových či rozšíření stávajících oblastí s překročenými hlukovými limity.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp	V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu lze očekávat rovněž vyšší podíl návštěvníků zaměřujících se na environmentálně šetrné formy rekreace a zdravý životní styl.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp	V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu a zvýšení a delšího pobytu návštěvníků kraje lze očekávat rovněž vyšší informovanost návštěvníků včetně informací o životním prostředí.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Zvýšení návštěvnosti kraje, delší pobyt návštěvníků a podpora jejich opakovaných návštěv je cílem, který se projeví především v sociálně ekonomických determinantách veřejného zdraví prostřednictvím zlepšení zaměstnanosti, informovanosti a vzdělanosti návštěvníků kraje. V této souvislosti nelze vzhledem k charakteru kraje a rozložení jeho přírodních atraktivit očekávat jednostranné neúnosné zvýšení návštěvnosti environmentálně citlivých oblastí. Návštěvnost v cestovním ruchu se zvýší plošně tedy bez implikovaného negativního dopadu v konkrétních územích. Ochranu environmentálně citlivých území před nadměrnou návštěvností je třeba zajistit prostřednictvím vhodného nastavení pravidel návštěvnosti v konkrétních lokalitách.

Strategický cíl: **Zvýšení počtu přenocování v ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji**

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	

4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář: Nebyly identifikovány žádné přímé vlivy tohoto cíle na referenční cíle ŽP. Lze předpokládat, že jeho dosažení bude prováděno především prostřednictvím marketingových a organizačních opatření.

Strategický cíl: ***Optimalizace systému fungování organizační struktury řízení destinace***

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		

Návrh doplnění:

Komentář: Nebyly identifikovány žádné přímé vlivy tohoto cíle na referenční cíle ŽP. Lze předpokládat, že jeho dosažení bude prováděno především prostřednictvím marketingových a organizačních opatření.

Strategický cíl: **Posilování image turistického regionu jako atraktivní turistické destinace v tuzemsku i v zahraničí a rozšíření nabídky kvalitních produktů a programů pro segmentované cílové skupiny návštěvníků**

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	

Návrh reformulace:

Návrh doplnění:

Komentář:

Nebyly identifikovány žádné přímé vlivy tohoto cíle na referenční cíle ŽP. Lze předpokládat, že jeho dosažení bude prováděno především prostřednictvím marketingových a organizačních opatření.

Strategický cíl: **Zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu**

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	+1/-1/B/dp	Projekty umístěné v blízkosti přírodně cenných lokalit, mohou mít negativní vliv na ŽP během jejich realizace, sekundárně pak také prostřednictvím zvýšení intenzity jejich využívání návštěvníky. Na druhou stranu lze očekávat rovněž místní usměrnění pohybu návštěvníků s pozitivním vlivem na stav environmentálně citlivých oblastí.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/B/dp	Nevhodné umístění a hmotové či výškové řešení projektů, anebo nevhodné úpravy kulturních památek za účelem zkvalitnění infrastruktury mohou mít negativní vliv na krajinný ráz či kulturní památky.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	Stavební aktivity spojené s realizací doprovodné infrastruktury cestovního ruchu mohou potenciálně znamenat nové zábory půdy.

2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	+1/B/dp	Strategický cíl má na tento referenční cíl pozitivní vliv v případě využívání stávající nevyužívané infrastruktury cestovního ruchu .
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+1/-1/B/dp	V důsledku zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu lze očekávat využití moderních technologií např. pro vytápění objektů cestovního ruchu, podporovány jsou rovněž aktivity v oblasti využití environmentálně šetrné dopravy v cestovním ruchu. Na druhou stranu lze rovněž místně očekávat zvýšení intenzit dopravy vyvolané rozvojem infrastruktury cestovního ruchu.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	-1/B/dp	Stavební aktivita téměř vždy znamená zvýšené nároky na spotřebu vody, na druhou stranu lze očekávat využití moderních technologií vedoucích k úsporám zdrojů surovin a energií.
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-1/B/dp	Případná doprovodná infrastruktura realizovaná za účelem využití přírodních vod ke koupání může mít zprostředkovaně negativní vliv na stav a ekologické funkce vodních útvarů.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	+1/B/dp	Lze očekávat rovněž budování infrastruktury pro environmentálně šetrné formy dopravy ve spojení s cestovním ruchem např. cyklostezky apod.
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	+1/R/dp	V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu lze očekávat rovněž vyšší podíl návštěvníků zaměřujících se na environmentálně šetrné formy rekreace.
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	-1/B/dp	Zprostředkovaně mírně negativní vliv v důsledku potenciálu zvýšení intenzit automobilové dopravy, jako jednoho z možných prostředků dopravy návštěvníků, a tím k možnému zvýšení hluku v dosud klidných lokalitách. V důsledku realizace Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje nepředpokládáme vznik nových či rozšíření stávajících oblastí s překročenými hlukovými limity.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp	V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu lze očekávat rovněž vyšší podíl návštěvníků zaměřujících se na environmentálně šetrné formy rekreace a zdravý životní styl.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp	V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu a zvýšení a delšího pobytu návštěvníků kraje lze očekávat rovněž vyšší informovanost návštěvníků včetně informací o životním prostředí.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Specifický cíl podporuje zvyšování kvality turistické infrastruktury a služeb v cestovním ruchu. Lze očekávat potenciálně jak pozitivní tak i negativní vlivy na životní prostředí v závislosti na výběru konkrétních podpořených projektů.

Potenciálně negativní vlivy se mohou projevit při nevhodném vizuálním a hmotovém řešení projektů ve vlivu na krajinný ráz, záborem ZPF v případě výstavby navýšením kapacit ubytování spolu s vybudováním vázané dopravní infrastruktury pak ve zvýšení hlukové zátěže okolí, zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, zvýšení spotřeby vody, v případě nedostatečného řešení hospodaření s odpadními vodami rovněž např. zhoršení jakosti povrchových vod.

Pro jednotlivé projekty je třeba velmi citlivě volit vhodnost umístění zázemí případně nově budované infrastruktury cestovního ruchu v území, tak aby nedocházelo k narušování přírodně cenných území, vytváření nových dominant v území, zvyšování hlukového zatížení apod.

Na druhou stranu mohou z těchto projektů vyplynout i pozitivní změny, projevující se v popularizaci přírodních zajímavostí a ŽP v daném místě, v případě vhodně zvolených projektů k dotvoření krajinného rázu místa, využití dosud nevyužitých ploch brownfields apod.

Pozitivní vlivy strategického cíle lze identifikovat především v sociálně ekonomických determinantách veřejného zdraví prostřednictvím zlepšení zaměstnanosti, informovanosti a vzdělanosti návštěvníků kraje a zlepšení možností zdravého trávení volného času. V této souvislosti nelze vzhledem k charakteru kraje a rozložení jeho přírodních atraktivit očekávat jednostranné neúnosné zatížení environmentálně citlivých oblastí.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

6.2.1.2 Hodnocení priorit a jednotlivých aktivit

Níže jsou uvedeny tabulky, ve kterých je vyhodnocen vliv jednotlivých opatření a aktivit na zvolené referenční body. Priorita 1 se zabývá návrhem pro zlepšení dopravní a turistické infrastruktury jako podpůrného nástroje pro rozvoj turistického ruchu. Vzhledem k tomu, že jednotlivé opatření a aktivity mají především stavební charakter a lze předpokládat přímý vliv na životní prostředí je v rámci této priority vyhodnocení podrobnější. Priority 2 a 3 mají spíše organizační a marketingový charakter, vyhodnocení je zde shrnuto pro jednotlivá navržená opatření a doplněno písemným komentářem.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí

Cíle opatření:

- Prosazování dobudování a modernizace rychlostních komunikací, silnic I. a II. tříd a místních komunikací
- Dobudování parkovišť a odpočívadel u atraktivit cestovního ruchu
- Zlepšení návaznosti hromadné dopravy v rámci destinace
- Využití mezinárodního letiště Pardubice pro přepravu návštěvníků do destinace Pk
- Vytvoření podmínek pro větší zapojení vodní dopravy do nabídky cestovního ruchu destinace
- Optimalizace systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí		
Aktivita 1.1.1: Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	V souvislosti s modernizací, dostavbou a výstavbou některých silničních tahů v kraji zásahy do vodních toků může dojít k významnému negativnímu ovlivnění přírodně cenných lokalit, a to nejen vlivem jejich rekonstrukce/výstavby, ale také v souvislosti s provozem na nich..
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/B/dp	Liniové dopravní stavby velkou měrou ovlivňují krajinný ráz území. Rozšíření silniční sítě a případné nevhodné trasování nových komunikací má potenciálně negativní vazbu na zvýšení fragmentace krajiny.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/R/dp/S	V souvislosti s modernizací, dostavbou a výstavbou některých silničních tahů v kraji bezesporu dojde k záborům ZPF.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	-1/+1/B/dp	Podporou výstavby silničních tahů může docházet k nárůstu dopravy, a tím i k nárůstu emisí znečišťujících látek. V souvislosti s výstavbou komunikací pak hraje velkou roli také sekundární prašnost a re-emise tuhých znečišťujících látek. Na druhou stranu podpora železniční i vodní dopravy znamená zprostředkovaně pozitivní vliv na emise znečišťujících látek z mobilních zdrojů.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	-1/B/dp	Stavební činnost má vždy zvýšené nároky na spotřebu surovin, včetně vody.
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-1/B/dp	Budování nových zpevněných ploch povede ke snížení retenční schopnosti území. V důsledku úprav koryt vodních toků při jejich zplavňování nebo budování infrastruktury v souvislosti s vodní

		dopravou dochází k zásahu do ekologických funkcí vodních toků.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	-1/B/dp/S	Rozšíření silniční sítě povede zprostředkovaně k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). Vodní doprava, pokud dojde k výstavbě infrastruktury, znamená významný zásah do cenných biotopů, zásahy do koryta toku, a zásah do vodního režimu krajiny – vodní dopravu tedy nelze označit za ekologicky šetrnou formu dopravy.
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	-1/B/dp	Stavební činnost má vždy zvýšené nároky na spotřebu surovin a produkci odpadů. Silniční doprava spotřebovává neobnovitelné zdroje energie – pohonné hmoty.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	+1/-1/B/dp/S	Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit včetně hluku, je však třeba konstatovat, že realizace moderní dopravní infrastruktury, jež se neobejde bez protihlukových opatření či budování obchvatů bude mít v řadě hustě obydlených oblastí kraje vliv výrazně pozitivní na snížení stávající hlukové zátěže.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/R/dp/S	Zkvalitnění komunikací dochází ke zvýšení bezpečnosti při přepravě.
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Hodnocená aktivita a netýká pouze cestovního ruchu. Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy je spíše komplexním řešením několika oblastí rozvoje v rámci strategií rozvoje celého kraje a ČR. Vliv cestovního ruchu na rozhodování při budování nové a rekonstrukci staré dopravní infrastruktury je pouze doplňujícím synergickým efektem v kontextu dopravní politiky na národní i regionální úrovni. Lze předpokládat, že výběr projektů pro rozvoz dopravní infrastruktury bude ovlivněn dalšími oblastmi rozvoje kraje.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví. V případě aktivity 1.1.1 lze očekávat významný překryv, který je však prostou duplikací opatření nikoliv kumulativním či synergickým efektem, vzhledem k dopravní politice kraje a státu. Projekty rozvoje dopravní infrastruktury budou primárně popořeny na základě oborových strategických dokumentů resp. operačního programu doprava, jejich realizace na základě strategie rozvoje cestovního ruchu jako jediného zdroje se nepředpokládá. Dopravní infrastruktura není primárně budována kvůli rozvoji cestovního ruchu, ten je pouze jednou z oblastí, jejichž rozvoj může pozitivně ovlivnit.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb
Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí
Aktivita 1.1.2.: Budování a modernizace dopravy v klidu (odpočívadla, parkoviště) v místech významných turistických cílů a dle další potřeby

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S +1/B/dp/S	Lze předpokládat místní potenciálně negativní vliv realizace nových odpočívadel a parkovišť v přírodně cenných lokalitách, pokud dojde ke střetu s environmentálně citlivými biotopy či lokalitami výskytu zvláště chráněných druhů. Modernizace parkovišť a odpočívadel (budování zázemí v daných lokalitách) naopak může zlepšit místní vlivy návštěvníků na přírodně cenná území. Každý konkrétní projekt, který je umisťován do environmentálně cenných území resp. míst výskytu zvláště chráněných druhů by měl být v rámci své projektové přípravy podroben biologickému posouzení dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/B/dp/S	Nevhodné umístění objektů dopravy v klidu může mít negativní vliv na krajinný ráz či kulturní památky.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp/K	Stavební aktivity spojené s realizací doprovodné infrastruktury cestovního ruchu mohou potenciálně znamenat zábor půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	+1/B/dp	Aktivita má na tento referenční cíl pozitivní vliv v případě využívání ploch brownfields pro umístění doprovodné infrastruktury cestovního ruchu resp. revitalizací stávajících ploch parkovišť a odpočívadel.
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+1/B/dp	Parkoviště samy o sobě nejsou zdrojem vyvolané dopravy, v důsledku zlepšení kvality parkování lze očekávat snížení pojezdů automobilů při hledání parkovacího místa v zatížených oblastech a s tím spojené zprostředkovaně pozitivní vliv na snížení emisí znečišťujících látek.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-1/B/dp	Budování nových zpevněných povrchů bude znamenat místní snížení retenční schopnosti území.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/B/dp/S	Vybudování podpůrné infrastruktury dojde ke zvýšení bezpečnosti návštěvníků daných lokalit (bezpečné parkování, možnost odpočinku)
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Aktivita podporuje výstavbu a rekonstrukci doprovodné turistické infrastruktury. Aktivita generuje potenciálně jak pozitivní tak i negativní vlivy na životní prostředí v závislosti na výběru konkrétních podpořených projektů.

Pro jednotlivé projekty spočívající v budování nové infrastruktury dopravy v klidu je třeba velmi citlivě volit vhodnost umístění zázemí zejména v environmentálně citlivých oblastech, tak aby nedocházelo k narušování přírodně cenných území, krajiny, vytváření nových nevhodných dominant v území, hlukovému zatížení obyvatel...atd.

Pozitivní vlivy této aktivity jsou především v rekonstrukcích odpočívadel či parkovišť jejich předpokládanému dovybavení sociálním zázemím, a tím snižování nevhodného chování návštěvníků přírodně cenných lokalit (vyhazování odpadů v přírodě, parkování na nevhodných místech, zajištění z důvodů absence parkoviště, do přírodně cenných lokalit).

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým

efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí		
Aktivita 1.1.3: Podpora a rozšíření integrovaného dopravního systému v destinaci pro účely cestovního ruchu (železniční a autobusová doprava včetně specifické dopravy, tj. skibusy, cyklobusy a cyklovlaky)		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	+1/B/dp	Aktivita umožní snížení individuální automobilové dopravy v přírodně cenných lokalitách.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+1/R/dp	Aktivita umožní snížení emisí z individuální dopravy
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	+2/R/dp	Kvalitní systém hromadné železniční či autobusové dopravy v kraji je zásadní pro omezování individuální dopravy. Aktivita jednoznačně prosazuje tento referenční cíl.
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	+1/R/dp	Kvalitní systém hromadné přepravy turistů podporuje environmentálně šetrné formy rekreace.
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	+1/R/dp	Pozitivní vliv z hlediska podpory hromadné dopravy, snížením spotřeby pohonných hmot.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	+1//dp	Aktivita umožní snížení individuální automobilové dopravy, a tím dojde ke snížení hlukové zátěže v území.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovat služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp/S	Podpora hromadné dopravy před individuální dopravou je určitou formou environmentálního vzdělávání. Cestování hromadnou dopravou posiluje odpovědné chování občanů k životnímu prostředí. Zvýšení dostupnosti turistických atrakcí může vést k vyšší informovanosti a posílení odpovědného chování k životnímu prostředí.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Výše hodnocená aktivita má významně pozitivní vliv na životní prostředí v důsledku podpory využití hromadné dopravy v rámci cestovního ruchu.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí		
Aktivita 1.1.4: Zapojení mezinárodního letiště Pardubice do incomingu cestovního ruchu		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	

1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	-1/R/dp	Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy produkující velké množství emisí znečišťujících látek, vzhledem k blízkosti letišť v Praze, Brně a Ostravě je potřeba využití Pardubického letiště z environmentálního hlediska nežádoucí.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	-1/R/dp	Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně ekologickým druhům dopravy.
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	-1/R/dp	Letecká doprava klade vysoké nároky na pohonné hmoty.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	-1/B/dp	Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy vyznačující se významným hlukovým zatížením dotčených lokalit.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	-1/R/dp/S	Využití letecké dopravy v cestovním ruchu je v rozporu s odpovědným chováním návštěvníků kraje.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Letecká doprava ze své podstaty přináší negativní vlivy na životní prostředí především vysokou spotřebou neobnovitelných zdrojů energie – pohonných hmot, produkce velkého množství znečišťujících látek do ovzduší a zvyšováním hlukové zátěže v území a jako takovou ji musíme hodnotit z hlediska sledovaných cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví negativně. Negativní vlivy, jako je hluk z provozu letišť, v souvislosti s uvažovaným rozšířením počtu leteckých linek musí být prověřeny hlukovou studií a na jejím základě je třeba navrhnout kapacitu projektu z hlediska únosnosti území vůči hlukové zátěži, přehodnocení ochranného pásma letiště a případná protihluková opatření na stávajících budovách na konkrétní projektové úrovni.

Vzhledem k tomu, že se jedná o využití stávajícího letiště jedná se především o zprostředkované vlivy na životní prostředí.

Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury

Cíle opatření:

- Rozvoj infrastruktury související s rozvojem cestovního ruchu a zvyšování uživatelského komfortu návštěvníka území.
- Zvýšení kvality ubytovacích zařízení na celém území PK s důrazem na turistická střediska a oblasti perspektivní pro venkovskou turistiku.
- Zvýšení výkonů a čistého využití lůžek ubytovacích zařízení.
- Zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb gastronomických provozů.
- Rozvoj doplňkových služeb a kooperativních produktů lázní.
- Udržení současné kvality turistických tras a stezek.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.1: Modernizace/revitalizace ubytovacích a stravovacích zařízení sloužících pro cestovní ruch (rekreace, vodní, kongresová a venkovská a další turistika) včetně kempů a jejich budování primárně v oblastech s nedostatkem kapacit a nízkou kvalitou zařízení.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	Při budování nových kemů je třeba se vyhnout střetu s environmentálně citlivými oblastmi. Při projektové přípravě je třeba podrobit navrhované řešení biologickému posouzení dle případných požadavků orgánů ochrany přírody.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	+2/B/dp	Revitalizace a modernizace budov a zařízení má jednoznačný pozitivní vliv na daný referenční cíl.
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+1/B/dp	Aktivita může mít v souvislosti s rekonstrukcí a dovybavením zařízení CR pozitivní vliv na životní prostředí za předpokladu podpory těch projektů, které instalací potřebné technologie nebudou přispívat k dalšímu znečišťování ovzduší, anebo naopak přispějí ke snížení tohoto znečištění.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	+1/B/dp	Aktivita bude mít pozitivní vliv na životní prostředí, pokud bude při rekonstrukcích zařízení cestovního ruchu dána přednost takovým úpravám a dovybavením, které budou zaměřeny na snížení spotřeby pitné vody.
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	+1/R/dp	Aktivita může mít v souvislosti s rekonstrukcí a dovybavením zařízení CR za dodržení podmínky využití obnovitelných zdrojů energií a ekologicky šetrných technologií provozu a ekologického nakládání s odpady pozitivní vliv na životní prostředí.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/R/dp	Aktivita navyšuje komfort ubytování a stravování, a tímto dochází ke zvyšování bezpečnosti obyvatel
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Zvýšení standardu ubytovacích zařízení má vůči sledovaným referenčním cílům převážně indiferentní vliv. Pozitivní na této aktivitě je předpokládaná revitalizace některých brownfields (nevyužívaná ubytovací či restaurační zařízení). Identifikovány byly rovněž zprostředkovaně pozitivní vlivy aktivity, pokud budou podpořeny projekty využívající moderní technologie šetrné k životnímu prostředí.

Budování nových kempů bude třeba vyhodnotit pomocí nástroje EIA dle zákona 100/2001 Sb., v platném znění 39/2015 a to v dle přílohy č. 1, kategorii II, bod 10.12 Stálé kempy a místa pro karavany s celkovou kapacitou nad 50 ubytovaných.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.2: Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	-1/B/dp	V případě rozvoje lázeňství lze očekávat potenciálně negativní vliv na zvýšení využití zdrojů léčivých vod, v případě vhodného nastavení využívání těchto zdrojů nedojde k negativnímu ovlivnění životního prostředí resp. snížení vydatnosti těchto zdrojů
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp/S	Aktivita podporuje zdravý životní styl obyvatel
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Aktivita 1.2.2 - Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty spočívá především ve zkvalitňování služeb pro lázeňské hosty a neimplikuje tak žádné významné přímé vlivy na životní prostředí.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.3: Budování a revitalizace lyžařských a snowboardových areálů jako multifunkčních komplexních center		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	Budováním lyžařských areálů jako multifunkčních komplexních center v přírodně cenných lokalitách může potenciálně dojít k narušení těchto lokalit. V projektové přípravě jednotlivých záměrů proto musí být hodnoceny konkrétní dopady každého projektu.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/L/dp/S	Budováním lyžařských areálů jako multifunkčních komplexních center může dojít k zásahu do krajinného rázu území, zejména vzhledem k pohledové exponovanosti sjezdových tratí a doprovodné infrastruktury.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	V rámci budování nových multifunkčních center může docházet k záborům zemědělské i lesní půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	-1/B/dp/S	Využívání vodních zdrojů pro umělé zasněžování lyžařských areálů a s tím spojenou změnou hydrologických poměrů v území determinuje negativní vliv tohoto opatření na sledovaný referenční cíl.
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-1/B/dp	Budováním multifunkčních areálů může docházet k narušování retenční schopnosti krajiny s důsledky v podobě eroze apod.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	-1/R/dp	Rozvoj lyžařských areálů se všemi důsledky pro krajinu a životní prostředí nelze považovat za environmentálně šetrnou formu rekreace.
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp/S	Podpora jakýchkoli sportovních aktivit je podporou zdravého životního stylu.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Výše uvedená aktivita vytváří střety s životním prostředím. V případě budování nových multifunkčních areálů v dosud nedotčených lokalitách je střet s životním prostředím významně negativní (narušení lesních porostů, budování infrastruktury a tím narušení rázu daného území...atd.). Již samotné budování lyžařských areálů často vytváří negativní střety s přírodně cennými lokalitami v závislosti na jejich lokalizaci. Nicméně v případě provozu lyžařského areálu nedochází většinou k závažnému narušení daného území z hlediska ochrany přírody – areál je provozován v zimě v období fenologického klidu, na sněhové pokrývce, nedochází k narušování přirozených porostů v území, významnému rušení živočichů...atd. Pokud je lyžařský areál přeměněn na multifunkční areál lze předpokládat jeho provoz i v letním období. Jedná se převážně o využívání pro MTB trasy a aktivní horskou cykloturistiku. Tyto aktivity mohou mít potenciálně negativní vliv na cenné ekosystémy.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá. Dle zákona 100/2001 Sb., v platném znění 39/2015 Sb., je možné tyto areály zařadit do kategorie II dle příloha č. 1 a to jako body: 10.7, 10.8, 10.10, 10.11, 10.13.

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.4: Budování a revitalizace běžeckých lyžařských areálů, podpora údržby lyžařských stop.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	V případě budování areálů v přírodně cenných lokalitách může docházet k narušování těchto lokalit a to především budováním doprovodné infrastruktury pro sportovce.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	V případě budování nových běžeckých areálů lze očekávat zábory půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-1/B/dp	V případě budování nových běžeckých areálů lze očekávat vznik nových zpevněných povrchů.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	-1/B/dp	Jakákoliv stavební aktivita znamená zvýšené energomateriálové toky.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/B/dp	Podpora jakýchkoli sportovních aktivit je podporou zdravého životního stylu.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Budování běžeckých areálů má negativní vliv na ŽP především umístěním zázemí těchto areálů v přírodně cenných lokalitách. Samotné běžecké trasy významný vliv na životní prostředí nemají. Z hlediska životního prostředí je především upřednostnění revitalizace stávajících běžeckých areálů před budováním nových a rozšíření běžeckých tras v rámci stávajících areálů.

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.5: Rozvoj ostatní produktové infrastruktury ve vazbě na prioritní turistické produkty destinace.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Jedná se o aktivitu spíše marketingového a organizačního charakteru bez přímého vztahu vůči referenčním cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, které slouží jako referenční rámec pro hodnocení koncepce. V rámci této aktivity nebude docházet s budování nových staveb, areálů či dopravní infrastruktury, u kterých se předpokládá vliv na ŽP.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.6: Rozvoj komplexního systému cyklotras a cyklostezek, včetně podpory budování služeb pro cykloturisty (cyklopůjčovny, odpočívadla, sociální zařízení, informační systémy).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	. V případě realizace cyklostezek na stávající infrastruktuře v území (polní cesty, lesní cesty...atd.) je vliv cyklodopravy relativně minimalizován. Budování zcela nových cyklotras je negativní ve vztahu k přírodně cenným lokalitám v závislosti na jejich konkrétním trasování.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	Možnost záboru půdy při realizaci nových cyklotras
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+1/R/dp	Druhotnou hodnotou budování cyklotras v rámci cestovního ruchu je využívání těchto tras pro účelovou dopravu jako náhrada za automobilovou dopravu.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	+2/R/dp	Druhotnou hodnotou budování cyklotras v rámci cestovního ruchu je využívání těchto tras pro účelovou dopravu jako náhrada za automobilovou dopravu.
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	+2/R/dp 0	Rozvoj cyklodopravy má pozitivní vliv na spotřebu neobnovitelných zdrojů především paliv
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/R/dp	Zkvalitnění stávajících cyklotras, zlepšení značení, vybudování odpočívadel a zázemí zvýší bezpečnost obyvatel provozující cykloturistiku.
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp/S	Podpora jakýchkoli sportovních aktivit je podporou zdravého životního stylu.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp/S	Pohybem v přírodě dochází k podpoře environmentálního vzdělávání.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

V případě nevhodného trasování cyklistické infrastruktury lze očekávat negativní dopady na přírodně cenné lokality. V případě realizace cyklostezek využívající stávající infrastrukturu v území (polní cesty, lesní cesty...atd.) je vliv cyklodopravy na přírodu relativně minimalizován.

Pozitivní vliv aktivity bude spočívat v rekonstrukcích odpočívadel či parkovišť jejich předpokládanému dovybavení sociálním zázemím, a tím snižování nevhodného chování návštěvníků přírodně cenných lokalit (vyhazování odpadů v přírodě, parkování na nevhodných místech, zajištění z důvodů absence parkoviště, do přírodně cenných lokalit).

Samotná cyklodoprava je ekologicky přínosná, tím že snižuje využití automobilové dopravy. Její využití pro turistické účely však tuto výhodu nepřináší. Výjimkou jsou pak cyklotrasy napojené na větší sídla, které umožňují přímé využití cyklotras a provozování místní cykloturistiky. V rámci cestovního ruchu je však cyklistika realizována spíše ve vzdálenějších lokalitách, k jejichž návštěvě slouží jako dopravní prostředek

především automobilová doprava v lepším případě pak hromadná doprava. Zde se přínos cyklodopravy na životní prostředí snižuje. Pozitivně se pak rozvoj cyklodopravy projeví především z hlediska determinant veřejného zdraví a zlepšení možností zdravého trávení volného času.

Význam má pak cyklodoprava a jejich podpora z hlediska udržování zdravého životního stylu a dále pak je možné zahrnout i podporu ekologické výchovy a vzdělávání.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá. Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.7: Udržení kvality současného systému značení tras KČT (pěší, cyklo a jezdeckých).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/R/dp	Kvalitní a dobré značení zamezí možnosti úrazů či zabloudění v rámci provozování turistiky.
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp/S	Dobré značení systému KČT pak významně podporuje tuto formu turistiky a tím je také podporován zdravý životní styl člověka.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp/S	Pohybem v přírodě dochází k podpoře environmentálního vzdělávání
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Aktivita má spíše organizační charakter. Udržení kvality současného značení nemá samo o sobě vliv na životní prostředí. Vliv aktivity je spíše zprostředkovaný. Pěší forma turistiky je nejšetrnější formou turistiky vůči životnímu prostředí. Dobré značení systému KČT pak významně podporuje tuto formu turistiky.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.8: Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro pěší turistiku.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp	Stavby podpůrné infrastruktury pro pěší turistiku v přírodně hodnotných lokalitách mohou tyto lokality narušit. Je třeba umisťovat dané stavby citlivě, tak aby nedocházelo ke střetům s biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. .
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	Stavební aktivity spojené s realizací doprovodné infrastruktury cestovního ruchu mohou potenciálně znamenat zábor půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/R/dp	Vybudování kvalitní infrastruktury zvýší bezpečnost obyvatelstva.
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp	Vybudování kvalitní infrastruktury zvýší oblíbenost pěší turistiky v území a toto přispěje ke zdravému životnímu stylu.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp	Pohybem v přírodě dochází k podpoře environmentálního vzdělávání
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Stavby podpůrné infrastruktury pro pěší turistiku v přírodně hodnotných lokalitách mohou tyto lokality narušit. Konkrétní stavby mohou znamenat zábor půdy. Je třeba umisťovat dané stavby citlivě a řídit se sadou indikátorů navržených v rámci této studie.

Pěší turistika je poměrně pozitivní formou turistiky. Zkvalitnění infrastruktury pro pěší turistiku dojde k zatraktivnění některých hodnotných lokalit a větším počtem návštěvníků může docházet k narušování přírody. Infrastruktura pro pěší turistiku je však nezbytná z důvodu minimalizování negativní působení člověka ve volné přírodě.

Pěší turistika má pozitivní vliv na zdraví obyvatelstva a jeho životní styl. Napomáhá environmentální výchově.

Z výše popsaného vyplývá, že hodnocená aktivita v některých referenčních bodech působí pozitivně, především z hlediska vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví a v některých bodech pak může implikovat i mírně negativně vliv na přírodu a krajinu.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury		
Aktivita 1.2.9: Budování a rozvoj naučných stezek (přírodní, kulturní historické....) a ostatních tras (in-line, pro hendikepované...).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/L/dp	Vybudováním naučných stezek dojde ke zvýšení návštěvnosti a také zátěže území v přírodně hodnotných lokalitách. V případě realizace in-line tras na stávající infrastruktuře v území (asfaltové lesní či zemědělské cesty...atd.) je vliv této aktivity na referenční bod 1.1. relativně minimalizován. V případě budování zcela nových in-line tras či tras umožňujících pohyb handicapovaných na vozíku může docházet ke střetu s přírodně cennými lokalitami.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/L/dp	V případě budování nových in-line tras může dojít k záboru půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	+1/R/dp	Vybudování či rekonstrukcí naučných stezek a nových tras dojde ke zvýšení bezpečnosti obyvatel.
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp	Vybudování kvalitní infrastruktury zvýší oblíbenost turistiky v území a toto přispěje ke zdravému životnímu stylu.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+2/L/dp 0	Vybudování naučných stezek je jednoznačně pozitivní v rámci vzdělávání obyvatel. Naučné přírodní stezky podporují environmentální vzdělávání. Realizace tras pro handicapované umožní environmentální vzdělávání i handicapovaným
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

V rámci této aktivity se mimo jiné předpokládá budování turistické infrastruktury ve formě naučných stezek. Toto je přínosné pro environmentální vzdělávání obyvatelstva. Z hlediska ochrany přírody pak budování nových stezek v místě, kde v současnosti neprobíhá turistická trasa může být negativní přísun většího množství návštěvníků do hodnotných lokalit.

Potenciálně negativní vliv na životní prostředí by mohl být spojen s budováním inline tras, pokud by byly lokalizovány v přírodně cenných lokalitách (např. nivy vodních toků). Realizaci každého projektu je třeba podrobit posouzení vlivů na životní prostředí, pokud tomuto posouzení svým charakterem podléhá. Zpracovatel navrhuje zahrnout budování in-line tras do sítě cyklostezek, které již jsou zrealizovány.

Budování tras pro handicapované je z hlediska přírody spíše nevýznamné. Jedná se převážně o technická opatření v rámci stávajících či nově budovaných tras pro ostatní obyvatele.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá

Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky

Cíle opatření:

- Zvýšení využití přírodního, kulturního a historického potenciálu destinace ve prospěch rozvoje cestovního ruchu.
- Zvýšení návštěvnosti současných turistických cílů.
- Vybudování nových turistických cílů a atraktivit.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky		
Aktivita 1.3.1: Využití základního přírodního a kulturního potenciálu kraje pro zvýšení atraktivity destinace (např. zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností jako atraktivní turistický cíl).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	V případě nevhodně realizovaného zpřístupňování přírodních lokalit, lze očekávat negativní vliv na sledovaný cíl v podobě zásahu do environmentálně cenných biotopů či zvýšeného rušení v důsledku zvýšení návštěvnosti. Veškeré projekty zpřístupňování přírodních lokalit je třeba koordinovat s příslušným orgánem ochrany přírody a v rámci projektové přípravy provést biologické průzkumy resp. hodnocení dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/B/dp	Zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností je třeba realizovat takovým způsobem aby nedošlo k narušení krajinného rázu území např. v důsledku výstavby nevhodné doprovodné infrastruktury (rozhledny apod.).
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp/S	Obecně turistika podporuje zdravý životní styl člověka. Zpřístupněním přírodních lokalit, památek a pamětihodností podporuje zdravý životní styl.

9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp/S	Zpřístupněním přírodních lokalit, památek a pamětihodností, podporuje zvyšování informovanosti návštěvníků, a tím i environmentální vzdělávání.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Zpřístupňování přírodních lokalit památek a pamětihodností ve smyslu zlepšování informovanosti návštěvníků o těchto lokalitách (přivedení naučných stezek, instalace informačních tabulí apod. za účelem zatraktivnění těchto území pro cestovní ruch) má přímé pozitivní vlivy především na determinanty veřejného zdraví v podobě zvyšování vzdělanosti a podpory zdravého trávení volného času.

Tato aktivita však může mít i potenciálně negativní vlivy především na environmentálně hodnotná území. Ochrana těchto území je zajištěna zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

V případě nevhodně realizovaného zpřístupňování přírodních lokalit, lze očekávat negativní vliv v podobě potenciálního zásahu do environmentálně cenných biotopů či zvýšeného rušení v důsledku zvýšení návštěvnosti. Veškeré projekty zpřístupňování přírodních lokalit je třeba koordinovat s příslušným orgánem ochrany přírody a v rámci projektové přípravy provést biologické průzkumy resp. hodnocení dle případného požadavku orgánu ochrany přírody a případnou umístěnou infrastrukturu situovat mimo environmentálně cenné plochy.

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky		
Aktivita 1.3.2: Budování atraktivních turistických cílů a aktivit, podpora zatraktivnění současných turistických cílů (např. opravy pamětihodností, budování multimediálních expozic, tematické parky, zábavní parky, ...).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	Případně realizované stavební aktivity v rámci tohoto opatření v případě jejich umístění do nebo v blízkosti přírodně hodnotných lokalit mohou mít potenciálně negativní vliv na tyto lokality. Při umístění takové infrastruktury je třeba zajistit, aby nedocházelo ke střetům s biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. V rámci projektové přípravy staveb provést biologické průzkumy resp. hodnocení dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/L/dp/S	V případě nevhodné realizace může dojít při realizaci jednotlivých projektů k zásahům do charakteristik krajinného rázu resp. kulturních památek.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	Stavební aktivity spojené s realizací staveb cestovního ruchu mohou potenciálně znamenat zábor zemědělské půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	+1/B/dp	Velmi vhodné je současný trend vytváření tematických parků v území brownfields (staré průmyslové areály...atd.)
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-1/B/dp	Nově budované zpevněné povrchy budou mít potenciálně negativní vliv na retenční schopnost území.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	

6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	-/B/dp	Jakákoliv stavební aktivita znamená zvýšení energomateriálových toků.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	-/B/dp	V souvislosti s budováním zábavních parků a aktivit lze očekávat zvýšené rušení obyvatel v okolí těchto aktivit. Tuto skutečnost je třeba prověřit v rumci provozu jednotlivých areálů a v případě prokázání nadměrné hlukové zátěže přijmout příslušná opatření pro zamezení obtěžování obyvatel vyvolaným hlukem – např. omezení provozu apod.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Při výběru projektů je nutné pečlivě zvážit výběr a řídit se sadou kritérií pro výběr projektů navržených v kapitole 11.

V rámci této aktivity je doporučeno maximálně podporovat projekty budování tematických areálů v rámci brownfields.

V případě nevhodné lokalizace zábavních parků resp. aktivit může docházet k negativní vlivům na ŽP, především v podobě střetů s environmentálně hodnotnými částmi přírody, zvýšeným rušením živočichů i obyvatel dotčeného území, tyto skutečnosti je třeba prověřit na úrovni projektové přípravy konkrétních záměrů. Na úrovni SCR PK, bez znalosti konkrétních technických parametrů a lokalizace jednotlivých projektů, nelze objektivně vyhodnotit konkrétní vlivy jednotlivých projektů na ŽP. Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky		
Aktivita 1.3.3: Rozvoj zážitkových a zábavních zařízení a aktivit.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	Případně realizované stavební aktivity v rámci tohoto opatření v případě jejich umístění do nebo v blízkosti přírodně hodnotných lokalit mohou mít potenciálně negativní vliv na tyto lokality. Při umisťování takové infrastruktury je třeba zajistit, aby nedocházelo ke střetům s biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. V rámci projektové přípravy staveb provést biologické průzkumy resp. hodnocení dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	-1/L/dp/S	V případě nevhodné realizace může dojít při realizaci jednotlivých projektů k zásahům do charakteristik krajinného rázu resp. kulturních památek.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	Stavební aktivity spojené s realizací staveb cestovního ruchu mohou potenciálně znamenat zábor zemědělské půdy.

2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	+1/B/dp	Velmi vhodné je využít současný trend vytváření zážitkových parků v území brownfields (staré průmyslové areály...atd.)
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	-/B/dp	Nově budované zpevněné povrchy budou mít potenciálně negativní vliv na reteční schopnost území.
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace		
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	-/B/dp	Jakákoliv stavební aktivita znamená zvýšení energomateriálových toků.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	-/B/dp	V souvislosti s budováním zábavních parků a aktivit lze očekávat zvýšené rušení obyvatel v okolí těchto aktivit. Tuto skutečnost je třeba prověřit v rumci provozu jednotlivých areálů a v případě prokázání nadměrné hlukové zátěže přijmout příslušná opatření pro zamezení obtěžování obyvatel vyvolaným hlukem – např. omezení provozu apod.
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Aktivita obdobná aktivitě 1.3.2. Pro Rozvoj zážitkových a zábavní zařízení platí stejné hodnocení jako pro předchozí aktivitu. Při výběru projektů je nutné pečlivě zvážit výběr a řídit se sadou kritérií pro výběr projektů navržených v kapitole 11.

V rámci této aktivity je doporučeno maximálně podporovat projekty budování tematických areálů v rámci brownfields.

V případě nevhodné lokalizace zábavních parků resp. aktivit může docházet k negativní vlivům na ŽP, především v podobě střetů s environmentálně hodnotnými částmi přírody, zvýšeným rušením živočichů i obyvatel dotčeného území, tyto skutečnosti je třeba prověřit na úrovni projektové přípravy konkrétních záměrů. Na úrovni SCR PK, bez znalosti konkrétních technických parametrů a lokalizace jednotlivých projektů, nelze objektivně vyhodnotit konkrétní vlivy jednotlivých projektů na ŽP. Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky

Aktivita 1.3.4: Budování turistických cílů a aktivit na podporu venkovské turistiky ve vazbě na tradiční řemesla, historii, tradice a technické památky regionu.

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	-1/B/dp/S	Stavby podpůrné infrastruktury pro venkovskou turistiku v případě jejich umístění do nebo v blízkosti přírodně hodnotných lokalit mohou mít potenciálně negativní vliv na tyto lokality. Při umisťování takové infrastruktury je třeba zajistit, aby nedocházelo ke střetům s biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. V rámci projektové přípravy staveb provést biologické průzkumy resp. hodnocení dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	+1/-1/B/dp/S	V závislosti na konkrétním pojetí projektů lze očekávat potenciálně pozitivní (např. při využití stávajících nevyužívaných zemědělských areálů) i negativní ovlivnění krajinného rázu (pokud dojde k výstavbě nových nevhodných dominant v krajině). Tuto skutečnost je třeba prověřit na úrovni jednotlivých projektů prostřednictvím hodnocení vlivu na krajinný ráz.
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	-1/B/dp	Stavební aktivity spojené s realizací staveb cestovního ruchu mohou potenciálně znamenat zábor zemědělské půdy.
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	+1/B/dp	Je možné využít v rámci plnění této aktivity území brownfields např. nevyužívané zemědělské areály.
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	+1/R/dp/S	V této souvislosti lze očekávat rovněž rozvoj agroturistiky.
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	+1/R/dp/S	Venkovská turistika jako jedna ze specifických forem cestovního ruchu podporuje zdravý životní styl.
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	+1/R/dp/S	Venkovská turistika jako jedna ze specifických forem cestovního ruchu povede ke zvyšování informovanosti návštěvníků, a tím i environmentální vzdělávání.
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

V případě rozvoje venkovské turistiky lze očekávat příznivý vliv především na environmentální vzdělanost návštěvníků a podporu environmentálně šetrných forem rekreace a zdravého životního stylu a podporu rozvoje venkova a periferních oblastí s pozitivním vlivem na socioekonomickou situaci obyvatel venkova.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

Všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Opatření 1.3: Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu

Cíle opatření:

- Zvýšení kvality nabízených služeb cestovního ruchu.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.4: Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu		
Aktivita 1.4.1: Zavádění nových technických zařízení v oblasti služeb v souladu s vývojem technologií (hotelnictví, gastronomie, CK a CA).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	+1/L/dp	V případě že se bude jednat o zavádění nových technologií vytápění...atd., v rámci těchto technologií lze předpokládat nižší produkci emisí.
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	+1/L/dp	V případě že se bude jednat o zavádění nových technologií vytápění...atd., v rámci těchto technologií lze předpokládat nižší produkci emisí, rekuperace tepla apod a tím i úspory energomateriálových toků.
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Vzhledem k tomu, že je dané aktivita formulována pouze obecně a nejsou známy žádné konkrétní projekty je možné pouze teoreticky odhadovat možné vlivy na ŽP. Jelikož se jedná o technické inovace v rámci hotelnictví a gastronomie zpracovatel předpokládá, že budou podporovány technologie citlivější k životnímu prostředí a tím bude aktivita přispívat k ohleduplnějšímu přístupu CR k ŽP.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb		
Opatření 1.4: Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu		
Aktivita 1.4.2: Rozšíření distribuce produktové nabídky prostřednictvím internetu (spolupráce s portály specializovanými na oblast cestovního ruchu a cestovními kancelářemi a agenturami).		

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Aktivita má organizační charakter. Nelze předpokládat přímé vlivy na ŽP.

Priorita 2: Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.1: Budování a použití značky pro ČR a zahraničí, posílení pozitivní image kraje (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- ▶ Budování značky Východní Čechy, její posílení a aktivní komunikace.
- ▶ Ztotožnění partnerů v regionu se značkou Východní Čechy.
- ▶ Definování použití značky v marketingových kampaních.

Priorita 1: Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 2.1: Budování a použití značky pro ČR a zahraničí, posílení pozitivní image kraje

Aktivita 2.1.1: Stanovit pravidla pro používání značky pro marketing v tuzemsku a v zahraničí.

Aktivita 2.1.2: Komunikace a spolupráce s partnery a poskytovateli služeb v oblasti společného marketinku pod značkou Východní Čechy.

Aktivita 2.1.3: Používat značku důsledně v inzercích a webových prezentacích za účelem jejího dalšího budování a zviditelnění.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Cíle opatření jsou obecné, spíše administrativního či marketingového a organizačního charakteru, bez identifikovatelné vazby na životní prostředí resp. environmentální cíle přijaté v rámci souvisejících strategických dokumentů ani vůči referenčnímu rámci.

Opatření 2.2: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu

Cíle opatření:

- ▶ Definování hlavních marketingových témat regionu pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků.
- ▶ Komunikace pomocí vhodného marketingového mixu všech definovaných témat.
- ▶ Začlenění marketingových témat regionu do marketingových témat CZT.

Priorita 2: Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky
Opatření 2.2: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu

Aktivita 2.2.1: Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy směrem k zahraničním i domácím návštěvníkům. Aktivita 2.2.2: Komunikace, spolupráce a koordinace mezi CzT, DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat regionu a následném marketingu. Aktivita 2.2.3: Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období. Aktivita 2.2.4: Provázat prioritní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy s prioritními tématy turistických oblastí.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Opatření má čistě marketingový charakter bez přímého vlivu na ŽP.

Opatření 2.3: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu

Cíle opatření:

- ▶ Definování hlavních marketingových témat jednotlivých turistických oblastí pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků.
- ▶ Komunikace pomocí vhodného marketingového mixu všech definovaných témat.
- ▶ Začlenění marketingových témat jednotlivých turistických oblastí do marketingových témat Turistického regionu Východní Čechy.

Priorita 2: Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.3: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu

Aktivita 2.3.1: Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistické oblasti směrem k domácím i zahraničním návštěvníkům.

Aktivita 2.3.2.: Zajistit komunikaci, spolupráci a koordinaci mezi DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat TO a následném marketingu.

Aktivita 2.3.3: Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období.

Aktivita 2.3.4: Provázat prioritní marketingová témata turistických oblastí s prioritními tématy turistického regionu Východní Čechy včetně značek.

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Opatření má čistě marketingový charakter bez přímého vlivu na ŽP.

Opatření 2.4: Tvorba produktů cestovního ruchu (zejména obchodovatelných) a rozšíření segmentovaných turistických nabídek regionu (dle cílových skupin, TO, témat...) a zajištění jejich nabídky a prodeje

Cíle opatření:

- Prohloubit spolupráci a zlepšit provázanost subjektů při tvorbě a nabídce produktů.
- Rozšiřovat nabídku produktů cestovního ruchu a fakultativních služeb.
- Zajistit obchodovatelnost produktů cestovního ruchu.

Priorita 2: Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.4: Tvorba produktů cestovního ruchu (zejména obchodovatelných) a rozšíření segmentovaných turistických nabídek regionu (dle cílových skupin, TO, témat...) a zajištění jejich nabídky a prodeje

Aktivita 2.4.1: Podpora spolupráce a síťování služeb na úrovni poskytovatelů služeb, turistických oblastí i turistického regionu.

Aktivita 2.4.2.: Rozvoj a podpora informačních, rezervačních a prodejních systémů.

Aktivita 2.4.3: Vybudování sítě prodejců a zprostředkovatelů prodeje produktů cestovního ruchu.

Aktivita 2.4.4: Vytvoření fakultativních služeb k hlavním produktům, jejich nabídka a prodej.

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	

Návrh reformulace:

Návrh doplnění:

Komentář:

Opatření má spíše marketingový charakter bez přímého vlivu na ŽP. U daného opatření je možné v rámci jednotlivých projektů objevit určité vztahy s životním prostředím. V současnosti bez znalosti konkrétních projektů je nemožné určit vlivy na ŽP.

Opatření 2.5: Rozšíření a modernizace komplexního i segmentovaného informačního systému turistického regionu

Cíle opatření:

- Propojení informačních systémů cestovního ruchu formou sdílení dat na úrovni stát – kraj/turistický region /turistické – oblasti – města, obce
- Modernizovat informační systémy v souladu s vývojem IT technologií
- Podporovat dobudování turistického značení kulturních a turistických cílů

Priorita 2: Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.5: Rozšíření a modernizace komplexního i segmentovaného informačního systému turistického regionu

Aktivita 2.5.1: Realizace rozvojových aktivit na krajském turistickém portálu v souladu s vývojem IT technologií.

Aktivita 2.5.2: Vytvoření mobilních aplikací – turistických průvodců.

Aktivita 2.5.3: Podpora dobudování a údržby značení turistických a kulturních cílů včetně tabulí IS 23 (tzv. hnědé tabule).

Aktivita 2.5.4: Optimalizace sdílení dat mezi partnery, turistickými oblastmi, městy a obcemi Pk.

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	

Návrh reformulace:
Návrh doplnění:

Komentář:

Opatření je administrativního charakteru, bez identifikovatelné vazby na životní prostředí resp. environmentální cíle přijaté v rámci souvisejících strategických dokumentů ani vůči referenčnímu rámci.

Opatření 2.6: Stabilizace marketingových kampaní/efektivní operativní a kooperační marketing

Cíle opatření:

- ▶ Zlepšení informovanosti a spolupráce aktérů cestovního ruchu v rámci marketingu turistického regionu Východní Čechy.
- ▶ Posílení image turistického regionu Východní Čechy pro zahraničí trh.
- ▶ Posílení image turistického regionu Východní Čechy pro domácí trh.

Priorita 2: Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky		
Opatření 2.6: Stabilizace marketingových kampaní/efektivní operativní a kooperační marketing.		
Aktivita 2.6.1: Sestavení marketingového plánu pro turistický region a jeho turistické oblasti (do konce září předcházejícího roku).		
Aktivita 2.6.2: Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, Pk a CzT při tvorbě marketingového mixu pro zahraniční trh.		
Aktivita 2.6.3: Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, Pk, OOCR a aktéry cestovního ruchu při tvorbě marketingového mixu pro domácí trh.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	

9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Cíle opatření jsou obecné, spíše administrativního a marketingového charakteru, bez identifikovatelné vazby na životní prostředí resp. environmentální cíle přijaté v rámci souvisejících strategických dokumentů ani vůči referenčnímu rámci.

Priorita 3: Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů

Opatření 3.1: Rozvoj a podpora efektivní a udržitelné organizační struktury systému destinačního řízení cestovního ruchu v regionu

Cíle opatření:

- Dobudování a stabilizování struktury systému destinačního řízení cestovního ruchu v turistickém regionu Východní Čechy.
- Rozdělení rolí a kompetencí v organizační struktuře řízení cestovního ruchu v regionu.
- Nastavení systému financování organizační struktury řízení cestovního ruchu v regionu.

Priorita 3: Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů		
Opatření 3.1: Rozvoj a podpora efektivní a udržitelné organizační struktury systému destinačního řízení cestovního ruchu v regionu		
Aktivita 3.1.1: Rozvíjet a podporovat systém destinačního řízení založeného na partnerství Pk, DSVČ a OOCR.		
Aktivita 3.1.2: Vymezit kompetence a role aktérů na jednotlivých úrovních systému bez duplicit a vzájemné konkurence.		
Aktivita 3.1.3: Iniciovat jednání v turistických oblastech, kde dosud nejsou OOCR a metodicky a odborně podpořit jejich vznik.		
Aktivita 3.1.4: Navrhnout systém financování organizační struktury OCR na všech úrovních TR VČ.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	

4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Cíle opatření jsou obecné, spíše administrativního charakteru, bez identifikovatelné vazby na životní prostředí resp. environmentální cíle přijaté v rámci souvisejících strategických dokumentů ani vůči referenčnímu rámci.

Opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů

Cíle opatření:

- Zvýšení kvality služeb a implementace moderních trendů v poskytování služeb prostřednictvím lidských zdrojů.
- Zvýšení komunikačních a prodejních dovedností pracovníků TIC v oblasti nabídky a služeb.
- Poskytování profesionálních služeb v oblasti cestovního ruchu.

Priorita 3: Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů		
Opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů		
Aktivita 3.2.1: Rozvoj spolupráce podnikatelských subjektů s odbornými školami všech úrovní (praxe, stáže, celoživotní vzdělávání zaměstnanců apod.).		
Aktivita 3.2.2: Důraz na výuku cizích jazyků na všech stupních školského systému.		
Aktivita 3.2.3: Podpora vzdělávání pracovníků TIC.		
Aktivita 3.2.4: Podpora vzdělávání pracovníků v oblasti služeb (zejména gastronomie a hotelnictví).		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	

4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Cíle opatření jsou obecné, spíše administrativního a organizačního charakteru, bez identifikovatelné vazby na životní prostředí resp. environmentální cíle přijaté v rámci souvisejících strategických dokumentů ani vůči referenčnímu rámci.

Opatření 3.3: Prohloubení spolupráce, komunikace a koordinace mezi subjekty cestovního ruchu

Cíle opatření:

- ▶ Zlepšení vzájemné informovanosti, rozvoj komunikace a spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu uvnitř a vně destinace/regionu.
- ▶ Využití synergie při pořádání akcí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu.

Priorita 3: Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů
Opatření 3.3: Prohloubení spolupráce, komunikace a koordinace mezi subjekty cestovního ruchu.
Aktivita 3.3.1: Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR s domácími subjekty cestovního ruchu včetně profesních sdružení (CzT, MMR, AOČR, ATUR, AHR ČR, A.T.I.C. ČR, UNESCO apod.). Aktivita 3.3.2: Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR se zahraničními subjekty cestovního ruchu. Aktivita 3.3.3: Rozvoj spolupráce a komunikace veřejného a soukromého sektoru (poskytovatelé služeb včetně profesních sdružení např. A.T.I.C. ČR, AHR ČR, Krajská hospodářská komora Pk, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR apod.). Aktivita 3.3.4: Pokračování spolupráce OCR s TIC v kraji. Aktivita 3.3.5: Vytvoření komunikační strategie turistického regionu Východní Čechy pro subjekty cestovního ruchu. Aktivita 3.3.6: Propagovat aktivity subjektů příznivě ovlivňujících rozvoj CR v regionu prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí OCR turistického regionu. Aktivita 3.3.7: Podporovat tradiční a nové akce s kladným vlivem na cestovní ruch v regionu.

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Cíle opatření jsou obecné, spíše administrativního a organizačního charakteru, bez identifikovatelné vazby na životní prostředí resp. environmentální cíle přijaté v rámci souvisejících strategických dokumentů ani vůči referenčnímu rámci.

Opatření 3.4: Tvorba a řízení efektivních motivačních návštěvních systémů regionu a jejich udržitelný rozvoj, podpora certifikačních systémů

Cíle opatření:

- Optimalizace motivačních systémů na území Pardubického kraje a podpora nejúspěšnějších motivačních systémů.
- Zapojení subjektů do národních a regionálních certifikačních systémů.

Priorita 3: Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů

Opatření 3.4: Tvorba a řízení efektivních motivačních návštěvních systémů regionu a jejich udržitelný rozvoj, podpora certifikačních systémů

Aktivita 3.4.1: Vyhodnotit efektivnost stávajících motivačních systémů turistického regionu.

Aktivita 3.4.2: Vytipovat nejúspěšnější motivační systém/y turistického regionu a podpořit jeho/jejich rozšíření.

Aktivita 3.4.3: Vytipovat nejúspěšnější národní motivační systém/y a podpořit jeho/jejich rozšíření v turistickém regionu.

Aktivita 3.4.4: Vyhodnotit zájem poskytovatelů služeb o národní a regionální certifikační systémy.

Aktivita 3.4.5: Podpořit certifikační autority při komunikaci s poskytovateli služeb na území Pardubického kraje.

1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Opatření nemá vliv přímý ani nepřímý na ŽP.

Opatření 3.5: Tvorba a řízení efektivních motivačních návštěvních systémů regionu a jejich udržitelný rozvoj, podpora certifikačních systémů

Cíle opatření:

- ▶ Získání dat o struktuře, počtu a chování návštěvníka
- ▶ Zjištění efektivnosti marketingových kampaní.
- ▶ Porovnávání úspěšnosti marketingových kampaní s ostatními turistickými regiony ČR.
- ▶ Pravidelné sledování nabídky a poptávky trhu CR.

Priorita 3: Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů		
Opatření 3.5: Provádění monitoringu, marketingových výzkumů, sběru dat a zpětných vazeb (chování klienta)		
Aktivita 3.5.1: Aktualizace segmentace návštěvníků (jejich rozdělení do cílových skupin) na základě statistických šetření. Aktivita 3.5.2: Monitoring a vyhodnocení chování a spokojenosti návštěvníka 1x za 3 roky. Aktivita 3.5.3: Vyhodnocení účinnosti marketingových kampaní turistického regionu VČ (zpětná vazba). Aktivita 3.5.4: Sledování aktuálních marketingových trendů a jejich vyhodnocení. Aktivita 3.5.5: Monitoring úspěšnosti prodeje obchodovatelných produktů cestovního ruchu.		
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	0	
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	0	
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	0	
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	0	
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	0	
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	0	
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	0	
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	0	
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	0	
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	0	
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	0	
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel	0	
8.3 Podpora zdravého životního stylu	0	
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Komentář:

Opatření nemá vliv přímý ani nepřímý na ŽP.

Souhrn:

Souhrnně lze říci, že možné přímé vlivy na životní prostředí lze zaznamenat pouze u priority č. 1: *Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu – rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb*. Ostatní dvě rozvojové priority: 2 – *Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky* a, 3 – *Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace*,

destinační management, rozvoj lidských zdrojů, zahrnují opatření převážně organizačního, marketingového a administrativního charakteru, u kterých se vlivy na životní prostředí nepředpokládají.

Veškerá opatření jednotlivých priorit a jejich cíle a aktivity jsou definovány obecně. SCR PK nenabízí zásobník projektů pro představu možné implementace rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji. Z cílů a definic opatření tak není možné vyhodnotit konkrétní vlivy navrhovaných aktivit na konkrétní území v rámci Pardubického kraje. Vyhodnocení tedy pracuje s predikcí možných typů projektů potenciálně realizovaných v rámci daných opatření na základě principu předběžné opatrnosti se znalostí životního prostředí a jeho vývojových trendů v regionu vyplývajících z analytické části SEA dokumentace.

Obecně lze predikovat vliv na ŽP u projektů konkrétního investičního charakteru, znamenající stavební aktivitu v území, především v případě, kdy lze z charakteru projektů usuzovat na potenciální střet s environmentálně hodnotnými částmi území, které jsou samy o sobě atraktivním cílem cestovního ruchu. Z konkrétních projektů je zde třeba zdůraznit možný negativní vliv realizace nových lyžařských areálů, v případě, že by byly lokalizovány v územích cenných z environmentálního hlediska a především jejich využití jako multifunkčních komplexních center, vyvážení plošně rozsáhlých zázemí pro aktivní turistiku apod. (opatření 1.2). Při realizaci takových opatření je třeba vždy zvážit a vyhodnotit možné dopady v území a dané projekty řešit citlivě ve vztahu k přírodním hodnotám. Jakékoliv aktivity ve zvláště chráněných územích či mezinárodně významných částech přírody je třeba koordinovat s příslušnými orgány ochrany přírody a respektovat prioritu ochrany přírody před využitím těchto území pro účely cestovního ruchu.

U všech nových projektů v rámci cestovního ruchu, které budou realizovány na nezastavěných plochách se také předpokládají nové zábory půdy.

V případě realizace nových staveb je třeba respektovat krajinný ráz území a do esteticky hodnotných území neumisťovat stavby, které by tvořily výrazné dominanty (jak výškové tak i vzhledem). Při realizaci konkrétních záměrů s možným významným vlivem na krajinný ráz (např. výstavba rozhleden apod.) je třeba provést posouzení záměru z hlediska jeho vlivu na krajinný ráz.

Při realizaci záměrů je nutné v maximální míře využívat a rekonstruovat stávající stavby či brownfields.

Při rekonstrukci i výstavbě nových ubytovacích a restauračních zařízení pro cestovní ruch využívat v co největší míře ekologicky šetrné technologie pro výstavbu, vytápění a provoz, které budou znamenat energetické i materiálové úspory.

Velmi pozitivní v rámci cestovního ruchu je aktivita 3. v rámci opatření 1.1. Jedná se o podporu rozšíření integrovaného dopravního systému a destinací. Kvalitní integrovaný systém hromadné dopravy v rámci kraje umožní a podpoří snižování individuální automobilové dopravy v regionu a především v jeho přírodně cenných oblastech, které jsou jedním z hlavních turistických destinací. Podpora hromadné dopravy také snižuje spotřebu neobnovitelných zdrojů (pohonných hmot) a také zdravý životní styl. Cestování hromadnou dopravou posiluje odpovědné chování občanů vůči životnímu prostředí.

Vyhodnocení vlivů návrhové části Strategie je zaměřeno především na opatření, u kterých se předpokládá realizace infrastruktury cestovního ruchu, především výstavby či rekonstrukce objektů. Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá. Týká se to především projektů výstavby silnic a cyklostezek, či jejich přeložek a oprav, dále pak realizace tematických areálů, lyžařských areálů, a další infrastruktury cestovního ruchu atd.

6.3 Hodnocení implementační části koncepce

Implementační část završuje Strategii stanovující strategické cíle a priority rozvoje cestovního ruchu pro území Pardubického kraje v letech 2016 – 2020. Jde o nezbytnou součást pro úspěšnou realizaci SCR PK. Implementací rozumíme v obecné rovině uskutečňování, naplňování, realizaci. Obecně lze říci, že vazbě na návrhovou část jsou v rámci realizace formulovány procesy a jejich nositelé vztahující se k uskutečňování programu a zejména k sledování výstupů, výsledků a dopadů rozvojových aktivit a k jejich vyhodnocování.

V rámci SCR PK je kapitola návrhu implementace velmi stručná: jsou zde definovány dvě základní podmínky pro dosažení naplňování a řízení Strategie.

Jedná se o tyto podmínky:

- stanovit úkoly a kompetence jednotlivých aktérů (nositelé aktivit) a rozdělit jim odpovědnosti za naplňování Strategie.

- pravidelně provádět kontrolu časového a věcného plnění Strategie (aktivit).

Vzhledem k tomu, že dokument SCR PK neobsahuje akční plán s databází projektových záměrů, bude nezbytné v prvních letech realizace dokumentu tyto projekty postupně sbírat a evidovat dle naplánovaných aktivit v SCR PK za účelem lepší koordinace rozvoje cestovního ruchu na území kraje a jeho turistických oblastí. V rámci této skutečnosti je doporučeno sestavení databáze projektů, jež usnadní výběr konkrétních prioritních akcí a napomůže případnému sdružování projektů (z hlediska věcného i územního). Sdružování projektů přispěje ke snížení nákladů na přípravu a administraci projektů, a také zvýší jejich šanci na úspěch při podávání žádosti o spolufinancování. Při realizaci projektů by mělo být přihlédnuto k jejich příspěvku k naplnění pokud možno všech tzv. horizontálních témat kraje, mezi nimiž je jedním z témat také ochrana přírody.

Jak již byl řečeno výše kapitola Návrhu implementace je dle názoru zpracovatele SEA poměrně stručná. Zpracovatel nemá však k navrhovanému systému implementace vážné připomínky. Celý dokument SCR PK je zaměřen spíše marketingově a snaží se nastínit organizační a administrativní směr pro nové programové období cestovního ruchu v kraji. Z hlediska vlivů na životní prostředí pak implementace organizačních, marketingových a administrativních činností v rámci rozvoje cestovního ruchu v PK nemá přímý vliv na životní prostředí. Vzhledem k obecnosti dokumentu a absenci konkrétních projektů pro rozvoj cestovního ruchu nelze o konkrétních vlivech na životní prostředí v této fázi hovořit. Důležitá pak bude fáze při sestavování databáze projektů a především výběru projektů k realizaci.

V rámci dokumentu SCR PK je pak uvedena obsáhlá kapitola **7. Návrhy marketingu a organizačního řešení destinačního řízení**. Tato kapitola řeší klíčovou problematiku stanovující základní strategii turistického regionu Východní Čechy (Pardubického kraje) z hlediska tvorby a nabídky hlavních marketingových témat a výběru klíčových turistických produktů pro vybrané cílové skupiny a zdrojové země. Kapitola je poměrně obsáhlá a je v podstatě analýzou a návrhem řešení marketingu a organizačního řešení cestovního ruchu v rámci regionu.

V rámci dokumentu SCR PK zcela chybí kapitoly monitoringu a finančního plánu. Obě kapitoly jsou poměrně důležité z hlediska implementace celé Strategie v daném programovém období. V rámci monitoringu by měly být navrženy indikátory, pomocí kterých je možné sledovat dosažení dílčích cílů, priorit a opatření koncepce. Finanční plán pak přiřazuje jednotlivým prioritám-opatřením-aktivitám navrženým v programové části pomocí tabulkových přehledů možnosti jejich financování z různých zdrojů, jako je státní, krajský nebo obecní rozpočet, operační programy, anebo z prostředků podnikatelských subjektů CR, v navazující části pak všechny tyto možnosti podrobněji popisuje.

Vzhledem k absenci systému monitoringu implementace koncepce doporučuje zpracovatel SEA využít systém monitoringu koncepce a výběru projektů navržený v rámci SEA viz kapitoly 9 a 11. Navržené monitorovací ukazatele by měly být zahrnuty do prováděného monitoringu implementace koncepce na životní prostředí, v souladu s ustanovením §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, tak, aby byly splněny zákonné podmínky monitoringu.

Zpracovatel SEA zde také zdůrazňuje existenci strategického dokumentu Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji, který se zabývá problematikou cykloturistiky a je tedy velmi úzce tematicky provázán s hodnocenou SCR PK. Při implementaci SCR PK a cyklokoncepce je nutné realizovat navržená opatření a projekty v rámci obou strategií ve vzájemném souladu tak, aby nedocházelo ke střetům či duplicitě opatření.

6.4 Hodnocení kumulativních vlivů

V návrhové části PRCR PK jsou formulovány 3 prioritní pilíře a v rámci nich dílčí opatření, cíle a aktivity (celkově 117). Ty představují konkretizovaný výstup PRCR PK.

V návrhové části, v rámci popisu některých opatření a aktivit, koncepce na několika místech blíže specifikuje některé záměry (zejména dopravní) a také územní dopady jednotlivých opatření. Dále zmiňuje některé oblasti Pardubického kraje významné z hlediska cestovního ruchu. Jde o území s vysokým zastoupením kulturních památek a jiných turistických atrakcí. V rámci Pardubického kraje se turistické aktivity (zejména dlouhodobější pobytová rekreace) koncentrují jen do několika oblastí, nalézajících se převážně v okrajových polohách kraje. Nejvýznamnější z nich jsou Králický Sněžník, Suchý vrch, Buková Hora, Železné Hory, Žďárské vrchy a Poličsko. V oblasti Králického Sněžníku je vymezena rozsáhlá část území jako soustava Natura 2000 - EVL a PO Králický Sněžník, která zasahuje i do oblasti Suchého vrchu a Bukové hory. EVL v menších segmentech se pak soustřeďují do oblasti Železných Hor. Určitý rekreační potenciál pak skýtá i oblast Moravskotřebovska (Hřebečsko). Tyto oblasti představují území s vysokým rekreačním potenciálem s

často hojněji zastoupeným chatařením, chalupařením a současně se jedná o území s vysokým zastoupením přírodních hodnot. V těchto regionech vzhledem k vysoké koncentraci přírodních či kulturních hodnot tak nelze zcela kumulativní efekty v budoucnu vyloučit. Potenciální rizika zvýšené zátěže takových území rovněž plynou z daností a charakteru území kraje, kde tyto turisticky a přírodovědně atraktivnější území tvoří plošně menší celky. Naopak z koncepce plynoucí podpora cykloturistiky se vzhledem k převažující rovinatější konfigurace území kraje, může rovnoměrněji rozprostřít po celém území kraje. Důraz na zlepšení kvality infrastruktury může také představovat zvýšení komfortu v dopravě, větší využívání hromadné dopravy v rámci kraje. Zlepšení dopravní propustnosti územím může implikovat zlepšení její plynulosti s nižší intenzitou a četností doprovodných negativních efektů z dopravy, jako jsou dopravní fluktuace a zácpy s efektem snížení dopravní zátěže na území z hlediska hluku a znečištění ovzduší.

Na obecné úrovni, která odpovídá hierarchické úrovni předkládané koncepce v rámci řetězce přípravy konkrétních projektů je potom možné identifikovat dva typy možných kumulativních resp. synergických efektů implementace koncepce v kontextu stávajících resp. uvažovaných aktivit v území.

První typ identifikovaných kumulativních resp. synergických vlivů vychází z koncentrace rozvojových záměrů v rámci území kraje. Z hlediska kumulativního resp. synergického působení lze očekávat negativní vlivy na životní prostředí v případě realizace projektů na výstavbu nové infrastruktury cestovního ruchu, pokud dojde k jejich soustředění do územně souvisejících lokalit spolu s jinými plánovanými nebo realizovanými záměry v území. Dále mohou kumulativní resp. synergické vlivy hrát významnou roli v některých specifických územích (např. v intenzivně rekreačně využívaných územích či v územích s výskytem zvláště chráněných druhů).

Tyto kumulace je třeba hodnotit na úrovni projektové přípravy jednotlivých záměrů v koordinaci s příslušnými orgány ochrany přírody.

Druhým typem potenciálního synergického resp. kumulativního působení aktivit v rámci připravované koncepce je koncentrace využití turisticky atraktivních míst kraje, které se z části překrývají s environmentálně nejvýznamnějšími oblastmi především zvláště chráněnými územími resp. lokalitami soustavy Natura 2000. Jedná se především o návrhy MTB resortů, sjezdových areálů apod. s předpokladem jejich realizace v prostorech často využívaných i pro jiné outdoorové aktivity.

Dalšími potenciálně významnými oblastmi z hlediska soustředění atraktivit cestovního ruchu jsou potom oblasti s vysokým zastoupením kulturních a historických památek, jedná se především o oblast Pardubicka a Chrudimska a Litomyšle.

Určitá rizika možnosti generování kumulativních vlivů pak nelze vyloučit v některých oblastech, kde se v současné době koncentruje větší množství aktivit, např. v oblasti cestovního ruchu a rekreace. Jedná se zejména o oblast Králického Sněžníku. Zde je potřeba každý záměr v tomto kontextu posoudit.

Z hlediska kumulativních a synergických vlivů realizace koncepce lze konstatovat, že všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 SCR PK zaměřená na rozvoj a zkvalitňování infrastruktury cestovního ruchu budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Ke vzájemnému překryvu bude docházet rovněž v kontextu připravované Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji, která se zabývá problematikou cykloturistiky a je tedy velmi úzce tematicky provázána s hodnocenou SCR PK. Při implementaci SCR PK a cyklokoncepce je nutné realizovat navržená opatření a projekty v rámci obou strategií ve vzájemném souladu tak, aby nedocházelo ke střetům či duplicitě opatření. V tomto případě se však nejedná o kumulativní působení, protože Koncepce rozvoje cyklo a in-line turistiky je strategickým dokumentem, který podrobněji rozvíjí opatření navrhovaná SCR PK v oblasti cyklo a in-line dopravy.

Celkově však předmětná koncepce neimplikuje nějaké výrazné efekty kumulativního charakteru. Spíše lze předpokládat, že aktivity v oblasti rozvoje cestovního ruchu, se na pozadí naplňování koncepce budou odehrávat v koncepčně řízeném prostředí a nebudou probíhat živelně, neboť živelnost aktivit obecně generuje větší množství negativních efektů.

7 PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACÍ VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE

S ohledem na charakter SCR PK 2016 - 2020, která je základním plánovacím dokumentem v oblasti cestovního ruchu, avšak nevymezuje konkrétní územní průmět či technické řešení navrhovaných aktivit a opatření, nelze vzhledem k vysoké míře nejistot konkrétně identifikovat případné specifické negativní vlivy na životní prostředí. Vyhodnocení vlivů SCR PK 2016 - 2020 na životní prostředí si v první řadě klade za cíl zhodnotit, zda návrh koncepce dostatečně zohledňuje problematiku životního prostředí a jeho ochrany, resp. zda jeho realizace nebude představovat potenciální významná rizika pro životní prostředí a zdraví obyvatelstva, a zároveň navrhnout takový systém implementace koncepce ve formě výběru realizovaných projektů, aby byla eliminována potenciální rizika identifikovaná u jednotlivých opatření a aktivit v hodnocení v rámci kapitoly 6.2.

Předmětem SEA hodnocení SCR PK 2016 – 2020 bylo rovněž zjištění, zda a do jaké míry návrh koncepce zahrnuje environmentální pilíř udržitelného rozvoje. Opatření pro předcházení, snížení a kompenzaci všech závažných negativních vlivů životního prostředí lze tedy chápat jako způsob a míru zohlednění problematiky životního prostředí a jeho ochrany v jednotlivých částech SCR 2016 - 2020.

Na základě hodnocení návrhu opatření a aktivit koncepce a vyhodnocení jejich vlivu na referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 6) byly v relevantních případech doporučeny opatření pro jejich realizaci. .

Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace SCR PK na životní prostředí je doporučený soubor environmentálních kritérií, která by měla v rámci předprojektové přípravy vést k relativnímu upřednostnění environmentálně šetrných projektů a projektů, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v kraji, a zároveň by měla zamezit podpoře projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí.

Pomocí indikátorů pro hodnocení implementace SCR PK bude možné monitorovat přínosy jeho realizace pro životní prostředí a vyvodit důsledky pro další návrhová období.

Obecná doporučení pro všechny realizované projekty cestovního ruchu, která by měla být uplatněna v předprojektové fázi přípravy záměrů:

- ▶ Vždy upřednostnit stávající cestní síť a další infrastruktury v krajině před budováním nových staveb.
- ▶ Vizuální působení staveb umisťovaných v krajinářsky hodnotných územích prověřit pomocí vyhodnocení vlivů na krajinný ráz území. Věnovat pozornost architektonickému ztvárnění doprovodných drobných staveb a to především v místech se zvýšenou ochrannou krajinného rázu (přírodní parky, CHKO).
- ▶ V odůvodněných případech prověřit umístění nové infrastruktury cestovního ruchu pomocí biologických průzkumů, z hlediska možných zásahů do biotopů chráněných druhů, a to včetně zhodnocení budoucího provozu infrastruktury ve formě rušení zvýšeným přílivem návštěvníků.
- ▶ V případě střetu staveb se zvláště chráněnými územími resp. evropsky významnými lokalitami konzultovat projektové řešení s příslušnými orgány ochrany přírody a upřednostnit zájmy ochrany přírody před rekreačním využitím území. Dále je třeba provést příslušná podrobná hodnocení např. vyhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i ZOPK, biologické hodnocení dle § 68 ZOPK či hodnocení vlivu na krajinný ráz dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
- ▶ Při realizaci infrastruktury cestovního ruchu vyloučit, případně minimalizovat zásah do biocenter ÚSES, křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru.
- ▶ V rámci projektové přípravy staveb, zpracovat rovněž projekt řešení zeleně, doprovodné výsadby podél cyklostezek realizovat z místně původních druhů rostlin.
- ▶ Při realizaci staveb minimalizovat zábor ZPF či PUPFL.

- ▶ Před realizací staveb zasahujících do chráněných ložiskových území, prognózních zdrojů surovin, poddolovaných území, či na území se sesuvy a svahovými deformacemi zpracovat podrobný inženýrsko-geologický průzkum a navržené řešení koordinovat s příslušnými orgány ochrany nerostného bohatství – báňský úřad.
- ▶ Před realizací staveb v odůvodněných případech (např. v blízkosti zdrojů podzemních vod, při rozvoji lázeňství apod.) doporučujeme zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
- ▶ Při realizaci infrastruktury či opatření v cestovním ruchu minimalizovat vznik odpadů, zajistit dostatečnou infrastrukturu pro třídění a sběr odpadů
- ▶ Při realizaci staveb v maximální míře využívat recyklované materiály.
- ▶ Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Pardubického kraje v souladu s ustanovením §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, prostřednictvím odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení.

Podmínky realizace koncepce z hlediska lokalit soustavy Natura 2000

- ▶ Při přípravě konkrétních činností a záměrů podle této koncepce respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000, usilovat o přípravu řešení s minimálními negativními vlivy na předměty ochrany těchto lokalit, v ideálním případě vlivy zcela eliminovat.
- ▶ Při realizaci infrastruktury a staveb se pokud možno vyhýbat území lokalit soustavy Natura 2000 a jejich bezprostřednímu okolí, případně zde volit trasy stávajících cest či brownfields. Minimalizovat zásahy v okolí staveb.
- ▶ Prvky ostatní infrastruktury jako jsou např. parkoviště umisťovat mimo území lokalit soustavy Natura 2000 a jejich bezprostřední okolí, doplňkový mobiliář (odpočívadla, lavičky, infotabule apod.) realizovat s ohledem na ochranu lokalit.
- ▶ Při přípravě a pořádání sportovních akcí respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000 a zajistit jejich ochranu.
- ▶ Všechny konkrétní činnosti a připravované záměry s potenciálním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 posoudit v procesu dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, a to vždy včetně kumulativních vlivů.

Shrnutí

Při výstavbě infrastruktury cestovního ruchu je nutné respektovat zvláště chráněná území, významnější centra biodiverzity, místa s vyšším podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů a respektovat co nejvíce krajinný ráz. Pokud tyto vlivy nelze zcela eliminovat, je třeba vybrat variantu s nejmenším možným vlivem.

Při rozšíření a modernizaci infrastruktury cestovního ruchu a rovněž při realizaci organizačních opatření v cestovním ruchu, je třeba minimalizovat vlivy na životní prostředí volbou vhodné trasy a konkrétního technického řešení, resp. stanovením maximální únosnosti z hlediska návštěvnosti atraktivit cestovního ruchu. Zvláštní pozornost je třeba věnovat kromě zvláště chráněných území, přírodních biotopů a biotopů významných druhů, prvků ÚSES, VKP, také okolí shromaždišť vodních ptáků, hnízdišť dravců, přechodům přes vodní toky a lesní komplexy apod.

Obecně je potřebné při plánování investic zahrnujících výstavbu upřednostňovat řešení minimalizující nároky na zaborů půdy a vytvářet podmínky pro šetrné využívání surovin, včetně recyklace a druhotného využívání (např. stavebních surovin). Případnou výstavbu objektů a zařízení cestovního ruchu a související infrastruktury včetně liniových staveb je vhodné situovat mimo zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000. Jednotlivé záměry výstavby těchto objektů je třeba podrobit procesu hodnocení dle §45i resp. §67 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, eventuálně dalším legislativním procesům, pokud se prokáže tato potřeba.

Každý jednotlivý projekt s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá.

8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĐOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW)

8.1 Výběr zkoumaných variant

Program rozvoje cestovního ruchu PK pro období 2016 - 2020 je předkládán jako jednovariantní. Varianty optimálního řešení navrhovaných cílů, opatření resp. aktivit byly předmětem diskuze v rámci diskusních skupin při samotné přípravě koncepce a při připomínkovém řízení v rámci kraje.

Alternativy mohou nastat při implementaci SCR PK a při realizaci konkrétních projektů. Vzhledem k tomu je nutné, aby systém hodnocení projektů a monitoringu Strategie obsahoval i environmentální kritéria a indikátory dle návrhu SEA týmu.

8.2 Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky

V rámci vyhodnocení koncepce nebyly zjištěny žádné dopady na území sousedních států. Negativní vlivy koncepce přesahující hranice České republiky se realizací koncepce nepředpokládají.

8.3 Popis provedení posouzení vlivů SCR PK 2016 – 2020 na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce SCR PK pro období 2016 - 2020 na životní prostředí bylo zpracováno v souladu s přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí Ministerstva životního prostředí dne 18. 8. 2015 pod číslem jednacího č.j.: 55499/ENV/15. Při zpracování posouzení vlivů koncepce na životní prostředí byla zohledněna metodika SEA pro Kohezní politiku v programovém období 2007 - 2013² doporučená Evropskou komisí a metodika SEA doporučená MŽP ČR³.

Hodnocení vlivů SCR PK na životní prostředí se opírá o následující kroky:

- ▶ Charakteristika hlavních trendů v oblasti životního prostředí;
- ▶ Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní a regionální úrovni;
- ▶ Stanovení referenčního rámce pro hodnocení (sada referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě současných mezinárodních, národních a regionálních environmentálních trendů;
- ▶ Hodnocení analytické části SCR PK 2016 -2020;
- ▶ Hodnocení návrhové části SCR 2016 - 2020 vůči zvolenému referenčnímu rámci, hodnocení priorit, opatření a aktivit navrhovaných v rámci SCR 2016 -2020;
- ▶ Hodnocení implementační části koncepce včetně části přílohové;
- ▶ Návrhy úprav a doplnění SCR PK 2016- 2020 na základě provedeného hodnocení;
- ▶ Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace koncepce na životní prostředí;
- ▶ Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

² Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013. GRDP (February 2006).

³ Metodika posuzování vlivů koncepcí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. MŽP (červenec 2004).

9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Výchozí předpoklady pro navržený systém sledování vlivů implementace SCR PK

Systém sledování vlivů implementace SCR PK na období 2016 - 2020 na životní prostředí by měl vycházet z předpokladu, že nástrojem implementace budou navržené aktivity či opatření realizované pomocí jednotlivých podpořených projektů. Navrhovaný systém by měl zohledňovat skutečnost, že při sledování indikátorů nelze odlišit dopady SCR PK na tyto indikátory od vlivu jiných aktivit/intervencí.

Je nezbytné, aby systém monitoringu implementace koncepce obsahoval i environmentální indikátory a hlediska.

Níže uvedený návrh monitorovacích ukazatelů vlivu koncepce na životní prostředí je třeba přizpůsobit způsobu implementace SCR PK 2016 - 2020 a vhodně jej zakomponovat do systému evaluace koncepce v průběhu jejího návrhového období, resp. při vyhodnocování uplatnění Cyklokoncepce na konci návrhového období.

Vazba monitoringu vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí

Na základě analýzy cílů specifikovaných v koncepčních dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni, analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu byla stanovena sada referenčních cílů, které jsou relevantní vzhledem k náplni opatření a aktivit a zaměření projektů uvažovaných dle SCR PK a které tak posloužily jako základní referenční rámec pro hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí.

Uvedená sada referenčních cílů reprezentuje relevantní žádoucí trendy v ochraně životního prostředí. Jednotlivé cíle a opatření navrhované v koncepci by měly v optimálním případě přispět k plnění těchto trendů, a z tohoto hlediska jsou v rámci posouzení vlivů na životní prostředí hodnoceny.

Některé z referenčních cílů tak mohou být využity v rámci sledování dopadů implementace SCR PK na životní prostředí tak, že může být monitorována míra ovlivnění těchto cílů prostřednictvím indikátorů. Monitorování a vyhodnocování implementace Strategie pomůže zamezit případným negativním vlivům koncepce na životní prostředí a v neposlední řadě může být determinantem, který povede ke kvalitativně vyšší úrovni projektů realizovaných v oblasti cestovního ruchu v PK.

Systém monitorování vlivů realizace aktivit SCR PK na životní prostředí

Dle ustanovení § 10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., musí být v rámci implementace SCR PK prováděno sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Předkladatel koncepce (Pardubický kraj) je povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě, že zjistí nepředvídané závažné negativní vlivy provádění koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví, musí zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, informovat příslušný úřad (MŽP) a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně Strategie.

Pro sledování míry vlivu SCR na jednotlivé referenční cíle navrhnul zpracovatel SEA základní sadu environmentálních indikátorů, které mohou být využity pro monitoring environmentálních dopadů realizace koncepce. Pro zajištění dostatečné účinnosti sledování vlivů SCR na životní prostředí je nutné environmentální indikátory navržené v rámci SEA zapracovat do celkového systému sledování dopadů implementace koncepce.

Doporučení zpracovatele SEA SCR PK pro období 2014 – 2020 k monitoringu

Organizace monitoringu:

- Zahrnout navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů implementace koncepce a koncepcí z ní vycházejících;
- Provádět vyhodnocování implementace SCR PK a jeho výsledky zveřejnit;

- V rámci monitoringu zajistit a vyhodnocovat informační kampaň o činnostech v rámci SCR PK;
- Koordinovat monitorování vlivů realizace SCR PK na životní prostředí s příslušnými orgány ochrany přírody a Krajským úřadem a přizpůsobit jej vzhledem k charakteru předkládaných projektů;
- Zefektivnit realizaci SCR PK pomocí provázání environmentálních kritérií pro hodnocení projektů a systému monitoringu implementace koncepce;
- Iniciovat příslušné kroky při zjištění negativních dopadů realizace SCR PK na životní prostředí.

Naplnění výše uvedených doporučení přispěje k zamezení celkových negativních dopadů SCR PK na životní prostředí a zároveň napomůže zvýšení pozitivních vlivů. Ponecháváme ke zvážení předkladateli způsob zajištění výše uvedených doporučení.

Zpracovatelem SEA navržená níže uvedená základní sada indikátorů vychází z vybraných referenčních cílů, jež byly použity pro hodnocení vlivů SCR PK na životní prostředí. Lze předpokládat, že indikátory i environmentální kritéria, jejich obsah i rozsah, mohou doznat změn v závislosti na charakteru a průběhu realizační fáze koncepce.

Tab. 18 Environmentální indikátory pro monitoring implementace SCR PK 2016 -2020

	Referenční cíl	Indikátory	Jednotka	Zdroj dat
1.1	Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	Investice se zaměřením na snižování negativních vlivů na přírodně cenné lokality	Počet projektů	AOPK ČR KÚ
1.2	Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	Investice do obnovy krajiny Investice do obnovy kulturních památek	Počet ú Kč	KÚ
2.1	Omezit zábory a degradaci půdy	Plocha nově vyňaté zemědělské (ZPF) nebo lesní (LPF) půdy v rámci projektů v ČR	ha vyňaté půdy	MŽP ČSÚ
3.1	Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na PM ₁₀ a NO _x	Emise znečišťujících látek produkované novými zdroji, zejména NO ₂ a tuhé znečišťující látky, a dále VOC, CO...atd.	t.rok ⁻¹ .km ⁻²	MŽP KÚ ČSÚ ČHMÚ
4.1	Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	Projekty s ekologicky šetrným nakládáním s vodními zdroji (aquaparky, koupaliště...atd.)	počet projektů	Projektová dokumentace
4.2	Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	Délka revitalizovaných toků v rámci realizace projektů v ČR	km	MŽP ČSÚ KÚ
5.1	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	Investice do posílení hromadné dopravy (nové spoje)	Počet nových spojů	KÚ
		Rozvoj cyklostezek, turistických stezek	Navýšení délky v km	
7.1	Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	Celkový objem odpadů z ČR - podíl recyklovaných odpadů	v tis. tun %	MŽP ČSÚ KÚ
8.1	Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s ČR	Počet obyvatel vystavených nadměrnému hluku	Počet obyvatel	MŽP SZÚ
8.2	Zvyšovat bezpečnost obyvatel	Nehodovost cyklistů z celkové nehodovosti	Počet nehod/celková nehodovost	KÚ
8.3	Podpora zdravého životního stylu	Rozvoj lázeňství	Počet hostů /rok	KÚ
		Budování turistických a cyklistických tras v regionu	km	
9.1	Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	Projekty zaměřující se na osvětu a zvyšování odpovědnosti veřejnosti vůči životnímu prostředí	Počet projektů	Projektová dokumentace Krajský úřad

10 POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Dokument SCR PK má především charakter organizační, marketingový a administrativní. Pouze jedna ze tří priorit se zabývá investicím stavebního charakteru – dopravní a doprovodná infrastruktura pro cestovní ruch. V rámci Strategie nejsou uvedeny konkrétní investiční projekty do infrastruktury cestovního ruchu ani jejich lokalizace.

Vzhledem k neznalosti lokalizace, charakteru ani technických parametrů podpořených projektů je velmi obtížné stanovit jakákoli konkrétní opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů při aplikaci koncepce v kraji. Veškerá eliminační a minimalizační opatření jsou tedy ve vyhodnocení koncepce (SEA) navržena za účelem zamezení realizace projektů, které by znamenaly významné negativní vlivy na životní prostředí.

Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016-2020 na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií, která by měla v rámci předprojektové přípravy vést k relativnímu upřednostnění environmentálně šetrných projektů a projektů, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v kraji, a zároveň by měla zamezit podpoře projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí.

Pomocí indikátorů pro hodnocení implementace předkládané koncepce bude možné monitorovat přínosy jeho realizace pro životní prostředí a vyvodit důsledky pro další návrhová období.

Na základě hodnocení návrhu priorit, opatření a aktivit koncepce a vyhodnocení jejich vlivu na referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 6) nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy na životní prostředí vyplývající z provedení koncepce, kterým by nebylo možné předcházet, resp. je kompenzovat pomocí vhodně zvolených podpořených projektů. V této souvislosti tedy nejsou navrhována žádná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů.

Zpracovatel SEA v dokumentu SCR PK postrádá výraznější uvedení vazby a vztahu cestovního ruchu na ochraně životního prostředí, přičemž, jak je uvedeno výše, životní prostředí a cestovní ruch spolu velmi úzce souvisí - velká část cestovního ruchu se váže na přírodní lokality.

Obecná doporučení pro všechny realizované projekty cestovního ruchu, která by měla být uplatněna v předprojektové fázi přípravy záměrů **jsou uvedena v kapitole 7.**

11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU

Přímo na základě Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje nebudou vybírány konkrétní projekty k podpoře. Předkládaná koncepce nemá vlastní implementační nástroje ani finanční plán. Koncepce je především deklarací žádoucích směrů rozvoje turistiky a cestovního ruchu v Pardubickém kraji v následujícím programovém období, bez konkrétních nástrojů k realizaci. Podpora pro deklarované cíle, úkoly a opatření bude poskytována prostřednictvím standardních zdrojů finančních prostředků, jako je rozpočet Pardubického kraje a jednotlivých samospráv pro příslušný kalendářní rok. Dalšími finančními zdroji je státní rozpočet a fondy Evropské unie. Konkrétní projekty k realizaci tedy budou vybírány prostřednictvím mechanismů ukotvených v těchto programech.

Environmentální kritéria pro hodnocení projektů

Zpracovatel SEA navrhuje následující environmentální kritéria (Tab. č. 19). Tato kritéria mohou posloužit uživatelům Strategie k předprojektovému vyhodnocení, zda je uvažovaný projekt v souladu s environmentálními principy udržitelného rozvoje a je tedy možné pro něj žádat o podporu z výše uvedených finančních nástrojů. Stejně tak může tato základní sada kritérií sloužit k přizpůsobení uvažovaných projektů tak, aby těmto kritériím vyhovovaly a byl tak usnadněn proces jejich projektové přípravy.

Tab. 19 Základní soubor environmentálních indikátorů pro monitoring implementace SCR PK 2016 -2020 relevantní vůči vybraným referenčním cílům

	Referenční cíl	Indikátory	Jednotka	Zdroj dat
1.1	Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	Investice se zaměřením na snižování negativních vlivů na přírodně cenné lokality	Počet projektů	AOPK ČR Krajský úřad
1.2	Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	Investice do obnovy krajiny Investice do obnovy kulturních památek	Počet projektů Kč	ČSÚ Krajský úřad
2.1	Omezit zábory a degradaci půdy	Plocha nově vyňaté zemědělské (ZPF) nebo lesní (LPF) půdy v rámci projektů v ČR	ha vyňaté půdy	Projektová dokumentace Krajský úřad MŽP ČSÚ
3.1	Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na PM ₁₀ a NO _x	Emise znečišťujících látek produkované novými zdroji, zejména NO ₂ a tuhé znečišťující látky, a dále VOC, CO...atd.	t.rok ⁻¹ .km ⁻²	Projektová dokumentace MŽP ČSÚ ČHMÚ
4.1	Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	Projekty s ekologicky šetrným nakládáním s vodními zdroji (aquaparky, koupaliště...atd.)	počet projektů	Projektová dokumentace
4.2	Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	Délka revitalizovaných toků v rámci realizace projektů v ČR	km	MŽP ČSÚ Krajský úřad
5.1	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	Investice do posílení hromadné dopravy (nové spoje)	Počet nových spojů	Krajský úřad ČSÚ Ministerstvo

	Referenční cíl	Indikátory	Jednotka	Zdroj dat
		Rozvoj cyklostezek, turistických stezek	Navýšení délky cyklostezek, naučných stezek pro pěší v km	dopravy
7.1	Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	Celkový objem odpadů z CR - podíl recyklovaných odpadů	v tis. tun %	MŽP ČSÚ Krajský úřad
8.1	Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	Počet obyvatel vystavených nadměrnému hluku	Počet obyvatel	MŽP SZÚ Krajský úřad KHS
8.2	Zvyšovat bezpečnost obyvatel	Nehodovost cyklistů z celkové nehodovosti	Počet nehod/celková nehodovost	ČSÚ Krajský úřad
8.3	Podpora zdravého životního stylu	Rozvoj lázeňství	Množství návštěvníků /rok	ČSÚ Krajský úřad
		Budování turistických a cyklistických tras v regionu	km	
9.1	Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	Projekty zaměřující se na osvětu a zvyšování odpovědnosti veřejnosti vůči životnímu prostředí	Počet projektů	Projektová dokumentace Krajský úřad

Tab. 20 Environmentální kritéria pro výběr projektu

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin	Bude záměr realizován mimo chráněná území 1. a 2. zóny NP, CHKO, dále NPR, PR, NPP, PP, EVL, PO, NBK, NRBC, RBK, RBC nebo lokalit výskytu zvláště chráněných živočichů a rostlin, případně, bude vstup a pohyb návštěvníků v těchto lokalitách přesně vymezen místně i časově, a také kontrolován? Ano/Ne?
1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví	Dojde v rámci projektu ke zlepšení stavu kulturního/přírodního dědictví nebo realizaci krajinotvorných opatření? Ano/Ne?
2.1 Omezit zábory a degradaci půdy	Bude záměr vyžadovat vynětí ze ZPF nebo PUPFL? Ano (ha)/Ne?
2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu	Budou pro realizaci záměru využity plochy brownfields? Ano (ha)/Ne?

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR	Přispěje záměr ke snížení emisí znečišťujících látek v důsledku: - Využití moderních technologií vytápění (tepelná čerpadla, nízkoemisní zdroje, CZT); - snížení objemu individuální automobilové dopravy. Ano /Ne?
4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje	Přispěje záměr ke snížení spotřeby pitné vody v zařízení a objemu vypouštěného znečištěného odpadního vodního zdroje? Ano ($m^3 \cdot osoba^{-1}$)/Ne?
4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území	Přispěje záměr k revitalizaci toků, snížení podílu zastavěných ploch či zvýšení retence vody v území? Ano (km, m^2, m^3)/Ne?
5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy	Dojde v rámci záměru k investici do rozvoje šetrné dopravy? Přispěje realizace projektu k většímu využití environmentálně šetrných druhů veřejné dopravy (<i>IDS, kombinovaná přeprava, alternativní paliva, nemotorová doprava</i>)? Ano/Ne? Přispěje realizace projektu k rozšíření sítě cyklostezek, nárůstu délky cyklostezek, hipposteze, pěších turistických stezek, in-line tras, lyžařských tras? Ano (km)/Ne?
6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace	Dojde realizací záměru ke zlepšení možností zdravého trávení volného času? Ano /Ne?
7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, Snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů	Dojde v důsledku realizace záměru k úsporám energie v zařízení CR? Ano (GJ)/Ne? Je součástí projektu systém třídění a nakládání s odpady? Ano/ne? Dojde realizací záměru ke snížení produkce odpadů? Ano (tuny)/Ne?
8.1 Snižovat zatížení obyvatelstva hlukem v souvislosti s CR	Dojde prostřednictvím realizace záměru ke snížení hlukové zátěže obyvatelstva? Ano/ne?
8.2 Zvyšovat bezpečnost obyvatel.	Dojde prostřednictvím realizace záměru ke zvýšení bezpečnosti dopravy (cyklistické, pěší...atd.) Ano/Ne?

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
8.3 Podpora zdravého životního stylu	Dojde realizací záměru k podpoře zdravého životního stylu obyvatel? Ano/Ne?
9.1 Posilovat odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb i místních obyvatel k životnímu prostředí, podporovat ekologickou výchovu a vzdělávání	Jsou součástí projektu opatření zajišťující odpovědné chování návštěvníků, poskytovatelů služeb a místních obyvatel k životnímu prostředí? Ano/Ne? Je součástí záměru ekologická výchova a environmentální vzdělávání? Ano/Ne?

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (HIA – z anglického „health impact assessment“) je dle zákona nedílnou součástí procesu posouzení vlivů SCR PK 2016 – 2020 na životní prostředí.

Veřejné zdraví představuje zdravotní stav obyvatelstva, včetně zdravotního stavu jednotlivých populačních skupin. Je výsledkem vzájemného a dlouhodobého působení řady faktorů včetně kvality životního prostředí. Dobrý zdravotní stav populace je předpokladem pro stabilitu a úspěšný rozvoj společnosti.

Strategické hodnocení vlivu nezdravotnických koncepcí na zdraví (HIA) je nedílnou součástí strategického hodnocení vlivů na životní prostředí dané koncepce/politiky; dokládá efekt koncepce na veřejné zdraví plynoucí ze životního prostředí u dotčené populace. Hodnocení HIA má dva hlavní cíle, jednak minimalizovat negativní dopad hodnocené koncepce (prevence), a jednak implementovat relevantní cíle podpory zdraví. Cíle ochrany veřejného zdraví navíc musí pokrýt nejenom majoritní populaci, ale i citlivé skupiny z hlediska zdravotního stavu.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, definuje veřejné zdraví jako zdravotní stav obyvatelstva, jenž je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života. Zdravotní stav obyvatelstva je určován souhrnem vzájemně působících příčin a podmínek. Vedle životního stylu se v interakci s genetickými dispozicemi uplatňují faktory životního prostředí, psychosociální a socioekonomické. Vzájemné působení činitelů na zdraví může být přímé i zprostředkované s pozitivními i negativními vlivy o různých intenzitách na zdraví v rámci souboru mnohočetných příčin onemocnění.

Hodnocení koncepce z hlediska vlivů na veřejné zdraví tak vyžaduje zvážení celého spektra možných zdravotních determinant a pravděpodobnosti jejich, více či méně zprostředkovaných změn, způsobených plánovanou aktivitou. Musí být použit odborný odhad pravděpodobného vývoje různých determinant prostředí, institucionálních i individuálních a jejich možné změny. Jedná se o komplexní proces, kdy změna jednoho či několika faktorů nemusí znamenat měřitelnou změnu zdravotního stavu. Důležitým faktorem, který je často z hlediska zdraví podceňován je tzv. „well beeing“ – tedy „pohoda“ jako výsledné působení řady faktorů a podmínek.

V rámci hodnocení vlivů SCR PK 2016 - 2020 na veřejné zdraví se zpracovatel snažil vyhledat vlivy na determinanty i podmínky ovlivňující pohodu tak, aby byla co nejvíce respektována definice zdraví dle Světové zdravotnické organizace (WHO).

12.1 Vztah Strategie ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví

Základní cíle ochrany a tvorby veřejného zdraví jsou zakotveny na komunitární úrovni v ustanovení článku 152 Amsterodamské smlouvy EU, kde je řečeno, že vysoká úroveň lidského zdraví musí být zahrnuta do všech politik a strategií Evropského společenství. Na evropské a celosvětové úrovni jsou požadavky veřejného zdraví definovány zejména následujícími koncepčními materiály:

- ▶ Akční plán zdraví a životní prostředí 2004-2010 EU;
- ▶ Evropský akční plán životního prostředí a zdraví dětí z roku 2004;
- ▶ Zdraví pro 21. století WHO.

Cíle a požadavky veřejného zdraví z těchto koncepcí jsou promítnuty do strategických dokumentů v oblasti veřejného zdraví na národní úrovni, které jsou definovány dvěma základními strategickými dokumenty:

Akční plán zdraví a životního prostředí ČR (vybrané cíle NEHAP, relevantní vzhledem k SCR PK)

- ▶ Stanovovat priority ke zlepšování kvality ovzduší ze zdravotního hlediska prostřednictvím hodnocení rizik;
- ▶ Dále zvyšovat kvalitu ovzduší cestou snižování emisí škodlivin, včetně tzv. skleníkových plynů;
- ▶ Stanovit priority pro intervence ke zlepšování kvality a zdravotní nezávadnosti vody ze zdravotních hledisek;
- ▶ Předcházet poškození zdraví z požívání a užívání vod;

- ▶ Chránit podzemní i povrchové vody před kontaminací, se zvláštním zaměřením na ochranu zdrojů pitných vod a vod pro rekreaci;
- ▶ Zlepšovat kvalitu a zdravotní nezávadnost pitné vody veřejného zásobování a zabezpečit její stálou jakost;
- ▶ Chránit půdu jako základní složku životního prostředí s důrazem na zabezpečení jejích funkcí;
- ▶ Uplatňovat princip prevence poškozování půdy;
- ▶ Omezit degradační procesy, zejména kontaminaci a zrychlenou erozi půd;
- ▶ Vhodným využíváním půdy zajistit ochranu dalších složek životního prostředí, zejména vody;
- ▶ Omezovat negativní působení hluku na zdraví;
- ▶ Zastavit nárůst hluku, zejména dopravního, a rozšiřovat chráněné zóny;
- ▶ Snižovat expozici hluku prostředky územního plánování;
- ▶ Zabezpečovat prevenci a omezování důsledků velkých průmyslových a jaderných havárií a přírodních katastrof;
- ▶ Soustavně sledovat parametry životního prostředí a ukazatelů zdravotního stavu populace.

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21):

- ▶ CÍL 1: SOLIDARITA VE ZDRAVÍ V EVROPSKÉM REGIONU;
- ▶ CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ;
- ▶ CÍL 3: ZDRAVÝ START DO ŽIVOTA;
- ▶ CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH;
- ▶ CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ;
- ▶ CÍL 6: ZLEPŠENÍ DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ;
- ▶ CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ;
- ▶ CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ;
- ▶ CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY.

Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020

Národní strategie je nástrojem pro realizaci programu Světové zdravotnické organizace (dále jen „SZO“) Zdraví 2020 v ČR. Účelem Národní strategie je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace. Národní strategie navazuje na „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví 21“ (dále jen „Zdraví 21“).

Hlavním cílem je zlepšit zdravotní stav populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet, přičemž hlavní vizí do roku 2020 je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace.

K tomuto cíli vedou dva strategické cíle:

1. zlepšit zdraví obyvatel a snížit nerovnosti v oblasti zdraví,
2. posílit roli veřejné správy v oblasti zdraví a přizvat k řízení a rozhodování všechny složky společnosti, sociální skupiny i jednotlivce.

Pro naplnění výše uvedených cílů byly identifikovány čtyři oblasti prioritních politických opatření zaměřených na řešení vybraných dominantních problémů zdravotního stavu populace ČR:

1. realizovat celoživotní investice do zdraví a prevence nemocí, posilovat roli občanů a vytvářet podmínky pro růst a naplnění jejich zdravotního potenciálu;

2. čelit závažným zdravotním problémům v oblasti neinfekčních i infekčních nemocí a průběžně monitorovat zdravotní stav obyvatel;
3. posilovat zdravotnické systémy zaměřené na lidi, zajistit použitelnost a dostupnost zdravotních služeb z hlediska příjemců, soustředit se na ochranu a podporu zdraví a na prevenci nemocí, rozvíjet kapacity veřejného zdravotnictví, zajistit krizovou připravenost, průběžně monitorovat zdravotní situaci a zajistit vhodnou reakci při mimořádných situacích;
4. podílet se na vytváření podmínek pro rozvoj odolných sociálních skupin, tedy komunit žijících v prostředí, které je příznivé pro jejich zdraví.

Na regionální a místní úrovni jsou v Pardubickém kraji uplatňovány principy výše uvedených strategických dokumentů především prostřednictvím Agendy 21, Zdraví 2020.

Vztah Strategie a koncepcí v oblasti veřejného zdraví NEHAP, Zdraví 21, Zdraví 2020 je podrobně popsán v kapitole 5.2.

12.2 Zdravotní stav obyvatel Pardubického kraje

Ke konci roku 2013 žilo v kraji 515 985 obyvatel s obvyklou mírnou převahou žen. Meziročně došlo k poklesu o 455 obyvatel. Po pěti letech, kdy kraj vykazoval přirozený přírůstek, došlo k přirozenému úbytku (-53) v roce 2011, v roce 2012 (-18) i v roce 2013 (-315). Na záporném přirozeném přírůstku mají podíl okresy Chrudim, Pardubice a Svitavy (zemřelo zde více obyvatel, než se živě narodilo). Celkový přírůstek v České republice se dostal do záporných hodnot (-3 706 osob), z větší části díky přirozenému přírůstku (-2 409 osob), ale i díky migračnímu saldu (-1 297 osob). Vývoj populace na území kraje neměl výraznější vliv na změnu trendu indexu stárí, který již několik let zvyšuje nejen svoji hodnotu, ale i tempo růstu. Stárnutí populace tak stále trvá a index stárí v kraji dosáhl hodnoty 116,1.

Na tisíc obyvatel kraje se živě narodilo 9,8 dětí (v ČR 10,2 dětí). Celkově bylo v roce 2013 v kraji na 100 narozených evidováno více než 30 potratů, což je o 5 méně, než je republikový průměr. Meziročně vzrostl počet umělých přerušení těhotenství téměř o 3 % a tvoří 53 % všech potratů. Podíl žen užívajících lékařsky indikovanou antikoncepci byl v kraji nižší (50,8 % žen ve věku 15–49 let) než v ČR (52,0 %).

Nejčtenější příčiny úmrtí se dlouhodobě nemění. Standardizovaná úmrtnost v kraji u mužů i u žen nepatrně klesla a v porovnání s ČR se výrazně neliší. Nejčastější příčinou úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy a zhoubné novotvary.

V roce 2013 bylo v nemocnicích po celé ČR hospitalizováno 109 383 obyvatel kraje, z toho 55 % žen. Nejčastější příčinou hospitalizace byly u obou pohlaví nemoci oběhové soustavy. Průměrná ošetřovací doba hospitalizace obyvatel kraje byla 6,9 dnů.

Přesto, že celková intenzita úmrtnosti dlouhodobě klesá, lze vysledovat určité problematické zóny ve zdravotním stavu populace. Roste míra incidence (počet nových onemocnění v průběhu roku) zhoubných novotvarů, která je však provázána poklesem intenzity úmrtnosti na tato onemocnění. Přes dlouhodobý a výrazný pokles intenzity úmrtnosti na nemoci oběhové soustavy, zůstává úroveň úmrtnosti na tato onemocnění zhruba dvojnásobná v porovnání se státy bývalé EU15. Řada onemocnění a hlavně úmrtí nastává ve věku, kdy je lze považovat za předčasné, tj. do 65 let. Narůstá míra incidence chronických forem nemocí srdce a cév a zároveň stagnuje intenzita úmrtnosti na tato onemocnění (např. ICHS). Dochází k růstu podílu osob v populaci s diabetem, alergickými onemocněními, CHOPN, neurotickými a afektivními poruchami a nemocmi pohybového aparátu. Nedochází ke zlepšení životního stylu populace, naopak výskyt řady rizikových faktorů v populaci narůstá (např. podíl osob s nedostatečnou pohybovou aktivitou, podíl osob s nadváhou a prevence, tj. vlastní snaha o předcházení rozvoje rizikového faktoru či samotné nemoci). V důsledku demografického stárnutí narůstá počet i podíl starších osob v populaci (ať již 65+ nebo 80+) se specifickými nejenom zdravotní problémy charakteristickými zejména pro pokročilé stáří (stařecká křehkost, multimorbidita, ztráta funkční zdatnosti až ztráta soběstačnosti). Narůstá nerovnost ve zdraví jak z regionálního pohledu, tak mezi subpopulacemi různých socioekonomických skupin.

Stále se snižující úmrtnost, prodlužující se naděje dožití a zrychlující se demografické stárnutí, zvyšují výskyt nemocí v populaci a narůstá objem potřebné zdravotní péče. Zároveň lze pozorovat pozitivní trend v celkové délce života prožitého ve zdraví, resp. bez dlouhodobého omezení.

12.3 Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví

Determinanty zdraví lze definovat jako osobní, společenské a ekonomické faktory a faktory životního prostředí, které významně ovlivňují zdravotní stav jedince, skupiny lidí nebo společnosti. Determinanty působí na zdraví buď přímo, nebo zprostředkovaně a to jak pozitivně tak negativně.

Zdraví obyvatel je ovlivňováno řadou faktorů. Působí na něj stav životního prostředí, zdravotní péče, životní styl obyvatel, vrozené dispozice i socioekonomické faktory. Vlivy koncepce s dopadem na životní prostředí se většinou odrazí ve veřejném zdraví, jedná se o většinu již posuzovaných vlivů na jednotlivé složky ŽP, vstup toxických látek do ŽP, hluk, ale i vlivy na estetickou kvalitu ŽP resp. psychickou pohodu, jako je krajinný ráz, možnosti trávení volného času apod. Vlivy koncepce na životní prostředí a na zdraví obyvatelstva se tedy z velké části překrývají, avšak mohou existovat i vlivy s dopadem na životní prostředí, které se ve zdraví obyvatel přímo neprojeví, resp. které se neodrazí ve stavu životního prostředí, zato ale ovlivní lidské zdraví.

Životní prostředí ovlivňuje lidské zdraví nepřetržitým působením prostřednictvím interakce organismu a fyzikálních, chemických i biologických faktorů dýcháním, příjmem potravy a tekutin, kontaktem se smyslovými receptory sliznicemi i pokožkou. Vzhledem k šíři působení prostředí na lidské zdraví je však velice obtížné přesně vyhodnotit jednotlivé vlivy faktorů ŽP na lidské zdraví. Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším významu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek a odstranění dlouhodobě působících zátěží, znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdraví obyvatelstva.

Sociální a socioekonomické faktory na individuální úrovni patří dnes k nejsilnějším determinantům zdraví. Lidé s nižšími příjmy, lidé s nižší úrovní vzdělání nebo osoby s nižším uplatněním na trhu práce (např. dlouhodobě nezaměstnaní) vykazují horší zdravotní stav víceméně ve všech oblastech zdraví (vyšší intenzita celkové úmrtnosti, vyšší podíl předčasných úmrtí, vyšší intenzita úmrtnosti na nemoci oběhové soustavy, na řadu zhoubných novotvarů a na vnější příčiny, vyšší míra incidence řady chronických onemocnění, duševních poruch) než osoby s vyšším socioekonomickým postavením. Socioekonomické rozdíly neexistují pouze mezi socioekonomicky nejslabší a nejsilnější skupinou, ale lze je vysledovat napříč celou společností.

K rozdílům ve zdraví dochází jednak zprostředkovaně, skrz životní styl, dále v důsledku materiální deprivace a jednak to jsou psychosociální faktory, které způsobují socioekonomickou nerovnost ve zdraví. Osoby s nižším socioekonomickým postavením jsou častěji vystaveny rizikovým faktorům působícím negativně na zdravotní stav (např. chudoba, nezaměstnanost, fyzicky náročné pracovní prostředí, vykonávání nejistého zaměstnání, stres na pracovišti, neadekvátní odměna za vynaložené úsilí na pracovišti, nízká úroveň bydlení, dlouhodobý stres, nedostatek kontroly nad vlastním životem, sociální vyloučení) a často volí životní styl narušující, eventuálně poškozující zdraví. Naopak osoby s vyšším dosaženým vzděláním jsou k informacím o zdraví vnímavější a převážně bývají i nositeli pozitivních změn životního stylu, zároveň jsou tyto osoby schopny lépe využívat zdravotní péči (preventivní prohlídky, včasné řešení a vlastní iniciativa při řešení zdravotního problému, lepší komunikace a pochopení se s lékaři apod.).

Přesto, že hlavními determinantami zdraví jsou individuální faktory jedince, nelze opomíjet vliv dalších vnějších faktorů na zdraví jedince a společnosti. Dnes již klasický model nerovnosti ve zdraví - Dahlgren a Whitehead (1991) - poukazuje na další roviny, které ovlivňují zdraví, a sice faktory související s obytným a pracovním prostředím, životními podmínkami, přístupem ke službám apod., kdy navíc všechny tyto faktory působí v kontextu socioekonomických, kulturních a přírodních podmínek celého regionu/společnosti.

Socioekonomické rozdíly ve zdraví a životním stylu se tak projevují nejenom na individuální úrovni mezi jedinci nižší a vyšší socioekonomických skupin, ale i na kontextuální, tj. v tomto případě komunitní/regionální úrovni. Obyvatelstvo sociálně deprivované oblasti (např. sociálně vyloučené lokality) vykazuje horší zdravotní stav nejenom díky individuální socioekonomické pozici, ale k tomu navíc i působením samotného prostředí (tzv. neighbourhood effect).

12.3.1 Zdravotní determinanty relevantní vůči SCR PK

12.3.1.1 Kvalita životního prostředí

Kvalita životního prostředí je jednou z determinant zdravotního stavu populace. Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) způsobuje znečištění životního prostředí v Evropském regionu 10 % až 20 % onemocnění. V Evropském regionu, stejně tak i v Česku, jsou hlavními determinantami lidského zdraví ze životního prostředí snížená kvalita ovzduší a zvýšené hladiny hluku v důsledku dopravy. Expozici populace

ČR cizorodým látkám z potravin a příjmu pitné vody lze hodnotit jako příznivou. Pouze v důsledku znečištění ovzduší poléťavým prachem v Evropě zemře předčasně přibližně 280 tisíc lidí. Nejvýznamnějšími zdravotními dopady expozice znečištěnému životnímu prostředí jsou respirační a gastrointestinální onemocnění, alergie, kardiovaskulární a metabolická onemocnění, vývojové a reprodukční poruchy, a také nádorová onemocnění. Expozice škodlivým látkám je třeba snižovat jak je to rozumně možné, neboť často jsou vědecky prokazovány zdravotní dopady i pro takové koncentrace škodlivin v prostředí, které byly dříve považovány za bezpečné; u látek s karcinogenním působením není možné stanovit bezpečnou mez vůbec a u mnoha látek není jejich působení při dlouhodobé a kombinované expozici nízkým dávkám dosud známo.

Znečištění ovzduší

Znečištění ovzduší je jedním z faktorů, který se výrazně podílí na ovlivnění lidského zdraví. Zhoršená kvalita ovzduší je zásadním problémem životního prostředí ČR a zůstává nevyhovující nejen ve velkých městech - v důsledku dopravy a průmyslu, ale také v malých sídlech, kde se spalují pevná paliva v zastaralých zařízeních. Dlouhodobě nejzávažnějším problémem zůstávají suspendované částice (PM₁₀ a PM_{2,5}) a polycyklické aromatické uhlovodíky (PAH/BaP). V dopravou zatížených lokalitách dochází také k překračování limitních koncentrací pro oxid dusičitý (NO₂). Nejvíce zatíženými oblastmi jsou velké aglomerace, jako Ostravsko-Karvinsko, Praha a Brno. V roce 2011 žilo v místech, kde bylo naplněno alespoň jedno z kritérií překročení imisního limitu pro suspendované částice frakce PM₁₀ 49 % obyvatel. Nadlimitní roční koncentraci benzo(a)pyrenu bylo vystaveno 42 % obyvatel (rok 2010).

Hluk

Jedním z negativních důsledků rostoucí životní úrovně i změny životního stylu je zvyšování podílu hluku na zhoršování životního prostředí obyvatelstva. Zvyšování hladiny hluku ve venkovním prostoru má neustále rostoucí tendenci především vlivem nárůstu automobilové dopravy.

Rozhodujícími zdroji hluku je doprava a výroba. Zatímco hluk z výroby se převážně omezuje na pracoviště s minimálními dosahy do okolí, hluk z dopravy prostupuje celým územím města.

Hluk ze životního prostředí je považován za nejvýznamnější environmentální faktor hned za znečištěním ovzduší. Hluk ovlivňuje centrální nervový, kardiovaskulární a imunitní systém jedince. Majoritním zdrojem hluku (v mimopracovním prostředí) je doprava; v ČR na hlavních dopravních tazích dosahuje hluchost hladin 70 až 85 dB. Strategické hlukové mapování bylo provedeno pro aglomerace nad 250 tisíc obyvatel a pro silnice s intenzitou dopravy nad 6 milionů vozidel za rok, významná letiště a železniční tratě. Podle Zprávy o zpracování strategické hlukové mapy ČR z roku 2007 bylo v I. kole hlukového mapování zjištěno, že v oblastech nad mezní hodnotou pro hluk ze silniční dopravy žije 226,7 tisíc obyvatel (z hlediska ukazatele hluku pro den, večer, noc). V Praze, Brně a Ostravě je vystaveno účinkům hluku přesahujícím hygienické limity zhruba 10 % populace. V některých obcích v blízkosti frekventovaných komunikací je nadměrnému hluku vystavena více jak ¼ obyvatel.

Ve II. etapě hlukového mapování v roce 2012 bylo hlukové mapování provedeno pro aglomerace nad 100 tis. obyvatel (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Olomouc, Liberec-Jablonec nad Nisou a Ústí nad Labem – Teplice, dále pro silnice po nichž projede více než 3 mil. vozidel ročně, železnice po nichž projede více než 30 tis. vlaků ročně a pro letiště Praha – Ruzyně. Mapy jsou dostupné na národním geoportálu INSPIRE.

Rušení spánku je hlavní důsledek vliv environmentálního hluku. Může způsobit primární defekt během spánku a sekundární vliv, který se dostavuje den po nočním spánku, rušením hlukem. Nepřerušovaný spánek je předpokladem pro dobré fyziologické a duševní funkce, primární vliv hluku přináší obtíže s usínáním, probouzení a změny spánkových stadií a hloubky spánku, růst krevního tlaku, tepové frekvence, tlakové amplitudy, vazokonstrikci, změny dýchání, arytmii a zvýšenou pohyblivost ve spánku.

Pro dobré noční spaní přichází v úvahu hladina nepřekračující 30 dB (A) pro ustálený hluk. Mělo by se předcházet jednotlivým hlukům nad 45 dB. Pro stanovení nočních limitů se musí zohlednit přerušování hluku.

Zranitelné podskupiny obecné populace by měly být chráněny. Příklady těchto skupin jsou: lidé s nemocemi nebo zdravotními problémy (např. hypertenzí), lidé v nemocnicích nebo rehabilitačních zařízeních, lidé se smyslovým postižením, slepí, lidé se sluchovým postižením, nenarozené děti, děti a novorozenci, starší populace obecně. Lidé s postižením sluchu jsou nejvíce omezováni ve srozumitelnosti řeči. Dokonce jen slabé postižení sluchu může způsobit velké nepochopení mluvené řeči v hlučném prostředí.

Vodní zdroje – dostupnost pitné vody, koupací vody

Bezpečná pitná voda je dalším základním požadavkem ochrany veřejného zdraví. Prostřednictvím pitné vody může být jedinec exponován biologickým, mikrobiologickým či chemickým agens nejenom konzumací, ale také sprchováním nebo vdechováním. Přes 93 % české populace bylo v roce 2011 zásobováno pitnou vodou z veřejných vodovodů, jejíž kvalita se v posledních dvou desetiletích zlepšila, a v posledních letech se výrazně nemění. Velikost odhadované expozice obyvatel zdraví škodlivým látkám z pitné vody je konstantní či mírně klesá. Více jak 80 % obyvatel bylo v roce 2011 zásobováno vodou, v níž nebylo ani u jednoho ze zdravotně závažných ukazatelů nalezeno překročení limitní hodnoty. Nejvýznamnější expozici z pitné vody představují dusičnany (v průměru zhruba 7 % hodnoty celkového denního přijatelného příjmu dusičnanů). Mikrobiologická kvalita pitné vody z veřejných vodovodů zůstává konstantní; výskyt epidemií z pitné vody je sporadický.

Možná zdravotní rizika související se znečištěním povrchových vod se snižují. Problémem však stále zůstává znečišťování rozptýleného a plošného charakteru, tedy nekontrolovatelné množství odpadních vod z rozptýlené zástavby a ze zemědělství, především splachy hnojiv a přípravků na ochranu rostlin. Touto činností je zejména ohrožena populace (cca 7 %), která využívá vlastní zdroj pitné vody, kde lze předpokládat, že zde nedochází k pravidelným kontrolám kvality vody. Kvalitu rekreačních vod v České republice je možno hodnotit jako poměrně dobrou. V roce 2011 vyhovělo limitním požadavkům 87 % sledovaných koupališť (celkem 183). Největším problémem tuzemských přírodních vod nadále zůstává masový výskyt toxických sinic, způsobujících alergické reakce či akutní otravy.

Změny klimatu

Změny klimatu a extrémní výkyvy počasí výrazně ovlivňují lidské zdraví. Podle WHO vede zvýšení průměrné roční teploty o 1°C k růstu intenzity úmrtnosti o 1-3 %. Ohroženými skupinami obyvatel jsou především starší osoby a malé děti, které mají sníženou schopnost regulace tělesné teploty. Změna teploty ohrožuje dále pacienty s astmatem, respiračními infekcemi či CHOPN (chronická obstrukční plicní nemoc), kde zmíněné zvýšení průměrné roční teploty může vést k růstu intenzity úmrtnosti až o 6 %. Dochází také ke změnám v sezonním rozložení alergenních pylů, většinou se jedná o prodloužení sezónnosti a prodloužení trvání alergických poruch v průběhu roku. Dále dochází ke zvýšení produkce pylů některými rostlinami, či postupné migrace nových alergenních látek z jižních oblastí. Nárůst počtu horkých dnů, kdy je vzduch navíc silně znečištěn prachovými částicemi a přízemním ozonem, vede k nárůstu intenzity úmrtnosti na respirační a kardiovaskulární nemoci.

Mírnější zimy v našem podnebném pásu pak vedou k posílení populací klíšťat (i k rozšíření jejich areálu působnosti) a k následnému šíření infekčních onemocnění přenášených zejména klíšťaty jako je lymská borelióza a klíšťová encefalitida (v roce 2011 onemocnělo v ČR lymskou boreliózou téměř 5 tisíc osob a 860 osob potom klíšťovou encefalitidou).

Zvýšení průměrné roční teploty má také nezanedbatelný vliv na kvalitu vod; nárůst průměrné teploty povrchových vod vede dlouhodobým změnám v kvalitě surové vody (například dochází ke zvýšení koncentrace organických látek, roste riziko bakteriálního a chemického znečištění vod). To v důsledku vede k vyšší náročnosti úpravy vody, riziku nižší účinnosti dezinfekce a riziku vyšší tvorby vedlejších produktů dezinfekce, které vznikají reakcí chloru či jiného dezinfekčního oxidantu s přírodně organickými látkami ve vodě. K nižšímu ředění mikrobiologického znečištění dochází nárůstem průměrných teplot i v případě koupacích vod; dochází k eutrofizaci (obohacování vod o živiny, zejména dusík a fosfor, snížení obsahu volného kyslíku) a tím přemnožení cyanobakterií (sinic). Navíc se objevují některé dříve se nevyskytující sinice, produkující velmi účinné toxiny.

Nakládání s půdou

Ochrana půdy je klíčovým úkolem a to nejen ve vztahu k její úrodnosti (např. udržováním složek organické hmoty, ochrany struktury a zachování edafonu), ale rovněž při ochraně proti větrné a vodní erozi, nebo zabránění kontaminace půdy nežádoucími látkami. Uvážlivé využívání zemědělské půdy, včetně jejího zpracování, úpravy vodního režimu a zavlažování, vhodného střídání plodin, optimalizovaného používání hnojiv a prostředků na ochranu rostlin, zachování krajinných prvků, nebo zavádění protierozních opatření má rovněž širší dopad na životní prostředí jako je např. kvalita a vydatnost vodních zdrojů, agro-biodiverzita, nebo veřejné zdraví. Z hlediska veřejného zdraví je mimo hygienických vlivů nakládání s půdou důležité zejména z důvodů zajištění potravinové bezpečnosti a výživy obyvatelstva.

Zdrojem znečištění půdy bývají zpravidla chemické látky, které pocházejí z průmyslových aktivit, jako je např. těžba a zpracování nerostných surovin. Velký podíl na znečištění půdy má i nesprávné ukládání odpadů a havárie spojené s úniky jedovatých látek.

U zemědělské půdy mohou být zdrojem kontaminace chemicky vyrobená hnojiva, zejména pokud jsou použita v nesprávnou dobu (např. za deště, kdy může být hnojivo spláchnuto z půdy) a v nadměrném množství či nevhodném poměru. Dalším zdrojem kontaminace je používání chemických přípravků na ochranu rostlin, např. chemické postřiky k hubení škodlivých organismů – pesticidy, herbicidy, insekticidy a jiné. Kontaminaci půdy způsobují také imise ze znečištěného ovzduší z průmyslu a dopravy.

Kontaminovaná půda se tak může stát zdrojem zdraví škodlivých látek. Lidé půdní částice vdechují ve formě prachu a půdy, které se běžně vyskytují na chodnících, vozovkách, zahrádkách, polích apod. Chemikálie můžeme rovněž přijímat z potravin vypěstovaných na chemicky ošetřovaných půdách nebo z potravin přímo chemicky ošetřených.

12.3.1.2 Socioekonomické vlivy

Neméně důležitou determinantou lidského zdraví jsou i socioekonomické vlivy, které se odrážejí na objektivním i subjektivním zdravotním stavu obyvatelstva v rámci různých socioekonomických skupin v interakci se životním stylem stejně jako vzděláním. Subjektivní pocit dobrého zdraví a psychické pohody je ovlivněn zařazením člověka v rámci socioekonomické struktury společnosti. SCR může tyto determinanty ovlivnit jak pozitivně, tak i negativně – zvýšením vzdělanosti, podporou možností zdravého trávení volného času, podporou zaměstnanosti.

Vzhledem k zaměření SCR PK lze v řešeném případě uvažovat s následujícími faktory:

- ▶ Vzdělanost;
- ▶ Zaměstnanost;
- ▶ Možnosti zdravého trávení volného času;
- ▶ Bezpečnost.

Jak bylo již výše uvedeno zdraví obyvatel je ovlivňováno řadou faktorů. Působí na něj stav životního prostředí, zdravotní péče, životní styl obyvatel, vrozené dispozice i socioekonomické faktory. Vlivy koncepce s dopadem na životní prostředí se většinou odrazí ve veřejném zdraví, jedná se o většinu již výše posuzovaných vlivů na jednotlivé složky ŽP, vstup toxických látek do ŽP, hluk, ale i vlivy na estetickou kvalitu ŽP resp. psychickou pohodu, jako je krajinný ráz apod. Vlivy koncepce na životní prostředí a na zdraví obyvatelstva se tedy z velké části překrývají, avšak mohou existovat i vlivy s dopadem na životní prostředí, které se ve zdraví obyvatel přímo neprojeví (např. vodní cesta), resp. které se neodrazí ve stavu životního prostředí, zato ale ovlivní lidské zdraví (v tomto případě např. rozvoj produktů cestovního ruchu zaměřených na lázeňství a wellness apod.).

Životní prostředí ovlivňuje lidské zdraví nepřetržitým působením prostřednictvím interakce organismu a fyzikálních, chemických i biologických faktorů dýcháním, příjmem potravy a tekutin, kontaktem se smyslovými receptory sliznicemi i pokožkou. Vzhledem k šíři působení prostředí na lidské zdraví je však velice obtížné přesně vyhodnotit jednotlivé vlivy faktorů ŽP na lidské zdraví. Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším významu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek a odstranění dlouhodobě působících zátěží, znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdraví obyvatelstva.

SCR PK může tyto determinanty ovlivnit jak pozitivně, tak i negativně – podporou neformálního vzdělávání, podporou zaměstnanosti, změnou počtu pracovních příležitostí, kvalitou života v sídlech i na venkově, možnostmi zdravého využití volného času.

Z výše uvedeného popisu zdravotních determinant, relevantních cílů koncepčních dokumentů v oblasti zdraví a zdravotního stavu obyvatel lze vyvodit následující zdravotní determinanty s vazbou ke SCR PK:

- ▶ Faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, čistota vodních zdrojů, nakládání s půdou, klima apod.;
- ▶ Zaměstnanost;
- ▶ Vzdělanost;
- ▶ Zdravé využití volného času;

- Bezpečnost (od bezpečnosti dopravy, po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů).

Tab. 21 Vztah zdravotních determinant a oblastí podpory koncepce

Zdravotní determinanty	Aktivita negativním vlivem na danou determinantu	Aktivita s možným pozitivním vlivem na danou determinantu
Faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, dostupnost vodních zdrojů, nakládání s půdou a klimatické změny ⁴	Opatření 1.1, 1.2, 1.3	Opatření 1.4 – aktivita 1.4.1
Zaměstnanost		Opatření 1.1, 1.2, 1.3, 2.5, 3.2
Vzdělanost		Opatření: 1.3, (2.5), 3.2
Zdravé využití volného času		Opatření: 1.2, 1.3
Bezpečnost (od bezpečnosti dopravy, po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů)		Opatření: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Vzhledem k charakteru koncepce se významný negativní vliv na determinant veřejného zdraví nepředpokládá. Obecně lze shrnout, že cestování a poznávání nového zvyšuje kvalitu lidského života. Cestování však sebou přináší také negativna např. ve zvýšeném riziku úrazů – při provozování různých sportů či různých typů turistiky.

V rámci hodnocené Strategie je možné předpokládat jisté přímé vlivy na determinant veřejného zdraví pouze u priority 1. Rozvoj turistické infrastruktury bude mít potenciálně jak pozitivní vliv na bezpečnost obyvatel (zvýšená kvalita komunikací, bezpečnostní opatření typu separace cyklistů a motoristů bezpečného řešení, křížení významných dopravních tahů, zkvalitnění ubytování... apod.) tak i negativní vliv a to především zvýšením intenzit dopravy v místech dosud automobilovou dopravou dotčených minimálně.

V rámci ostatních priorit je možné najít určité pozitivní vlivy některá opatření koncepce na zaměstnanost (2.5, 3.2). Z hlediska vzdělanosti je pak pozitivní opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů.

Nebylo identifikováno žádné opatření, které by vykazovalo výrazně negativní vazbu na některou zdravotní determinantu, bez jiných pozitivních vlivů, a u kterého by zároveň nebylo možné tuto negativní vazbu eliminovat, nebo alespoň zmírnit pomocí správně nastavených kritérií pro implementaci koncepce.

12.4 Vyhodnocení vlivů SCR PK na veřejné zdraví

Vyhodnocení vlivů SCR PK na zdraví prostřednictvím životního prostředí:

Vyhodnocení vlivů SCR PK na veřejné zdraví vychází z relevantních cílů ochrany a podpory zdraví ve vztahu k životnímu prostředí, které lze nalézt v přijatých koncepcích, strategiích a akčních plánech na mezinárodní, národní úrovni i regionální úrovni (viz kapitola 5.2 a 12.1).

Smyslem hodnocení vlivů SCR PK na veřejné zdraví je zjištění, zda předkládaná koncepce resp. její aktivity nenarušují cíle ochrany zdraví a zda v souladu s nimi napomáhá vytvářet podmínky pro zlepšení zdravotního stavu obyvatel. V optimálním případě by realizace Strategie měla znamenat podporu zdraví obyvatelstva regionu. Byly hodnoceny možné vlivy opatření a aktivit na tyto referenční cíle.

Vzhledem k tomu, že vlivy předkládané koncepce na ŽP byly vyhodnoceny již v předchozích kapitolách, a konkrétní vlivy ve specifických územích budou záviset na realizaci předkládaných projektů, nejsou v této části hodnoceny vlivy na veřejné zdraví zprostředkované životním prostředím. Požadavky a cíle veřejného zdraví vzhledem k vlivům na zdraví prostřednictvím životního prostředí byly zahrnuty do referenčních cílů ochrany životního prostředí a vlivy priorit, opatření resp. aktivit Strategie na tyto cíle byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 6.2.

⁴ Vlivy na kvalitu životního prostředí včetně faktorů ovlivňujících veřejné zdraví jsou podrobně vyhodnoceny na úrovni navrhovaných aktivit v rámci hodnotících tabulek viz kapitola 6.2.

Potenciální dopady jednotlivých opatření na veřejné zdraví:

Následující tabulka ukazuje možné dopady jednotlivých opatření SCR PK na veřejné zdraví tak, jak vyplynuly z vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Tab. 22 Potenciální dopady jednotlivých opatření a aktivit na veřejné zdraví

Opatření	Opatření může negativně ovlivnit veřejné zdraví	Opatření může pozitivně ovlivnit veřejné zdraví
1.1.	Zvýšení frekvence letecké dopravy může snížit kvalitu bydlení obyvatel v okolí. Díky vybudování nové dopravní a doprovodné infrastruktury (parkoviště, odpočívadla) může dojít ke zvýšení návštěvnosti určitých lokalit s blízkou obytnou zástavbou a může docházet k negativní vliv na místní obyvatelstvo – rušení, hluková zátěž, emise.	Vybudování kvalitních cyklostezek a dopravní infrastruktury napomůže zvýšení bezpečnosti.
1.2	-	Rozšíření ubytovacích a stravovacích zařízení zvýší nabídku pracovních míst v turisticky atraktivních lokalitách. Zkvalitnění wellness turistiky (lázeňství) Zkvalitnění turistické infrastruktury zlepší: - možnost vzdělávání obyvatel, - možnosti trávení volného času, - zvýší bezpečnosti pro provozování turistiky.
1.3	-	Budování nových turistických cílů a jejich zázemí zvyšuje nabídku pracovních pozic, především v odlehlejších regionech kraje.
1.4	-	Sekundární vliv na zvýšení kvality životního prostředí (především omezování znečištění ovzduší realizací moderních technologií u nových staveb) .
2.5		V rámci tohoto opatření je možné spatřovat jistou možnost podpory zaměstnanosti.
3.2		Toto opatření je zaměřeno na vzdělávání zaměstnanců v oblastech cestovního ruchu.

Priority 2 a 3 mají spíše marketingový a organizační charakter. Z těchto priorit pak jsou z hlediska veřejného zdraví významnější opatření 2.5 – Rozšíření a modernizace komplexního i segmentovaného informačního systému turistického regionu a opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů. V dalších opatřeních v rámci priorit 2 a 3 se nepředpokládá přímý vliv na veřejné zdraví.

Obecně lze shrnout, že cestování a poznávání nového zvyšuje kvalitu lidského života. Zkvalitňování cestovního ruchu a jeho podpora vede ke zdravému trávení volného času. Sekundárně pak zkvalitňováním sítě zařízení v rámci cestovního ruchu může docházet ke zvyšování nabídky nových pracovních pozic

Zvýšení turistické atraktivity lokality přináší také určitá negativa, především zhoršení kvality ovzduší a hluku vlivem zvýšení individuální dopravy v rámci cestovního ruchu.

Podmínky implementace SCR PK z hlediska jeho vlivů na veřejné zdraví:

Při rozhodování o podpoře projektů v rámci SCR PK by měly mít relativní přednost projekty splňující následující kritéria:

- Projekty, které snižují zátěž ovzduší tox. látkami z dopravy;
- Projekty, které snižují zátěž obyvatelstva hlukem z cestovního ruchu a dopravy;
- Projekty, které umožňují zdravé trávení volného času;
- Projekty, které zvyšují vzdělanost populace;
- Projekty, které zvyšují nabídku pracovních míst;

- Projekty, které zvyšují bezpečnost dopravy.

Pro sledování dopadů SCR PK jsou využitelné následující indikátory:

- Počet úmrtí turistů/cykloturistů (sleduje ÚZIS, ČSÚ);
- Počet nehod s účastí turistů/cyklistů (sleduje ČSÚ);
- Nemocnost/úmrtnost na nejčastější civilizační onemocnění – kardiovaskulární onemocnění a nádory dle diagnostických skupin (sleduje ÚZIS);
- Nemocnost na alergie a astma (sleduje ÚZIS);
- Expozice hluku z dopravy;
- Expozice znečištěnému ovzduší.

V této souvislosti je třeba konstatovat, že monitorování takto široce zaměřené koncepce, z hlediska veřejného zdraví je velmi obtížné, neboť vazba mezi indikátory veřejného zdraví a realizovanými aktivitami na základě Strategie je většinou nepřímá resp. velmi těžce prokazatelná.

Závěry plynoucí z vyhodnocení vlivů SCR PK na veřejné zdraví:

Z hlediska vlivu na veřejné zdraví je předložená Strategie hodnocena spíše pozitivně. Splňuje hlavní cíl národní strategie Zdraví 2020 - „Zlepšit zdravotní stav populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet“. Pozitivní vlivy lze očekávat v souvislosti s předpokládaným navýšením cestovního ruchu a možností zdravého trávení volného času. Při realizaci některých opatření lze předpokládat určité zvýšení zaměstnanosti v území. Při implementaci SCR PK dojde ke vzdělávání v rámci regionu (turistická informační centra, v oblasti služeb, cizí jazyky na školách..atd). Případné negativní vlivy na veřejné zdraví jsou spojeny především s obdobím výstavby nové dopravní a cyklistické infrastruktury případně další navazující infrastruktury. Jedná se o hluk a znečištěné ovzduší z pracovních mechanismů. Tyto vlivy budou časově omezené. Díky vybudování nové dopravní a doprovodné infrastruktury může dojít ke zvýšení návštěvnosti určitých izolovaných lokalit s blízkou obytnou zástavbou a může docházet k negativní vliv na místní obyvatelstvo – rušení, nová hluková zátěž, snížení pohody bydlení. Toto ovlivnění se však týká pouze malé skupiny obyvatel. Nicméně je nutné při výběru projektů brát v potaz i tyto možné vlivy.

Realizací Strategie nebude většina zdravotních determinant významně dotčena. V optimálním případě bude mít Strategie pozitivní vliv na veřejné zdraví, zejména zlepšením ekonomických a sociálních determinant obyvatel. Jedná se o zvýšení nabídky pracovních míst, zlepšení možností vzdělávání, včetně rekvalifikací a celoživotního vzdělávání a především možností zdravého trávení volného času. Pokud bude implementace SCR PK prováděna v souladu s výstupy jejího posouzení vlivů na životní prostředí, není očekáváno zhoršení životního prostředí obyvatel a jeho zdravotních determinant. Potenciálně negativním vlivům na životní prostředí resp. veřejné zdraví lze předejít při výběru konkrétních projektů, resp. realizací opatření pro zamezení negativním vlivům na veřejné zdraví na úrovni realizace záměrů.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že v případě realizace navrhovaných opatření (viz kapitola 7) nedojde k závažnějšímu ovlivnění území z hlediska veřejného zdraví a vlivu na obyvatelstvo. Domníváme se tak, že z vlastní koncepce nevyplývají při správné realizaci významné negativní vlivy na veřejné zdraví.

13 NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Charakter koncepce

SCR PK je střednědobým koncepčním dokumentem sloužícím k podpoře rozvoje tohoto hospodářského odvětví v Pardubickém kraji a současně i jako nástroj řízení a koordinace cestovního ruchu v Pardubickém kraji.

Po formální stránce se SCR dělí na analytickou část, strategickou část a návrhovou část, implementaci a samostatná kapitola je pak věnována hlavnímu tématu koncepce a to návrhu marketingu a organizačního řešení destinačního řízení. Dokument je doplněn velkým množstvím příloh, které se váží především k analytické části dokumentu.

Analytická část koncepce je vypracována velmi podrobně. Tato část analyzuje stávající stav a plnění předchozí koncepce cestovního ruchu v kraji. Na ni pak logicky navazuje strategická část, kde je na základě předchozí analýzy vytyčena strategie cestovního ruchu kraje pro další programové období. Tato strategie je pak využita v návrhové části, ve které jsou navrženy jednotlivé priority a opatření. Návrhová část pak logicky vyústí kapitolou implementace, která je v hodnocené strategii zpracována velmi stručně. V rámci dokumentu pak není nastíněn způsob monitoringu implementace ani finanční plán celé strategie. Velmi podrobně je pak navržen marketing a organizační řešení destinačního řízení pro danou strategii.

Z celé struktury dokumentu je zřejmé, že strategie cestovního ruchu Pardubického kraje bude v dalším období zaměřena převážně na marketingová a organizační opatření.

Způsob a průběh posouzení

Míra vlivu na jednotlivé složky životního prostředí bude záviset na stanovených opatřeních a jejich lokalizaci do konkrétního území. Vzhledem k charakteru koncepce tak nelze na úrovni SEA SCR PK hodnotit konkrétní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí resp. veřejného zdraví bez znalosti technického řešení a územní lokalizace jednotlivých podpořených projektů. To bude zejména v případě tzv. tvrdých investic naplní následujících stupňů přípravy konkrétních projektů, které budou vyhodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí v procesu EIA, a to do hloubky úměrné jejich potenciálním vlivům (dle rozsahu stanoveného ve zjišťovacím řízení).

V rámci procesu SEA byly hodnoceny všechny části SCR PK. K vyhodnocení vlivů SCR PK na životní prostředí a veřejné zdraví byla použita metoda referenčních cílů. Referenční cíle ochrany životního prostředí představují základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí SCR PK a slouží zejména k vyhodnocení souladu specifických cílů, priorit a opatření resp. v rámci nich navrhovaných aktivit s referenčními cíli ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí byly vybrány na základě analýzy cílů specifikovaných v koncepčních dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu. Součástí SEA vyhodnocení SCR PK je rovněž vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000.

V rámci posouzení vlivů na životní prostředí byly navrženy podmínky a doporučení pro minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a indikátory pro monitoring implementace koncepce z hlediska vlivů jejího provádění na životní prostředí.

Svým členěním odpovídá toto „Vyhodnocení“ příloze č.9 zákona č.100/2001 Sb. Rozsah zpracování jednotlivých kapitol je dán významem koncepce ve vztahu k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví.

Posouzení vlivů SCR PK na životní prostředí a veřejné zdraví (SEA dokumentace) bylo provedeno ve smyslu § 10c až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady o hodnocení účinků určitých plánů a programů na životní prostředí č. 2001/42/EC.

Pro samotné posouzení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví bylo využito multikriteriálního hodnocení pomocí metody referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Strategie byla rovněž podrobena posouzení vlivů dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v rámci něž budou vyhodnoceny možné vlivy realizace koncepce na lokality soustavy Natura 2000, jejich předměty ochrany a celistvost.

Posouzení bylo provedeno v souladu s aktualizovanou Metodikou posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí - tj. byly posuzovány možné kumulativní a synergické vlivy opatření a aktivit na jednotlivé složky životního prostředí. Hodnocení se zaměřilo zejména na oblasti stanovené závěrem zjišťovacího řízení, který vydalo Ministerstvo životního prostředí k Oznámení koncepce.

Hodnocení vlivů na životní prostředí se opírá o následující kroky:

- ▶ Charakteristika hlavních trendů v oblasti životního prostředí;
- ▶ Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní a regionální úrovni;
- ▶ Stanovení referenčního rámce pro hodnocení (sada referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě současných mezinárodních, národních a regionálních environmentálních trendů;
- ▶ Hodnocení analytické části koncepce;
- ▶ Hodnocení návrhové části koncepce vůči zvolenému referenčnímu rámci, hodnocení priorit, opatření a cílů opatření navrhovaných v rámci koncepce;
- ▶ Hodnocení implementační části koncepce včetně části přílohové;
- ▶ Návrhy úprav a doplnění dokumentu na základě provedeného hodnocení;
- ▶ Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace koncepce na životní prostředí;
- ▶ Hodnocení vlivů na veřejné zdraví;
- ▶ Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

Při zpracování SEA nenarazil zpracovatel na žádné neočekávané problémy při shromažďování požadovaných údajů, které by bránily ve vyhodnocení resp. snižovaly jeho kvalitu.

Základní závěry, ke kterým dospěl zpracovatel posouzení vlivů na životní prostředí:

SCR PK, tak jak byla předložena zpracovateli SEA, je především marketingovým a organizačním nástrojem pro rozvoj CR v PK. Realizace tzv. tvrdých investic se samozřejmě v rámci Strategie předpokládá, ale v době zpracování dokumentu je navržena spíše na úrovni předpokladu jednotlivých aktivit a neznalosti konkrétnějších projektů. Organizační a marketingová opatření navržena v rámci Strategie nebudou mít přímý vliv na životní prostředí. Nicméně nelze vyloučit vlivy nepřímé. V této fázi a na základě stávajících informací nelze tyto vlivy predikovat.

Lze očekávat, že koncepce může mít potenciálně negativní vlivy na životní prostředí - jedná se především o plánované aktivit tzv. tvrdých investic v oblasti rozvoje infrastruktury cestovního ruchu a infrastruktury dopravní, a s tím spojené potenciální dopady na území, vodní toky či zvláště chráněná území. Tyto negativní vlivy však lze kvantifikovat pouze na konkrétní projektové úrovni se znalostí technologického řešení a konkrétního územního průmětu jednotlivých projektů. Na úrovni strategických opatření, což je především předmětem řešení SCR PK, nelze přesně stanovit vlivy na konkrétní složky životního prostředí a už vůbec ne na konkrétní území v rámci řešeného území.

Na druhé straně lze očekávat příznivé vlivy koncepce zejména vzhledem k významné podpoře zlepšování stavu životního prostředí a zmírňování dopadů lidské činnosti v oblasti cestovního ruchu na životní prostředí. Tato podpora je směřována především zvyšování bezpečnosti a kvality infrastruktury cestovního ruchu a zprostředkování i veřejného zdraví, přírody a krajiny díky spolupůsobení synergických aktivit z jiných odvětví strategického plánování Pardubického kraje.

Z hlediska veřejného zdraví je klíčovým vlivem realizace SCR PK pozitivní dopad na možnosti trávení volného času a vhodné formy rekreace obyvatel. V optimálním případě bude mít Strategie pozitivní vliv na sociální determinanty veřejného zdraví, zejména zlepšením ekonomických a sociálních determinant zdraví obyvatel, zvýšením zaměstnanosti a vzdělanosti. Pokud bude implementace SCR PK prováděna v souladu s výstupy posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, není očekáváno zhoršení životního prostředí a jeho zdravotních determinant nad únosnou míru ve spojení s realizací navrhovaných aktivit. Potenciálně negativním vlivům na životní prostředí resp. veřejné zdraví lze předejít při výběru konkrétních projektů, zejména ve fázi jejich projektové přípravy a následné realizace opatření pro zamezení negativním vlivům na životní prostředí a veřejné zdraví.

Opatření pro zamezení zjištěným negativním vlivům

V rámci Strategie nejsou uvedeny konkrétní investiční projekty do infrastruktury cestovního ruchu ani jejich lokalizace.

Vzhledem k neznalosti lokalizace, charakteru ani technických parametrů podpořených projektů je velmi obtížné stanovit jakákoli konkrétní opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů při aplikaci koncepce v kraji. Veškerá eliminační a minimalizační opatření jsou tedy ve vyhodnocení koncepce (SEA) navržena za účelem zamezení realizace projektů, které by znamenaly významné negativní vlivy na životní prostředí.

Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje 2016-2020 na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií, která by měla v rámci předprojektové přípravy vést k relativnímu upřednostnění environmentálně šetrných projektů a projektů, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v kraji, a zároveň by měla zamezit podpoře projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí.

Pomocí indikátorů pro hodnocení implementace předkládané koncepce bude možné monitorovat přínosy jeho realizace pro životní prostředí a vyvodit důsledky pro další návrhová období.

Na základě hodnocení návrhu priorit, opatření a aktivit koncepce a vyhodnocení jejich vlivu na referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 6) nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy na životní prostředí vyplývající z provedení koncepce, kterým by nebylo možné předcházet, resp. je kompenzovat pomocí vhodně zvolených podpořených projektů. V této souvislosti tedy nejsou navrhována žádná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů.

Zpracovatel SEA také upozorňuje na existenci jiného strategického dokumentu a to: Koncepce cyklo a in-line turistiky v Pardubickém kraji, který se zabývá pouze problematikou cykloturistiky a je tedy velmi úzce tematicky provázán s hodnocenou SCR PK. Jeho zpracování probíhá souběžně se zpracováním této SCR PK. Zpracovatel SEA upozorňuje, že při implementaci SCR PK a cyklokoncepce je nutné realizovat navržená opatření v rámci obou strategií ve vzájemném souladu tak, aby nedocházelo ke střetům či duplicitě různých opatření pro podporu cykloturistiky.

Shrnutí

Obecně lze predikovat vliv na ŽP u projektů konkrétního investičního charakteru, znamenající stavební aktivitu v území, především v případě, kdy lze z charakteru projektů usuzovat na potenciální střet s environmentálně hodnotnými částmi území, které jsou samy o sobě atraktivním cílem cestovního ruchu. Z konkrétních projektů je zde třeba zdůraznit možný negativní vliv realizace nových lyžařských areálů, v případě, že by byly lokalizovány v územích cenných z environmentálního hlediska a především jejich využití jako multifunkčních komplexních center, vyvážení plošně rozsáhlých zázemí pro aktivní turistiku apod. (opatření 1.2). Při realizaci takových opatření je třeba vždy zvážit a vyhodnotit možné dopady v území a dané projekty řešit citlivě ve vztahu k přírodním hodnotám. Jakékoliv aktivity ve zvláště chráněných územích či mezinárodně významných částech přírody je třeba koordinovat s příslušnými orgány ochrany přírody a respektovat prioritu ochrany přírody před využitím těchto území pro účely cestovního ruchu.

U všech nových projektů v rámci cestovního ruchu, které budou realizovány na nezastavěných plochách se také předpokládají nové zábory půdy.

V případě realizace nových staveb je třeba respektovat krajinný ráz území a do esteticky hodnotných území neumisťovat stavby, které by tvořily výrazné dominanty (jak výškové tak i vzhledem). Při realizaci konkrétních záměrů s možným významným vlivem na krajinný ráz (např. výstavba rozhleden apod.) je třeba provést posouzení záměru z hlediska jeho vlivu na krajinný ráz.

Při realizaci záměrů je nutné v maximální míře využívat a rekonstruovat stávající stavby či brownfields.

Při rekonstrukci i výstavbě nových ubytovacích a restauračních zařízení pro cestovní ruch využívat v co největší míře ekologicky šetrné technologie pro výstavbu, vytápění a provoz, které budou znamenat energetické i materiálové úspory.

Velmi pozitivní v rámci cestovního ruchu je aktivita 3. v rámci opatření 1.1. Jedná se o podporu rozšíření integrovaného dopravního systému a destinací. Kvalitní integrovaný systém hromadné dopravy v rámci kraje umožní a podpoří snižování individuální automobilové dopravy v regionu a především v jeho přírodně cenných oblastech, které jsou jedním z hlavních turistických destinací. Podpora hromadné dopravy také

sníží spotřebu neobnovitelných zdrojů (pohonných hmot) a také zdravý životní styl. Cestování hromadnou dopravou posiluje odpovědné chování občanů vůči životnímu prostředí.

Vyhodnocení vlivů návrhové části Strategie je zaměřeno především na opatření, u kterých se předpokládá realizace infrastruktury cestovního ruchu, především výstavby či rekonstrukce objektů. Každý jednotlivý projekt musí s konkrétním územním průmětem musí být podroben posouzení vlivů na životní prostředí na projektové úrovni (EIA) pokud svým charakterem tomuto posouzení podléhá. Týká se to především projektů výstavby silnic a cyklostezek, či jejich přeložek a oprav, dále pak realizace tematických areálů, lyžařských areálů, a další infrastruktury cestovního ruchu atd.

Z hlediska veřejného zdraví realizací SCR PK nebude většina zdravotních determinant významně dotčena.

Z hlediska kumulativních a synergických vlivů realizace koncepce lze konstatovat, že všechna opatření a aktivity v rámci priority 1 SCR PK zaměřená na rozvoj a zkvalitňování infrastruktury cestovního ruchu budou vzájemně interferovat. V případě dodržení opatření, která vyplynula ze SEA by mělo docházet k pozitivnímu spolupůsobení jednotlivých aktivit se synergickým efektem v podobě environmentálně šetrného zkvalitňování přírodních i kulturních destinací cestovního ruchu v Pardubickém kraji, zvyšování informovanosti a vzdělanosti návštěvníků a zlepšení životního stylu obyvatel kraje i jeho návštěvníků s pozitivním vlivem na veřejné zdraví.

Závěr

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že v případě realizace navrhovaných podmínek a doporučení uvedených níže nedojde k závažnějšímu ovlivnění území z hlediska veřejného zdraví a vlivu na jednotlivé složky životního prostředí. Domníváme se tak, že z vlastní koncepce nevyplývají při správné realizaci významné negativní vlivy na životní prostředí ani na veřejné zdraví. Ze strany zpracovatele posouzení vlivů SCR PK tak bylo navrženo Souhlasné stanovisko k verzi koncepce červen 2015 za předpokladu uplatnění výše uvedených podmínek a doporučení.

14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Proces posouzení vlivů SCR Pardubického kraje 2016 - 2020 probíhal spolu s přípravou samotného strategického dokumentu. Veřejnost stejně jako dotčené orgány státní správy i územní samosprávné celky měly možnost vznášet připomínky či dotazy v průběhu celého dosavadního průběhu posouzení. Vypořádání připomínek veřejnosti a způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení Ministerstva životního prostředí jsou uvedeny v příloze 2 a 3 tohoto dokumentu.

15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Průběh posuzování

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 39/2015 Sb., (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo předloženo Ministerstvu životního prostředí, zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 11.6.2015 zveřejněním oznámení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 18.8.2015 pod číslem jednací 55499/ENV/15.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaném v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne 2014 a po kontrole náležitostí byl dne 2014 zveřejněn v Informačním systému SEA a rozeslán dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Veřejné projednání "Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020" včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne 2014 na Krajském úřadu Pardubického kraje.... Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 2014.

Stručný popis koncepce

Jedná se o koncepci, která řeší rozvoj cestovního ruchu v Pardubickém kraji pro období 2016-2020. Tato strategie navazuje na Strategii rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji na období 2010-2015.

Strategie jako základní koncepční dokument podporuje rozvoj cestovního ruchu v zájmovém území, a tím napomáhá socioekonomické situaci a kulturnímu rozvoji regionu s ohledem na udržitelný rozvoj území a zájmy jeho obyvatel. Koncepce pokrývá plánovací období 2016 – 2020.

SCR PK bude nástrojem rozvoje cestovního ruchu na území Pardubického kraje, který jasně vymezí role a kapacity veřejné správy v této oblasti a poskytne veřejné správě účinný nástroj pro podporu rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji. Strategie bude motivovat ke správně cílenému rozvoji infrastruktury a služeb v cestovním ruchu, povede ke koncentraci marketingových témat, k efektivní organizaci cestovního ruchu na území kraje a vhodné dělbě komunikačních aktivit jednotlivých subjektů a k hospodárnému využití finančních prostředků vkládaných do rozvoje cestovního ruchu a marketingu.

Cílem Strategie je, na základě analýzy stavu infrastruktury, služeb, systému řízení a organizační struktury a marketingu cestovního ruchu, stanovit strategické cíle a priority rozvoje cestovního ruchu na území kraje *od roku 2016 do roku 2020*, v návaznosti na stávající krajskou strategii platnou do roku 2015. Ve Strategii budou zohledněny nové informace, trendy a poptávky na trhu a synergie s dokumenty národní úrovně v oblasti cestovního ruchu.

Strategii rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje je třeba chápat jako živý, flexibilní dokument, jehož strategická opatření i konkrétní náměty na projekty a aktivity je nutné průběžně monitorovat, vyhodnocovat a dle aktuálního vývoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji i širším měřítku také případně korigovat. Cestovní ruch je velmi citlivý na různé vnitřní i vnější změny a podněty, které není vždy možné dlouhodobě předvídat. Proto je případná korekce opatření a aktivit žádoucí. Jak je patrné z realizací předchozích strategických dokumentů cestovního ruchu Pardubického kraje, je s tímto postupem ze strany zadavatele počítáno a monitoring ve spolupráci s turistickými oblastmi a dalšími partnery průběžně probíhá, což dává důležitou garanci permanentní aktuálnosti tohoto strategického dokumentu.

SCR PK 2016 - 2020 je strukturován následovně:

1. Úvod
2. Analytická část
 - a. Charakteristika destinace
 - b. Analýza původního plnění strategie CR PK
 - c. Analýza cílů strategií na vyšší úrovni
 - d. Analýza poptávky na trhu
 - e. Příklady dobré praxe v oblasti marketingu
 - f. Analýza organizační struktury, marketingu a lidských zdrojů

- g. Analýza stávající turistické nabídky
- h. Analýza ekonomického významu CR pro region
- 3. Víze a strategické cíle oblasti CR na území PK.
- 4. Návrh priorit a opatření v oblasti CR na území PK.
- 5. Návrh implementace
- 6. Shrnutí návrhové části
- 7. Návrhy marketingu a organizačního řešení destinačního řízení
 - a. Návrh značky a prioritních marketingových témat
 - b. Návrh marketingu značky a témat
 - c. Návrh organizačního řízení
- 8. Přílohy

Zpracovatelem dokumentu je firma Avedon s.r.o.

Po formální stránce se Strategie člení na dvě základní části, a to část analytickou a návrhovou, která zahrnuje rovněž implementaci SCR PK a marketingu a organizačního řešení. Dokument je dále doplněn přílohami.

Stručný popis posouzení

Vyhodnocení SCR PK 2016 – 2020 je zpracováno v souladu s přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí Ministerstva životního prostředí dne 18. 8. 2015 pod číslem jednací č.j.: 56813/ENV/15.

Hodnocení vlivů na životní prostředí se opírá o následující kroky:

- Charakteristika hlavních trendů v oblasti životního prostředí;
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní a regionální úrovni;
- Stanovení referenčního rámce pro hodnocení (sada referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě současných mezinárodních, národních a regionálních environmentálních trendů;
- Hodnocení analytické části koncepce;
- Hodnocení návrhové části koncepce vůči zvolenému referenčnímu rámci, hodnocení priorit, opatření a cílů opatření navrhovaných v rámci koncepce;
- Hodnocení implementační části koncepce včetně části přílohové;
- Návrhy úprav a doplnění dokumentu na základě provedeného hodnocení;
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace koncepce na životní prostředí;
- Hodnocení vlivů na veřejné zdraví;
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

Při zpracování SEA nenarazil zpracovatel na žádné neočekávané problémy při shromažďování požadovaných údajů, které by bránily ve vyhodnocení resp. snižovaly jeho kvalitu.

Pro samotné posouzení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví bylo využito multikriteriálního hodnocení pomocí metody referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Strategie byla rovněž podrobena posouzení vlivů dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v rámci něž budou vyhodnoceny možné vlivy realizace koncepce na lokality soustavy Natura 2000, jejich předměty ochrany a celistvost.

Závěry posouzení

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO
k návrhu koncepce
„Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 -
2020“
verze červen 2015

Předkladatel koncepce: **Pardubický kraj**

Zpracovatel posouzení: Mgr. Jana Švábová Nezvalová, Amec Foster Wheeler, s.r.o.

(osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí č.j. 1278/167/OPVŽP/97)

Ing. Pavel Koláček, PhD.,

(autorizace č.j. 630/214/05 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, v platném znění)

Realizace koncepce "Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020" nebude mít významný negativní vliv na životní prostředí za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část A).

Realizace koncepce "Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020 " nebude mít potenciálně významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 ani jejich předměty ochrany za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část B).

A. Podmínky souhlasného stanoviska:

1. Vždy upřednostnit stávající cestní síť a další infrastruktury v krajině před budováním nových staveb.
2. V odůvodněných případech prověřit vizuální působení staveb umístovaných v krajinářsky hodnotných územích pomocí vyhodnocení vlivů na krajinný ráz území. Věnovat pozornost architektonickému ztvárnění doprovodných drobných staveb a to především v místech se zvýšenou ochrannou krajinného rázu (přírodní parky, CHKO).
3. V odůvodněných případech prověřit umístění nové infrastruktury cestovního ruchu pomocí biologických průzkumů, z hlediska možných zásahů do biotopů chráněných druhů, a to včetně zhodnocení budoucího provozu infrastruktury ve formě rušení zvýšeným přílivem návštěvníků.
4. V případě střetu staveb se zvláště chráněnými územími resp. evropsky významnými lokalitami konzultovat projektové řešení s příslušnými orgány ochrany přírody a upřednostnit zájmy ochrany přírody před rekreačním využitím území. Dále je třeba provést příslušná podrobná hodnocení např. vyhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i ZOPK, biologické hodnocení dle § 68 ZOPK či hodnocení vlivu na krajinný ráz dle případného požadavku orgánu ochrany přírody.
5. Při realizaci infrastruktury cestovního ruchu vyloučit, případně minimalizovat zásah do biocenter ÚSES, křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru.
6. V rámci projektové přípravy staveb, zpracovat rovněž projekt řešení zeleně, doprovodné výsadby podél cyklostezek realizovat z místně původních druhů rostlin.
7. Při realizaci staveb minimalizovat zábor ZPF či PUPFL.
8. Pokud budou realizovány stavby zasahující do chráněných ložiskových území, prognózních zdrojů surovin, poddolovaných území, či na území se sesuvy a svahovými deformacemi koordinovat řešení s příslušným báňským úřadem a případně zpracovat podrobný inženýrsko geologický průzkum, pokud bude vyžadován.

9. Před realizací staveb v odůvodněných případech (např. v blízkosti zdrojů podzemních vod, při rozvoji lázeňství apod) doporučujeme zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
10. Při realizaci infrastruktury či opatření v cestovním ruchu minimalizovat vznik odpadů, zajistit dostatečnou infrastrukturu pro třídění a sběr odpadů
11. Při realizaci staveb v maximální míře využívat recyklované materiály.
12. Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Pardubického kraje v souladu s ustanovením §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, prostřednictvím odpovídajících indikátorů. Návrh možných indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

1. Při přípravě konkrétních činností a záměrů podle této koncepce respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000, usilovat o přípravu řešení s minimálními negativními vlivy na předměty ochrany těchto lokalit, v ideálním případě vlivy zcela eliminovat.
2. Při výběru nových tras infrastruktury (dopravní/turistické) se pokud možno vyhýbat území lokalit soustavy Natura 2000 a jejich bezprostřednímu okolí, případně volit takové trasy, které využívají stávajících cest a tyto cesty nezpevňovat ani jinak stavebně neupravovat. Minimalizovat zásahy v okolí turistických/cyklo tras infrastruktury CR.
3. Prvky ostatní infrastruktury jako jsou např. parkoviště umisťovat mimo území lokalit soustavy Natura 2000 a jejich bezprostřední okolí (odpočívadla, lavičky, infotabule apod.) realizovat s ohledem na ochranu lokalit.
4. Při přípravě a pořádání sportovních a turistických akcí respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000 a zajistit jejich ochranu.
5. Všechny konkrétní činnosti a připravované záměry s potenciálním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 posoudit v procesu dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, a to vždy včetně kumulativních vlivů.

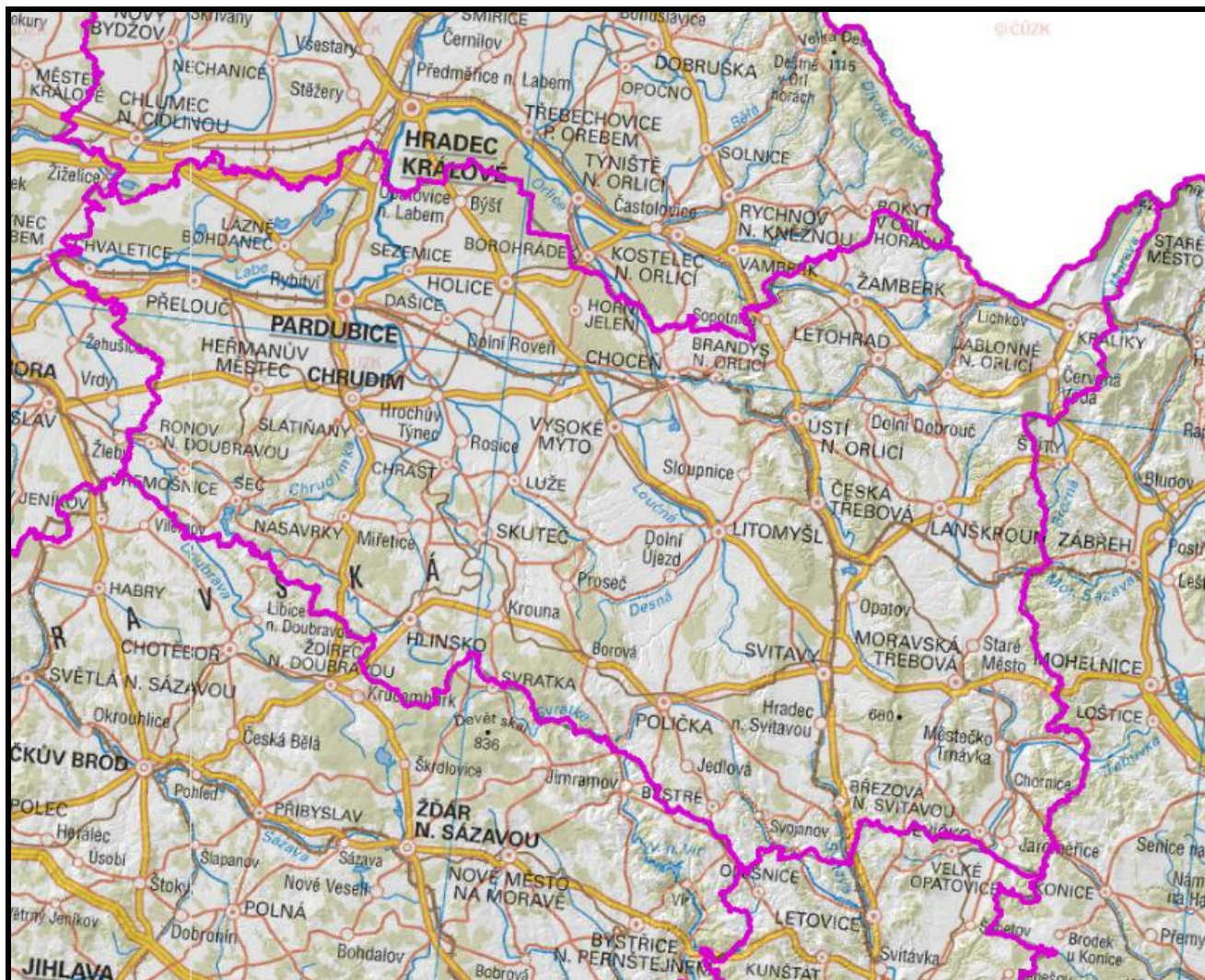
Ministerstvo životního prostředí dále předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého řešení co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

PŘÍLOHY

- Příloha 1: Posouzení vlivů koncepce dle § 45i, zákona č. 114/1992 Sb.
(Ing. Pavel Kolářek, Ph.D.)
- Příloha 2: Vypořádání vyjádření obdržných v průběhu zjišťovacího řízení
- Příloha 3: Vypořádání závěru zjišťovacího řízení

KONEC HLAVNÍHO TEXTU STUDIE

Datum zpracování vyhodnocení, podpis oprávněného zástupce předkladatele vyhodnocení, zpracovatele vyhodnocení a seznam osob, které se podílely na zpracování vyhodnocení, se nachází v jeho úvodní části.

STRATEGIE CESTOVNÍHO RUCHU PARDUBICKÉHO KRAJE 2016 - 2020

Posouzení vlivu koncepce dle §45i zákona č. 114/1992 Sb.

září 2015

Zpracovatelé posouzení

Objednatel: AMEC Foster Wheeler s.r.o.,
Křenová 184/58
602 00 Brno

Posouzení zpracoval: Ing. Pavel Koláček, Ph.D.
držitel autorizace k posuzování vlivů dle §45i

č. j.: 2915/ENV/12
128/630/12
ze dne 20. 1. 2012

Sušilova 7, 602 00 Brno
Tel.: 739 368 750
Email: pablotarta@gmail.com

Datum zpracování posouzení 30.9. 2015

Obsah

Zpracovatelé posouzení.....	1
Obsah.....	2
I. ÚVOD, CÍL POSOUZENÍ.....	3
II. ÚDAJE O KONCEPCI, PŘEDMĚT POSOUZENÍ KONCEPCE	4
2.1. Základní údaje.....	4
2.2. Obsah koncepce	4
2.3. Hlavní cíle koncepce	4
2.4. Stanovení variant koncepce.....	12
III. IDENTIFIKACE EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ	13
3.1. Stručný popis evropsky významných lokalit a ptačích oblastí	13
3.2. Identifikace evropsky významných lokalit a ptačích oblastí	16
IV. VLASTNÍ POSOUZENÍ KONCEPCE	17
4.1. Metodika hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.....	17
4.2. Hodnocení úplnosti podkladů.....	18
4.3. Vyhodnocení vlivů realizace koncepce a jejich významnost na lokality soustavy Natura 2000	18
4.4. Posouzení významnosti vlivů	25
4.5. Vyhodnocení vlivů koncepce na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí	26
4.6. Vyhodnocení koncepce z hlediska kumulativních vlivů	26
4.6 Srovnání významnosti vlivů jednotlivých variant koncepce na lokality soustavy Natura 2000	26
4.7. Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů	26
4.8. Návrh konkrétních opatření k eliminaci případných negativních vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000	27
V. SHRUTÍ A ZÁVĚR	29
VI. PŘÍLOHY	30

I. ÚVOD, CÍL POSOUZENÍ

Vyhodnocení vlivů koncepce "*Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016- 2020*" (dále jen SCR PK) na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 bylo zadáno v měsíci červnu 2015. Požadavek vyhodnocení dle §45i vyplynul ze závěru zjišťovacího řízení vydaného MŽP ČR (č. j.: 55499/ENV/15 ze dne 18. 8. 2015), kde je požadováno mimo jiné i vyhodnocení vlivů předmětné koncepce na území soustavy Natura 2000, tj. vyhodnocení ve smyslu §45i zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Předmětem hodnocení je oborová koncepce v působnosti kraje - Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje. Ta představuje strategický dokument kraje v oblasti cestovního ruchu.

Cílem tohoto hodnocení je zjistit, zda má koncepce významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost dotčených evropsky významných lokalit (EVL) a ptačích oblastí (PO).

Hodnocení proběhlo v srpnu/září 2015, souběžně s hodnocením vlivů koncepce na životní prostředí - SEA.

II. ÚDAJE O KONCEPCI, PŘEDMĚT POSOUZENÍ KONCEPCE

2.1. Základní údaje

SCR PK představuje základní strategický dokument kraje v oblasti rozvoje cestovního ruchu. Představuje hlavní nástroj podpory rozvoje turistického ruchu na území kraje v letech 2016 - 2020. Smyslem je strategická podpora sektoru v oblasti turistického ruchu jako významného segmentu v rámci ekonomického a sociokulturního rozvoje regionu. Navazuje na předchozí strategický dokument platný do roku 2015.

2.2. Obsah koncepce

Jedná se o koncepci připravovanou jako nový strategický dokument pro období 2016 - 2020.

V analytické části dokument charakterizuje území Pardubického kraje z pohledu kraje jako turistické destinace. Pro území Pardubického kraje je z marketingového hlediska a ve vazbě na oficiální vymezení turistických regionů České republiky agenturou CzechTourism užíván již několik let název "*Turistický region Východní Čechy*". V rámci TR Východní Čechy dále vymezuje a popisuje jeho jednotlivé turistické oblasti. Dále Koncepce analyzuje a zhodnocuje naplňování cílů Strategie rozvoje cestovního ruchu v Pk z předchozího období 2010 - 2015 a vyhodnocuje strategické cíle v oblasti cestovního ruchu nadregionální a celostátní úrovně ve vztahu k Pk (synergická propojení). Dále je v této části provedena analýza nabídky a poptávky cestovního ruchu na území kraje a analýza vývoje počtu turistů v kraji. V rámci analýzy dobré praxe, koncepce na základě příkladů ze zahraničí, charakterizuje etapizaci vývoje organizací cestovního ruchu. Koncepce dále rozebírá organizační struktury, marketing a lidské zdroje v cestovním ruchu a v Pk. Podrobně je řešena analýza stávající turistické nabídky na území Pk. Dále Koncepce řeší význam turistického ruchu z hlediska jeho ekonomických přínosů pro kraj. Nedílnou součástí analytické části je pak SWOT analýza.

Strategickou část Koncepce tvoří kapitoly formulující strategické vize a cíle v oblasti cestovního ruchu.

Návrhová část Koncepce pak navrhuje hlavní priority a opatření, které dále blíže specifikuje a vyjmenovává jednotlivá opatření a cíle. Návrh implementace je pak nezbytný pro úspěšné naplňování vytyčených priorit a cílů Koncepce, vč. monitoringu. V závěru této části Koncepce navrhuje marketingová a organizační řešení destinačního řízení.

Přílohová část pak prezentuje četné tabelární, grafické, mapové či textové údaje, využitě v rámci Koncepce. Podrobněji jsou zde uvedeny konkrétní příklady dobré praxe z oblasti cestovního ruchu v zahraničí a řešena analýza naplňování cílů formulovaných v PRČR PK z předchozího období 2010 - 2015.

2.3. Hlavní cíle koncepce

Strategická vize Pardubického kraje v období 2016 - 2020

Strategická vize představuje logické vyústění analytické části koncepce, je popisem ideálního stavu destinace v daném časovém horizontu. Ukazuje směr vývoje destinace do roku 2020. Dá se říci, že je zastřešujícím rámcem celého strategického dokumentu. Naplnění vize je dlouhodobým procesem, obecně formulovaným, bez větších požadavků na měřitelnost. Zároveň musí vize akceptovat nejen současné možnosti destinace, její nabídku a postavení na trhu cestovního ruchu v národním i mezinárodním měřítku, ale i moderní trendy cestovního ruchu ve sledovaném období.

Znění strategické vize:

"Pardubický kraj je atraktivní, domácími i zahraničními turisty hojně navštěvovaná destinace, která se dynamicky rozvíjí, reflektuje aktuální poptávku trhu cestovního ruchu, využívá své polohy, rozmanitost krajiny a pestrosti kvalitně poskytovaných služeb. Pro komunikaci se svým návštěvníkem používá značku Východní Čechy."

Strategické cíle Pardubického kraje v období 2016 - 2020

Definují hlavní okruhy, které budou v dané destinaci a příslušném časovém období nejvíce akcentovány, jsou konkretizací vize. Vize bude transformována do kvalitativních i kvantitativních charakteristik.

Přehled strategických cílů:

- Celkové zvýšení návštěvnosti kraje, prodloužení délky pobytů a zvýšení počtu opakování návštěv destinace s cílem zvýšení příjmů z cestovního ruchu;
- Zvýšení počtu přenocování v ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji;
- Optimalizace systému fungování organizační struktury řízení destinace;
- Posilování image turistického regionu jako atraktivní turistické destinace v tuzemsku i v zahraničí a rozšíření nabídky kvalitních produktů a programů pro segmentované cílové skupiny návštěvníků;
- Zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu.

Následnost jednotlivých kroků naplňujících strategickou vizi Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje je definována následovně:

Vize → Rozvojová priorita → Opatření → Aktivita

Návrh priorit a opatření

Na základě analytické a návrhové části Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje jsou pro období 2016 – 2020 stanoveny tři hlavní priority:

Rozvojová priorita 1: „Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb“

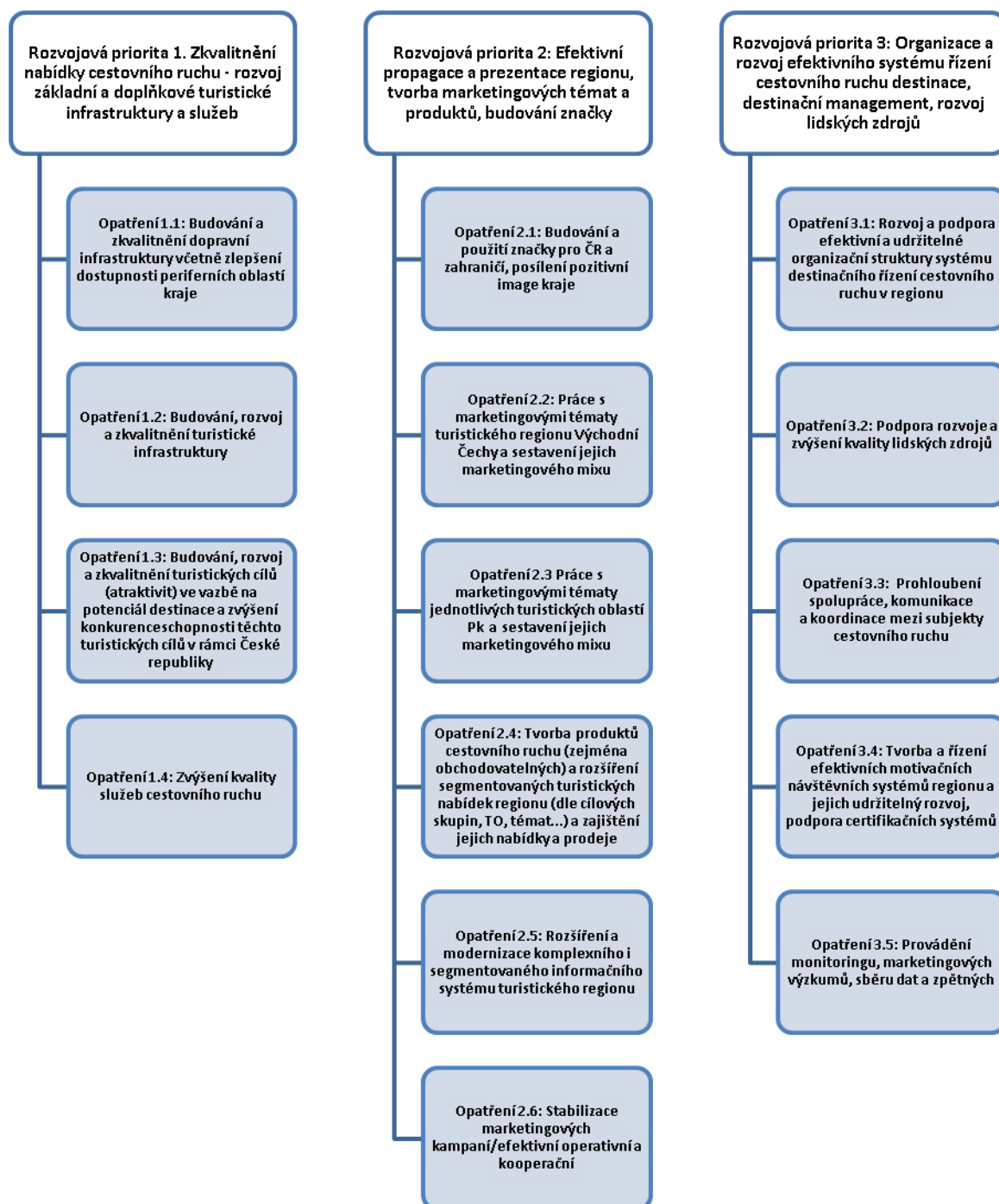
Rozvojová priorita 2: „Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky“

Rozvojová priorita 3: „Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů“

Pro každou rozvojovou prioritu jsou navržena opatření vedoucí k dosažení strategických cílů Pardubického kraje v kontextu turistické destinace Turistického regionu Východní Čechy. Součástí jednotlivých opatření jsou:

- popis výchozího stavu včetně návrhu rámce řešení;
- cíle opatření;
- aktivity naplňující opatření;
- nositel, který je odpovědný za budoucí realizaci, případně koordinaci;
- spolupracující subjekty, které se podílí na realizaci opatření;
- zpravodaj, který informuje odbor rozvoje KrÚ Pk o plnění aktivity v rámci monitoringu naplňování Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje.

Tab.: Schéma rozvojových priorit a opatření Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 – 2020

Specifikace jednotlivých priorit a opatření

Rozvojová priorita 1. Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu – rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí kraje (vazba na SWOT A.1.)

Cíle opatření:

- 1.1a Prosazování dobudování a modernizace rychlostních komunikací, silnic I. a II. tříd a místních komunikací
- 1.1b Dobudování parkovišť a odpočívadel u atraktivit cestovního ruchu
- 1.1c Zlepšení návaznosti hromadné dopravy v rámci destinace
- 1.1d Využití mezinárodního letiště Pardubice pro přepravu návštěvníků do destinace Pk
- 1.1e Vytvoření podmínek pro větší zapojení vodní dopravy do nabídky cestovního ruchu destinace
- 1.1f Optimalizace systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk

Dílní aktivity:

- 1.1.1 Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy
- 1.1.2 Budování a modernizace dopravy v klidu (odpočívadla, parkoviště) v místech významných turistických cílů a dle další potřeby
- 1.1.3 Podpora a rozšíření integrovaného dopravního systému v destinaci pro účely cestovního ruchu (železniční a autobusová doprava včetně specifické dopravy, tj. skibusy, cyklobusy a cyklovlaky)
- 1.1.4 Zapojení mezinárodního letiště Pardubice do incommingu cestovního ruchu
- 1.1.5 Podpora a dobudování funkčního systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk

Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury (vazba na SWOT A3)

Cíle opatření:

- 1.2a Rozvoj infrastruktury související s rozvojem cestovního ruchu a zvyšování uživatelského komfortu návštěvníka území
- 1.2b Zvýšení kvality ubytovacích zařízení na celém území Pk s důrazem na turistická střediska a oblasti perspektivní pro venkovskou turistiku
- 1.2c Zvýšení výkonů a čistého využití lůžek ubytovacích zařízení
- 1.2d Zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb gastronomických provozů
- 1.2e Rozvoj doplňkových služeb a kooperativních produktů lázní
- 1.2f Udržení současné kvality turistických tras a stezek

Dílní aktivity:

- 1.2.1 Modernizace/revitalizace ubytovacích a stravovacích zařízení sloužících pro cestovní ruch (rekreace, vodní, kongresová a venkovská a další turistika) včetně kempů a jejich budování primárně v oblastech s nedostatkem kapacit a nízkou kvalitou zařízení
- 1.2.2 Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty
- 1.2.3 Budování a revitalizace lyžařských a snowboardových areálů jako multifunkčních komplexních center aktivit a turistiky
- 1.2.4 Budování a revitalizace běžeckých lyžařských areálů, podpora údržby lyžařských stop
- 1.2.5 Rozvoj ostatní produktové infrastruktury ve vazbě na prioritní turistické produkty destinace
- 1.2.6 Rozvoj komplexního systému cyklotras a cyklostezek, včetně podpory budování služeb pro cykloturisty (cyklopůjčovny, odpočívadla, sociální zařízení, informační systémy)
- 1.2.7 Udržení kvality současného systému značení tras KČT (pěší, cyklo a jezdeckých)
- 1.2.8 Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro pěší turistiku
- 1.2.9 Budování a rozvoj naučných stezek (přírodní, kulturní, historické, ...) a ostatních tras (in-line, pro handicapované,...)

Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky (vazba na SWOT A.2. a A.3.)

Cíle opatření:

- 1.2a Zvýšení využití přírodního, kulturního a historického potenciálu destinace ve prospěch rozvoje cestovního ruchu
- 1.2b Zvýšení návštěvnosti současných turistických cílů
- 1.2c Vybudování nových turistických cílů a atraktivit

Dílní aktivity:

- 1.2.1 Využití základního přírodního a kulturního potenciálu kraje pro zvýšení atraktivity destinace (např. zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností jako atraktivní turistický cíl)
- 1.2.2 Budování atraktivních turistických cílů a aktivit, podpora zatraktivnění současných turistických cílů (např. opravy pamětihodností, budování multimediálních expozic, tematické parky, zábavní parky, ...)
- 1.2.3 Rozvoj zážitkových a zábavních zařízení a aktivit
- 1.2.4 Budování turistických cílů a aktivit na podporu venkovské turistiky ve vazbě na tradiční řemesla, historii, tradice a technické památky regionu

Opatření 1.4: Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu (vazba na SWOT A.3.)

Cíle opatření:

- 1.4a Zvýšení kvality nabízených služeb cestovního ruchu

Dílní aktivity:

- 1.4.1 Zavádění nových technických zařízení v oblasti služeb v souladu s vývojem technologií (hotelnictví, gastronomie, CK a CA)
- 1.4.2 Rozšíření distribuce produktové nabídky prostřednictvím internetu (spolupráce s portály specializovanými na oblast cestovního ruchu a cestovními kanceláři a agenturami)

Rozvojová priorita 2. Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.1: Budování a použití značky pro ČR a zahraničí, posílení pozitivní image kraje (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 2.1a Budování značky Východní Čechy, její posílení a aktivní komunikace
- 2.1b Ztotožnění partnerů v regionu se značkou Východní Čechy
- 2.1c Definování použití značky v marketingových kampaních

Dílní aktivity:

- 2.1.1 Stanovit pravidla pro používání značky pro marketing v tuzemsku a v zahraničí
- 2.1.2 Komunikace a spolupráce s partnery a poskytovateli služeb v oblasti společného marketingu pod značkou Východní Čechy
- 2.1.3 Používat značku důsledně v inzercích a webových prezentacích za účelem jejího dalšího budování a zviditelnění

Opatření 2.2: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu (vazba SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 2.2a Definování hlavních marketingových témat regionu pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků
- 2.2b Komunikace pomocí vhodného marketingového mixu všech definovaných témat
- 2.2c Začlenění marketingových témat regionu do marketingových témat Czt

Dílčí aktivity:

- 2.2.1 Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy směrem k zahraničním i domácím návštěvníkům
- 2.2.2 Komunikace, spolupráce a koordinace mezi CzT, DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat regionu a následném marketingu
- 2.2.3 Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období
- 2.2.4 Provázat prioritní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy s prioritními tématy turistických oblastí.

Opatření 2.3: Práce s marketingovými tématy jednotlivých turistických oblastí Pk a sestavení jejich marketingového mixu (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 2.3a Definování hlavních marketingových témat jednotlivých turistických oblastí pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků
- 2.3b Komunikace pomocí vhodného marketingového mixu všech definovaných témat
- 2.3c Začlenění marketingových témat jednotlivých turistických oblastí do marketingových témat Turistického regionu Východní Čechy

Dílčí aktivity:

- 2.3.1. Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistické oblasti směrem k domácím i zahraničním návštěvníkům
- 2.3.2. Zajistit komunikaci, spolupráci a koordinaci mezi DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat TO a následném marketingu
- 2.3.3. Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období
- 2.3.4. Provázat prioritní marketingová témata turistických oblastí s prioritními tématy turistického regionu Východní Čechy včetně značek.

Opatření 2.4: Tvorba produktů cestovního ruchu (zejména obchodovatelných) a rozšíření segmentovaných turistických nabídek regionu (dle cílových skupin, TO, témat...) a zajištění jejich nabídky a prodeje (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 2.4a Prohloubit spolupráci a zlepšit provázanost subjektů při tvorbě a nabídce produktů
- 2.4b Rozšiřovat nabídku produktů cestovního ruchu a fakultativních služeb
- 2.4c Zajistit obchodovatelnost produktů cestovního ruchu

Dílčí aktivity:

- 2.4.1. Podpora spolupráce a síťování služeb na úrovni poskytovatelů služeb, turistických oblastí i turistického regionu
- 2.4.2. Rozvoj a podpora informačních, rezervačních a prodejních systémů
- 2.4.3. Vybudování sítě prodejců a zprostředkovatelů prodeje produktů cestovního ruchu
- 2.4.4. Vytvoření fakultativních služeb k hlavním produktům, jejich nabídka a prodej.

Opatření 2.5: Rozšíření a modernizace komplexního i segmentovaného informačního systému turistického regionu (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 2.5a Propojení informačních systémů cestovního ruchu formou sdílení dat na úrovni stát - kraj/turistický region/turistické – oblasti – města, obce
- 2.5b Modernizovat informační systémy v souladu s vývojem IT technologií
- 2.5c Podporovat dobudování turistického značení kulturních a turistických cílů

Dílčí aktivity:

- 2.5.1. Realizace rozvojových aktivit na krajském turistickém portálu v souladu s vývojem IT technologií
- 2.5.2. Vytvoření mobilních aplikací – turistických průvodců

2.5.3. Podpora dobudování a údržby značení turistických a kulturních cílů včetně tabulí IS 23 (tzv. hnědé tabule)

2.5.4. Optimalizace sdílení dat mezi partnery, turistickými oblastmi, městy a obcemi Pk

Opatření 2.6: Stabilizace marketingových kampaní/efektivní operativní a kooperační marketing (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

2.6a Zlepšení informovanosti a spolupráce aktérů cestovního ruchu v rámci marketingu turistického regionu Východní Čechy

2.6b Posílení image turistického regionu Východní Čechy pro zahraniční trh

2.6c Posílení image turistického regionu Východní Čechy pro domácí trh

Dílní aktivity:

2.6.1. Sestavení marketingového plánu pro turistický region a jeho turistické oblasti (do konce září předcházejícího roku)

2.6.2. Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, Pk a CzT při tvorbě marketingového mixu pro zahraniční trh

2.6.3. Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, Pk, OOCR a aktéry cestovního ruchu při tvorbě marketingového mixu pro domácí trh

Rozvojová priorita 3. Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů

Opatření 3.1: Rozvoj a podpora efektivní a udržitelné organizační struktury systému destinačního řízení cestovního ruchu v regionu (vazba na SWOT C.1.)

Cíle opatření:

3.1a Zlepšení vzájemné informovanosti, rozvoj komunikace a spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu uvnitř a vně destinace/regionu

3.1b Využití synergie při pořádání akcí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu

Dílní aktivity:

3.1.1 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR s domácími subjekty cestovního ruchu včetně profesních sdružení (CzT, MMR, AOCR, ATUR, AHR ČR, A.T.I.C. ČR, UNESCO apod.)

3.1.2 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR se zahraničními subjekty cestovního ruchu

3.1.3 Rozvoj spolupráce a komunikace veřejného a soukromého sektoru (poskytovatelé služeb včetně profesních sdružení např. A.T.I.C. ČR, AHR ČR, Krajská hospodářská komora Pk, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR apod.)

3.1.4 Pokračování spolupráce OCR s TIC v kraji

3.1.5 Vytvoření komunikační strategie turistického regionu Východní Čechy pro subjekty cestovního ruchu

3.1.6 Propagovat aktivity subjektů příznivě ovlivňujících rozvoj CR v regionu prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí OCR turistického regionu

3.1.7 Podporovat tradiční a nové akce s kladným vlivem na cestovní ruch v regionu

Opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů (vazba na SWOT A.3.)

Cíle opatření:

3.2a Zvýšení kvality služeb a implementace moderních trendů v poskytování služeb prostřednictvím lidských zdrojů

3.2b Zvýšení komunikačních a prodejních dovedností pracovníků TIC v oblasti nabídky a služeb

3.2c Poskytování profesionálních služeb v oblasti cestovního ruchu

Dílčí aktivity:

- 3.2.1 Rozvoj spolupráce podnikatelských subjektů s odbornými školami všech úrovní (praxe, stáže, celoživotní vzdělávání zaměstnanců apod.)
- 3.2.2 Důraz na výuku cizích jazyků na všech stupních školského systému
- 3.2.3 Podpora vzdělávání pracovníků TIC
- 3.2.4 Podpora vzdělávání pracovníků v oblasti služeb (zejména gastronomie a hotelnictví)

Opatření 3.3: Prohloubení spolupráce, komunikace a koordinace mezi subjekty cestovního ruchu (vazba na SWOT C.1.)

Cíle opatření:

- 3.3a Zlepšení vzájemné informovanosti, rozvoj komunikace a spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu uvnitř a vně destinace/regionu
- 3.3b Využití synergie při pořádání akcí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu

Dílčí aktivity:

- 3.3.1 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR s domácími subjekty cestovního ruchu včetně profesních sdružení (CzT, MMR, AOČR, ATUR, AHR ČR, A.T.I.C. ČR, UNESCO apod.)
- 3.3.2 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR se zahraničními subjekty cestovního ruchu
- 3.3.3 Rozvoj spolupráce a komunikace veřejného a soukromého sektoru (poskytovatelé služeb včetně profesních sdružení např. A.T.I.C. ČR, AHR ČR, Krajská hospodářská komora Pk, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR apod.)
- 3.3.4 Pokračování spolupráce OCR s TIC v kraji
- 3.3.5 Vytvoření komunikační strategie turistického regionu Východní Čechy pro subjekty cestovního ruchu
- 3.3.6 Propagovat aktivity subjektů příznivě ovlivňujících rozvoj CR v regionu prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí OCR turistického regionu
- 3.3.7 Podporovat tradiční a nové akce s kladným vlivem na cestovní ruch v regionu

Opatření 3.4: Tvorba a řízení efektivních motivačních návštěvních systémů regionu a jejich udržitelný rozvoj, podpora certifikačních systémů (vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 3.4a Optimalizace motivačních systémů na území Pardubického kraje a podpora nejúspěšnějších motivačních systémů.
- 3.4b Zapojení subjektů do národních a regionálních certifikačních systémů.

Dílčí aktivity:

- 3.4.1 Vyhodnotit efektivnost stávajících motivačních systémů turistického regionu.
- 3.4.2 Vytipovat nejúspěšnější motivační systém/y turistického regionu a podpořit jeho/jejich rozšíření.
- 3.4.3 Vytipovat nejúspěšnější národní motivační systém/y a podpořit jeho/jejich rozšíření v turistickém regionu.
- 3.4.4 Vyhodnotit zájem poskytovatelů služeb o národní a regionální certifikační systémy.
- 3.4.5 Podpořit certifikační autority při komunikaci s poskytovateli služeb na území Pardubického kraje.

Opatření 3.5: Provádění monitoringu, marketingových výzkumů, sběru dat a zpětných vazeb (chování klienta, vazba na SWOT C.2.)

Cíle opatření:

- 3.5a Získání dat o struktuře, počtu a chování návštěvníka
- 3.5b Zjištění efektivnosti marketingových kampaní
- 3.5c Porovnávání úspěšnosti marketingových kampaní s ostatními turistickými regiony ČR
- 3.5d Pravidelné sledování nabídky a poptávky trhu CR

Dílčí aktivity:

- 3.5.1 Aktualizace segmentace návštěvníků (jejich rozdělení do cílových skupin) na základě statistických šetření
- 3.5.2 Monitoring a vyhodnocení chování a spokojenosti návštěvníka 1x za 3 roky
- 3.5.3 Vyhodnocení účinnosti marketingových kampaní turistického regionu VČ (zpětná vazba)
- 3.5.4 Sledování aktuálních marketingových trendů a jejich vyhodnocení
- 3.5.5 Monitoring úspěšnosti prodeje obchodovatelných produktů cestovního ruchu

2.4. Stanovení variant koncepce

Předmětná koncepce byla zpracována invariantně, jedná se tak o variantu aktivní.

III. IDENTIFIKACE EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ

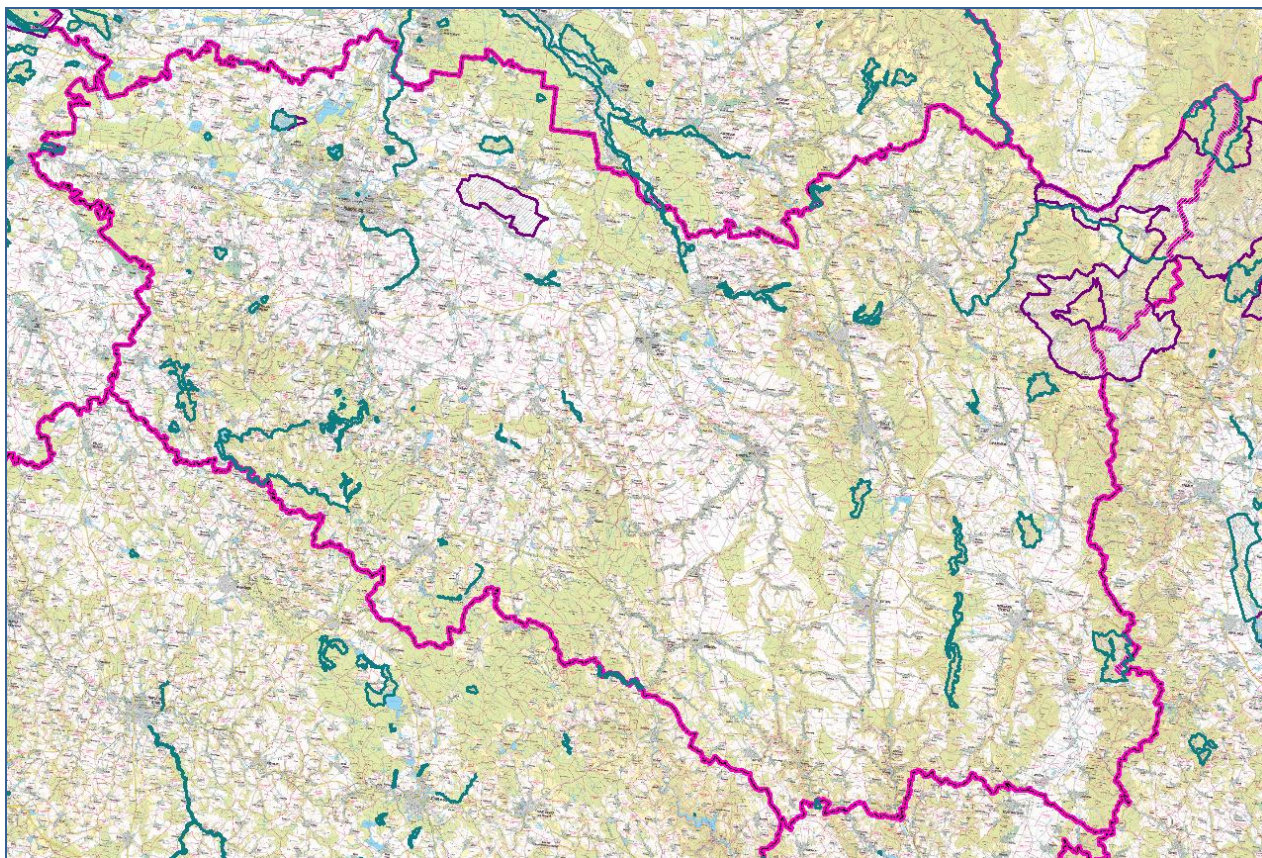
Předmětné posouzení řeší koncepci na úrovni kraje. SCR PK jako strategický dokument z logiky věci u četných problematických okruhů pracuje na úrovni jisté obecnosti a v mnoha ohledech tedy nepředstavuje klasickou strategii, či koncepci s jednoznačně identifikovatelným územním dopadem. Přesto z některých návrhových opatření a cílů vyplývají možné potenciální územní střety (viz podrobněji v kapitole IV.).

3.1. Stručný popis evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

Soustava Natura 2000 na území Pardubického kraje byla z velké části vymezena v rámci již dříve vyhlášených velkoplošných (NP, CHKO) i maloplošných chráněných území (NPR, NPP, PR, PP). V případě některých částí soustavy Natura 2000 (zejména se to týká ptačích oblastí) se však jedná o zcela nová území s ochranným režimem.

Na území Pardubického kraje je dle Nařízení vlády č. 318/2013 Sb. ze dne 14. 10. 2013 a jeho aktualizace, vymezeno a vyhlášeno 59 evropsky významných lokalit. Další 2 evropsky významné lokality do území Pardubického kraje zasahují ze sousedních krajů, a to z Kraje Vysočina a Královéhradeckého kraje. Na území Pardubického kraje jsou vymezeny 3 ptačí oblasti.

Obr.: Vymezení soustavy Natura 2000 na území Pardubického kraje; zelená - evropsky významné lokality, fialová - ptačí oblasti (Zdroj: AOPK ČR)

Níže, v následujících tabulkových přehledech, je uveden seznam evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, jež leží na území Pardubického kraje či do něj zasahují.

Tab.: Evropsky významné lokality

Kód lokality	Název	Rozloha /ha	Předmět ochrany
CZ0534051	Anenské údolí	39,4	6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnných podložích (<i>Festuco - Brometalia</i>) 6210* - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnných podložích (<i>Festuco - Brometalia</i>), význačná naleziště vstavačovitých 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)
CZ0533295	Běstvina	16,3	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533684	Běstvina - krypta	0,03	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0530033	Bohdalov	956,4	6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnných podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
CZ0533308	Bohdanečský rybník	247,8	kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>) lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) vážka jasnokvnná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)
CZ0533685	Borová u Poličky	<0,1	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0533686	Bouda u Těchonína	<0,1	netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>) netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)
CZ0533296	Boušovka	1,1	vážka jasnokvnná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)
CZ0530501	Brandýs	179,5	8210 - Chasmo fytická vegetace vápnných skalnatých svahů 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich
CZ0533297	Buky u Vysokého Chvojna	29,5	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0534050	Černý Nadýmač	24,4	3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> puchýřka útlá (<i>Coleanthus subtilis</i>)
CZ0534052	Dolní Chrudimka	60,6	3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazu <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>) 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich
CZ0530037	Hemže-Mýtkov	27,8	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533300	Heřmanův Městec	62,6	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533310	Hluboký rybník	7,7	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0530020	Hřebečovský hřbet	738,5	8210 - Chasmo fytická vegetace vápnných skalnatých svahů 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich
CZ0534054	Hubský-Strádovka	86,0	3140 - Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek 6410 - Bezkolencové louky na vápnných, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>) 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně 7140 - Přechodová rašeliniště a třasoviště 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) srpnatka fermežová (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
CZ0533302	Choltická obora	69,5	kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>) páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0614136	Chotary	7,2	vrkoč Geyerův (<i>Vertigo geyeri</i>)
CZ0533303	Chrudimka ¹	230,0	3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazu <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)
CZ0533687	Jeskyně Bětník	<0,1	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0533688	Jeskyně u Horního Újezda	<0,1	vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0622174	V Jezdinách	26,1	střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)
CZ0533698	Kladruby nad Labem	450,0	lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533696	Kochánovické rybníky a tůně	19,4	čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>) kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0530146	Králický Sněžník ²	1792,1	4060 - Alpínská a boreální vřesoviště 6150 - Silikátové alpské a boreální trávníky 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně 7110* - Aktivní vrchoviště 8110 - Silikátové sítě horského až niválního stupně (<i>Androsacetalia alpinae</i> a <i>Galeopsietalia ladani</i>) 8220 - Chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů 8310 - Jeskyně nepřístupné veřejnosti 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 91D0* - Rašelinný les 9410 - Acidofilní smrčiny (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)

CZ0534053	Krkanka-Strádovské peklo	277,5	6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)
CZ0533307	Kunětická hora	26,9	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0530174	Lanškrounské rybníky	41,5	6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion coeruleae</i>) 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0530500	Lichnice - Kaňkovy hory	451,2	6190 - Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich
CZ0530503	Litice ³	123,6	3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů 9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
CZ0533701	Louky u Přelouče	76,4	modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) modrásek očkovaný (<i>Maculinea teleius</i>)
CZ0533702	Louky v Jeníkově	13,7	vrkoč Geyerův (<i>Vertigo geyeri</i>)
CZ0533002	Malá Straka	3,6	kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0530064	Mazurovy chalupy	11,7	6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>)
CZ0533012	Michnovka-Pravy	2,8	čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)
CZ0530034	Moravská Sázava	353,4	9110 - Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0521019	Orlice a Labe ⁴	2683,18	2330 - Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (<i>Corynephorus</i>) a psinečkem (<i>Agrostis</i>) 3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> 3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> 6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion coeruleae</i>) 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně bolen dravý (<i>Aspius aspius</i>) vydra říční (<i>Lutra lutra</i>) klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
CZ0533309	Pardubice - zámek	3,7	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*
CZ0533691	Pařížov	<0,1	netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)
CZ0533693	Podolská a Páterova jeskyně	<0,1	netopýr brvitý (<i>Myotis emarginatus</i>) vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
CZ0530027	Psí kuchyně	268,6	6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0534055	Ratajské rybníky	20,4	6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>) 7140 - Přečodová rašeliniště a třasoviště modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) modrásek očkovaný (<i>Maculinea teleius</i>) srpnatka fermežová (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
CZ0533312	Rybník Moře	2,3	kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0533697	Rybník Strach	2,7	kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0530149	Rychnovský vrch	353,3	6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 9180* - Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0530502	Semínský přesyp	0,6	2330 - Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (<i>Corynephorus</i>) a psinečkem (<i>Agrostis</i>)
CZ0533501	Slavická obora	7,4	páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)*

CZ0532132	Střemošická stráň	46,4	6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>) 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)
CZ0533314	Tichá Orlice	49,6	mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)
CZ0213061	Týnecké mokřiny	7,1	kuřka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
CZ0532131	U Banínského viaduktu	0,9	střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)
CZ0533005	U Pohráňovského rybníka	65,0	lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
CZ0533301	Údolí Chrudimky	6,4	mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)
CZ0613010	Údolí Svratky u Krásného ⁵	96,5	modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>)
CZ0533316	Uhersko	81,2	lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
CZ0530028	Vadětín - Lanšperk	170,8	8210 - Chasmoftytická vegetace vápnitých skalnatých svahů 9130 - Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
CZ0533694	Vranová Lhota	<0,1	netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)
CZ0523267	Zaorlicko	185,4	6520 - Horské sečené louky 91E0* - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
CZ0530504	Zubří	29,2	6230* - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech)
CZ0530021	Žernov	312,4	3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> 7140 - Přechodová rašeliniště a třasoviště 9170 - Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i> 9190 - Staré acidofilní doubravy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>) na písčitých pláních

¹ zasahuje do Kraje Vysočina

² zasahuje do Olomouckého kraje

³ zasahuje do Královéhradeckého kraje

⁴ zasahuje z Královéhradeckého kraje

⁵ zasahuje z Kraje Vysočina

Tab.: Ptačí oblasti

Kód	Název	Rozloha (ha)	Předmět ochrany
CZ0531012	Bohdanečský rybník	306,75	chřástal kropenatý (<i>Porzana porzana</i>)
CZ0531013	Komárov	2030,75	kalous pustovka (<i>Asio flammeus</i>) moták pilich (<i>Circus cyaneus</i>)
CZ0711016	Králický sněžník ¹	30179,74	chřástal polní (<i>Crex crex</i>)

¹ zasahuje do Olomouckého kraje

3.2. Identifikace evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

Hodnocená koncepce - SCR PK, je krajský strategický dokument v oblasti rozvoje turistického ruchu. Předmětem vyhodnocení je tedy území soustavy Natura 2000 vymezené na území Pardubického kraje, tj. všechny vyhlášené evropsky významné lokality a ptačí oblasti ležící či zasahující do území Pardubického kraje. Součástí hodnocení jsou tedy i některé EVL a PO, které do území Pardubického kraje zasahují ze sousedních krajů, a to z krajů Královéhradeckého, Olomouckého a Kraje Vysočina. Jejich stručný tabulkový přehled je prezentován v kapitole 3.1. Podrobný popis k EVL a PO je k dispozici na webových stránkách Natura 2000 (viz.: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>).

IV. VLASTNÍ POSOUZENÍ KONCEPCE

Cílem předkládaného posouzení dle §45i je zjistit zda má koncepce - SCR PK, významný negativní vliv na celistvost a předměty evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Referenčním cílem pro vyhodnocení koncepce je zachování předmětů ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v příznivém stavu.

4.1. Metodika hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

V rámci vyhodnocení koncepce - SCR PK, byly vyhodnoceny všechny konkretizované výstupy formulované v návrhové části v rámci strategických priorit, opatření a jednotlivých aktivit. Byly brány v úvahu možné vlivy způsobené příslušnými opatřeními, resp. potenciálním záměrem, pokud z formulace opatření a jednotlivých aktivit takový záměr vyplynul, tj. z potenciálních vlivů v rámci výstavby a provozu takového záměru.

Hodnocení koncepce bylo provedeno podle následující stupnice významnosti vlivů dle metodického doporučení MŽP ČR (2007):

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významně negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění Vylučuje realizaci koncepce (resp. koncepci je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK). Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. vliv lze eliminovat vypuštěním problematického dílčího úkolu - záměru či opatření).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Bez vlivu	Koncepce, resp. její dílčí opatření nemají žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významně pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze vyhodnotit	Z obecného zadání koncepce není možné vyhodnotit vliv. Vyplývá z nedostatečnosti dat na straně koncepce, resp. plánovaných úkolů, opatření. Je způsobena obecnou povahou dílčího úkolu/opatření.

Za významný negativní vliv je obvykle považována přímá a trvalá ztráta části stanoviště druhu či přírodního stanoviště (habitatu), které jsou předmětem ochrany EVL či PO. Např. v ostatních evropských zemích je hlavním kritériem míry významnosti považována likvidace minimálně 1% výměry přírodního stanoviště nebo 1% pokles z velikosti populace evropsky významného druhu na území EVL nebo ptačího druhu na území ptačí oblasti (Bernotat 2007, Percival 2001). Jako indikátory významně negativního vlivu na předměty ochrany a celistvost EVL a PO lze považovat také potenciálně významné změny určujících ekologických podmínek, jež zajišťují příznivý stav předmětů ochrany (vhodná struktura biotopu, odpovídající kvalita přírodního prostředí apod.).

Z hlediska vyhodnocení významnosti vlivů předmětné koncepce je nutno konstatovat, že velká část opatření a cílů uvedených v SCR PK jsou formulovány natolik obecně, že u nich nelze prakticky identifikovat vlivy na území soustavy Natura 2000. U mnohých jiných dalších se jedná o opatření bez územního dopadu (managementová, či organizační opatření, vzdělávání, legislativní politika apod.). U nich byl vliv vyhodnocen jako indiferentní, nulový. Těmto je přiřazena hodnota „0“. Pak jsou zde zastoupena některá opatření a cíle, jejich vliv předpokládá oscilaci mezi indiferentním a potenciálně mírně pozitivním vlivem (0 až +1). Pro některá opatření a cíle formulované v koncepci (zejména ty, jež implikují rozvoj turistické, rekreační či dopravní infrastruktury) není na základě současných dostupných informací možné jednoznačně významnost vlivu určit, a tedy vliv objektivně posoudit. Těmto je přiřazena hodnota „?“.

těchto aktivit a cílů musí být vliv podrobně vyhodnocen v další fázi územního řízení v rámci procesu EIA, kde již mohou být řešeny podrobněji, v konkrétnějších územních souvislostech.

4.2. Hodnocení úplnosti podkladů

Předmětné hodnocení posuzovalo již vypracovanou koncepci (hodnocení tedy probíhalo tzv. metodou *ex post*). Pro účely hodnocení byly využity následující podklady:

- Dokument „Program rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje“
- Národní seznam evropsky významných lokalit, nařízení vlády k ptačím oblastem
- Informace z internetu - mapový server AOPK, informace z www.nature.cz, informační systém EIA, SEA MŽP apod.

Pro provedení tohoto hodnocení byly podklady shledány jako dostatečné.

4.3. Vyhodnocení vlivů realizace koncepce a jejich významnost na lokality soustavy Natura 2000

V návrhové části PRCR PK jsou formulovány 3 prioritní pilíře a v rámci nich dílčí opatření, cíle a aktivity (celkově 117). Ty představují konkretizovaný výstup PRCR PK. V rámci vyhodnocení vlivů byly uspořádány do tematicky členěné tabelární podoby, prezentované níže.

Rozvojová priorita 1. Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu – rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb

Opatření 1.1: Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí kraje

Cíle v rámci bodu 1.1	Hodnocení
1.1a Prosazování dobudování a modernizace rychlostních komunikací ¹ , silnic I. a II. tříd a místních komunikací	?
1.1b Dobudování parkovišť a odpočívadel u atraktivit cestovního ruchu	?
1.1c Zlepšení návaznosti hromadné dopravy v rámci destinace	0
1.1d Využití mezinárodního letiště Pardubice pro přepravu návštěvníků do destinace PK	0
1.1e Vytvoření podmínek pro větší zapojení vodní dopravy do nabídky cestovního ruchu destinace	?
1.1f Optimalizace systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících PK	?

U většiny cílů lze předpokládat tvorbu územně orientovaných rozvojových projektů, jejichž lokalizace není v současnosti známa. Lze u nich předpokládat vedle modernizace stávajících silnic i dobudování nové dopravní infrastruktury v nových stopách, doplňkově dále parkoviště a odpočívadla. U těchto záměrů nelze zcela vyloučit střety s územím soustavy Natura 2000. U projektů s konkrétním územním průmětem, je nutné zabránit takovým územním střetům s lokalitami Natura 2000, které by narušily celistvost EVL či PO a předměty ochrany. Nutnost eliminace či minimalizace případného negativního vlivu na předměty ochrany (kontaminace prostředí, rušení aj.). Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

¹ V rámci přípravy a realizace R35 záměr v rámci některých dílčích úseků již prošel posouzením EIA. Úsek Opatovice nad Labem - Vysoké Mýto s kladným stanoviskem OŽP s podmínkami zmírňujících opatření ve vztahu k dotčeným EVL Uhersko a PO Komárov; úsek MÚK Ostrov - MÚK Staré Město s kladným stanoviskem OŽP s podmínkami zmírňujících opatření ve vztahu k potenciálně dotčené EVL Hřebečový hřbet; v rámci úseku Staré Město - Mohelnice byl vliv na lokality soustavy NATURA 2000 vyloučen.

V rámci přípravy a realizace R43 nebyl proces posuzování vlivů dosud ukončen. V rámci úseku R43 Svitávka - Staré Město byl vliv na území soustavy NATURA 2000 vyloučen. V rámci hodnocení NATURA Zásad územního rozvoje Pardubického kraje (MACHÁČEK 2009), byl vliv koridoru R43 na území soustavy NATURA 2000 rovněž vyloučen.

Díličí aktivity v rámci bodu 1.1	Hodnocení
1.1.1 Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy	?
1.1.2 Budování a modernizace dopravy v klidu (odpočívadla, parkoviště) v místech významných turistických cílů a dle další potřeby	?
1.1.3 Podpora a rozšíření integrovaného dopravního systému v destinaci pro účely cestovního ruchu (železniční a autobusová doprava včetně specifické dopravy, tj. skibusy, cyklobusy a cyklovlaky)	0 až +1
1.1.4 Zapojení mezinárodního letiště Pardubice do incomingu cestovního ruchu	0
1.1.5 Podpora a dobudování funkčního systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk	?

U většiny aktivit lze přepokládat tvorbu územně orientovaných rozvojových projektů, jejichž lokalizace není v současnosti známa. Lze u nich předpokládat vedle modernizace stávajících silnic i dobudování nové dopravní infrastruktury v nových stopách, doplňkové dále parkoviště a odpočívadla. U těchto záměrů nelze zcela vyloučit střety s územím soustavy Natura 2000. U projektů s konkrétním územním průmětem, je nutné zabránit takovým územním střetům s lokalitami Natura 2000, které by narušily celistvost EVL či PO a předměty ochrany. Nutnost eliminace či minimalizace případného negativního vlivu na předměty ochrany (kontaminace prostředí, rušení aj.). Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Opatření 1.2: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury

Cíle v rámci bodu 1.2	Hodnocení
1.2a Rozvoj infrastruktury související s rozvojem cestovního ruchu a zvyšování uživatelského komfortu návštěvníka území	?
1.2b Zvýšení kvality ubytovacích zařízení na celém území Pk s důrazem na turistická střediska a oblasti perspektivní pro venkovskou turistiku	0
1.2c Zvýšení výkonů a čistého využití lůžek ubytovacích zařízení	0
1.2d Zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb gastronomických provozů	0
1.2e Rozvoj doplňkových služeb a kooperativních produktů lázní	0
1.2f Udržení současné kvality turistických tras a stezek	0

U vyjmenovaných cílů 1.2b-f nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o managementová a organizační opatření bez územní orientace. U cíle 1.2a lze přepokládat tvorbu územně orientovaných rozvojových projektů, jejichž lokalizace není v současnosti známa. U těchto záměrů nelze zcela vyloučit střety s územím soustavy Natura 2000. U projektů s konkrétním územním průmětem, je nutné zabránit takovým územním střetům s lokalitami Natura 2000, které by narušily celistvost EVL či PO a předměty ochrany. Nutnost eliminace či minimalizace případného negativního vlivu na předměty ochrany (kontaminace prostředí, rušení aj.). Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Díličí aktivity v rámci bodu 1.2	Hodnocení
1.2.1 Modernizace/revitalizace ubytovacích a stravovacích zařízení sloužících pro cestovní ruch (rekreace, vodní, kongresová a venkovská a další turistika) včetně kempů a jejich budování primárně v oblastech s nedostatkem kapacit a nízkou kvalitou zařízení	?
1.2.2 Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty	?
1.2.3 Budování a revitalizace lyžařských a snowboardových areálů jako multifunkčních komplexních center aktivit a turistiky	?
1.2.4 Budování a revitalizace běžeckých lyžařských areálů, podpora údržby lyžařských stop	?
1.2.5 Rozvoj ostatní produktové infrastruktury ve vazbě na prioritní turistické produkty destinace	?
1.2.6 Rozvoj komplexního systému cyklotras a cyklostezek, včetně podpory budování služeb pro cykloturisty (cyklopůjčovny, odpočívadla, sociální zařízení, informační systémy)	?
1.2.7 Udržení kvality současného systému značení tras KČT (pěší, cyklo a jezdeckých)	0
1.2.8 Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro pěší turistiku	?
1.2.9 Budování a rozvoj naučných stezek (přírodní, kulturní, historické, ...) a ostatních tras (in-line, pro handicapované,...)	?/+1

V rámci těchto aktivit lze přepokládat tvorbu územně orientovaných rozvojových projektů, jejichž lokalizace není v současnosti známa. Lze u nich předpokládat vedle modernizace stávající i dobudování nové rekreační, turistické a sportovní infrastruktury. U těchto záměrů nelze zcela vyloučit střety s územím soustavy Natura 2000. U projektů s konkrétním územním průmětem, je nutné zabránit takovým územním střetům s lokalitami Natura 2000, které by narušily celistvost EVL či PO a předměty ochrany. Nutnost eliminace či minimalizace případného negativního vlivu na předměty ochrany (kontaminace prostředí, rušení aj.). Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Opatření 1.3: Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) ve vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky

Cíle v rámci bodu 1.3	Hodnocení
1.2a Zvýšení využití přírodního, kulturního a historického potenciálu destinace ve prospěch rozvoje cestovního ruchu	?
1.2b Zvýšení návštěvnosti současných turistických cílů	?
1.2c Vybudování nových turistických cílů a atraktivit	?

V rámci bodů 1.2a, 1.2b se může jednat o organizační opatření, jež však současně implikují i tvorbu územně orientovaných rozvojových projektů, kde lze předpokládat i budování nové infrastruktury. Cíle z hlediska zvyšování využití přírodního potenciálu a zvyšování návštěvnosti pak mohou v rámci naplňování potenciálně vyvolat zvýšení tlaku na přírodovědně cenná území. U těchto záměrů či opatření nelze zcela vyloučit střety či zvýšený tlak na území soustavy Natura 2000. U projektů s konkrétním územním průmětem, je nutné zabránit takovým územním střetům s lokalitami Natura 2000, které by narušily celistvost EVL či PO a předměty ochrany. Nutnost eliminace či minimalizace případného negativního vlivu na předměty ochrany (kontaminace prostředí, rušení aj.). Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Dílčí aktivity v rámci bodu 1.3	Hodnocení
1.2.1 Využití základního přírodního a kulturního potenciálu kraje pro zvýšení atraktivity destinace (např. zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností jako atraktivní turistický cíl)	?
1.2.2 Budování atraktivních turistických cílů a aktivit, podpora zatraktivnění současných turistických cílů (např. opravy pamětihodností, budování multimediálních expozic, tematické parky, zábavní parky, ...)	?
1.2.3 Rozvoj zážitkových a zábavních zařízení a aktivit	?
1.2.4 Budování turistických cílů a aktivit na podporu venkovské turistiky ve vazbě na tradiční řemesla, historii, tradice a technické památky regionu	0

Body 1.2.1 - 1.2.3 implikují tvorbu územně orientovaných rozvojových projektů, kde lze předpokládat i budování nové infrastruktury. Cíle z hlediska zvyšování využití přírodního potenciálu pak mohou v rámci naplňování vyvolávat zvýšení tlaku na přírodovědně cenná území. U těchto záměrů či opatření nelze zcela vyloučit střety či zvýšený tlak na území soustavy Natura 2000. U projektů s konkrétním územním průmětem, je nutné zabránit takovým územním střetům s lokalitami Natura 2000, které by narušily celistvost EVL či PO a předměty ochrany. Nutnost eliminace či minimalizace případného negativního vlivu na předměty ochrany (kontaminace prostředí, rušení aj.). Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Opatření 1.4: Zvýšení kvality služeb cestovního ruchu

Cíle v rámci bodu 1.4	Hodnocení
1.4a Zvýšení kvality nabízených služeb cestovního ruchu	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 1.4	Hodnocení
1.4.1 Zavádění nových technických zařízení v oblasti služeb v souladu s vývojem technologií (hotelnictví, gastronomie, CK a CA)	0
1.4.2 Rozšíření distribuce produktové nabídky prostřednictvím internetu (spolupráce s portály specializovanými na oblast cestovního ruchu a cestovními kancelářemi a agenturami)	0

V rámci tohoto bodu nejsou navrhovány takové aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační opatření bez územní orientace.

Rozvojová priorita 2. Efektivní propagace a prezentace regionu, tvorba marketingových témat a produktů, budování značky

Opatření 2.1: Budování a použití značky pro ČR a zahraničí, posílení pozitivní image kraje

Cíle v rámci bodu 2.1	Hodnocení
2.1a Budování značky Východní Čechy, její posílení a aktivní komunikace	0
2.1b Ztotožnění partnerů v regionu se značkou Východní Čechy	0
2.1c Definování použití značky v marketingových kampaních	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 2.1	Hodnocení
2.1.1 Stanovit pravidla pro používání značky pro marketing v tuzemsku a v zahraničí	0
2.1.2 Komunikace a spolupráce s partnery a poskytovateli služeb v oblasti společného marketinku pod značkou Východní Čechy	0
2.1.3 Používat značku důsledně v inzercích a webových prezentacích za účelem jejího dalšího budování a zviditelnění	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 2.2: Práce s marketingovými tématy turistického regionu Východní Čechy a sestavení jejich marketingového mixu

Cíle v rámci bodu 2.2	Hodnocení
2.2a Definování hlavních marketingových témat regionu pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků	0
2.2b Komunikace pomocí vhodného marketingového mixu všech definovaných témat	0
2.2c Začlenění marketingových témat regionu do marketingových témat CžT	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 2.2	Hodnocení
2.2.1 Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy směrem k zahraničním i domácím návštěvníkům	0
2.2.2 Komunikace, spolupráce a koordinace mezi CžT, DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat regionu a následném marketingu	0
2.2.3 Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období	0
2.2.4 Provázet prioritní marketingová témata turistického regionu Východní Čechy s prioritními tématy turistických oblastí.	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 2.3: Práce s marketingovými tématy jednotlivých turistických oblastí Pk a sestavení jejich marketingového mixu

Cíle v rámci bodu 2.3	Hodnocení
2.3a Definování hlavních marketingových témat jednotlivých turistických oblastí pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků	0
2.3b Komunikace pomocí vhodného marketingového mixu všech definovaných témat	0
2.3c Začlenění marketingových témat jednotlivých turistických oblastí do marketingových témat Turistického regionu Východní Čechy	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 2.3	Hodnocení
2.3.1. Stanovit a komunikovat hlavní marketingová témata turistické oblasti směrem k domácím i zahraničním návštěvníkům	0
2.3.2. Zajistit komunikaci, spolupráci a koordinaci mezi DSVČ, OOCR a poskytovateli služeb při definování témat TO a následném marketingu	0
2.3.3. Sestavit vhodný marketingový mix s ohledem na segmentaci cílových skupin a období	0
2.3.4. Provázet prioritní marketingová témata turistických oblastí s prioritními tématy turistického regionu Východní Čechy včetně značek.	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 2.4: Tvorba produktů cestovního ruchu (zejména obchodovatelných) a rozšíření segmentovaných turistických nabídek regionu (dle cílových skupin, TO, témat...) a zajištění jejich nabídky a prodeje

Cíle v rámci bodu 2.4	Hodnocení
2.4a Prohloubit spolupráci a zlepšit provázanost subjektů při tvorbě a nabídce produktů	0
2.4b Rozšiřovat nabídku produktů cestovního ruchu a fakultativních služeb	0
2.4c Zajistit obchodovatelnost produktů cestovního ruchu	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 2.4	Hodnocení
2.4.1. Podpora spolupráce a síťování služeb na úrovni poskytovatelů služeb, turistických oblastí i turistického regionu	0
2.4.2. Rozvoj a podpora informačních, rezervačních a prodejních systémů	0
2.4.3. Vybudování sítě prodejců a zprostředkovatelů prodeje produktů cestovního ruchu	0
2.4.4. Vytvoření fakultativních služeb k hlavním produktům, jejich nabídka a prodej.	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 2.5: Rozšíření a modernizace komplexního i segmentovaného informačního systému turistického regionu

Cíle v rámci bodu 2.5	Hodnocení
2.5a Propojení informačních systémů cestovního ruchu formou sdílení dat na úrovni stát - kraj/turistický region/turistické – oblasti – města, obce	0
2.5b Modernizovat informační systémy v souladu s vývojem IT technologií	0
2.5c Podporovat dobudování turistického značení kulturních a turistických cílů	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 2.5	Hodnocení
2.5.1. Realizace rozvojových aktivit na krajském turistickém portálu v souladu s vývojem IT technologií	0
2.5.2. Vytvoření mobilních aplikací – turistických průvodců	0
2.5.3. Podpora dobudování a údržby značení turistických a kulturních cílů včetně tabulí IS 23 (tzv. hnědé tabule)	0
2.5.4. Optimalizace sdílení dat mezi partnery, turistickými oblastmi, městy a obcemi PK	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 2.6: Stabilizace marketingových kampaní/efektivní operativní a kooperační marketing

Cíle v rámci bodu 2.6	Hodnocení
2.6a Zlepšení informovanosti a spolupráce aktérů cestovního ruchu v rámci marketingu turistického regionu Východní Čechy	0
2.6b Posílení image turistického regionu Východní Čechy pro zahraniční trh	0
2.6c Posílení image turistického regionu Východní Čechy pro domácí trh	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 2.6	Hodnocení
2.6.1. Sestavení marketingového plánu pro turistický region a jeho turistické oblasti (do konce září předcházejícího roku)	0
2.6.2. Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, PK a CZT při tvorbě marketingového mixu pro zahraniční trh	0
2.6.3. Rozvoj spolupráce a komunikace mezi DSVČ, PK, OOCR a aktéry cestovního ruchu při tvorbě marketingového mixu pro domácí trh	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Rozvojová priorita 3. Organizace a rozvoj efektivního systému řízení cestovního ruchu destinace, destinační management, rozvoj lidských zdrojů

Opatření 3.1: Rozvoj a podpora efektivní a udržitelné organizační struktury systému destinačního řízení cestovního ruchu v regionu

Cíle v rámci bodu 3.1	Hodnocení
3.1a Zlepšení vzájemné informovanosti, rozvoj komunikace a spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu uvnitř a vně destinace/regionu	0
3.1b Využití synergie při pořádání akcí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 3.1	Hodnocení
3.1.1 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR s domácími subjekty cestovního ruchu včetně profesních sdružení (CzT, MMR, AOČR, ATUR, AHR ČR, A.T.I.C. ČR, UNESCO apod.)	0
3.1.2 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR se zahraničními subjekty cestovního ruchu	0
3.1.3 Rozvoj spolupráce a komunikace veřejného a soukromého sektoru (poskytovatelé služeb včetně profesních sdružení např. A.T.I.C. ČR, AHR ČR, Krajská hospodářská komora Pk, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR apod.)	0
3.1.4 Pokračování spolupráce OCR s TIC v kraji	0
3.1.5 Vytvoření komunikační strategie turistického regionu Východní Čechy pro subjekty cestovního ruchu	0
3.1.6 Propagovat aktivity subjektů příznivě ovlivňujících rozvoj CR v regionu prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí OCR turistického regionu	0
3.1.7 Podporovat tradiční a nové akce s kladným vlivem na cestovní ruch v regionu	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 3.2: Podpora rozvoje a zvýšení kvality lidských zdrojů

Cíle v rámci bodu 3.2	Hodnocení
3.2a Zvýšení kvality služeb a implementace moderních trendů v poskytování služeb prostřednictvím lidských zdrojů	0
3.2b Zvýšení komunikačních a prodejních dovedností pracovníků TIC v oblasti nabídky a služeb	0
3.2c Poskytování profesionálních služeb v oblasti cestovního ruchu	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a managementová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 3.2	Hodnocení
3.2.1 Rozvoj spolupráce podnikatelských subjektů s odbornými školami všech úrovní (praxe, stáže, celoživotní vzdělávání zaměstnanců apod.)	0
3.2.2 Důraz na výuku cizích jazyků na všech stupních školského systému	0
3.2.3 Podpora vzdělávání pracovníků TIC	0
3.2.4 Podpora vzdělávání pracovníků v oblasti služeb (zejména gastronomie a hotelnictví)	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační opatření bez územní orientace.

Opatření 3.3: Prohloubení spolupráce, komunikace a koordinace mezi subjekty cestovního ruchu

Cíle v rámci bodu 3.3	Hodnocení
3.3a Zlepšení vzájemné informovanosti, rozvoj komunikace a spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu uvnitř a vně destinace/regionu	0
3.3b Využití synergie při pořádání akcí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 3.3	Hodnocení
3.3.1 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR s domácími subjekty cestovního ruchu včetně profesních sdružení (CzT, MMR, AOČR, ATUR, AHR ČR, A.T.I.C. ČR, UNESCO apod.)	0
3.3.2 Rozvoj vzájemné informovanosti, spolupráce a komunikace OCR se zahraničními subjekty cestovního ruchu	0
3.3.3 Rozvoj spolupráce a komunikace veřejného a soukromého sektoru (poskytovatelé služeb včetně profesních sdružení např. A.T.I.C. ČR, AHR ČR, Krajská hospodářská komora Pk, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR apod.)	0
3.3.4 Pokračování spolupráce OCR s TIC v kraji	0
3.3.5 Vytvoření komunikační strategie turistického regionu Východní Čechy pro subjekty cestovního ruchu	0
3.3.6 Propagovat aktivity subjektů příznivě ovlivňujících rozvoj CR v regionu prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí OCR turistického regionu	0
3.3.7 Podporovat tradiční a nové akce s kladným vlivem na cestovní ruch v regionu	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 3.4: Tvorba a řízení efektivních motivačních návštěvních systémů regionu a jejich udržitelný rozvoj, podpora certifikačních systémů

Cíle v rámci bodu 3.4	Hodnocení
3.4a Optimalizace motivačních systémů na území Pardubického kraje a podpora nejúspěšnějších motivačních systémů.	0
3.4b Zapojení subjektů do národních a regionálních certifikačních systémů.	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 3.4	Hodnocení
3.4.1 Vyhodnotit efektivnost stávajících motivačních systémů turistického regionu.	0
3.4.2 Vytipovat nejúspěšnější motivační systém/y turistického regionu a podpořit jeho/jejich rozšíření.	0
3.4.3 Vytipovat nejúspěšnější národní motivační systém/y a podpořit jeho/jejich rozšíření v turistickém regionu.	0
3.4.4 Vyhodnotit zájem poskytovatelů služeb o národní a regionální certifikační systémy.	0
3.4.5 Podpořit certifikační autority při komunikaci s poskytovateli služeb na území Pardubického kraje.	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Opatření 3.5: Provádění monitoringu, marketingových výzkumů, sběru dat a zpětných vazeb

Cíle v rámci bodu 3.5	Hodnocení
3.5a Získání dat o struktuře, počtu a chování návštěvníka	0
3.5b Zjištění efektivnosti marketingových kampaní	0
3.5c Porovnávání úspěšnosti marketingových kampaní s ostatními turistickými regiony ČR	0
3.5d Pravidelné sledování nabídky a poptávky trhu CR	0

V rámci vyjmenovaných cílů nejsou navrhovány žádné aktivity, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

Dílčí aktivity v rámci bodu 3.5	Hodnocení
3.5.1 Aktualizace segmentace návštěvníků (jejich rozdělení do cílových skupin) na základě statistických šetření	0
3.5.2 Monitoring a vyhodnocení chování a spokojenosti návštěvníka 1x za 3 roky	0
3.5.3 Vyhodnocení účinnosti marketingových kampaní turistického regionu VČ (zpětná vazba)	0
3.5.4 Sledování aktuálních marketingových trendů a jejich vyhodnocení	0
3.5.5 Monitoring úspěšnosti prodeje obchodovatelných produktů cestovního ruchu	0

V rámci vyjmenovaných aktivit nejsou navrhovány žádné činnosti, jež by měly vztah k lokalitám soustavy Natura 2000 a mohly potenciálně způsobit negativní vlivy na tyto lokality. Jedná se o organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

4.4. Posouzení významnosti vlivů

Mezi opatřeními resp. aktivitami navrženými v rámci jednotlivých priorit, se vyskytují cíle a aktivity, které by potenciálně mohly negativně ovlivnit soustavu Natura 2000. Jedná se zejména o problematiku dobudování dopravní infrastruktury (*Opatření 1.1*), a v rámci rozvoje rekreačního potenciálu kraje, budování cyklostezek a další infrastruktury (*Opatření 1.2*, *Opatření 1.3*) související s rozvojem turistického ruchu (lyžařské a běžecké areály, hotely apod.), u kterých nelze zcela vyloučit možnost přímých územních střetů s lokalitami NATURA 2000. Zvýšené rušení (v okolí těchto staveb, v souvislosti s provozem) může v citlivých oblastech ovlivnit předměty ochrany. Při rekonstrukcích budov lze potenciálně očekávat ovlivnění kolonií netopýrů. U těchto aktivit (21) byl vliv vzhledem k obecnosti a absenci konkrétní územní identifikace vyhodnocen jako potenciálně negativní s tím, že v současnosti nelze určit jeho významnost (?).

Přes jinak převažující obecnost a absenci územní lokalizace aktivit, koncepce jmenuje v rámci *Opatření 1.1* cíl prosazovat, dobudovat a modernizovat rychlostní komunikace, silnice I. a II. třídy a místní komunikace. V případě rychlostních silnic se jedná o záměry rychlostních silnic R35 a R43. U těchto konkrétních záměrů již došlo k procesu posuzování vlivů, nebo v současnosti probíhají. U těchto záměrů zpracovatel hodnocení vycházel z již proběhlých vyhodnocení dle §45i a také z hodnocení předmětných záměrů v rámci platných Zásad územního rozvoje Pardubického kraje, kde jsou řešeny.

Zde je nutno konstatovat, že předložená koncepce **neřeší problematiku návrhu, resp. výběru konkrétních tras dopravní infrastruktury, deklaruje pouze zájem kraje zlepšovat dopravní infrastrukturu jako jedné z podmínek rozvoje cestovního ruchu na území kraje**. Není tedy cílem SCR PK predisponovat výběr variant trasování jednotlivých dopravních staveb. Tyto již buď byly řešeny a určeny především v rámci zpracovaných a platných Zásad územního rozvoje resp. v rámci projektové přípravy konkrétních investičních akcí, či budou řešeny v budoucnu v rámci aktualizace ZÚR a ÚP měst a obcí.

Drtivou většinu navržených aktivit (94) je možno vzhledem k jejich povaze hodnotit jako indiferentní vůči území soustavy NATURA 2000, tedy bez prokazatelného vlivu (0). Povětšinou se jedná o managementová, organizační a marketingová opatření bez územní orientace.

U jedné aktivity v rámci *Opatření 1.1* byl vliv vyhodnocen jako oscilující mezi indiferentním až potenciálně mírně pozitivním (0 až +1), a to u podpory a rozšíření integrovaného dopravního systému v destinaci pro účely cestovního ruchu (železniční, autobusová doprava, skibusy, cyklobusy a cyklovlaky apod.).

U jedné aktivity v rámci *Opatření 1.2* byl vliv vyhodnocen jako potenciálně negativní, ale současně v jiné jeho rovině naplňování, může zprostředkovaně oscilovat až k mírně pozitivnímu vlivu (? / 0 až +1). Jedná se o aktivitu v oblasti budování a rozvoje naučných stezek (efekt zvyšování povědomí o území soustavy Natura 2000).

U těch aktivit, kde byl vliv vyhodnocen jako "?" (možný negativní vliv, není však možné vyhodnotit jeho významnost), bylo konstatováno, že každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

4.5. Vyhodnocení vlivů koncepce na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

V rámci vyhodnocení nebyly identifikovány takové cíle, jež by implikovaly předpoklad narušení celistvosti území soustavy Natura 2000 v rámci realizace SCR PK.

4.6. Vyhodnocení koncepce z hlediska kumulativních vlivů

Vzhledem k obecnosti koncepce a stávající neznalosti konkrétní lokalizace u drtivé většiny jednotlivých aktivit, nelze v současnosti jednoznačně stanovit konkrétní územní střety a není tedy možné kvalifikovaně vyhodnotit kumulaci jejich vlivů. Konkrétní navržené záměry s územní orientací, jež plynou v rámci naplňování z některých cílů a dílčích aktivit, budou posouzeny v další fázi, v rámci procesu EIA, pokud tak vyplýne a bude požadováno dle zákona č.100/2001 Sb., nebo řízením dle §45h,i zákona č.114/1992 Sb., v platném znění, kde již bude možno více specifikovat potenciálně možné kumulativní vlivy.

V návrhové části, v rámci popisu některých opatření a aktivit, koncepce na několika místech blíže specifikuje některé záměry (zejména dopravní) a také územní dopady jednotlivých opatření. Dále zmiňuje některé oblasti Pardubického kraje významné z hlediska cestovního ruchu. Jde o území s vysokým zastoupením kulturních památek a jiných turistických atrakcí. V rámci Pardubického kraje se turistické aktivity (zejména dlouhodobější pobytová rekreace) koncentrují jen do několika oblastí, nalézajících se převážně v okrajových polohách kraje. Nejvýznamnější z nich jsou Králický Sněžník, Suchý vrch, Buková Hora, Železné Hory, Žďárské vrchy a Poličsko. V oblasti Králického Sněžníku je vymezena rozsáhlá část území jako soustava Natura 2000 - EVL a PO Králický Sněžník, která zasahuje i do oblasti Suchého vrchu a Bukové hory. EVL v menších segmentech se pak soustřeďují do oblasti Železných Hor. Určitý rekreační potenciál pak skýtá i oblast Moravskotřebovska (Hřebečsko). Tyto oblasti představují území s vysokým rekreačním potenciálem s často hojněji zastoupeným chatařením, chalupařením a současně se jedná o území s vysokým zastoupením přírodních hodnot. V těchto regionech vzhledem k vysoké koncentraci přírodních či kulturních hodnot tak nelze zcela kumulativní efekty v budoucnu vyloučit. Potenciální rizika zvýšené zátěže takových území rovněž plynou z daností a charakteru území kraje, kde tyto turisticky a přírodovědně atraktivnější území tvoří plošně menší celky. Naopak z koncepce plynoucí podpora cykloturistiky se vzhledem k převažující rovinatější konfiguraci území kraje, může rovnoměrněji rozprostřít po celém území kraje. Důraz na zlepšení kvality infrastruktury může také představovat zvýšení komfortu v dopravě, větší využívání hromadné dopravy v rámci kraje. Zlepšení dopravní propustnosti územím může implikovat zlepšení její plynulosti s nižší intenzitou a četností doprovodných negativních efektů z dopravy, jako jsou dopravní fluktuace a zácpy s efektem snížení dopravní zátěže na území z hlediska hluku a znečištění ovzduší.

4.6 Srovnání významnosti vlivů jednotlivých variant koncepce na lokality soustavy Natura 2000

Předložená koncepce je řešena jako invariantní a byla vyhodnocena v přechodích kapitolách. V případě nulové varianty to znamená stav neexistence nového aktuálního SCR PK, kdy období, pro které byla zpracována stávající koncepce, již uplynulo. Aktuálně hodnocená koncepce však programově na předchozí dokument, v mnoha cílech a aktivitách navazuje, tzn., že mnohé nastavené procesy z předchozího období aktuální koncepční dokument přebírá a dále rozpracovává. Při nerealizování koncepce lze spíše očekávat zejména zhoršení koordinace aktivit v oblasti cestovního ruchu v kraji s tendencemi k živelnosti rozvoje.

Při respektování konkrétních doporučení v rámci realizace jednotlivých opatření, jež jsou uvedena v rámci kapitoly 4.3, lze předpokládat, že vliv realizace koncepce na území soustavy Natura 2000 bude indiferentní s možnými oscilacemi k mírně pozitivnímu přínosu pro území soustavy Natura 2000 na území Pardubického kraje.

4.7. Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů

Předmětná koncepce řeší problematiku rozvoje cestovního ruchu. Pardubický kraj hraničí s Polskou republikou. Vzhledem k obecnosti koncepce, nelze u drtivé většiny opatření a cílů jednoznačně

identifikovat potenciální územní Natura střety. Z hlediska možných přeshraničních vlivů není předpokládán nějaký územní střet s lokalitami soustavy 2000 za hranicemi ČR s výjimkou aktivit souvisejících s rekreačním využitím v oblasti Králického sněžníku (na polské straně je vymezena EVL (PLH020016) Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika). Zde se potenciálně může jednat o koncentraci rekreačních aktivit na poměrně malém území (větší část území PO Králický Sněžník leží na území Olomouckého kraje). Jiné, nepřímé, zprostředkované přeshraniční vlivy na území soustavy Natura 2000 sousedících států, nejsou předpokládány.

4.8. Návrh konkrétních opatření k eliminaci případných negativních vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000

V předmětné koncepci bylo identifikováno 22 cílů a aktivit, u nichž nebylo možno zcela vyloučit potenciálně negativní vliv na území soustavy Natura 2000, avšak v této fázi nelze určit jeho významnost (?). Jedná se o tato opatření:

Cíle v rámci bodu 1.1

- 1.1a Prosazování dobudování a modernizace rychlostních komunikací, silnic I. a II. tříd a místních komunikací
- 1.1b Dobudování parkovišť a odpočívadel u atraktivit cestovního ruchu
- 1.1e Vytvoření podmínek pro větší zapojení vodní dopravy do nabídky cestovního ruchu destinace
- 1.1f Optimalizace systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk

Dílní aktivity v rámci bodu 1.1

- 1.1.1 Výstavba a modernizace klíčových silnic všech tříd, železniční a lodní dopravy
- 1.1.2 Budování a modernizace dopravy v klidu (odpočívadla, parkoviště) v místech významných turistických cílů a dle další potřeby
- 1.1.5 Podpora a dobudování funkčního systému cyklotras a cyklistické infrastruktury, podpora budování mezinárodních cyklotras procházejících Pk

Cíle v rámci bodu 2.1

- 1.2a Rozvoj infrastruktury související s rozvojem cestovního ruchu a zvyšování uživatelského komfortu návštěvníka území

Dílní aktivity v rámci bodu 1.2

- 1.2.1 Modernizace/revitalizace ubytovacích a stravovacích zařízení sloužících pro cestovní ruch (rekreace, vodní, kongresová a venkovská a další turistika) včetně kempů a jejich budování primárně v oblastech s nedostatkem kapacit a nízkou kvalitou zařízení
- 1.2.2 Rozvoj lázeňství a doprovodných služeb a aktivit pro lázeňské hosty
- 1.2.3 Budování a revitalizace lyžařských a snowboardových areálů jako multifunkčních komplexních center aktivit a turistiky
- 1.2.4 Budování a revitalizace běžeckých lyžařských areálů, podpora údržby lyžařských stop
- 1.2.5 Rozvoj ostatní produktové infrastruktury ve vazbě na prioritní turistické produkty destinace
- 1.2.6 Rozvoj komplexního systému cyklotras a cyklostezek, včetně podpory budování služeb pro cykloturisty (cyklopůjčovny, odpočívadla, sociální zařízení, informační systémy)
- 1.2.8 Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro pěší turistiku
- 1.2.9 Budování a rozvoj naučných stezek (přírodní, kulturní, historické, ...) a ostatních tras (in-line, pro handicapované,...)

Cíle v rámci bodu 1.3

- 1.2a Zvýšení využití přírodního, kulturního a historického potenciálu destinace ve prospěch rozvoje cestovního ruchu
- 1.2b Zvýšení návštěvnosti současných turistických cílů
- 1.2c Vybudování nových turistických cílů a atraktivit

Dílní aktivity v rámci bodu 1.3

- 1.2.1 Využití základního přírodního a kulturního potenciálu kraje pro zvýšení atraktivity destinace (např. zpřístupňování přírodních lokalit, památek a pamětihodností jako atraktivní turistický cíl)

- 1.2.2 Budování atraktivních turistických cílů a aktivit, podpora zatraktivnění současných turistických cílů (např. opravy pamětihodností, budování multimediálních expozic, tematické parky, zábavní parky, ...)
- 1.2.3 Rozvoj zážitkových a zábavních zařízení a aktivit

U těchto aktivit, kde byl vliv vyhodnocen jako "?" (možný negativní vliv, není však možné vyhodnotit jeho významnost) musí být každý jednotlivý projekt v dalších fázích jeho naplňování (SEA, EIA) detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

V. SHRnutí A Závěr

Předmětem hodnocení zpracovaného ve smyslu §45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění byla koncepce - Strategie cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020. Koncepce je zpracována invariantně.

Cílem hodnocení bylo zjistit, má-li předmětná koncepce významný negativní vliv na území soustavy Natura, tj. evropsky významné lokality a ptačí oblasti, jež leží či zasahují do území Pardubického kraje.

Celkově lze shrnout, že u drtivé většiny navržených opatření (94), byl vliv na území soustavy Natura 2000 vyhodnocen jako na indiferentní, tedy nulový (0).

U 21 opatření byl vliv vzhledem k obecnosti a absenci konkrétní územní identifikace vyhodnocen jako potenciálně negativní s tím, že v současnosti nelze určit jeho významnost (?).

U jedné aktivity byl vliv vyhodnocen jako oscilující mezi indiferentním až potenciálně mírně pozitivním (0 až +1).

U jedné aktivity pak byl vliv vyhodnocen jako potenciálně negativní ale současně v jiné jeho rovině naplňování, může zprostředkovaně oscilovat až k mírně pozitivnímu vlivu (? / 0 až +1).

Ty cíle a priority, u nichž nebyl vyloučen potenciálně mírně negativní vliv a možný negativní vliv, bez určení jeho významnosti (-1; ?), musí být v další fázi (v územně plánovací dokumentaci a ve fázi záměru) detailně posouzeny dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

Předmětné hodnocení dospělo k závěru, že předložená koncepce nebude mít potenciálně významný negativní vliv na celistvost a příznivý stav předmětů ochrany soustavy Natura 2000 při realizaci opatření, navržených v kapitole 4.8.

V Brně, dne 30. září 2015

Pavel Koláček

VI. PŘÍLOHY

Příloha 1 Autorizační osvědčení zpracovatele

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

ODESÍLATEL:

Odbor druhové ochrany a
implementace evropských předpisů
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Vážený pan
Ing. Pavel Koláček, Ph.D.
Vodova 18
612 00 Brno

V Praze dne 20. ledna 2012
Č. j.: 2915/ENV/12
128/630/12

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon") po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti, č. j. 33231/ENV/11-1110/630/11, kterou podal dne 22. 4. 2011

Ing. Pavel Koláček, Ph.D.
narozen dne 24. 1. 1970 v Brně,
bytem Vodova 18, 612 00 Brno
a

**prodlužuje autorizaci
k provádění posouzení podle § 45i zákona.**

Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona prodlužuje o dalších **5 let**, a to ode dne **31. 1. 2012**, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí.

Autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Autorizaci je možno opakovaně prodloužit o dalších 5 let za podmínek stanovených vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen "vyhláška").

Odůvodnění:

Žadatel je držitelem autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 58988/ENV/06-2028/630/06 ze dne 30. 1. 2007, která mu byla udělena v souladu s § 45i odst. 3 zákona na dobu 5 let.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Dne 22. 4. 2011 byla ministerstvu doručena žádost č. j. 33231/ENV/11-1110/630/11 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanoveními § 45i odst. 3 zákona a § 5 vyhlášky ministerstvo ověřilo, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení autorizace stanovené zákonem, a jelikož v období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od ledna 2007, kdy byla autorizace udělena, došlo ke změnám a vydání nových právních předpisů a k vydání několika metodických dokumentů souvisejících s činností autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatele. Na základě žádosti držitele autorizace o přerušení řízení o prodloužení autorizace doručené dne 23. 5. 2011 bylo řízení o prodloužení autorizace přerušeno do doby stanovení termínu pro přezkoušení usnesením č.j. 41087/ENV/11-1419/630/11 ze dne 31. 5. 2011. Přezkoušení se uskutečnilo dne 24. 11. 2011 s následujícím výsledkem (viz záznam z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí): „Vzhledem k určitým nedostatkům ve znalostech právních předpisů týkajících se výkonu činnosti autorizovaných osob (zejména zákona o posuzování vlivů na životní prostředí – viz bod 1), ale s ohledem na správně zodpovězené dotazy v diskusi (viz bod 2) se zkušební komise shodla na nutnosti opětovného přezkoušení uchazeče ze znalosti aktuální legislativy.“ a řízení o prodloužení autorizace bylo do doby stanovení nového termínu opakovaného přezkoušení přerušeno usnesením č.j. 92221/ENV/11-3151/630/11 ze dne 29. 11. 2011. Opakované přezkoušení se uskutečnilo dne 20. 1. 2012 s výsledkem "vyhověl", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplynuly skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrovi životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Mgr. Veronika Vilímková
ředitelka odboru

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum: 20. 1. 2012

Podpis:

2/2

Příloha 2: Vypořádání Závěru zjišťovacího řízení MŽP pod č.j. č.j. 56813/ENV/15 ze dne 18.8.2015

Bod	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
1	Vyhodnotit, do jaké míry je SCR PK v souladu s relevantními krajskými a celostátními strategiemi, zejména s koncepcemi ochrany přírody a krajiny (např. Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR - 2005, Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR - 2009, Státní politika životního prostředí ČR na období 2012 – 2020 apod.).	Výše uvedené koncepce a jejich cíle byly na příslušné úrovni schválených národních i regionálních strategických dokumentů vzaty v úvahu při sestavování referenčního rámce pro hodnocení v podobě sady referenčních cílů, vůči kterým byl návrh koncepce hodnocen, a pro zajištění souladu s referenčním rámcem byla navržena příslušná opatření.
2	Vyhodnotit soulad koncepce se strategickým dokumentem Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí.	Vyhodnocení souladu s uvedenými koncepcemi je jednak součástí kapitoly 5.2 a jednak součástí kapitoly 12. Vztah SCR PKI ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví.
3	Vyhodnotit SCR PK z hlediska vlivů na veřejné zdraví ve smyslu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí a zaměřit se na možné přímé i nepřímé vlivy na zdraví a použít výsledek tohoto vyhodnocení při stanovení indikátorů pro monitoring dopadů naplňování koncepce na veřejné zdraví.	V SEA zahrnuto v kapitole 12. Vlivy koncepce na veřejné zdraví, a v rámci vyhodnocení jednotlivých navrhovaných aktivit vůči referenčním cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví viz kapitola 6 (hodnotící tabulky), včetně doporučení pro návrhu indikátorů pro monitoring koncepce z hlediska veřejného zdraví a návrhu opatření pro předcházení negativním vlivům.
4	Vyhodnotit, zda v důsledku realizace SCR PK nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany dotčených zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“) především ve vazbě na opatření 1.1, 1.2 a 1.3. V případě identifikace možných negativních vlivů SCR PK na ZCHÚ pak navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů na ZCHÚ.	Pro zajištění souladu s referenčním rámcem zahrnujícím rovněž možné vlivy na ZCHÚ a ostatní cennější části přírody byla navržena příslušná opatření, viz kapitola 7 a 10. Zákonné limity a podmínky využití území je třeba respektovat na úrovni konkrétních realizovaných projektů a na této úrovni je také v rámci procesu EIA resp. speciálních hodnocení (biologické hodnocení, vyhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura, posouzení vlivů na krajinný ráz apod.) vyhodnotit tak, jak vyplývá z legislativy a dle případných požadavků příslušných orgánů ochrany přírody. Jednotlivé návrhy úseků cyklostezek a bikeresortů a jejich střety se zájmy ochrany přírody a krajiny byly podrobněji vyhodnoceny v kapitole 6.3, včetně návrhu opatření pro další fázi projektové přípravy staveb. V SEA zahrnuto jako referenční cíl pro vyhodnocení vlivů na ŽP 1.1. Opatření pro předcházení vlivů jsou obsaženy v kapitolách 7, 10 a jako součást návrhu Stanoviska ke koncepci viz kapitola 15 SEA. Cyklokoncepte Vlivy koncepce na lokality soustavy Natura 2000 byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 4 a v rámci posouzení vlivů koncepce na lokality soustavy 2000, viz příloha č. 1 tohoto dokumentu. Na úrovni SEA nebyly identifikovány žádné potenciálně významné negativní vlivy navrhovaných cílů a opatření Cyklokoncepte na zvláště chráněná území resp. lokality soustavy Natura.
5	Vyhodnotit vliv v koncepci navržených opatření ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny (vliv na krajinný ráz, významné krajinné prvky, přírodní parky, územní systém ekologické stability).	V SEA zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP v rámci referenčního cíle 1.2 Chránit krajinný ráz a kulturní i přírodní dědictví a 1.1 Snižovat negativní vlivy cestovního ruchu na přírodně cenné lokality, zvláště chráněné části přírody a volně žijící druhy živočichů a rostlin.

Příloha 2: Vypořádání Závěru zjišťovacího řízení MŽP pod č.j. č.j. 56813/ENV/15 ze dne 18.8.2015

Bod	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
6	Vyhodnotit vliv koncepce na povrchové a podzemní vody, na chráněné oblasti přirozené akumulace vod a na ochranná pásma vodních zdrojů.	V SEA zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP v rámci referenčního cíle 4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje a 4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území.
7	Vyhodnotit, zda strategické cíle a priorityopatřená navrhované v rámci koncepce nejsou v rozporu se zájmy chráněnými zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.	Žádné významné rozpry se zájmy chráněnými lesním zákonem nebyly na úrovni SEA zjištěny, resp. byla navržena opatření pro předcházení těmto vlivům.
8	Vyhodnotit, zda a jak jsou v koncepci zohledněny zásady ochrany zemědělského půdního fondu, zejména s ohledem na zábory kvalitní zemědělské půdy a do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záboru půdy ve volné krajině..	V SEA zahrnuto jako referenční cíl pro vyhodnocení vlivů na ŽP 2.1 Omezit nové zábory a degradaci půdy, resp 2.2 Podporovat využívání brownfields pro aktivity v cestovním ruchu.
9	Vyhodnotit vliv koncepce na památkovou hodnotu území chráněných dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění všech předpisů a dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické).	Vzhledem k charakteru koncepce jsou očekávány především pozitivní vlivy koncepce na památkovou hodnotu území chráněných dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění všech předpisů a dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické), především z důvodů podpory obnovy a rozvoje památek jako cílů turistického ruchu a předpokladu, financování obnovy a péče o kulturní a historické památky. V rámci projektové přípravy a realizace záměrů je třeba postupovat dle zákona o státní památkové péči a v případě archeologických nálezů provést záchranný archeologický průzkum. Významné negativní vlivy podporovaných projektů na kulturní památky ani na rozvoj kultury v regionu se nepředpokládají. Každý konkrétní projekt s dopadem do konkrétního území je třeba podrobit posouzení vlivů záměru na životní prostředí na projektové úrovni včetně posouzení vlivů na hmotný majetek a kulturní památky.
10	V případě, že jsou v koncepci konkrétní záměry uvedeny a lokalizovány, vyhodnotit, zda je zohledněn ekologický potenciál a ekologické zatížení dotčeného regionu a přírodní hodnoty krajiny, a to ve smyslu podpory ekologicky šetrných forem cestovního ruchu.	V SEA SCR PK je toto vyhodnocení zahrnuto do většiny referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP, zejména ref. cíl 1.1.. Zákonné limity a podmínky využití území je třeba respektovat na úrovni konkrétních realizovaných projektů a na této úrovni je také v rámci procesu EIA vyhodnotit na projektové úrovni tak, jak vyplývá z legislativy. Vlivy koncepce z hlediska podpory ekologicky šetrných forem cestovního ruchu byly vyhodnoceny vůči referenčním cílům 5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, 6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace.
11	Vyhodnotit dopady SCR PK na stávající imisní zatížení ovzduší.	V SEA zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP v rámci referenčního cíle 3.1 Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší v souvislosti s aktivitami v CR. Imisní zátěž je vyhodnocena v souladu se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, §11, odst. 6 a s využitím údajů z dokumentu Aktualizace Programu zlepšení kvality ovzduší (PZKO) v Pardubickém kraji verze 03, květen 2012.
12	Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit podporu ochrany přírody a krajiny, ochranu lidského zdraví a přednostní využívání brownfields.	Obsaženo v rámci kritérií pro výběr projektů (kap. 11) i opatření pro zamezení negativním vlivům na životní prostředí viz kap.7.

Příloha 2: Vypořádání Závěru zjišťovacího řízení MŽP pod č.j. č.j. 56813/ENV/15 ze dne 18.8.2015

Bod	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
13	Vyhodnotit, zda koncepce zohledňuje existenci dobývacích prostorů a zákonné požadavky, které souvisí s povolováním staveb a zařízení v těchto územích.	V rámci koncepce nedochází k lokalizaci konkrétních záměrů. Případný střet s ložisky výhradních nerostů s CHLÚ a dobývacími prostory je třeba jako limit využití území řešit na projektové úrovni v rámci územního řízení dle stavebního zákona.
14	Posoudit, zda a jak SCR PK zohledňuje památkovou ochranu a ochranu dochovaného kulturního dědictví (architektonického i archeologického) a jejich atraktivitu pro cestovní ruch.	Vzhledem k charakteru koncepce jsou očekávány především pozitivní vlivy koncepce na památkovou hodnotu území chráněných dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění všech předpisů a dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické), především z důvodů podpory obnovy a rozvoje památek jako cílů turistického ruchu a předpokladu, financování obnovy a péče o kulturní a historické památky. V rámci projektové přípravy a realizace záměrů je třeba postupovat dle zákona o státní památkové péči a v případě archeologických nálezů provést záchranný archeologický průzkum. Významné negativní vlivy podporovaných projektů na kulturní památky ani na rozvoj kultury v regionu se nepředpokládají. Každý konkrétní projekt s dopadem do konkrétního území je třeba podrobit posouzení vlivů záměru na životní prostředí na projektové úrovni včetně posouzení vlivů na hmotný majetek a kulturní památky.
15	Vyhodnotit, zda a jak jsou v SCR PK podporovány environmentálně šetrné formy cestovního ruchu, ekologicky šetrné přístupy v ubytovacích a stravovacích zařízeních a ekologické formy dopravy.	Vlivy koncepce z hlediska podpory ekologicky šetrných forem cestovního ruchu byly vyhodnoceny vůči referenčním cílům 5.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, 6.1 Podporovat environmentálně šetrné formy rekreace, 7.1 Omezovat množství a zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů, snižovat spotřebu neobnovitelných zdrojů.
16	Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví vypořádat.	Vyhodnoceno a vypořádáno viz kapitola 14 a přílohová část SEA .

Příloha 3: Vypořádání všech vyjádření, které MŽP obdrželo v rámci zjišťovacího řízení

č.	Datum	č. jednací	Oponent	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
1	29.7.2015	ČÍŽP/45/IP P/1509780. 001/15/KDR Ing. Jandová/20 3	Česká inspekce životního prostředí, Ing. Moravcová	Doporučujeme, aby pro požadované posouzení předložené koncepce bylo provedeno vyhodnocení, zda či do jaké míry tato koncepce odpovídá cílům a zásadám relevantních koncepcí. Prvotně se jedná o koncepci „Státní politika životního prostředí České republiky 2012 – 2020“, která je mj. zaměřena na možné budování aktivit mj. v horských oblastech (spadajících mezi zvláště chráněná území a významně se podílejících na zajištění retence vody) na ochranu přírody a krajiny spočívající ve vztahu k posuzované koncepci především v ochraně a posílení ekologických funkcí krajiny a dále na vytváření bezpečného prostředí zahrnující jak předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, eroze, apod.), tak i předcházení vzniku antropogenních rizik. V souvislosti s tím se ve vztahu zajištění retenční schopnosti krajiny dále jedná o Koncepci řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodních blízkých opatření, která byla schválena usnesením vlády České republiky č. 799 ze dne 10.11.2010. Mezi hlavní principy této koncepce patří mj. snížit ohrožení obyvatel nebezpečnými účinky povodní a omezit ohrožení majetku, kulturních a historických hodnot při prioritním uplatňování principu prevence a dále postupně se připravit a přizpůsobit předpokládané změně klimatu vhodnými adaptačními opatřeními a omezit negativní důsledky nadměrné vodní eroze z plošného odtoku vody.	Výše uvedené koncepce a jejich cíle byly na příslušné úrovni schválených národních i regionálních strategických dokumentů vzaty v úvahu při sestavování referenčního rámce pro hodnocení v podobě sady referenčních cílů, vůči kterým byl návrh koncepce hodnocen, a pro zajištění souladu s referenčním rámcem byla navržena příslušná opatření. Podrobněji ke vztahu předkládané koncepce vůči relevantním cílům přijatým na vnitrostátní úrovni v oblasti ochrany životního prostředí a veřejného zdraví viz kapitola 5 tohoto dokumentu
2	23.7.2015	KHSPA 11273/2015 /HOK-Sy	Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích	Předložené oznámení koncepce se zabývá pouze jednotlivými složkami životního prostředí Pardubického kraje, avšak opomíjí oblast veřejného zdraví, která se podmínek a možností rekreačního a sportovního využití území též dotýká. Při vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví KHS doporučuje použít metodiku HIA (Health Impact Assessment) a zaměřit se na možné přímé i nezamýšlené nepřímé vlivy na zdraví a použít výsledek tohoto vyhodnocení při stanovení kritérií pro konkrétní naplňování koncepce. Vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví by mělo být zpracováno osobou s osvědčením odborné způsobilosti k hodnocení vlivů na veřejné zdraví.	Tato problematika je v rámci Dokumentace SEA řešena vyhodnocením vlivů na veřejné zdraví za využití metodiky HIA, které je obsaženo v rámci kapitoly 12.
3.	10.7.2015	KrÚ 47209/2015 /OŽPZ/JI	Krajský úřad Pardubického kraje, oddělení integrované prevence	Vzhledem k nevyloučení významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000 vícero orgány ochrany přírody je nutné koncepci posoudit autorizovanou osobou z hlediska vlivu na soustavu Natura 2000.	Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000 je obsaženo v rámci přílohy 1. tohoto dokumentu.

Příloha 3: Vypořádání všech vyjádření, které MŽP obdrželo v rámci zjišťovacího řízení

č.	Datum	č. jednací	Oponent	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
4.	4.8.2015	16I09/2015/RMI/ALG/702	Město Česká Třebová, odbor rozvoje města a investic	Město Česká Třebová nemá k posuzované koncepci v Pardubickém kraji připomínky.	Bez komentáře ze strany zpracovatele SEA
5.	3.8.2015	39/2015/MO/VK	Město Králíky, majetkový odbor	Nepožadujeme posuzování koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.	Bez komentáře ze strany zpracovatele SEA
6	23.7.2015	MZPVMHR0K026+C11	Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod, vnitřní sdělení	ve věci vyjádření k zahájení zjišťovacího řízení ke koncepci "Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje 2016 - 2020" za OOV uvádíme, že opatření naplňující strategický cíl Zvýšení kvality infrastruktury a služeb v cestovním ruchu nejsou v koncepci blíže specifikována, a proto se na základě předloženého materiálu nedá vyloučit jejich negativní vliv na Chráněné území přirozené akumulace vod a kvalitu a množství podzemních i povrchových vod v dotčené oblasti. Na základě výše uvedeného je dle našeho názoru vhodné provést posouzení vlivů koncepce na životní prostředí podle zákona č.100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů.	Posouzení vlivů koncepce na životní prostředí bylo provedeno. Uvedená problematika je v SEA zahrnuta do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP v rámci referenčního cíle 4.1 Snižovat spotřebu vody, efektivně využívat vodní zdroje a 4.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů, zvyšovat retenční schopnost území.

Příloha 3: Vypořádání všech vyjádření, které MŽP obdrželo v rámci zjišťovacího řízení

č.	Datum	č. jednací	Oponent	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
7	30.7.2015	MZPMZHR26BZJ	Ministerstvo životního prostředí, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, vnitřní sdělení	Hlavním cílem této koncepce je, na základě analýzy stavu infrastruktury, služeb, systému řízení a organizační struktury a marketingu cestovního ruchu, stanovit strategické cíle a priority rozvoje cestovního ruchu na území Pardubického kraje od roku 2016 do roku 2020. Z předloženého známení koncepce vyplývá, že ve vazbě na zvláště chráněná území (ZCHÚ) by mohla být problematická realizace některých opatření uvedených v Rozvojové prioritě 1 "Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu - rozvoj základní a doplňkové turistické infrastruktury a služeb", zejména realizace patření 1.1 Budování a zkvalitnění dopravní infrastruktury včetně zlepšení dostupnosti periferních oblastí kraje, 1.2 budování, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury a 1.3 Budování, rozvoj a zkvalitnění turistických cílů (atraktivit) v vazbě na potenciál destinace a zvýšení konkurenceschopnosti těchto turistických cílů v rámci České republiky. V souvislosti s uvedeným požadujeme z hlediska doporučení k obsahu a rozsahu zpracování vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví následující: - zohlednit vliv koncepce na zvláště chráněná území (ZCHÚ) nacházející se na území Pardubického kraje; zároveň je nezbytné vyhodnotit, zda v důsledku realizace uvedených opatření nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany dotčených ZCHÚ, - s ohledem na výše uvedený bod navrhnout ve vyhodnocení případná opatření k předcházení, vyloučení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů na ZCHÚ, - vyhodnotit, zda koncepce naplňuje cíle stanovené ve schválených národních koncepčních dokumentech (Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR-2005, Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR-2009 a Státní politika životního prostředí ČR na období 2012-2020).	Pro zajištění souladu s referenčním rámcem zahrnujícím rovněž možné vlivy na ZCHÚ a ostatní cennější části přírody byla navržena příslušná opatření, viz kapitola 7 a 10. Zákonné limity a podmínky využití území je třeba respektovat na úrovni konkrétních realizovaných projektů a na této úrovni je také v rámci procesu EIA resp. speciálních hodnocení (biologické hodnocení, vyhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura, posouzení vlivů na krajinný ráz apod.) vyhodnotit tak, jak vyplývá z legislativy a dle případných požadavků příslušných orgánů ochrany přírody. Jednotlivé návrhy úseků cyklostezek a bikeresortů a jejich střety se zájmy ochrany přírody a krajiny byly podrobněji vyhodnoceny v kapitole 6.3, včetně návrhu opatření pro další fázi projektové přípravy staveb. V SEA zahrnuto jako referenční cíl pro vyhodnocení vlivů na ŽP 1.1. Opatření pro předcházení vlivů jsou obsaženy v kapitolách 7, 10 a jako součást návrhu Stanoviska ke koncepci viz kapitola 15 SEA Cyklokoncepce Vlivy koncepce na lokality soustavy Natura 2000 byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 4 a v rámci posouzení vlivů koncepce na lokality soustavy 2000, viz příloha č. 1 tohoto dokumentu. Na úrovni SEA nebyly identifikovány žádné potenciálně významně negativní vlivy navrhovaných cílů a opatření Cyklokoncepce na zvláště chráněná území resp. lokality soustavy Natura.
				- v seznamu zkratk doporučujeme u zkratky AOPK uvést celý název organizace, tj. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky,	Bylo upraveno ve smyslu připomínky
				- slovní spojení "maloplošné chráněné území" a "velkoplošné chráněné území" doporučujeme doplnit o slovo zvláště	Bylo upraveno ve smyslu připomínky

Příloha 3: Vypořádání všech vyjádření, které MŽP obdrželo v rámci zjišťovacího řízení

č.	Datum	č. jednací	Oponent	Text připomínky	Způsob vypořádání v rámci Dokumentace
				- v posledním odstavci na str. 33, ve kterém jsou uvedeny počty ZCHÚ dle jednotlivých kategorií a počet chráněných území soustavy Natura 2000 na území Pardubického kraje, doporučujeme přesunout slovní spojení „3 ptačí oblasti (Bohdanečský rybník, Komárov a Králícký Sněžník)“ tak, aby bylo součástí věty „Na území kraje se nachází 59 evropsky významných lokalit.“	Bylo upraveno ve smyslu připomínky
8	31.7.2015	SBS 22331/2015 /OBÚ-09/1	Obvodní báňský úřad pro území Pardubického a Královéhrade ckého kraje	Zdejší úřad souhlasí s obsahem a rozsahem oznámení koncepce „Strategie rozvoje cestovního ruchu Pardubického kraje pro období 2016 – 2025“. Dovolujeme si Vás upozornit, že podle evidence OBÚ byly na některých katastrálních územích v Pardubickém kraji stanoveny dobývací prostory. Stanovením dobývacích prostorů vzniklo organizacím oprávnění k dobývání výhradních ložisek a stanovení dobývacích prostorů je i rozhodnutím o využití území v rozsahu jeho vymezení na povrchu (§ 24 odst. 4 a § 27 odst. 6 zákona č.44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství /horní zákon/, ve znění pozdějších zákonů). Podle ustanovení § 43 odst. 4 horního zákona se dobývací prostory posuzují jako chráněná ložisková území. Povolení staveb a zařízení v chráněných ložiskových územích, které nesouvisí s dobýváním, může vydat příslušný orgán podle zvláštních předpisů, jen na základě závazného stanoviska orgánu kraje v přenesené působnosti (§ 19 odst. 1 horního zákona). V koncepci dále doporučujeme zohlednit i situaci a problematiku hlavních důlních děl (činných i likvidovaných), starých a opuštěných důlních děl a poddolovaných území. OBÚ v Hradci Králové v rámci své působnosti bude vydávat stanoviska k vlivu jednotlivých záměrů na nerostné bohatství vždy (ad hoc) pro daný	Posuzovaná koncepce nemá přímý vztah k chráněným ložiskovým územím resp. dobývacím prostorům vymezeným v řešeném území. Tyto předměty územní ochrany budou respektovány v rámci přípravy jednotlivých projektů prostřednictvím respektování zákonných limitů využití území v rámci územního řízení, respektování DP a CHLÚ v územním plánování rovněž vyplývá ze stavebního zákona.
9	29.7.2015	OŽP/45219/ 15/LO	Magistrát města Pardubic, odbor životního prostředí	Bez připomínek	Bez komentáře ze strany zpracovatele SEA.